AGATHA CHRISTIE

çarpık evdeki ceseller

AGATHA CHRISTIE

ÇARPIK EVDEKİ CESETLER

(Crooked House)

Dilimize Çeviren :

Gönül SUVEREN

Dizgi-Baskı: Sıralar Matbaası - 1973

ÇARPIK EVDEKİ KATİLİ ARAYANLAR

Charles Hayward : Genç bir hariciyeciydi. Bu olaya Sophia yüzünden karışmıştı.

Bizim İhtiyar : Charles'in babası. Kendisi Scotland Yard'ın Müdür Muavinlerindendi.

Baş Müfettiş Taverner : Usta bir katil avcısı. Daha başlangıçta birinden kuşkulanmıştı.

Komiser Lamb : Taverner'in yardımcısı. Romanlardaki polislerin aksine süet ayakkabı giyiyordu.

CHARLES'IN ELİNDE ŞU İPUÇLARI VARDI :

- Bir göz damlası
- Siyah bir not defteri
- Bazı mektuplar
- İmzasız bir vasiyetname
- İmzalı bir vasiyetname
- Mermerden oyulmuş bir aslan kafası
- Bazı çocukça sözler
- Bir yıl önce yazılmış bir mektup
- Ensülin
- Çamurlu bir sandalye.

ÇARPIK EVİN SAKİNLERİ

- **Aristede Leonides:** Meşhur milyoner. Ufacık tefecik bir adamdı ama kişilik sahibiydi.
- **Brenda Leonides :** Milyonerin, ikinci karısı. Adamla şık giysiler ve mücevherler için evlenmişti.
- **Roger Leonides :** İhtiyar Leonides'in büyük oğlu. Çok şirin bir adamdı ama işten arılamıyordu.
- **Clemency Leonides :** Roger'ın karısı. Mesleğine "bağlı bir fizikçiydi. Paradan nefret ediyordu.
- **Philip Leonides :** Milyonerin diğer oğlu. Bu yakışıklı adam geçmişte yaşıyordu adeta.
- **Magda Leonides :** Philip'in karısı. Tanınmış bir aktristi. Özel hayatında rol yapıyordu.
- **Sophia Leonides :** Philip'in kızı. Hem çok zekiydi, hem de çok güzel. Üstelik bir hayli cesurdu.
- **Eustace Leonides :** Philip'in oğlu. Çok yakışıklı bir çocuktu ama geçirdiği hastalık onu huysuzlaştırmıştı.
- **Josephine Leonides :** Philip'in küçük kızı. Tıpkı büyük babasına benziyordu. Çirkindi ama çok akıllıydı.
- **Edith de Haviland :** ihtiyar Leonides'in ilk karısının kardeşi. Kendisini aileye adamıştı.
- **Janet Rowe :** Emektar dadı. Ailenin temel direğiydi. Hem çocukları, hem de torunları o büyütmüştü.

1

Sophia Leonides'le Mısır'da, savaşın sonlarına doğru tanıştım, Dışişleri Bakanlığı'na bağlı dairelerden birinde, oldukça önemli bir görevi vardı. Onunla önce iş gereği konuşuyordum. Fakat çok geçmeden gençliğine karşın bu düzeye yükselmesine neden olan çalışkanlık ve zekâsını takdir ettim. Sophia Leonides, o sıralarda yirmi iki yaşındaydı.

Olağanüstü güzel bir kızdı. Üstelik çok iyi çalışan bir beyni, pek hoşuma giden bir şaka anlayışı vardı.

Onunla çabucak dost olduk. Sophia'yla konuşmak, dertleşmek o kadar kolaydı ki, sık sık yemeğe, arada sırada dansa gidiyorduk. Çok hoş vakit geçirdiğimizi de söylemeliyim.

Bütün bunları biliyordum tabii. Fakat Avrupa'daki savaş sona ererken Doğu'ya atanınca, başka bir şeyin de farkına vardım. Sophia'yı seviyor, onunla evlenmek istiyordum...

Bunu onunla Shepheard's de yemek yerken anladım. Pek şaşırmadığımı söyleyeyim. Aksine bilinen bir gerçeği iyice görüyormuşum gibi bir duyguya kapıldım...

O zaman genç kıza yeni gözlerle baktım. Fakat karşımda yine uzun süreden beri tanıdığım Sophia vardı.

Gördüğüm her şey hoşuma gidiyordu. Alnını gururla çevreleyen, siyah saçları. Koyu mavi, parlak gözleri. İradeli bir insan olduğunu belirten köşeli çenesi. Biçimli burnu. Sophia'nın, iyi bir terzi tarafından dikildiği hemen anlaşılan açık gri tayyörü, bembeyaz bluzu da hoşuma gitti.

".Tam İngiliz," diye düşündüm. "Hiç kimse ondan, fazla İngiliz olamaz!" İşte aklımdan bunları geçirirken, birdenbire kendi kendime, "Acaba gerçekten göründüğü kadar İngiliz mi?" dedim. "Gerçek bir şey, sahnede gördüklerimiz kadar olağanüstü olabilir mi?"

Onunla, rahat konuşmamıza, bazı konulan tartışmamıza, hoşlandığımız ya da hoşlanmadığımız şeylerden, arkadaşlarımız ve tanıdıklarımızdan söz etmemize karşın, Sophia'nın bana o zamana dek evi ve ailesi hakkında bir şey söylememiş olduğunun farkındaydım. Onun benim hakkımda bilmediği

yoktu. İnsanı dinlemesini iyi bilirdi Sophia. Bana gelince... Ben genç kız hakkında hiçbir şey öğrenememiştim. Belirsiz bir şekilde, onun da diğer kızlar gibi yetiştirilmiş olduğunu düşünmüştüm sanırım... O ana dek bunun farkına da varmamıştım.

Sophia, ne düşündüğümü sordu.

Doğruyu söyledim. "Seni."

"Anlıyorum..." diye mırıldandı. Gerçekten de anlamış gibi bir hali vardı.

"Belki birkaç yıl birbirimizi görmeyeceğiz..." dedim. "İngiltere'ye ne zaman döneceğimi bilmiyorum. Fakat eğer dönersem, o zaman ilk iş gelip seni göreceğim... Ve benimle evlenip evlenmeyeceğini soracağım."

Hiç etkilenmedi. Karşımda oturmuş, sakin sakin sigarasını içiyor, bana da bakmıyordu.

Birdenbire endişelendim. Belki de ne demek istediğimi anlamamıştı.

Öne doğru eğildim. "Dinle. Şu ara yapmak istemediğim bir tek şey var: sana evlenme teklif etmek. Çünkü işin sonu kötü olabilir. Beni reddedersin belki. O zaman ben de onurumu kurtarmak için gider, hiç hoşuma gitmeyen bir kadınla evlenirim... Reddetmediğini varsayalım... O zaman ne yapabiliriz? Evlenip, hemen ayrılır mıyız? Yoksa nişanlanıp, yıllarca bekler miyiz? Açıkçası bunu istemem... Başka biriyle tanışır, fakat bana 'sadık'

kalmak zorunda olduğunu düşünürsün. Herkesin, 'Çabuk olalım... Bugün geri gelmez...' diye düşündükleri bir devrede yaşıyoruz. Etrafımızda herkes evleniyor, boşanıyor, sevişiyor, ayrılıyor. Senin evine döndüğün zaman özgür olmanı, etrafına bakarak, o savaş sonrası Avrupa'sını bir yorumlamam ve neler istediğine karar vermeni arzu ediyorum. Seninle benim aramdaki duygu devamlı olmalıdır. Başka türlü bir evlilik istemem ben."

Sophia, başını salladı. "Ben de öyle."

"Diğer taraftan..." diye devam ettim. "Sana... şey... duygularımı açıklamak da hakkım."

Mırıldandı. "Fakat romantik sözler söylemek niyetinde de değilsin..."

"Sevgilim... anlamıyor musun? Seni sevdiğimi söylemeye çalıştım..."

Beni susturdu.

"Anlıyorum, Charles. Bazı konuları kendince çözümlemen de hoşuma gidiyor. Geri döndüğün zaman, gelip beni görebilirsin. Tabii... hâlâ istiyorsan ve..."

Bu kez de onun sözünü ben kestim.

"Bundan hiç kuşkun olmasın!"

"Aksine... Her şeyde bir kuşku payı olmalı, Charles... Bazen beklenmeyen bir şey, planlarım alt üst edebilir... Evdeki pazar, çarşıya uymaz derler... Örneğin... sen benim hakkımda fazla bir şey bilmiyorsun, değil mi?"

"Senin İngiltere'de nerede oturduğunu bile bilmiyorum."

"Swinly Dean'de oturuyorum..."

Londra'nın hemen dışındaki bu ünlü semtin adını duyunca hafifçe başımı salladım. Orada zengin maliyecilerin golf oynamaları için üç büyük alan olduğunu duymuştum.

Sophia, düşünceli düşünceli ekledi. "Küçük, çarpık bir evde..." Herhalde şaşırdığım yüzümden belli oluyordu. Hafifçe gülerek, bu sözleri meşhur bir çocuk şiirinden aldığını belirtmeye çalıştı. "'Ve hepsi küçük, çarpık bir evde otururlardı...' İşte bizim aile böyle. Hoş oturduğumuz ev küçük sayılmaz ya... Fakat gerçekten biraz çarpıktır. Yarısı ahşap, kuleli, sivri damlı bir yapı..."

"Ailen kalabalık mı? Ağabeylerin, kız kardeşlerin var mı?"

"Bir erkek ve bir kız kardeşim, annem, babam, amcam, yengem, büyükbabam, büyük teyzem ve üvey büyük annem var..."

Aklım karışmıştı, "Vay vay vay!" diye bağırdım. Bir kahkaha attı.

"Tabii normal olarak birlikte oturmuyoruz... Fakat savaş ve hava saldırıları hepimizin bir araya toplanmasına neden oldu. Yalnız..." Kaşlarını çattı, "...belki de aile manevi bakımdan daima büyükbabamın yönetimindeydi... Sanki onlar her zaman beraberdiler... Büyükbabam, ilginç bir tiptir... Artık seksenini geçti...

Bir kırk beş boyunda, ufacık tefecik bir ihtiyar. Fakat diğerleri onun yanında hemen sönükleşir."

"Gerçekten ilginç bir insana benziyor..." dedim.

"Öyledir... Aristede Leonides..." Gözlerinde şakacı bir pırıltıyla ekledi. "Büyükbabam çok zengindir."

"Savaş bittiği zaman ortada zengin kalacak mı acaba?"

Sophia, kesin bir tavırla, "Büyükbabamın servetine bir şey olmayacak," diye cevap verdi. "'Zenginleri yolalım," diyenler ona bir şey yapamayacaklar. Asıl büyükbabam onları yolacak..." Bir an durdu. Sonra ekledi.

"Acaba ondan hoşlanacak mısınız?"

"Sen hoşlanıyor musun?" diye sordum.

Sophia, başını salladı. "Dünyada onun kadar bayıldığım insan yoktur."

2

İngiltere'ye, iki yıldan biraz daha uzun bir süre sonra dönebildim. Bunların rahat ve mutlu yıllar olmadığını söyleyeyim... Sophia'ya sık sık mektup yazıyor, ondan da cevap alıyordum. Aslında ne onunkiler, ne de benimkiler ateşli aşk mektuplarıydı... Daha çok yakın iki arkadaşın yazabileceği şeylerdi bunlar... Birbirimize fikirlerimizi, düşüncelerimizi ve günlük yaşantımızı anlatmaya çalışıyorduk. Buna karşın Sophia'ya karşı duyduğum duygular daha derinleşti, daha kuvvetlendi... Onun duyguları hakkında da aynı şeyleri söyleyebileceğimden eminim...

İngiltere'ye, eylülde, yumuşak, gri bulutlarla kaplı bir günde döndüm. Solgun ışıkta ağaçlar altın gibi pırıldıyorlardı. Rüzgârın neşeli, şakacı nefesi yüzünüzü okşuyordu. Havaalanından Sophia'ya telgraf çektim.

"Londra'dayım. Biraz önce uçaktan indim. Bu akşam saat dokuzda benimle Mario'da yemek yer misin?

Charles."

Bir iki saat sonra oturmuş, Times gazetesini okurken, gözüm 'Doğum Evlenme Ölüm' sütunundaki bir isme takıldı. Leonides'di bu.

Heyecanla okudum.

"Brenda Leonides'in pek sevgili eşi Aristede Leonides, 19 Eylül... günü, Swinly Dean'de, 'Üç Kuleli Ev' adlı malikânesinde hayata gözlerini yummuştur. Kendisi seksen sekiz yaşındaydı..."

Bunun hemen altında bir ilân daha vardı.

"Aristede Leonides'in Swinly Dean'deki 'Üç Kuleli' evinde birdenbire ölmesi, çocuklarını ve torunlarını sonsuz acılara boğmuştur..."

Bu iki ilân biraz tuhafıma gitti. Herhalde gazetedeki ilân memurlarından biri bir yanlışlık yapmıştı. Fakat beni asıl Sophia ilgilendiriyordu. Hemen genç kıza bir telgraf daha çektim.

"Büyükbabanın öldüğünü gazetede okudum. Başın sağolsun. Seni ne zaman göreceğimi bildir.

Charles.

Sophia'nın telgrafını akşam üzeri saat altıda, babamın evinde aldım. Genç kız,

"Saat dokuzda Mario'da olacağım.

Sophia."

diyordu.

Onu tekrar göreceğimi düşündükçe hem heyecanlanıyor, hem de kaygılanıyordum. Dakikalar, insanı çıldırtacak bir ağırlıkla, adeta sürüne sürüne geçti. Mario'ya randevu saatinden yirmi dakika önce gittim. Sophia ise beş dakika geç geldi.

Uzun süreden beri görmediğiniz, fakat o süre zarfında sık sık düşündüğünüz bir kimseyle ilk karşılaştığınız zaman muhakkak sarsılırsınız. Sophia, nihayet lokantanın iki yana da açılan camlı kapılarından içeri girdiği zaman bana sanki düş görüyormuşum gibi geldi. Genç kız, siyahlar içindeydi. Bu da, tuhaf bir şekilde şaşırmama neden oldu. Restorandaki diğer kadınların çoğu da siyahlıydı ama nedense ben Sophia yas elbisesi giymiş gibi bir duyguya kapıldım. Bu yüzden de onun ölenlerin arkasından yasa bürünen bir insan olmasına hayret ettim.

Oysa Sophia, en yakınının arkasından bile yas tutmayacak kadar gerçekçi bir kızdı.

Önce barda kokteyl içtik. Sonra salona geçerek, ayırttığım masaya oturduk. Nedense heyecanla, çabuk çabuk konuşuyor, Kahire'deki eski arkadaşlar hakkında sorular soruyorduk. Yapay, bir konuşmaydı bu. Fakat hiç olmazsa o ilk sıkıntılı anların geçmesine yardım etti. Sophia'ya, büyük babasının ölümünden dolayı başsağlığı diledim. O da bunun 'pek ani' olduğunu söyledi. Sonra tekrar eski günlere döndük. İşte o zaman kuşkuyla bu buluşmamızda bir tuhaflık olduğunu düşünmeye başladım. Bu ilk karşılaşmanın verdiği sıkıntıdan daha başka bir şeydi. Açıkçası Sophia bir tuhaftı... Bir hayli tuhaf... Yoksa bana başka biriyle tanıştığını... onu benden

çok sevdiğini mi söyleyecekti? Bana olan duygularında yanıldığını mı itiraf edecekti?

Fakat ben, meselenin bu olduğunu pek sanmıyordum. Ama ne olduğunu da anlayamıyordum. O arada yine o cansız konuşmamıza devam ediyorduk...

Birdenbire, garson kahve fincanlarını önümüze koyarken benim de aklım başıma geldi. İşte Sophia'yla, vaktiyle olduğu gibi bir lokantada, küçük bir masanın başında, karşılıklı oturuyorduk. Sanki birbirimizden hiç ayrılmamıştık.

"Sophia," diye fısıldadım.

O da hemen cevap verdi. "Charles!"

Rahat bir soluk aldım.

"Neyse... Çok şükür o tuhaf devreyi atlattık. Bize ne oldu, Allah aşkına?"

içini çekti. "Herhalde suç bendeydi. Pek aptalca davrandım."

"Fakat artık durum düzeldi değil mi?"

"Evet, düzeldi."

Birbirimize gülümsedik.

"Sevgilim..." diye fısıldadım. Sonra da sordum. "Benimle ne zaman evleneceksin?"

Tebessümü sönüverdi. Yine o eski halini almıştı.

Usulca, "Bilmiyorum..." diye cevap verdi. "Seninle evlenebileceğimden pek emin değilim, Charles."

"Fakat, Sophia... Neden? Niçin evlenemeyeceksin? Artık sana bir yabancı gibi mi geliyorum? Tekrar bana alışmak için zaman mı istiyorsun? Yoksa başka biri mi var? Hayır..." Birdenbire durdum. "Ben budalanın biriyim. Mesele bunların hiçbiri değil..."

Başını salladı. "Hayır, değil..." Bekledim. O alçak bir sesle, "Asıl mesele," dedi. "Büyükbabamın ölümü."

"Büyükbabanın ölümü mü? Neden? Bu bizi nasıl etkiler? Yoksa... aklına tuhaf şeyler mi geldi? Örneğin...

para gibi... Yani... Büyükbaban sana bir şey bırakmadı mı?... Fakat, sevgilim, bunun benim için bir önemi olduğunu sanıyorsan..."

"Bunun parayla ilgisi yok..." Dudaklarının kenarında bir gülümseme belirip kayboldu. "Senin benimle

'olduğum gibi' evlenmeye hazır olduğundan eminim... Eskiler öyle derlermiş değil mi?... Büyükbabam ömründe para kaybetmedi, Charles."

"O halde mesele nedir?"

"Onun ölümü... Anlayacağın, ben onun... öyle... ölüvermediğini sanıyorum, Charles. Yani... galiba... onu öldürdüler."

Hayretle Sophia'ya baktım.

"Fakat... ne tuhaf fikir! Bu da nereden aklına geldi?"

"Önce, bu benim aklıma gelmedi! Doktor tuhaf bir şekilde hareket etti. Defin ruhsatını imzalamaya yanaşmadı. Yakında otopsi yapacaklar. Ölümün tabii olmadığından kuşkulandıkları belli."

Bu konuda onunla tartışmaya kalkışmadım. Sophia, gerçekten akıllı ve zeki bir kızdı. Vardığı neticelerin sağlamlığına da inanabilirdiniz.

Onun yerine içtenlikle, "Belki boş yere kuşkulanıyorlar," dedim. "Neyse... Bunu geçelim... Varsayalım ki kuşkularında haklılar. .. Bu, sana ve bana nasıl etki edebilir?"

"Bazı durumlarda pekâlâ evlenecek kimselerin üzerinde özellikle ve dikkatle durulur..."

"Bir dakika... neredeyse bağıracaksın. Neler söylemek istediğini biliyorum. Bunlara inandığından da eminim. Varsayım olarak iddialarını ben de kabul edebilirim."

"Fakat ben onurlu bir insanım, Charles. Hatta gereğinden fazla onurluyum. Evliliğimizin herkes için olağanüstü bir şey olmasını istiyorum. Aşk için yapılan bir özverinin canlı simgesi olamam ben!... Ama dediğim gibi belki durum düzelir..."

"Yani... doktor bir hata yaptığını mı anlar?"

"Doktor hata yapmamışsa bile... büyükbabamı uygun birinin öldürmüş olmasının anlaşılması da işlerin düzelmesine yardım eder."

"Ne demek istiyorsun, Sophia?"

"Söylediğim korkunç bir şeydi, Charles. Fakat insan hiç olmazsa dürüst davranmalı."

Ne diyeceğimi anlamıştı sanırım. Beni hemen susturdu.

"Hayır, Charles. Artık başka bir şey söyleyecek değilim. Hatta belki de... gereğinden fazla gevezelik ettim.

Fakat bu gece gelip seni görmeye karar vermiştim. Seninle konuşmam, meseleyi iyice anlatmam gerekiyordu. Bu esrar aydınlanıncaya kadar bir karara varamayız."

"Hiç olmazsa bana durumu anlat."

Başını salladı.

"Hayır... Anlatmak istemiyorum."

"Fakat Sophia..."

"Hayır, Charles. Senin, bizi, benim açımdan görmeni arzu etmiyorum. Senin bu olaya tarafsız bir şekilde, başka bir açıdan bakman gerekiyor."

"Peki, ben bunu nasıl yapabilirim?"

Parlak mavi gözlerinde tuhaf bir pırıltıyla beni süzdü.

"Bunu babandan öğrenebilirsin..."

Kahire'deyken Sophia'ya babamın Scotland Yard'ın Müdür Muavinlerinden olduğunu söylemiştim. Zaten hâlâ o görevdeydi. Sophia'nın sözlerini duyar duymaz kalbimi buzdan bir el sıkmaya başladı sanki.

"Demek durum bu kadar kötü?"

"Öyle sanıyorum. Kapının yanındaki masada, tek başına oturan adamı görüyor musun? Şu anlamsız yüzlü, yakışıklıca, sert tavırlı adamı?"

"Evet!"

"Ben bu akşam Swinly Dean'den trene binerken o da istasyondaydı."

"Yani peşinden buraya mı geldi?"

"Evet. Sanırım hepimiz de... nasıl derler?... göz altındayız. Zaten bütün aileye de evden ayrılmamamızı üstü kapalı şekilde söylediler. Fakat ben

seni görmeye karar vermiştim." Kavgaya hazırlanıyormuş gibi başını kaldırdı. "Banyonun penceresinden çıktım ve su borusuna tutunarak aşağıya indim."

"Sevgilim!"

"Fakat polis bu işin uzmanı. Tabii sana telgraf çektiğimi de biliyorlardı. Eh... neyse... buradayız... beraberiz... Fakat bundan sonra tek başımıza mücadele etmemiz gerek."

Bir an durdu. Sonra ekledi.

"Ne yazık ki... birbirimizi sevdiğimiz... kuşku götürmeyecek bir gerçek."

"Tabii," diye cevap verdim. "Orası kesin. Fakat ben 'maalesef demeyeceğim. Seninle, Dünya Savaşı'ndan sağ salim çıktık... Kaç kez ölümden kurtulduk. Yaşlı bir adamın ani ölümünün mutluluğumuza engel olmaması gerekir. Sahi, Büyükbaban kaç yaşındaydı?"

"Seksen sekiz..."

"Şimdi hatırladım... Times'da okumuştum. Bana kalırsa Büyükbaban yaşlılıktan öldü. Kendini bilen bir doktor da bu gerçeği kabul eder." ,

Sophia, içini çekti. "Eğer büyükbabamı tanısaydın... onun herhangi bir şeyden ölmüş olmasına şaşardın."

3

Babamın işleri beni her zaman ilgilendirirdi. Fakat günün birinde polis soruşturmasıyla bu kadar yakından ilgileneceğim hiç aklıma gelmemişti.

'Bizim ihtiyar'ı henüz görmemiştim. Eve geldiğim zaman o yoktu. Ben de banyo yapıp traş olmuş, giyinerek Sophia'yla buluşmaya gitmiştim. Fakat eve döndüğüm zaman uşak Glover babamın kütüphanede olduğunu söyledi.

Gerçekten, babam masasının başına geçmiş, çatık kaşlarla önündeki kâğıtları okuyordu. Ben içeriye girince ayağa fırladı.

"Charles! Ayrılalı çok oldu değil mi, oğlum?"

Beş yıllık bir savaştan sonraki bu ilk buluşmamız bir Fransızı düş kırıklığına uğratabilirdi. Aslında birbirimizi çok özlemiştik... Bizim İhtiyar'ı çok severim ben. O da bana düşkündür... Ama daha da önemlisi, birbirimizi iyi anlarız...

Babam, "Viskim var..." diye gülümsedi. "Bir kadeh iç... Ne kadar koyayım?... Geldiğin zaman evde bulunamadım. Kusuruma bakma... Fakat işim başımdan aşkın. Yeni bir olay oldu... önemli bir şey..."

Koltuğumda arkama yaslanarak, bir sigara yaktım.

"Aristede Leonides'i mi vurguluyorsun?"

Kaşları hemen çatıldı. Beni çabucak, tepeden tırnağa kadar süzdü. Sesi kuru ve saygılıydı.

"Bu aklına nereden geldi, Charles?"

"O halde iyi tahmin etmişim."

"Bu olayı nereden duydun?"

'Bizim İhtiyar', bekledi.

"Bana olayı içerden biri bildirdi," dedim.

"Haydi, Charles, haydi. Anlat bakalım."

İçimi çektim. "Anlatacaklarım hoşuna gitmeyebilir. Sophia Leonides'le Kahire'deyken tanıştım. Ona âşık oldum. Kendisiyle evleneceğim. Bu gece

Sophia'yla buluştum. Benimle yemek yedi."

"Yemek mi yedi? Londra'da mı? Bunu nasıl yapabildi acaba? Aileye... tabii büyük bir nezaketle... evden ayrılmamaları söylendi."

"Biliyorum. Sophia, banyonun penceresinden çıkıp, su borusuna tutunarak aşağıya inmiş."

Babamın yüzü hafif bir gülümsemeyle aydınlandı.

"Genç kızın, kararlı, istediğini yapan bir tip olduğu anlaşılıyor."

"Fakat senin adamların da işlerini iyi biliyorlar," diye cevap verdim. "Sert tavırlı, yakışıklıca bir memur Sophia'yı Mario'ya kadar izledi Alacağın raporda bu kişiden de söz edeceğinden emin olabilirsin. Bir yetmiş yedi boyunda, kahve rengi saçlı, kahverengi gözlü bir genç... Sırtında beyaz çizgili lâcivert bir elbise vardı... vs. vs."

Bizim ihtiyar, bana dikkatle baktı.

"Bu... mesele ciddi mi?"

Kısa bir sessizlik oldu.

Sonra cevap verdim. "Evet. Çok ciddi, baba."

Sesini çıkarmadı.

Dayanamayarak, "Bunun sence bir sakıncası var mı?" diye sordum.

"Bir hafta önce... hiçbir sakıncası olamazdı. Köklü bir aile onlar. Kız iterde bir servete konacak... Sonra ben seni bilirim. Öyle her önüne gelene âşık olan gençlerden değilsindir. Ama..."

"Evet, baba?"

"Belki her şey düzelir. Tabii, eğer..."

"Eğer ne?"

"Eğer bu işi uygun biri yapmamışsa."

O gece bu sözü ikinci kez duyuyordum. Doğrusu mesele beni ilgilendirmeye başlıyordu.

"Peki ama bu uygun biri dediğin kim?"

Bana şöyle bir göz attı.

"Bu mesele konusunda ne biliyorsun?"

"Hiçbir şey bilmiyorum."

"Bilmiyor musun?" Babamın yüzünde hayret dolu bir anlam belirdi. "Kız sana bir şey anlatmadı mı?"

"Hayır. Bana, olayı dışardan... başka açıdan görmemi tercih edeceğini söyledi."

"İşte bunun nedenini merak ettim.."

"Bu belli değil mi?"

"Hayır, Charles. Belli değil."

Ayağa kalkarak, odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. Kaşları iyice çatılmıştı. Biraz önce yaktığı sigara da sönmüştü. O zaman Bizim İhtiyar'ın bir hayli endişeli olduğunu anladım.

Aniden, "Aile hakkında ne biliyorsun?" diye bağırdı.

"Allah kahretsin! Bir büyük baba, bir sürü çocuk, torun ve akraba olduğunu biliyorum, ama işi iyice anlamış

değilim." Bir an sustum. Sonra, "Sen bana aileyi şöyle ayrıntılarıyla anlatsana, baba." dedim.

"Pekâlâ..." Yerine geçti. "İşe başından başlayayım... Yani Aristede Leonides'den... O İngiltere'ye yirmi dört yaşında geldi."

"Aslında Şarklıydı."

"Demek bu kadarını biliyorsun?"

"Evet. Fakat başka bildiğim de yok."

Kapı açılarak, Glover içeriye girdi. "Baş Müfettiş Taverner geldi, efendim."

Babam, bana baktı. "Soruşturmayı o yönetiyor. Taverner'i buraya alalım daha iyi. Aile hakkında araştırmalar yapıyordu. Leonides'leri benden iyi biliyor."

"Scotland Yard'ı yerel polis mi çağırdı?" diye sordum.

"Hayır. Orası bizim sınırımız içinde... Swinly Dean, Londra'ya dahil."

Başımı salladım. Ö sırada! Baş Müfettiş Taverner'da içeriye girdi. Onu yıllardan beri tanıyordum. Elimi sevinçle sıkarak, sağ salim dönmüş olduğum için beni kutladı.

Bizim İhtiyar, "Charles'a meseleyi anlatıyordum," diye mırıldandı. "Hata yaparsam sen düzelt, Taverner.

Leonides, Londra'ya 1884'de geldi. Soho'da küçük bir lokanta açtı. Bir hayli kazandı. Onun üzerine büyük bir restoran açtı. Kısa bir süre sonra, yedi ya da sekiz lokantası vardı. Hepsi de çok kâr getiriyordu."

Baş Müfettiş Taverner ekledi. "Şimdiye kadar girdiği işlerin hiç birinde hata yapmadı."

Babam, "Yetenekliydi," dedi. "Sonunda. Londra'daki tanınmış lokantaların çoğunu aldı. Ondan sonra da yemek hazırlama işine girdi. Yani... ziyafetlerin, düğünlerin yemeklerini o sağlıyordu."

Taverner atıldı. "Leonides başka bir sürü işe daha girdi. Eski elbise satışı... Ucuz mücevher satan mağazalar... Daha neler neler..." Düşünceli bir tavır başını salladı. "Tabii, Leonides biraz kaypak bir adamdı."

"Yani dürüst değil miydi? diye sordum.

Taverner, başını salladı:

"Hayır, hayır... öyle dolandırıcı filan değildi ama isteğine ulaşmak için her türlü yola sapardı. Kanun dışına çıkmazdı, ama kanunun püf noktalarından yararlanmasını da bilirdi. Bu son savaşta bile, bir hayli yaşlı olmasına karşın, çok para kazandı. Kanundışı iş yapmazdı. Fakat bir sahaya el atar atmaz, o konuda muhakkak yeni bir kanun çıkarmak zorunda kalırlardı. Fakat Leonides o arada başka bir sahaya el atmış olurdu. Anlatabiliyor muyum?"

"Evet." İçimi çektim. "Pek de hoşa gidecek bir insan değilmiş."

"Tersine... Hoşa giden bir insandı, işin garip yanı da bu ya. Bir kere kişilik sahibiydi. Yanına yaklaşır yaklaşmaz, bunu algılardınız. Yakışıklı bir adam değildi. Çirkin... cüce gibi bir insandı. Fakat gizli bir çekiciliği vardı. Kadınları çekerdi adeta."

Babam, söze karıştı. "Herkesi şaşırtan bir evlenme yaptı. Arazi sahibi bir soylunun kızıyla evlendi."

Kaşlarımı kaldırdım. "Kız parası için mi evlendi?"

Bizim İhtiyar, başını salladı. "'Hayır. Onlarınki bir aşk evliliğiydi. Genç kız, Leonides'le bir arkadaşının düğününde karşılaştı. Yemekleri Leonides hazırlamıştı... Adamı görür görmez âşık oldu. Ailesi, bu evliliğe razı değildi tabii. Epey gürültü ettiler. Fakat genç kız kararını vermişti bir kez... Emin ol, Leonides'in kendine göre bir çekiciliği vardı. Egzotik ve hareketli bir adamdı. Bu da kızın hoşuna gitti. Kendi çevresinden olan gençlerden bıkmıştı. Onlardan sıkılıyordu..."

"Bari mutlu olabildi mi?"

"Evet... İşin tuhafı, ikisi de çok mutlu oldular. Tabii arkadaşları birbirleriyle anlaşamıyorlardı. (O zamanlar henüz, para sınıf farklarını ortadan kaldırmamıştı.) Fakat Leonides'le karısının böyle şeylere aldırdıkları bile yoktu. Arkadaşlarıyla ilişkilerini kesiverdiler. Adam, Swinly Dean'de tuhaf bir ev yaptırttı. Oraya yerleştiler ve sekiz çocukları oldu."

"Oh oh oh... Kalabalık bir aileymişler."

"İhtiyar Leonides Swinly Dean'i seçmekle akıllılık etti. O sırada o semt yavaş yavaş moda olmaya başlıyordu. Daha o ikinci ve üçüncü golf alanları yapılmamıştı. Bahçelerine pek düşkün olan eski sakinler Mrs. Leonides'i çok seviyorlardı. Şehirdeki zenginler ise Leonides'le komşu olmak arzusundaydılar. Yani böylece istedikleri kadar arkadaş bulabilirlerdi... Karı koca, 1930 yılına kadar derin bir mutluluk içerisinde yaşadılar. O yıl kadın zatürreden öldü."

"Geride sekiz çocuk mu kaldı?"

"Hayır. Çocuklardan biri doğduktan birkaç yıl sonra ölmüştü. Leonides'in iki oğlu geçen savaşta şehit oldular. Bir kızı evlenip, Avustralya'ya yerleşti ve orada hayata gözlerini yumdu. Başka bir kızı bir kazaya kurban gitti. Bir diğeri iki yıl önce öldü... Geriye yalnız iki oğlu kaldı. Bunlar hâlâ hayatta. Büyük oğlu Roger evli ama çoluğu çocuğu yok... Öbür oğlu Philip'in karısı tanınmış bir aktris. Onların üç çocuğu var. Senin Sophia, Eustace ve Josephine."

"Ve hepsi de... malikânenin adı neydi? Üç Kuleli Ev'de oturuyorlar..."

"Evet... Roger Leonides'in evi daha savaşın başında, bombardımanda yıkıldı. Philip, karısı ve çocukları ise malikâneye 1937 de yerleşmişlerdi... Evde bir de yaşlı teyze var... Miss Edith de Haviland adında ihtiyar bir kız... Leonides'in ilk karısının kardeşi o... Yani arazi sahibi soylunun kızı. Anlaşıldığına göre eniştesinden daima nefret edermiş. Fakat ablası ölünce onun davetini kabul etmeyi, Üç Kuleli Ev'e yerleşerek, çocukları büyütmeyi bir görev saymış."

Müfettiş Taverner, mırıldandı. "Kadında görev duygusu çok kuvvetli zaten. Fakat. Miss Edith de Haviland, başkaları hakkındaki fikirlerini kolay kolay değiştiren insanlardan değil... Leonides'den ve adamın iş usullerinden hiç hoşlanmazmış..."

İçimi çektim. "Evin bir hayli kalabalık olduğu anlaşılıyor. Leonides'i kim öldürdü dersiniz?"

Taverner, başını salladı. ,

"Bu konuda bir şey söylemek için vakit henüz çok erken... Çok erken..."

"Haydi, haydi, Taverner," diye gülümsedim. "Sizin, katilin kim olduğunu hemen keşfettiğinizi düşündüğünüzden emin. Haydi, söyleyin. Mahkemede değilsiniz, canım."

Taverner, sıkıntılı sıkıntılı, "Evet, değiliz," dedi. "Galiba yargıcın önüne hiçbir zaman çıkamayacağız..."

"Neden? Leonides'in bir cinayete kurban gitmediğini mi anlatmaya çalışıyorsunuz?"

"Yok, yok... İhtiyar Leonides'in öldürüldüğü gerçek... Zehirlenmiş o. Fakat zehirleme olaylarının nasıl olduğunu bilirsiniz. Kanıt bulmak hiç kolay değildir. Bazı ipuçları cinayeti belli birinin işlediğini gösterir..."

"Ben de deminden beri bunu söylemeye çalışıyorum... Herhalde katilin kim olduğunu tahmin ediyorsunuz?"

"Düşündüğüm kimsenin katil olması imkân dahilinde... Evet, pekâlâ mümkün bu. Üstelik durum ortada...

Her zaman görülen şeylerden... Fakat... bilmiyorum... Emin değilim... Dedim ya, kanıt bulmak hiç kolay değil."

Yalvarırcasına, Bizim İhtiyar'a baktım.

O, ağır ağır, "Cinayet olaylarında," diye başladı. "Kuşkular belirli bir suçlu adayının üzerinde toplanır...

Çoğunlukla sonunda katilin gerçekten o olduğu da anlaşılır..." Bir an durdu. "Deminden beri 'Leonides'in ilk karısı,' deyip duruyoruz. Anlayacağın İhtiyar Leonides on yıl önce tekrar evlendi."

"Yetmiş sekizindeyken mi?"

"Evet... Yirmi dört yaşında genç bir kadın aldı."

Bir ıslık çaldım.

"Nasıl bir genç kadın?"

"Brenda, Leonides'le tanıştığı zaman bir çayhanede çalışıyordu. Şerefine çok düşkündü. Kendisi güzel de sayılır... Şöyle... cansız, solgun, yorgun güzellerden o .."

"Birinci katil adayı o mu yani?"

Taverner, "Size sorarım, Mr. Charles," dedi. "Kadın şimdi ancak otuz dört yaşında... Tehlikeli bir çağ bu.

Lüks hayattan hoşlanıyor. Evde genç bir adam var. Laurence Brown adında biri. Torunların öğretmeni o. Savaşa gitmemiş. Kalbi bozulmuş sanırım... Laurence Brown'la Brenda Leonides, bana pek sıkı fıkı gözüktü..."

Düşünceli düşünceli Baş Müfettişe baktım. Bu gerçekten görülen, bilinen şeylerdendi. Yaşlı ve zengin bir koca... Genç ve lüks meraklısı bir kadın... Ve bir âşık... Babam, ikinci Mrs. Leonides'in şerefine çok düşkün olduğunu söylemişti. Çok kişinin şeref uğruna cinayet işlediğini biliyordum.

"Hangi zehir kullanılmış?" diye sordum. "Arsenik mi?"

"Hayır... Kimyagerin raporunu henüz almadık. Fakat Adli Tabip, katilin 'eserine' kullanmış olduğunu sanıyor."

"Fakat 'eserine' öyle sık sık kullanılan bir şey değil... Bunu eczaneden kimin aldığını kolaylıkla bulabilirsiniz."

"Ne yazık bu kez bir faydası yok. Çünkü katil Leonides'in kendi ilâcını kullanmış... Onun göz damlasını."

Babam, "Leonides'in şekeri vardı," diye mırıldandı. "Kendisine devamlı olarak ensülin iğneleri yapılıyordu... İlâcı lastik kapaklı bir şişedeydi. Kapağa enjektörün iğnesi sokuluyor ve ensülin böylece çekiliyordu... Bildiğimiz ilâç şişeleri işte..."

Ondan sonra ne söyleyeceğini hemen anladım.

"Fakat katil şişedeki ensülini boşaltıp, yerine 'eserine' doldurmuştu... Öyle mi?"

"Evet."

Sordum. "Peki, iğneyi kim yaptı?"

"Karısı..."

İşte o zaman Sophia’nın 'uygun biri' demekle kimi kasdettiğini anladım.

Merakla, Baş Müfettişe döndüm. "Aile ikinci Mrs. Leonides'le geçinebiliyor mu?"

"Nerede?... Anladığıma göre birbirleriyle pek konuşmak bile istemiyorlarmış..."

Evet... Durumu anlamaya başlıyordum. Yalnız bu vaziyetin Baş Müfettişin pek hoşuna gitmediği de açıktı.

"Bu durumu pek beğenmediğiniz anlaşılıyor," diye mırıldandım. "Bunun sebebi nedir?"

"Mr. Charles, eğer cinayeti Mrs. Brenda Leonides işleseydi, o zaman sonradan zehir şişesini atıp yerine ensülin koyabilirdi... Hem bunu kolaylıkla yapardı..." Elini dizine vurdu. "İşte benim anlamadığım da bu...

Kadın suçluysa, zehir şişesini neden değiştirmedi?"

"Doğru... Bunu yapması gerekirdi... Evde bol ensülin var mı, Taverner?"

"Tabii... Boş şişeler... Dolu şişeler... Eğer zehirli şişeyi atıp, yerine ensülin koysaydı, muhakkak doktor da vaziyetin pek farkına varmazdı... Eserin'le zehirlenen insanların gösterdiği belirti hâlâ pek bilinmiyor. Otopside de kolayca anlaşılmıyor bu... Fakat doktor, Leonides ölür ölmez, fazla dozda ensülin verilip verilmediğini anlamak için hemen şişeye bakmış... Tabii o zaman içindekinin başka bir madde olduğunu da anlamış."

Düşünceli düşünceli mırıldandım. "Evet... O halde Mrs. Brenda Leonides ya çok aptal... ya da çok zeki."

"Yani..."

"Belki de kadın bir kumar oynadı. Sizin, 'Kimse bu kadar aptal olamaz. Demek ki katil o değil,' diye düşüneceğinizi umuyordu. Peki, başka ihtimaller var mı? Daha doğrusu başka... katil adayları?"

Bizim ihtiyar, usulca cevap verdi.

"Evdekilerin hepsi de bu cinayeti işleyebilirdi... Bir kere ensülin çok boldu... On beş günlük ilâcı birden alıyorlardı sanırım... Katil, daha önce şişelerden birini boşaltıp, içine zehir doldurmuş ve bunu tekrar yerine bırakmış olabilir... 'Nasıl olsa günün birinde bu şişeyi kullanacaklar,' diye düşünmüştür."

"Evde her isteyen bu şişeleri alabilir miydi?"

"Tabii... Ensülini kilitlemiyorlardı... Şişeler, Leonides'in dairesindeki banyoya konulmuş olan ecza dolabının rafında duruyordu. Evdekiler istedikleri zaman içeriye girip, çıkıyorlardı."

"Peki cinayet nedeni ne olabilir?"

Babam, içini çekti.

"Charles, oğlum, Aristede Leonides çok zengindi... Evet, parasının önemli bir kısmım ailesine devretti ama belki içlerinden biri aç gözlüydü. Daha fazla para istiyordu..."

"Fakat içlerinde en fazla paraya ihtiyacı olan genç dul herhalde... Kadının genç sevgilisinin parası var mı?"

"Aksine! Beş parası yok onun."

Birdenbire aklıma bir şey geldi. Sophia'nın Kahire'de bir çocuk şiirinin bir satırını okuduğunu biliyordum.

Şimdi o şiirin tamamını hatırlamıştım.

"Vaktiyle çarpık bir adam vardı... çarpık bir yoldan yürürdü. Çarpık bir çitin yanında, çarpık bir bahçeyi süpürürdü... Çarpık bir kedisi vardı. Çarpık fareler tutardı. Ve hepsi küçük, çarpık bir evde otururlardı..."

Taverner'e döndüm. "Genç dul... Yani Mrs. Brenda Leonides sizde nasıl bir etki bıraktı? Onun hakkında ne düşünüyorsunuz?"

Ağır ağır cevap verdi. Bu konuda bir şey söylemek güç... Çok güç... Onu anlamak kolay değil. Çok sessiz ve sakin bir kadın. Ne düşündüğünü tahmin edemiyorsunuz... Fakat lükse ve rahatına düşkün. Bunu çekinmeden söyleyebilirim... Ona bakınca aklıma bir kedi geliyor... Şöyle iri, memnun memnun hırlayan tembel bir kedi...

Hoş kedilere bir itirazım yok, o da başka... Aksine... Ben kedileri severim..."

İçini çekti.

"Bize gerekli olan kanıt."

"Evet," diye düşündüm. "Bize gerekli olan Mrs. Brenda Leonides'in kocasını zehirlediğini kesin şekilde gösterecek kanıtlar... Bunu hepimiz de istiyoruz... Sophia... Ben... Baş Müfettiş Taverner... işte o zaman bütün işler yoluna girecek..."

Fakat Sophia, katilin Mrs. Brenda olduğundan pek emin değildi. Baş Müfettiş Taverner'la ben de öyle...

4

Ertesi günü Taverner'le birlikte, 'Üç Kuleli Ev'e gittim.

Durumum gerçekten tuhaftı. Usule, kurallara uyar bir şey değildi bu. Fakat bizim ihtiyar böyle bir adamdı işte. Öyle usullere, kurallara aldırmazdı.

Bir bakıma ben de Scotland Yard'dan sayılırdım. Çünkü savaşın başlangıcında Yard'daki özel serviste çalışmıştım.

Tabii bu kez durum, tamamıyla başkaydı. Fakat eski çalışmalarım bana bu soruşturmaya katılma hakkını veriyordu. Yani ben yarı resmi bir memur sayılabilirdim.

Babam, "Bu olayı çözmek için," dedi. "içeride adamımız olmalı. O evdekilerle ilgili her şeyi öğrenmeliyiz.

Yani... onları dışarıdan değil, içeriden görmemiz gerekiyor, işte istediğimiz bilgiyi bize ancak sen toplayabilirsin."

Bu hiç hoşuma gitmedi tabii. Sigaramı şömineye atarak, "Yani..." diye mırıldandım. "Polis adına casusluk edeceğim, öyle mi? Âşık olduğum, -beni sevdiğine, bana güvendiğine inandığım- Sophia'nın ağzını arayacağım.

Ondan aile sırlarını öğrenip, size anlatacağım."

Bizim ihtiyar fena halde hiddetlendi.

Sert bir sesle, "Rica ederim, böyle tuhaf, böyle adi fikirlere saplanma," diye homurdandı. "Bir kere herhalde sevgilinin, büyük babasını öldürdüğünü sanmıyorsun... Öyle değil mi?"

"Tabii!... Böyle saçma sapan bir şeyi aklıma bile getirmem."

"İyi ya... Biz de böyle bir şey düşünmüyoruz. Sophia Leonides, yıllardan beri burada değildi. Sonra büyük babasıyla arası çok iyiydi. Kızın bol geliri var... Eğer Leonides sağ olsaydı torununun seninle nişanlanmasından herhalde memnun kalırdı. Üstelik Sophia'ya düğün hediyesi olarak küçük bir servet de bağışlardı. Hayır... Biz kızdan kuşkulanmıyoruz... Neden kuşkulanalım?... Fakat, bir şeyi hiçbir zaman unutma... Bu olay

aydınlanmadıkça, Sophia seninle evlenmeye razı olmayacak... Bana anlattıklarından bu sonuca vardım.

Yanıldığımı da sanmıyorum... Sonra şunu da hatırla... Bazı cinayetlerin esrarı hiçbir zaman çözülemez...

Leonides olayı da bunlardan biri olabilir... Adamın karısıyla âşığının onu öldürdüğünü düşünebiliriz... Hatta bundan emin de olabiliriz... Fakat bunu kanıtlamak tamamıyla bambaşka bir mesele... Ortada doğru dürüst bir ipucu bile yok... Pek yakında elimize genç kadının aleyhinde kesin bir kanıt geçmezse, diğerleri daima korkunç bir kuşku bulutu altında kalacaklar... Sen de bunun farkındasın değil mi?"

"Farkındayım tabii."

Bizim ihtiyar usulca, "Bunu ona neden açmıyorsun?" diye sordu.

"Yani... Sophia'ya sormamı ve..." Durakladım.

Bizim ihtiyar, heyecanla başını sallıyordu.

"Evet... Evet... Oğlum, kıza hiçbir şey söylemeden evdekilerle dost olmanı, ağızlarından laf almanı istemiyorum ki... Sophia'yla bir konuş. Bakalım o bu konuda ne diyecek."

İşte bu yüzden ertesi gün, Baş Müfettiş Taverner ve Komiser Lamb'la bir arabaya binerek, Swinly Dean'a gittim.

Golf alanının hemen arkasındaki açıklıktan malikânenin bahçesine girdik. Herhalde savaştan önce orada büyük, muhteşem bahçe kapıları vardı. Fakat Leonides, ya vatanseverlikten ya da ısrarla istenildiği için bunu ilgili makamlara teslim etmişti. İki tarafına rodedondrolar dikilmiş dönemeçli bir yoldan ilerledik ve sonunda evin önündeki çakılı alanda durduk.

Şimdi karşımızda tuhaf bir bina vardı! İnanılmayacak bir şeydi bu! Üç kuleli ev! Üç kule mi? Ne üç kulesi?

Burada belki on bir kule ve çatı vardı. Üstelik bina çarpıkmış gibi duruyordu... Birdenbire bunun nedenini anladım. Aslında bu köylerde görülen küçük kulübelere benziyordu... İyice şişmiş, gereğinden fazla büyümüş bir kulübeye. Sanki dev gibi bir mercekle, bir köy kulübesine bakıyordunuz... Yarısı ahşap duvarlar... Eğri olarak konulmuş kirişler... Sivri

çatılar... Adeta küçücük, çarpık bir ev, bir gece içerisinde mantar gibi büyüyüvermişti.

Sonradan buna kuleler eklemişlerdi tabii.

Aslında Leonides'in ne yapmak istediği açıktı... O tam anlamıyla İngiltere'ye özgü bir ev istemişti... Fakat bunu bir şato büyüklüğünde inşa ettirmişti, o da başka... Acaba birinci Mrs. Leonides bu tuhaf yapı hakkında ne düşünmüştü? Muhakkak kocası bu evi ona bir sürpriz olarak yaptırmıştı. Kendisine bir şey söylememiş, planları da göstermemişti... Kadın buraya ilk geldiği zaman ne yapmıştı? Fena halde şaşırmış mıydı? Yoksa gülümsemiş miydi?

Fakat birinci Mrs. Leonides'in bu tuhaf evde derin bir mutluluk içinde yaşadığı söyleniyordu...

Baş Müfettiş Taverner, "İnsanın aklı karışıyor, değil mi?" diye gülümsedi. "Tabii ev ilk yapıldığı zaman böyle değilmiş. Mr. Leonides, buraya bölükler ekletmiş... Böylece, -bir bakıma- üç ayrı ev meydana gelmiş...

Her birinin ayrı mutfağı filan var... içerisi olağanüstü. Tıpkı lüks bir otele benziyor..."

Ön kapıdan Sophia çıktı. Başı açıktı. Sırtına yeşil bir gömlekle, tüvid bir etek giymişti.

Beni görünce dondu kaldı.

Sonra da hayretle, "Sen!" diye bağırdı.

"Sophia," dedim. "Seninle konuşmam gerekiyor... Nereye gidelim?" .

Bir an önerimi geri çevireceğini sandım. Fakat sonra dönerek, mırıldandı. "Şu tarafa..."

Çim alandan ilerledik. Burada Swinly Dean'in bir numaralı golf alanı, onun arkasından çam korusu görünüyordu. Daha ilerilerde kırlar hafif bir sise bürünmüşlerdi.

Sophia beni dağ çiçekleri yetiştirmek için yapılmış kayalık bir bahçeye götürdü. Burası biraz unutulmuştu sanırım... Oradaki son derece rahatsız bir tahta kanepeye oturduk.

Sophia, "Eee?" dedi.

Doğrusu sesi pek cesaret verecek gibi değildi.

Olanları anlattım. Hem de hepsini.

Beni büyük bir dikkatle dinledi. Yüzünden ne düşündüğünü anlamak olanaksızdı. Nihayet sözlerim sona erince, içini çekti... Derin derin içini çekti...

"Baban," diye mırıldandı. "Çok zeki bir adam."

"Bizim ihtiyar, fena adam değildir. Bence pek kötü bir fikir... fakat..."

Sözümü kesti.

"Hayır, hayır! Hiç de kötü bir fikir değil... Bence işin içinden ancak böyle çıkılabilir... Charles, baban aklımdan geçenleri okumuş sanki... Galiba o beni senden daha iyi anlıyor."

Ani, hatta umutsuz bir heyecanla yumruğunu sıkarak, öbür elinin avucuna vurdu.

"Gerçeği öğrenmem gerek! Bunu bilmem şart!"

"Evlenme meselesi için mi? Fakat..."

"Yalnız evlenebilmek için değil, Charles. Rahat etmem, endişe ve üzüntülerden kurtulmam için gerekli bu.

Anlayacağın, sana dün gece her şeyi söylemedim. İşin doğrusu şu... Ben... korkuyorum, Charles."

"Korkuyor musun?"

"Evet! Korkuyorum... korkuyorum... korkuyorum! Polis, baban, sen, herkes suçlunun Brenda olduğunu sanıyor."

"Fakat bir imkân..."

"Biliyorum, biliyorum. Bu pekâlâ mümkün. Fakat ben, 'Belki büyükbabamı Brenda öldürdü dediğim zaman aslında böyle olmasını istediğimi, dilediğimi biliyorum. Çünkü... aslında hiç de öyle düşünmüyorum!"

Ağır ağır, mırıldandım. "Düşünmüyor musun?"

"Bilmiyorum, Charles. Sen olayı, benim istediğim gibi, bizim aileyle ilişkisi olmayan kimselerden öğrendin.

Yani dışarıdakilerden... Şimdi de olayı sana içerdekilerin açısından göstermeye çalışacağım... Ben, Brenda'nın cinayet işleyecek bir insan olduğunu sanmıyorum. Anlayacağın o kendisini tehlikeye atacak, sonu kötü gelecek işlere karışacak bir kadın değil... Çok dikkatli o... Kendisinden başkasını da pek düşünmüyor."

"Peki ya o genç adam?... Şu... Laurence Brown."

"O mu? Laurence korkağın biri... Hiçbir şeye cesaret edemez o. Ürkek bir tavşandan farksız. Laurence, kimseyi öldüremez."

"Acaba?"

"Öyle... Kimse hakkında kesin bir şey söylenemez, değil mi? Yani başkaları insanı zaman zaman öyle yanıltıyorlar ki... Bir kimse hakkında karar veriyorsun. Sonradan bakıyorsun ki adam onun tamamıyla tersi... Her zaman değil tabii. Bazen... Fakat... Brenda..." Başını salladı. "Onun bakımından yanıldığımı sanmıyorum.

Şimdiye kadar beklemediğim bir hareket yapmadı. Onu eski zaman kadınlarına benzetebilirsin... Kanepeye uzanıp, çikolata yemekten, piyasa romanları okumaktan, güzel elbiselerden, pahalı mücevherlerden ve sık sık sinemaya gitmekten hoşlanan bir kadın... Sanırım büyükbabamın karşısında çok heyecanlanıyordu...

Büyükbabamın seksek sekiz yaşında olduğunu anımsayınca, belki bu sözümü gülünç bulacaksın... Fakat Brenda ona hayrandı. Büyükbabam ilginç, akıllı ve kurnaz bir adamdı. Bir kadının kendisini bir prenses, bir kraliçe gibi hissetmesine neden olurdu sanırım. Bence... Brenda onun karşısında kendinin romantik, gizemli, ilgi çekici bir kadın olduğuna inanırdı... Bundan eminim, Charles... Büyükbabam, bütün yaşamı boyunca kadınları büyülemesini bildi. Bu bir çeşit sanattır tabii. İnsan yaşlandığı zaman da becerisini kaybetmez..."

O an için Brenda konusunu bir tarafa bırakarak, Sophia'nın söylediği bir söze döndüm. Bu beni bir hayli endişelendirmişti.

"Neden," diye sordum. "Demin korktuğunu söyledin?"

Sophia, hafifçe titredi, sonra da ellerini birbirine kenetledi.

Hafif bir sesle, "Çünkü..." dedi. "Bu doğru. Sana bunu iyice anlatmam gerek, Charles... Çok önemli bir mesele bu. Anlayacağın, biz... tuhaf bir aileyiz... Hepimiz bir bakıma acımasız ve önyargılıyız... Fakat değişik konularda... Başka başka alanlarda... İşte beni düşündüren de bu... Hepimizin çeşitli konularda acımasız olması."

Yüzümden, işin içinden çıkamadığımı anlamıştı sanırım. Heyecanla konuşmasına devam etti.

"Sana bunu daha açıkça anlatmaya çalışacağım, Charles... Örneğin... büyükbabamı ele alalım... Bir keresinde bize çocukluğunu anlatırken iki kişiyi bıçakladığını söylemişti... Hem de umursamaz bir tavırla... Bir kavga sırasında olmuş bu sanırım. Biri hakaret mi etmiş ne? İyi biliyorum... Fakat büyükbabam bu olayı gayet doğal buluyordu. Hatta hemen hemen unutmuş gibiydi... Tabii ben onun bunu rahat rahat anlattığını duyunca çok fena oldum..."

Başımı salladım.

Sophia, içini çekti. "Bu bir çeşit acımasızlık... Sonra... gelelim büyük anneme. O daha babam küçükken ölmüş tabii. Fakat halikında çok şey dinledim. Sanırım o, düşgücü geniş olmadığı için acımasızdı. Tilki avına meraklı atalar, 'Vurursun, olur biter,' diye düşünen sert adamlar... ölüm ve kalım konularında bütün sorumluluğu omuzlarına almaktan çekinmeyen küstah ve doğruluk düşkünü insanlar."

"Biraz abartmıyor musun, Sophia?"

"Evet... galiba... Fakat ben o tiplerden daima korkarım. Doğruluk ve adalete düşkündürler, ama aslında bu da bir çeşit acımasızlıktır. Sonra... benim kendi annem... Bir aktris o... Dünyanın en şirin, en şeker kadını... Fakat her şeyi kendine göre yorumlar... Yani bir bakıma farkına varmadan bencillik eder... Olayları kendi açısından değerlendirir... Bir olayı, kendi başına değil, 'Bana nasıl: tesir edecek?' diye düşünür... Bu da bazen insanı korkutuyor. Anlıyorsun değil mi? Roger amcamın karısı Clemency'i de unutma.,. Yengem, fizikçi. Bu ara önemli bir araştırmayla meşgul. Clemency yengem de acımasız... Gayet soğukkanlı... Fakat o işe kişilik karıştırmıyor...

Roger amcam, tam anlamıyla onun tersi. Dünyanın en iyi, en sevilecek adamı. Fakat aslında çok sinirli... Tepesi atmaya görsün. O zaman ne

yaptığını bilmiyor... Sonra... babam var..."

Birdenbire sustu ve bir süre konuşmadı.

Sonra ağır ağır, "Babam," diye mırıldandı. "Duygularını dengelemesini bilir. Hem gereğinden fazla. Onun ne düşündüğünü hiçbir zaman anlayamazsın. Duygularını kesinlikle belli etmez... Belki de bu, annemin kendisini daima duygularına kaptırmasının bir sonucu... Babam, kendisini savunmak için öyle davranıyor... Fakat ne olursa olsun, bu bazen beni... kaygılandırıyor."

Başımı salladım. "Yavrum, boş yere kendini üzüyorsun. İşin' aslına bakarsan... belki herkes cinayet işleyebilir."

"Evet, öyle sanırım... Hatta ben bile..."

"Saçmalama!"

"Tabii, Charles... Benim bir ayrıcalığım olduğunu savunamazsın. Herhalde ben de birini öldürebilirim..."

Bir an durdu. Sonra da yavaşça ekledi. "Fakat nedenin çok önemli olması gerek."

O zaman güldüm. Gülmemek elimde değildi. Sophia da hafifçe gülümsedi.

"Belki ben budalanın biriyim, Charles. Fakat büyükbabamın ölümünü saran gizemin çözülmesi gerek... Şart bu! Gerçeği Öğrenmeliyiz. Eğer katil Brenda olsaydı..."

İşte o zaman birdenbire Brenda Leonides'e acıdım...

5

Uzun boylu bir kadın, ilerideki ince yoldan bize doğru geliyordu. Basma şekilsiz bir fötr şapka, sırtına gayet kalın bir kazak ve şekilsiz bir eteklik giymişti.

Sophia, fısıldadı. "Edith teyze."

Yaşlı kadın yolda bir iki kez duraklayarak, yolun kenarındaki çiçeklerin üzerine eğildi. Sonra da sanki üzerimize saldırıya hazırlanıyormuş gibi bir tavırla bize yaklaştı. Ben, ayağa kalktım.

"Edith teyze, arkadaşım Charles Hayward bu... Charles, büyük teyzem Miss de Haviland..."

Edith de Haviland yetmiş yaşlarındaydı. Karmakarışık kır saçları, açık havada dolaşmaktan köseleye dönmüş bir yüzü ve zeki bakışlı parlak gözleri vardı.

"Nasılsınız?" diye sordu. "Sizden söz edildiğini duydum. Demek Doğudan döndünüz? Babanız nasıl?"

Şaşkın şaşkın cevap verdim. "İyi, efendim."

Miss de Haviland, başını salladı. "Onun çocukluğunu bilirim. Annesi arkadaşımdı. Siz de tıpkı büyük annenize benziyorsunuz. Bize yardıma mı geldiniz? Yoksa ziyaretinizin nedeni... diğer mesele mi?"

Fena halde sıkıldım. "Şey... Size yardım edebileceğimi umuyorum, efendim."

"Güzel..." diye homurdandı. "Doğrusu yardıma ihtiyacımız var. Evin içi polis doldu. Hangi kapıyı açarsanız, karşınıza bir memur çıkıyor... Ne yöne dönerseniz dönün kesinlikle bir polisle burun buruna geliyorsunuz. Doğrusu bazı tipler hoşuma gitmiyor, İyi bir okula giden çocuk, polis olmamalı. Değil mi, efendim? Geçen gün Moyra Kinoul'un oğlunu gördüm. Marble Arch'ın önünde trafiği yönetiyordu... Böyle şeyler inşam şaşırtıyor... Birdenbire kendinizi başka bir ülkede sanıyorsunuz."

Sophia'ya döndü.

"Dadı seni istiyordu, Sophia. Balık konusu."

Genç kız, içini çekti. "Hay Allah! Gidip telefon etmekten başka çare yok galiba..."

Hızla eve doğru yürümeye başladı. Miss de Haviland, dönerek onun peşinden ağır ağır ilerledi. Ben de onun yanına geçtim tabii.

Miss de Haviland, "Dadılar olmasaydı ne yapardık bilmem?" diye mırıldandı. "Hemen herkesin ihtiyar bir dadısı vardır... Yıllar sonra gelir çamaşır yıkayıp ütü ütülerler... Yemek pişirip, ev işi görürler. Çok sadıktırlar...

Bizimkini de ben seçtim... Yıllar önce tabii..."

Eğilerek, çiçeklere sarılmış olan bir otu öfkeyle söküp attı.

"Boru çiçeği... İğrenç şeyler bunlar... Yaban otlarından daha kötüler... Çiçekleri sarıyor, boğuyorlar... İnsan hepsini de sökemiyor. Kökü çok derin çünkü..."

Yeşil yaprakları öfkeyle ayağının altında ezdi.

Sonra da usulca, "Bu iş çok kötü, Charles Hayward," dedi. Dikkatle eve doğru bakıyordu. "Polis bu konuda ne düşünüyor? Hım... Herhalde size bunu sormamam gerek. Aristede'in zehirlenmiş olması pek garip... Hoş onun ölüp gitmiş olması da garip ya! Ondan hiç hoşlanmazdım! Hiç! Hiç! Fakat onun ölmüş olmasına bir türlü alışamıyorum... Artık ev o kadar... boş ki... Bomboş."

Bir şey söylemedim... Edith de Haviland'ın sert sert konuşmasına karşın geçmişi anımsadığı belliydi.

"Bu sabah düşündüm... Yıllardan beri burada oturuyorum... Üç Kule'ye geleli kırk yol oldu. Kırk yıl! Hatta belki daha da fazla. Ablam ölünce buraya yerleştim. Aristede istedi bunu... Çocukları onun eline bırakamazdım ya? Öyle değil mi? Aklın almayacağı bir evlilikti onlarınki. Ben daima Marcia'nın adeta büyülenmiş olduğunu düşündüm. Ufacık tefecik, çirkin bir adamla, neden evlendi? Fakat, Aristede istediğim gibi hareket etmeme izin verdi. Bana hiç karışmadı. Bunu yadsıyamam... Dadılar, mürebbiyeler, okullar... hepsini ben seçtim... Çocuklara, onlara yarayacak şeyler yedirdim... Aristede'in sevdiği o baharatlı dolmaları değil..."

Mırıldandım. "Demek o zamandan beri buradasınız?"

"Evet... Bir bakıma tuhaf bir şey bu... Çocuklar büyüyüp evlendikten sonra gidebilirdim sanırım.., Fakat galiba... o zaman da bahçeye merak sardım. Sonra Philip vardı... Bir adam, bir aktrisle evlendiği anda normal bir aile hayatı süreceğini düşünmemelidir. Bilmem aktrisler neden çocuk doğururlar? Yavrucuk dünyaya gelir gelmez, doğru Edinburg'a, sahneye çıkarlar. Ya da daha da uzak bir yere giderler... Philip, akıllılık etti.

Kitaplarını alarak, buraya yerleşti. O zaman bu konu da çözümlenmiş oldu."

"Philip Leonides ne yapar?"

"Kitap yazar. Doğrusu bunun nedenini de bilmiyorum. Çünkü yazdığı kitapları okumak isteyen yok. Bazı bilinmeyen, önemsiz tarihi olaylarla ilgili eserler... Siz bunları duymadınız bile değil mi?"

İtiraf ettim. "Evet.,.. Duymadım..."

Miss de Haviland, "Hepsinin nedeni bol paraları olması," diye homurdandı. "Çok kimse gereksiz uğraşlardan vazgeçip, ister istemez çalışmaya ve para kazanmaya başlar."

"Philip Leonides'in kitapları para getirmiyor mu, Miss de Haviland?" dedim.

"Tabii ki, hayır! Nereden getirecek? Sözüm ona Philip, belli bazı devreler konusunda bir bilirkişi sayılıyor.

İyi güzel ama, bu kitaplarının satılması için yeterli değil... Aristede ona yüz bin sterlin... ya da bunun gibi akim alamayacağı bir para... verdi... ölümünden sonra miras vergisi yüzünden sıkıntı çekmesini istemiyordu. Zaten Aristede her birine bir servet bağışladı. Artık hiçbiri onun eline bakmıyorlardı. 'Yemek Hazırlama Servisi'ni, Roger idare ediyor. Sophia'nın gayet iyi bir geliri var... Çocukların parası bankada..."

"O halde Mr. Leonides'in ölümünden kimse yararlanamayacak?"

Bana tuhaf tuhaf baktı.

"Aksine. Hepsi de yararlanacaklar. Paraları daha artacak... Hoş, Aristede'den isteselerdi adamcağız onlara her şeyi verirdi ya, o da başka."

"Miss de Haviland, sizce onu kim zehirledi? Mr. Leonides'i kimin öldürdüğünü tahmin edebilir misiniz?"

Tam kendisine uygun bir şekilde cevap verdi.

"Hayır... İnanın böyle bir tahminde bulunamam. Bu olay beni çok sarstı. Evde, Borgia'lara benzer birinin dolaştığını düşünmek hiç de hoş değil... Herhalde polis suçu zavallı Brenda'nın üzerine yıkacak."

"Sizce o zaman yanlış bir hareket mi yapmış olacaklar?"

"Bilmem... Bu hususta bir şey söyleyemem... Brenda bence gayet budala ve basit bir kadın... sonra... oldukça tutucu... Doğrusu kocasını zehirleyecek bir tip değil... Fakat... o da yirmi dört yaşındayken seksenine yaklaşmış bir adamla evlendi... Bundan da Aristede'in parasını düşündüğü anlaşılıyordu tabii. Olaylar normal akışını sürdürdüğü sürece Brenda da oklukça yakın bir gelecekte zengin bir adamdan dul kalacaktı... Bir servete konacaktı yani... Genç ve zengin bir dul olacaktı... Fakat Aristede çok sağlam ve dayanıklı bir ihtiyardı. Şekeri korkutucu bir durumda değildi... O gidişle galiba, yüz yaşma kadar yaşayacaktı... Belki de Brenda beklemekten sıkıldı..."

"O zaman..." diye başladım. Sonra da durakladım.

Miss de Haviland, çabucak sözlerimi tamamladı. "O zaman... mesele oldukça rahat bir şekilde kapanıp gider... Tabii gazetelere düşeriz ama artık buna çare yok... Neticede Brenda aileden değil..."

"Başka bir öneriniz yok mu?" diye sordum.

"Başka ne önerim olabilir?" dedi.

Cevap vermedim. Fakat kadının sözleri bana yeterli gelmemişti... Eski fötr şapkanın kavradığı o kafasından daha kim bilir neler geçiyordu.

Yaşlı kadın, sert bir tavırla, çabucak, kesik kesik konuşuyordu, ama son derecede zeki olduğu da belliydi.

"Acaba?" diye düşündüm. "Aristede Leonides'i Miss Edith de Haviland mı zehirledi?"

Bu pek de olmayacak bir şey değildi. Bahçe yolunda boru çiçeğini acımasızca ezdiğini unutmamıştım.

Sophia'nın kullandığı bir kelimeyi hatırladım. Acımasız!

Yan yan Edith de Havilland'a baktım.

Önemli, hayati bir neden olduğu takdirde... Fakat Miss Edith de Haviland için önemli, hayatı bir neden ne olabilir?

Bu soruya cevap verebilmek için ihtiyar kızı daha iyi tanımak gerekiyordu...

6

Ön kapı açıktı, içeriye, insanı şaşırtacak kadar geniş bir hole girdik. Burası özenle, abartılmadan döşenmişti.

İyi cilalanmış koyu renk meşe... Pırıl pırıl pirinç aksam... Geride, merdivenin bulunması gereken yerde beyaz panolu bir duvar yükseliyordu. Orada bir kapı da vardı.

Miss de Haviland, "Eniştemin bölüğü..." diye mırıldandı. "Birinci kat Philip'le karısı Magda'nın..."

Soldaki kemerli kapıdan geçerek, büyük bir salona girdik... Panolu duvarlar, uçuk maviydi. Eşyalara ağır brokar geçirilmişti. Masalara, duvarlara, bütün boş yerlere fotoğraflar ve resimler doldurulmuştu. Aktörler, dansörler, sahne dekorları, tiyatro giysileri... Şöminenin üzerinde Degas'ın ünlü balerinlerinden biri asılıydı...

Salonda bol bol çiçek vardı... Koskocaman, kahverengimsi krizantemler. Kocaman vazolara konulmuş karanfiller. ..

Miss de Haviland, içini çekti. "Herhalde Philip'i görmek isteyeceksiniz, Charles Hayward."

Gerçekten Philip Leonides'i görmek istiyor muydum? Bunu kendim de bilmiyordum. Bütün bildiğim Sophia'yla konuşmam gerektiğiydi... O konuyu da çözümlemiştim artık. Genç kız, bizim ihtiyarın planını pek beğenmiş, onu tamamıyla desteklemişti. Fakat Sophia şimdi ortalarda yoktu. Herhalde telefonun başına geçmiş, balık konusunu halletmeye uğraşıyordu. Fakat bana soruşturma konusunda ne yapmam, hangi yoldan ilerlemem gerektiğini de söylememişti. Philip Leonides'in karşısına nasıl çıkacaktım? Kızıyla evlenmeyi isteyen heyecanlı ve endişeli bir genç olarak mı? Yoksa eve bir ara uğramış bir arkadaş gibi mi? (Tam da ziyarete gelinecek zamandı ya!) Ya da polisin iş arkadaşı rolünde mi?

Miss de Haviland, vereceğim cevabı düşünmeme zaman bırakmadı. Hoş onunki de bir soru sayılmazdı ya...

İhtiyar kız, benim Philip'i görmek istediğimden emindi. Miss de Haviland'ın soru sormaktan çok, düşüncelerini bildirmek adetinde olduğu

anlaşılıyordu.

"Kütüphaneye gidelim," diye mırıldandı. Yaşlı kadının peşi sıra salondan çıktım. Bir koridordan ilerleyerek, başka bir odaya girdik.

Koskocaman bir yerdi burası. Kitap doluydu. Bunlar yalnız tavana kadar yükseleni raflara yerleştirilmemişlerdi. Hayır... Bazı ciltler masalara, sandalyelere ve hatta yere bile yığılmışlardı. Fakat oda yine de insana öyle karışıkmış gibi gelmiyordu.

İçerisi bir hayli soğuktu. Beklediğim, umduğum bir kokunun eksik olduğunu hissederek durakladım. Odaya cila ve eski kitaplara özgü o küf kokusu egemendi... Bir iki saniye sonra neyi aradığımı anladım... Burnuma tütün kokusu gelmemişti. Demek ki Philip Leonides, sigara ya da pipo içmiyordu...

Biz içeri girerken Sophia’nın babası da masasının başından kalktı. Elli yaşlarında, uzun boylu, son derece yakışıklı bir adamdı. Herkes Aristede Leonides'in çirkinliğinden o kadar çok söz etmiş, yaşlı adamın bu tarafı üzerinde o kadar durulmuştu ki, oğlunun da ona benzediğini sanmıştım... Açıkçası bu kadar hoş, bu kadar yakışıklı bir adamla karşılaşacağım aklıma gelmemişti. Philip Leonides şakakları ağarmış, sarı saçları, biçimli burnu, keskin hatlı çenesi ve geniş alnıyla gerçekten dikkati çekecek bir tipti.

Edith de Haviland, öne doğru bir adım attı. "Philip, işte Charles Hayward bu genç..."

"Ah... Nasılsınız?"

Philip Leonides'in o zamana kadar benden söz edildiğini duyup duymadığını anlayamadım. Sıktığım eli, gayet soğuktu. Çehresinde öyle meraklı bir anlam belirmemişti. Umursamaz ve sakindi. Karşımda sabırla, sessizce bekliyordu.

Miss de Haviland, sordu. "O korkunç polisler nerede? Buraya da geldiler mi?"

"Sanırım Baş Müfettiş... şey..." Masanın üzerinde duran kartvizite bir göz attı. "...Taverner, biraz sonra gelip benimle de konuşacak."

"Şimdi nerede o?"

"Bilmiyorum, Edith teyze. Herhalde yukarıdadır'."

"Yani... Brenda'nın yanında mı, Philip?"

"Emin ol, bilmiyorum, Edith teyze."

Philip Leonides'e baktığınız zaman onun oturduğu evde bir cinayet işlenmiş olduğuna kesinlikle inanamazdınız.

"Magda kalktı mı?"

"Bilmiyorum... O ekseri on birden önce kalkmaz..."

Miss Edith de Haviland, birdenbire başını çevirdi. "Dur bakayım. Galiba bu Magda'nın sesi..."

Gerçekten dışarıdan bir ses gelmişti. Anlaşılan Mrs. Leonides, yüksek sesle, çabuk çabuk konuşarak, kütüphaneye doğru hızla geliyordu. Bir iki saniye sonra arkamdaki kapı gürültüyle açıldı ve bir kadın içeriye girdi. Bilmiyorum, nasıl oldu da bende kütüphaneye giren bir değil de sanki üç kadınmış gibi bir etki yaptı...

Sırtına şeftali renginde, saten bir sabahlık giymişti. Tek eliyle eteklerini toplamıştı, diğer elinde ise ucuna sigara takılmış, uzun bir ağızlık vardı. Parlak, kızıl saçları dalgalar halinde omuzlarına doğru iniyordu. Yüzü boyasızdı. Bu yüzden bende pek renksizmiş gibi bir tesir bıraktı. Artık gözlerimiz makyaja alıştığı için makyajsız kadınlar insanı şaşırtıyordu...

Sophia’nın annesi, hafifçe kısık fakat gayet tatlı bir sesle, çabuk çabuk konuşuyordu. Yalnız heceleri dikkatle, teker teker söylediği için ne dediğini hemen anlamak mümkündü.

"Sevgilim, artık dayanamayacağım... gerçekten dayanamayacağım... düşün neler yazacaklar?... Tabii iş daha gazetelere yansımadı ama... yakında o da olacak... Resmi soruşturmada ne giyeceğime hâlâ karar veremedim...

bu çok sade ve ciddi bir şey mi olmalı?... Fakat siyah istemem... belki koyu mor bir takım... Ama bir tek kuponum bile kalmadı... zaten bir kısmını karaborsadan alıyordum... Kuponları gizlice satan o iğrenç adamın adresini de kaybettim... Shafterbury Avenue'nun yakınında bir yerde... bir garajda oturuyordu... Sanırım oraya arabayla gitmeye kalktığım takdirde polis de peşime takılır... ondan sonra da bir sürü sıkıcı sorular sorarlar... öyle değil mi? Yani... insan ne cevap verebilir ki? Philip, o kadar da sakin ki! Artık bu korkunç evden ayrılabileceğimizin farkında değil misin? Buradan kurtulacağız! Özgürlük! Özgürlük! Ah, ne kadar kötüyüm!

Zavallı Şeker Baba! Tabii... o sağken hiçbir zaman kendisini bırakıp gitmezdik! Bize ne kadar da düşkündü, değil mi?... Yukarıdaki o basit kadının kışkırtmalarına karşın bizi yine de çok severdi... eğer babanı burada, o kadına bırakıp gitseydik, muhakkak bizi mirasından yoksun bırakırdı... bundan eminim. Ne iğrenç yaratık o!

Neticede zavallı Şeker Baba'cık, doksanına geliyordu... ailesine bütün düşkünlüğüne karşın o korkunç kadının yalanlarına inanırdı... Philip, biliyor musun? Edith Thompson piyesini sahneye koymanın tam sırası. Cinayet sayesinde bir hayli reklam yapılmış olur. Bildenstein, Thespian'ı anlaşmaya bağlayabileceğini söyledi... Madenciler hakkındaki o serbest nazımla yazılmış tuhaf piyes neredeyse kalkacak... Evet... bu gerçekten olağanüstü bir rol... olağanüstü! Biliyorum... herkes burnumun biçimi yüzünden komedilerde oynamamı söylüyor... fakat Edith Thompson piyesinin de gülünç tarafları var... tabii yazar bunun farkında değil., neticede komedi heyecan ve korkuyu arttırır. O rolü nasıl oynayacağımı bilmiyorum... son dakikaya kadar basit, gülünç, hayali... sonra birdenbire..."

Kolunu uzattı. Ağızlıktaki sigara Philip'in cilalı maun masa' sına düşerek, tahtayı yakmaya başladı. Adam, yine anlamsız bir yüzle, sakin sakin eğildi. Sigarayı alıp, çöp sepetine attı.

Magda Leonides, birdenbire gözlerini açarak, çehresinin hatlarını gererek, "Sonra..." diye fısıldadı. "Müthiş bir korku... dehşet..."

Yüzündeki o derin korku, ancak yirmi saniye sonra kayboldu. Çehresinin hatları yumuşadı... Titredi... Bu kez Magda Leonides'de neredeyse hüngür hüngür ağlamaya başlayacak, şaşkın bir çocuk hali vardı.

Sonunda, yüzü, tıpkı bir süngerle çabucak silinmişcesine, sakinleşti, anlamsızlaştı... Bana dönerek ciddi bir tavırla sordu.

"Ne dersiniz? Edith Thompson'u bu şekilde oynamam doğru olmaz mı? Onu bu şekilde canlandırmam?"

Başımı salladım. "Evet... Edith Thompson'u tam bu şekilde canlandırmalısınız..." O sırada Edith Thompson'un kim olduğunu belli belirsiz bir şekilde hatırlamaya başlamıştım. Fakat ne olursa olsun Sophia'nın annesiyle dost olmak niyetindeydim.

Magda, "Aslında kadın bizim Brenda'dan farksızmış, değil mi?" diye mırıldandı. "Biliyor musunuz? Bu şimdiye dek aklıma hiç gelmemişti...

Çok ilginç... Çok ilginç... Acaba Müfettişe bunu açsam mı?"

Masanın arkasındaki adam kaşlarını hafifçe çattı. "Senin Baş Müfettişi görmene hiç gerek yok, Magda... öğrenmek istediklerini ona ben anlatırım."

"Onu görmeme gerek yok mu?" Kadının sesi yükseldi. "Fakat onu görmem şart! Gerekli bu. Sevgilim, sevgilim! Hiçbir şeyi anlamıyorsun! Çünkü hayal gücün geniş değil! Ayrıntıların ne kadar önemli olduğunun farkına bile varmıyorsun. Müfettiş, olayların ne zaman ve nasıl olduğunu... o sırada insanın farkettiği ve anlayamadığı şeyleri öğrenmek isteyecektir. O tuhaf olayların..."

Sophia, açık kapıdan içeri girdi. "Anne! Baş Müfettişe bir sürü yalan uydurmaya kalkma!"

"Sophia... hayatım..."

"Biliyorum, şekerim... Biliyorum, canım... Hayatının en güzel rollerinden birini oynamaya hazırsın. Fakat konuyu yanlış anladın... tamamıyla yanlış anladın."

"Saçmalama. Senin dünyadan haberin yok..."

"Aksine. Ben her şeyi biliyorum... Bu rolü tamamıyla başka şekilde oynamam gerek, hayatım... Sakin... fazla konuşmayan... bildiklerini açıklamak istemeyen... tetikte duran... ailesini korumaya çalışan... fedakâr bir kadın..."

Magda Leonides'in yüzünde o çocuklara özgü masum hayret vardı şimdi. "Şekerim... gerçekten bu fikirde misin?..."

"Tabii, tabii... Sen rolü iyice kavrayamamışsın... Düşündüğünü yapmaktan vazgeç... Anlıyor musun?"

Annesinin yüzünde hoşnutluğunu ve sevincini gösteren bir gülümseme belirdiğini görünce ekledi. "Sana kakao yaptım... Fincan, salonda..."

"Oh... çok iyi... bir hayli acıktım..."

Magda Leonides, bir an kapıda durdu.

"Bilmiyorsunuz..." Ya benimle konuşuyordu ya da başımın arkasındaki kitap raflarıyla. "...insanın kızı olması ne kadar hoş bir şey..."

Bu sözlerden sonra sanki perdenin kapanmasını bekliyormuş gibi bir tavırla uzaklaştı.

Miss de Haviland, içini çekti. "Allah bilir, artık polise neler söyleyecek..."

Sophia, başını salladı. "Söylemez, söylemez..."

"Aklına geleni anlatır o!"

Sophia, gülümsedi. "Hayır, hayıf... Merak etme, Edith teyze... Annem rejisörün sözünden çıkmaz... Bu kez rejisör benim."

Annesinin arkasından çıktı... Sonra da dönerek tekrar kapıya geldi. "Baş Müfettiş Taverner, seni görmek istiyor baba... Charles'in da yanınızda kalmasına bir itirazın yok, değil mi?"

Bana Philip Leonides'in muntazam hatlı çehresinde hafif bir şaşkınlık ifadesi belirmiş gibi geldi. E, tabii!

Fakat neyse ki adamın 'hiçbir şeyi merak etmeme' prensibi işime yaradı. Sophia'nın babası oldukça dalgın bir tavırla mırıldandı.

"Evet... tabii, tabii..."

Baş Müfettiş Taverner, içeri girdi. İnsana güven veren, ciddi, dürüst ve enerjik hali hemen rahatlamama neden oldu.

Taverner, tavırlarıyla, "Sıkıcı fakat önemsiz bir olay," der gibiydi. "Şu meseleyi çabucak çözümleyecek ve sonra da bir daha gelmemek üzere evinizden çıkıp gideceğiz... Bu işe hepinizden çok ben sevineceğim. Emin olun, biz bütün gün burada oturmayı istemiyoruz..."

Bilmiyorum, Baş Müfettiş Taverner bu işi nasıl başardı. Fakat bir sandalyeyi masaya doğru çekerken içeridekilerde bu izlenimi bıraktı. Ben usulca, biraz uzaktaki bir kanepeye oturdum. ' Philip, "Buyurun, Mr. Taverner," dedi.

Miss Edith de Haviland, birdenbire, "Herhalde benimle konuşmak istemiyorsunuz, Müfettiş bey?" diye homurdandı.

"Şu anda pek istemiyorum, Miss de Haviland. Fakat daha sonra sizinle görüşebilirim..."

"Tabii... Ben yukarıdayım..."

Dışarı çıkarak, kapıyı arkasından kapadı.

Philip Leonides, tekrarladı. "Buyurun, Mr. Taverner..."

"Çok meşgul olduğunuzu biliyorum, Mr. Leonides... Sizi fazla rahatsız edecek değilim... Fakat burada yalnızız. Onun için size kuşkularımızda haklı olduğumuzu anladığımızı açıklayabilirim. Babanız doğal nedenlerden ölmedi... Mr. Aristede Leonides'i fazla dozda 'physostigmine'le zehirlediler... Bu madde daha çok

'eserine' adıyla bilinir."

Philip, başını eğdi. Yüzünde yine en ufak bir heyecan izi yoktu.

Taverner, devam etti. "Bilmiyorum bu aklınıza bazı şeylerin gelmesine sebep oluyor mu?"

"Aklıma neferin gelmesi gerekir, Müfettiş Bey? Ben, babamın zehri yanlışlıkla içtiğinden eminim."

"Gerçekten bu fikirde misiniz, Mr. Leonides?"

"Evet... Bence bu pekâlâ olabilir... Babamın doksanına yaklaşmış olduğunu, üstelik gözlerinin de iyi görmediğini unutmayın..."

"Ya... Demek babanız farkına varmadan göz damlasını aldığı gibi ensülin şişesine boşalttı?... Bu sizce inanılacak bir şey mi, Mr. Leonides? Böyle bir varsayım kabul edilebilir mi?"

Philip, cevap vermedi. Yüzü daha da anlamsızlaştı.

Taverner, devam etti.

"Göz damlası şişesini çöp kutusunda bulduk... Boştu bu... Üzerinde parmak izi de yoktu... Bu da tuhaf tabii.

Normal olarak, şişenin üzerinde bir takım parmak izleri olması gerekirdi. Babanızın parmak izleri... Hatta karısının ve uşağının..."

Philip Leonides, başını kaldırdı.

"Pekâlâ," diye mırıldandığını duydum. "Uşağa ne dersiniz?... Johnson'a bir itirazınız var mı?"

"Yani... katilin uşak Johnson olabileceğini mi söylemek istiyorsunuz?... Evet, adam bu işi kolaylıkla yapabilirdi... Eline bol bol fırsat geçiyordu...

Fakat... adam bu cinayeti neden işledi? Bunun sebebi neydi? Bu konuda bir şey söyleyebilir misiniz? Babanız her yıl uşak Johnson'a ayrıca bir ikramiye veriyordu. Şöyle hatırı sayılır bir para... Üstelik bu miktarı her yıl' arttırıyordu. Johnson'a da, 'Sana ölünce para bırakmayacağım. Ona karşılık bu parayı veriyorum,' demişti... Uşak, burada çalışmaya başlayalı yedi yıl oldu. İkramiye de iyice arttı tabii... Daha da artacaktı... Muhakkak ki Johnson babanızın yaşamasını yeğlerdi. Bu işine gelirdi... Bundan başka uşakla Mr. Aristede Leonides'in arası çok iyiydi. Üstelik Johnson'un eskiden yanlarında çalıştığı kimseler onun son derece dürüst ve namuslu bir insan olduğuna yemin ettiler... O çalışkan, sadık ve işini iyi bilen bir adam..."

Bir an durdu. "Biz Johnson'dan kuşkulanmıyoruz, efendim."

Philip, anlamsız bir sesle cevap verdi. "Anlıyorum..."

"Şimdi, Mr. Leonides... babanızın öldüğü gün yaptıklarınızı en ince ayrıntısına kadar bana anlatırsınız herhalde?"

"Tabii... Tabii, Mr. Taverner. O gün burada... bu odadaydım... Kütüphaneden sadece yemek için çıktım..."

"Babanızı hiç görmediniz mi?"

"Kendisine, kahvaltıdan sonra iyi günler diledim... Bu, yerleşmiş bir âdetti."

"O zaman kendisi yalınız mıydı?"

"Şey... öhhö... üvey annem de odadaydı."

"Babanızın halinde bir başkalık var mıydı? Yoksa her zamanki gibi miydi?"

Philip, hafif bir alayla cevap verdi.

"O gün öldürüleceğini önceden bildiğini pek sanmıyorum...

Hareketlerinden bunu anlamak mümkün değildi."

"Babanızın bölümü bu kısımdan tamamıyla ayrı mı?"

"Evet... O kısma holdeki kapıdan geçilir... Bölüğün başka kapısı da yoktur zaten..."

"Holdeki kapı kilitli mi durur?"

"Hayır."

"Hiçbir zaman kilitlenmez mi?"

"Şimdiye kadar kilitlendiğini hiç görmedim..."

"Yani isteyen bu bölümden o kısma rahatça geçebilir?"

"Tabii... Zaten bölümler birbirlerinden sadece ev işlerinde ve yönetimde kolaylık olsun diye ayrılmıştı.

Yoksa ortada başka bir neden yoktu, isteyen her tarafa girebilirdi."

"Babanızın öldüğünü nasıl haber aldınız?"

"Yukarı katta, batıya düşen bölümde oturan ağabeyim Roger, birdenbire koşarak odaya girdi. Babama ani bir kriz geldiğini haber verdi. Onun nefes almakta güçlük çektiğini, durumunun kötü olduğunu söyledi."

"Siz ne yaptınız?"

"Hemen doktora telefon ettim tabii. Nedense bunu kimse akü edememişti, Mr. Taverner... Doktor muayenehanesinde değildi. Fakat gelir gelmez derhal buraya koşması için haber bıraktım. Ondan sonra da çabucak yukarı çıktım..."

"Sonra?"

"Babamın gerçekten çok hasta olduğu daha ilk bakışta anlaşılıyordu... Doktor gelmeden de öldü..."

Philip'in sesi gayet sakindi... Üzülüyor muydu, aldırmıyor muydu? Bunu anlamak mümkün değildi. O şimdi sadece gerçeklerden söz ediyor, olanları anlatıyordu.

"Karınız ve çocuklarınız o anda neredeydiler?"

"Karım Magda, Londra'ya gitmişti... Babamın ölümünden kısa bir süre sonra döndü. Galiba Sophia'da evde değildi... küçükler... yani Eustace'la Josephine buradalardı..."

"Beni yanlış anlamayacağınızı umarım, Mr. Leonides... Fakat size, babanızın ölümünün parasal durumunuza nasıl bir etki yaptığını sormak zorundayım..."

"Her şeyi öğrenmeniz gerektiğini biliyorum, Mr. Taverner. Babam uzun yıllar önce hepimize birer servet sayılacak kadar bol para verdi. Para bakımından kendisine bağlı olmamızı istemiyordu... Ağabeyim Roger'ı 'Yemek Hazırlama Servisi' Şirketinin İdare Meclisi başkanı yaptı. Babamın kurduğu şirketlerin en büyüğü buydu... Hisse senetlerinin çoğunu da ona devretti... Artık şirketin idaresi tamamıyla ağabeyimde... Bana da bütün bunlara karşılık para ve senet vs. verdi. Hepsinin tutarı yüz elli bin sterlini buluyordu sanırım. Babam, bu miktarın, ağabeyime devrettiği hisse senetlerinin kıymetine eşit olduğuna inanıyordu... Ben parayı istediğim gibi kullanacaktım... Ayrıca babam, iki kız kardeşime de yine birer servet bağışladı... Fakat sonradan onlar öldüler..."

"Babanız bu kadar para dağıtmasına karşın, yine de mali durumunda bir değişme olmadı değil mi? Yine de zengin bir adamdı o?"

"Pek de değil... Babam kendisine ufak bir gelir getirecek kadar para ayırdı. 'Bu sayede,' dedi, 'yaşamaya karşı bir ilgi duyarım...' Ondan sonra da..." Philip Leonides'in yüzünde ilk kez hafif bir gülümseme belirdi ve... kayboldu. "Girdiği çeşitli işler yüzünden eskisinden daha da zengin oldu... Serveti iyice arttı."

"Ağabeyiniz ve siz gelip buraya yerleşmişsiniz... Bunun nedeni para sıkıntısında olmanız mıydı?"

"Ne münasebet! Ben bunu rahatlık bakımından istedim... Babam bize daima kendisiyle beraber oturabileceğimizi, buna çok sevineceğini söyler dururdu... Sonunda, ailevi bazı nedenlerden buraya yerleşmeyi uygun buldum."

Philip, bir an durdu. Sonra da kelimelere basa basa ekledi: "Bundan başka... babamı çok severdim. Buraya 1937'de ailemle birlikte geldim. Kira vermiyorum... Fakat giderlerin payıma düşen kısmını ödüyorum."

"Ya ağabeyiniz?"

"Ağabeyim buraya 1943'de yerleşti. Londra'daki evi hava akınları sırasında bombalanarak, yıkılmıştı."

"Şimdi... Mr. Leonides babanızın vasiyetnamesinin şartlarını biliyor musunuz? Bu konuda bir fikriniz var mı?"

"Olmaz olur mu, Mr. Taverner? Hemen hemen bütün şartları biliyorum. Babam, bir kaç yıl önce yeni bir vasiyetname yaptı. O gizli işler yapan bir adam değildi... Sonra, bize... ailesine çok bağlıydı. Hepimizi bir araya topladı. Bu toplantıya avukatı Mr. Gaitskill'i de çağırtmıştı. Adam, babamın isteği üzerine bize yeni vasiyetnamenin şartlarını açıkladı. Herhalde Mr. Gaitskill'le konuştunuz. Bu şartları da öğrendiniz. Babam, evlenirken bankaya üvey annemin adına hatırı sayılır bir para yatırmıştı. Bundan başka, ölümünden sonra Brenda'ya yüz bin sterlin verilecekti. Vergiler buna dahil değildi tabii. Babamın geri kalan mal ve mülkü üç eşit kısma ayrılacaktı... Bir hisse benim olacaktı, bir hisse de ağabeyimin. Üçüncü kısım ise torunları adına bankaya yatırılacaktı... Babam gerçekten çok zengindi, Mr. Taverner... Tabii veraset vergisi pek ağır olacak..."

"Babanız uşak ve hizmetçilere ya da bazı hayır kurumlarına da para bıraktı mı acaba?"

"Hayır, hayır... Vasiyetnamesinde böyle bir şeyden söz edilmiyordu. Uşak ve hizmetçilere verilen aylıklar, burada çalıştıkları sürece her yıl arttırılıyordu."

"Paraya ihtiyacınız yok değil mi, Mr. Leonides? Bu soruyu sorduğum için özür dilerim."

"Bildiğiniz gibi gelir vergisi bir hayli ağır, Müfettiş bey... Fakat gelirim ihtiyaçlarımı karşılamaya yetiyor...

Hatta artıyor bile... Hem karımın, hem benim ihtiyaçlarımı... Üstelik babam zaman zaman bize cömertçe hediyeler verirdi. Eğer sıkışık bir duruma düşseydik, muhakkak ki hemen yardımımıza koşardı."

Bir an durdu. Sonra da buz gibi bir sesle, ağır ağır, "Emin olun, Mr. Taverner," dedi. "Babamın ölümünü arzu etmeme hiç bir parasal neden yoktu..."

"Eğer böyle bir değinmede bulunduğumu sandıysanız, çok üzülürüm, Mr. Leonides. Böyle bir şeyi aklımdan bile geçirmedim... Fakat her şeyi öğrenmem gerek... Buna zorunluyum. Korkarım şimdi size daha küstahça bir toru soracağım... Hassas bir konu hakkında bu... Sorum babanız ve genç karısıyla ilgili... Onlar mutlu muydular?"

"Gördüğüm, bildiğim kadarı... evet."

"Kavga etmezler miydi?"

"Hiç sanmıyorum."

"Aralarında, büyük bir yaş farkı vardı, değil mi?"

"Orası öyle..."

"Siz... özür dilerim, Mr. Leonides... babanızın bu evliliğini onaylamış mıydınız?"

"Bana bu konuda bir şey sorulmamıştı ki..."

"Bu sorumun cevabı değil, Mr. Leonides..."

"Pekâlâ... Madem üsteliyorsunuz, o halde söyleyeyim. Bence bu evlilik gereksiz ve ihtiyatsızca bir şeydi."

"Babanıza bu konuda düşündüklerinizi söylediniz mi?"

"Ben meseleyi haber aldığım zaman babam Brenda'yla evlenmişti bile..."

"Yani bu... sizin için bir şok oldu... Öyle mi?"

Philip, cevap vermedi.

"Bu olay ailede karışıklığa neden oldu mu?"

"Babam istediği, dilediği gibi hareket etmekte özgürdü. Bizden izin alacak değildi!"

"Mrs. Brenda Leonides'le aranız nasıl? Onunla dostça mı konuşuyorsunuz?"

"Evet... tamamıyla dostça."

"Kendisiyle arkadaş mısınız?"

"Brenda'yı pek ender görüyorum."

Baş Müfettiş saldırı .şeklini değiştirdi.

"Mr. Leonides, bana Laurence Brown'dan söz eder misiniz? Onun hakkında ne biliyorsunuz?"

"Korkarım fazla bir şey bilmiyorum, Mr. Taverner... Kendisini babam tutmuştu..."

"Fakat o sizin çocuklarınıza ders verecekti, Mr. Leonides..."

"Evet, öyle... Oğlum Eustace, çocuk felci geçirdi. Allah'tan hafif atlattı bunu. Doktorlar onu okula göndermemizin doğru olmayacağım söylediler. O zaman babam, Eustace'la küçük kızım Josephine için bir öğretmen tutmamı önerdi... O arada fazla öğretmen yoktu... Yani, gençlerin çoğu savaşa gitmişlerdi... Sonunda Laurence Brown bulundu... Tavsiye belgeleri gerçekten güzeldi. Babamla... çocuklarla daima meşgul olan Edith teyzem, genç adamı beğendiklerini söylediler. Bu konuda verdikleri karara ben de boyun eğdim... Şunu da eklemeliyim... Laurence Brown, gerçekten iyi bir öğretmen. Özenle ve bilerek ders veriyor... Şimdiye kadar bir yanlışını görmedim. Bu işe çok uygun..."

"Laurence Brown'un odası babanızın bölümünde değil mi?"

"Evet... Orada daha bol yer vardı."

"Size, hassas bir soru daha sormak zorundayım... Çok üzgünüm ama ne yaparsınız?... Laurence Brown'la üvey annenizin arasındaki yakınlığın farkında mısınız?"

"Onları pek bir arada görmediğim için böyle bir şeyden de haberim yok, Mr. Taverner."

"Peki bu konuyla ilgili bazı dedikodu veya söylentiler duydunuz mu, Mr. Leonides?"

"Ben dedikodu ya da söylentileri dinlemek istemem, Müfettiş bey!"

Baş Müfettiş Taverner, başını salladı. "Bravo... En iyisi de budur. Demek kötülüğü ne görüyor, ne işitiyor, ne de tekrarlıyorsunuz?... Öyle mi?"

"İsterseniz bunu bu şekilde de açıklayabilirsiniz."

Baş Müfettiş Taverner ayağa kalktı.

"Pekâlâ... Çok teşekkür ederim, Mr. Leonides."

Ben de onun peşinden, yavaşça odadan çıktım...

Taverner, "Vay... vay... vay..." diye mırıldandı. "Şimdiye dek böyle soğukkanlı bir adama rastlamadım..."

7

Taverner, "Şimdi de," dedi. "Gidip Mrs. Leonidesle konuşalım... Ya da sahne adıyla 'Magda West'le..."

"İyi bir aktris mi o?" diye sordum, "ismini hatırlıyorum... Yanılmıyorsam kendisini birkaç piyeste de seyrettim... Fakat ne zaman ve nerede? Bunu pek hatırlamıyorum..."

Taverner, ağır ağır cevap verdi. "Magda West, 'Başarıya ulaşmak üzere' olanlardan... Bir iki kez West End'de başrollere çıktı. Fakat asıl diğer tiyatrolarda kendisine ün yaptı... Şimdi daha çok sözüm ona 'entellektüeller'in anladığı eserlerde, küçük tiyatrolarda oynuyor... İşin içyüzü şu sanırım. Kadın, hayatını kazanmak zorunda değil. Bu da onun sanat hayatına etki ediyor. İstediği rolü seçiyor, beğenmediğini geri çeviriyor. Aklına eserse başka kentlere gidiyor... Hoşuna giden bir rol oldu mu oyuna para yatırıyor... Eseri destekliyor... Tabii çoğunlukla kendisine hiç uymayacak bir rolü seçiyor, o da başka... İşte bu yüzden artık o profesyonelden çok amatör bir sanatçı... Fakat... gerçekten kabiliyeti var. Aslında mükemmel bir aktris. Özellikle komedilerde çok başarılı oluyor. Fakat rejisörler kendisini pek sevmiyorlar. .. Çok başına buyruk olduğunu, kimseyi dinlemediğini ve olay çıkardığını söylüyorlar. Galiba etrafı kışkırtıp, herkesi birbirine düşürmekten hoşlanıyormuş... Bilmem bu ne dereceye kadar doğru? Fakat diğer sanatçıların ondan hoşlanmadıkları anlaşılıyor. .."

Sophia, salondan çıktı. "Annem içeride, Mr. Taverner."

Baş Müfettişin arkasından büyük odaya girdim. Ve bir an brokar divana oturmuş olan kadını tanıyamadım...

Magda Leonides, kızıl saçlarını Edward dönemini anımsatan bir şekilde tepesine toplamıştı. Arkasında iyi bir terzinin elinden çıktığı anlaşılan koyu gri bir etekle ceket vardı. İnce plise yapılmış uçuk eflatun bluzunun yakasına zarif bir broş takmıştı. O kalkık burnunun ne kadar şirin olduğunu ilk kez farkettim...

Onda ünlü Athene Seyler'i hatırlatan bir hal vardı... Biraz önce pembe saten sabahlığıyla kütüphaneye dalan ve heyecanla bağırıp çağıran o ateşli

yaratığın bu ince kadın olduğuna inanmak olanaksızdı.

"Müfettiş Taverner, siz misiniz?" diye sordu... "Buyurun, buyurun... Oturun... Sigara içer misiniz?... Çok korkunç bir olay bu... Olanlara hâlâ inanamıyorum... O felâketi aklım almıyor."

Sesi hafif ve anlamsızdı... Şimdi onda her şeye karşın hislerini kontrole karar vermiş bir kadiri hali vardı.

Usulca devam etti. "Size nasıl yardım edebilirim? Elimden geleni yapacağımdan emin olabilirsiniz, Mr. Taverner."

"Teşekkür ederim, Mrs. Leonides. O olay sırasında siz neredeydiniz?"

"Sanırım arabayla Londra'dan dönüyordum, Müfettiş bey. O gün bir arkadaşımla Ivy'de öğle yemeği yedim... Oradan bir terzihanenin defilesine gittik... Sonra diğer dostlarla birlikte Berkeley'de bir iki kokteyl içtik... Nihayet ben eve doğru yola çıktım... Buraya geldiğim zaman herkes birbirine girmişti. Müthiş bir kargaşalık hüküm sürüyordu. Kayınpederim, müthiş bir kriz geçirmişti... Öldüğünü... öğrendim..." Sesi hafifçe titredi.

"Kayınpederinizi sever miydiniz?"

"Ona tapardım..."

Sesi yükseldi. Sophia, uzanarak, Degas'ın tablosunu hafifçe düzeltti. Magda'nın sesi hemen alçaldı. Artık eskisi gibi konuşuyordu.

Kadın, usulca, "Onu çok severdim..." diye mırıldandı. "Hepimiz de ona bayılırdık zaten... O... bize karşı çok iyiydi."

"Peki, Mrs. Brenda Leonides'le iyi geçinir miydiniz?"

"Brenda'yı fazla görmezdik ki..."

"Niçin? Bunun sebebi neydi?"

"Onunla müşterek taraflarımız yoktu... Zavallı, zavallı Brenda'cık... Herhalde o da çok sıkıntı çekti..."

Sophia, tekrar Degas'ya doğru uzandı.

Taverner, kaşlarını kaldırdı. "Ya? Neden, Mrs. Leonides? Ne demek istiyorsunuz?..."

"Ah... Bunu ben kendim de pek bilmiyorum..." Magda, kederle gülümseyerek, başını salladı.

"Mrs. Brenda Leonides mutlu muydu dersiniz?"

"Evet. Mutluydu sanırım."

"Kocasıyla kavga etmiyorlar mıydı?"

Magda, tekrar hafifçe gülümseyerek, başını salladı.

"Emin olun bilmiyorum, Müfettiş bey. Gördüğünüz gibi onların oturdukları bölük bizimkinden tamamen ayrı..."

"Mrs. Brenda Leonides'le Mr. Laurence Brown, çok iyi dosttular. Öyle değil mi?"

Magda Leonides, irkildi. Gözlerini açarak, sitemli sitemli Taverner'e baktı.

Sonra da gururlu bir tavırla cevap verdi. "Bana böyle sorular sormanız hiç doğru değil, Müfettiş bey.

Brenda, hemen herkesle dosttu. Anlayacağınız o sokulgan ve arkadaş canlısı bir kızcağızdır..."

"Mr. Laurence Brown'dan hoşlanıyor musunuz?"

"Çok sakin bir genç o. Çok terbiyeli. Fakat insan onun odada olduğunu bile farketmiyor... Zaten kendisini pek gördüğüm de yok, Müfettiş Taverner..."

"İyi bir öğretmen mi bari?"

"Herhalde... Benim böyle şeylere aklım ermez. Philip, ondan memnun. Fena bir öğretmen olmadığını söylüyor."

Taverner, ani saldırıya geçmekten, kadını şaşırtmaktan başka çare olmadığına inanmıştı anlaşılan.

"Size hiç de hoş olmayan bir soru soracağım, Mrs. Leonides. Mr. Laurence Brown'la Mrs. Brenda Leonides'in seviştikleri... birbirlerine âşık oldukları doğru mu? Siz böyle bir şeyin farkına vardınız mı?"

Magda, ağır ağır ayağa kalktı. Sanki karşımızda mağrur bir kraliçe vardı şimdi.

"Ben şimdiye dek böyle bir şeyin farkına varmadım... Onların birbirlerine âşık' olduklarını da sanmıyorum.

Bana böyle bir soru sormamanız gerekirdi, Müfettiş bey. Neticede Brenda benim kayınpederimin... çok sevdiğim o adamın karısıydı."

Az kalsın kadım alkışlayacaktım...

Baş Müfettiş de ayağa kalkmıştı.

"Yani bu soruyu uşaklarla hizmetçilere sormamı yeğlerdiniz, öyle mi?"

Magda cevap vermedi.

Taverner, "Teşekkür ederim, Mrs. Leonides..." diye eğildi. Sonra da dönerek odadan çıktı.

Sophia, annesine sevgiyle bakarak, heyecanla, "Fevkalâdeydin, hayatım," diye bağırdı.

Magda, sağ kulağının arkasındaki bukleyi düşünceli bir tavırla düzelterek, aynaya baktı...

"Eveeet..." diye fısıldadı. "Evet... Rolü bu şekilde oynadığım gerçekten iyi oldu..."

Sophia, bana baktı.

Sonra da yavaşça sordu: "Senin de Baş Müfettişle gitmen daha doğru olmaz mı?"

"Allah aşkına, Sophia. Benim..."

Birdenbire durakladım. Herhalde genç kıza annesinin önünde nasıl rol yapmam gerektiğini açık açık soramazdım... O zamana dek Magda Leonides benimle hiç ilgilenmemişti... Sadece kocasının kütüphanesinden çıkarken bana kız annesi olmanın verdiği mutluluktan söz etmişti... Bana ya da arkamdaki kitaplara... Ben onun için o anda perde kapanmadan önce son sözü söyleyeceği bir figürandım galiba... Ya da belki de bir seyirci... Ben gazeteci, kızının nişanlısı, beceriksiz bir polis ve hatta cenaze işleriyle uğraşan biri olabilirdim... Fakat Magda Leonides beni daima bir izleyici sayacaktı... Sophia’nın annesi ayakkabılarına bakarak, hoşnutsuz bir tavırla söylendi. "Bu iskarpinler hiç uygun değil... Adeta neşeli, hatta uygunsuz bir duruşları var..."

Sevgilimin elini emredici bir şekilde sallaması üzerine telaşla dışarıya fırlayıp, Taverner'in peşinden koştum... Baş Müfettişi holde yakaladım.

Birlikte dipteki kapıdan geçip, merdivenlere doğru gittik.

Taverner, "Gidip Mr. Philip Leonides'in ağabeysiyle konuşacağım," dedi.

Giriş yapmaya gerek görmeden beni düşündüren konuyu ona açtım.

"Buraya bakın, Taverner. Ben kimim Allah aşkına?"

Hayretle durakladı.

"Kim misiniz, Mr. Charles?"

"Evet... Ben burada ne yapıyorum? Bu evde ne işim var? Biri sorarsa ne diyeceğim?"

"Ha, şimdi anladım... Şu mesele..." Bir an düşündü. Sonra da gülümsedi. "Peki. şimdiye kadar soran oldu mu?"

"Şey... hayır."

"İyi ya... Meseleyi hiç kurcalamayın daha iyi... Hiçbir zaman açıklama yapmayın. İyi bir yöntemdir bu.

Özellikle bu ev gibi kargaşalığın hüküm sürdüğü bir yerde... Zaten hepsi de kendi dertlerine düşmüşler. Bir takım gizli düşünceleri, korkuları var. Onun için sizi uzun uzun sorguya çekecek değiller... Eğer siz kendinizden emin bir tavırla hareket ederseniz, o zaman durumun farkına bile varmazlar. Gereği yokken bir şey söylemek, açıklama yapmak yanlıştır... Hım... Bakın demin kapıdan geçtik ve bu merdivenlerden çıkmaya başladık. Her taraf açık... Kilitli bir şey yok... Tabii sorduğum soruların çok saçma olduğunun siz de farkındasınız. O günü kim evdeymiş... kim değilmiş... ne yapıyorlarmış?... Aslında bunların hiçbiri de önemli değil."

"O halde neden..."

Başını salladı. "Çünkü bu sebeple hepsini teker teker görüyor, şöyle bir tartıyor, anlattıklarını dinliyorum...

O arada birinden birinin farkına varmadan bana yardım edeceğini umuyorum. Elime bir ipucu geçirdim mi, tamam..." Bir an sustu... Sonra da hafifçe mırıldandı. "Mrs. Magda Leonides isterse bir hayli şey anlatabilir.

Bundan eminim, Mr. Charles. Hatta bu konuda iddiaya bile girerim..."

"Fakat," dedim. "Kadının sözlerine inanılır mı?"

Taverner, güldü. "İnanılmaz tabii. Fakat o sayede ortaya soruşturulacak yeni yeni konular çıkabilir. Bu Allah'ın belâsı evdekilerin cinayet işlemesi için fırsat bolmuş. Bana gerekli olan: neden! Önemli bir neden!"

Merdivenin yukarısında bir koridor uzanıyordu... Sağa doğru ilerlemek için döndük. Karşımıza bir kapı çıktı... Bunun üzerinde pirinçten yapılmış koskocaman bir tokmak vardı. Baş Müfettiş, halime güldü. Şaşırdığımı anlamıştı sanırım... Sonra da uzanarak, tokmağı vurdu.

Kapı, birdenbire, beni hayrete düşüren bir hızla açıldı. Herhalde eşikte beliren adam, hemen geride bekliyordu. Beceriksiz tavırlı bir devdi o. Kuvvetli omuzları, karma karışık olmuş siyah saçları vardı. Son derece çirkindi ama yine de insanın hoşuna gidiyordu. Bize şöyle bir baktıktan sonra, ekseri çekingen fakat dürüst kimselerin yaptıkları gibi, gözlerini utangaç bir tavırla bizden kaçırdı... Demek Roger Leonides buydu?

"A... Şey... Affedersiniz... İçeri buyurun... Evet, evet... Girin... Ben de gidiyordum... ama önemi yok...

Oturma odasına gidelim... Ben Clemency'i çağırayım. A, sen burada mıydın sevgilim? Baş Müfettiş Taverner geldi... O... Sigara var mı Clemency? Bir dakika, bir dakika... İzninizi rica edeceğim..." Telâşla koştu. O arada bir paravanaya çarparak, şaşkın şaşkın, "Ah, affedersiniz," diye mırıldandı. Sonra da çabucak dışarı fırladı.

Bu daha çok koskocaman, gürültülü bir arının dışarı uçmasına benziyordu... Artık odaya derin bir sessizlik çökmüştü.

Roger Leonides'in karısı pencerenin önünde duruyordu. Kadının kuvvetli kişiliği ve içinde bulunduğumuz odanın hali hemen dikkatimi çekti. Bayağı meraklanmıştım.

Burası Clemency Leonides'in odasıydı... Bundan emindim.

Duvarlar beyaza boyanmıştı... Fakat tam beyaza... Diğer evlerde beyaz duvarlardan söz edildiği zaman akla fildişi ve kreme kaçan bir renk gelir. Fakat burası öyle değildi... Duvarlarda hiç resim yoktu. Sadece şöminenin üzerine koyu gri ve mavi renkli üçgenlerden meydana gelmiş geometrik bir şekil asılmıştı.

İçeride fazla eşya yoktu. Buraya sadece işe yarayacak şeyler konulmuştu. Uç dört koltuk. Üzeri camlı bir masa... Küçük bir kitap rafı... Etrafta süse benzer bir şey görmedim... Fakat oda geniş, ışıklı ve havadardı...

Aşağıdaki çiçekli, brokarlı salondan da o kadar farklıydı ki... Tıpkı Clemency Leonides'le Magda West'in birbirlerine tamamıyla ters oldukları gibi... İnsan Magda Leonides'in bir değil, bir düzine kadın haline girebileceğini... sık sık kişilik değiştirdiğini hissediyordu. Buna karşılık Clemency Leonides, hiçbir zaman kendisinden başka bir kişiliğe bürünemezdi. İyice gelişmiş, son derece kuvvetli, kişilik sahibi bir kadındı.

Ellisinde vardı sanırım... Kır saçlarını kısacık kestirmişti... Eton'luların saçlarına benziyordu bu. Fakat Clemency'nin saçları, güzel biçimli başını o kadar hoş bir şekilde sarmıştı ki, hiç beğenmediğim o biçimi kadına yakıştırdım. Zeka dolu, hassas çehresi, uçuk gri parlak gözleri hemen dikkati çekiyordu. Bakışları karşısındakinin içine işliyordu adeta. Sırtına, ince vücudunu hafifçe saran sade ve zarif, koyu kırmızı bir elbise giymişti.

Clemency'nin korkulacak bir kadın olduğunu hemen sezdim... Çünkü, onun ölçülerinin, diğer kadınlarınla ne benzemediğini, onlara uymadığını algılamıştım. Bunu anımsayınca da Sophia’nın ondan söz ederken, 'acımasız' kelimesini neden kullanmış olduğunu da anladım. Oda çok soğuktu. Hafifçe titredim...

Clemency, iyi bir tahsil ve terbiye görmüş olduğunu belirten tatlı sesiyle, yavaşça, "Lütfen oturun Mr. Taverner," dedi. "Yeni bir haber var mı?"

"Kayınpederinizin ölümüne 'eserine' neden olmuş, Mrs. Leonides."

Kadın, düşünceli düşünceli mırıldandı. "Yani... olayın bir cinayet olduğu kesin şekilde doğrulandı... Bu bir kaza olamaz değil mi?"

"Hayır, Mrs. Leonides."

"Kocamı fazla üzmeyin, Mr. Taverner... Bu haber onu çok sarsacak. Babasına tapardı o... Adamın ölümü kendisini yıktı... Anlayacağınız Roger fazla duyguludur. Kendisini hislerine kaptırıverir."

"Kayınpederinizle iyi geçinir miydiniz, Mrs. Leonides?"

"Evet, çok iyi geçinirdik." Bir an durdu. Sonra da sakin sakin ekledi: "Fakat aslında kendisinden pek hoşlanmazdım."

"Neden? Bunu açıklar mıydınız?"

"Hayattaki amaçlarından nefret ederdim... Tabii amaçlarına ulaşmak için başvurduğu yöntemlerden de hoşlanmazdım..."

"Peki, ya Mrs. Brenda Leonides?"

"Brenda mı? Onu pek az görürdüm..."

"Mrs. Brenda Leonides'le Mr. Laurence Brown arasında bir şey olabilir mi?"

"Yani... birbirlerine tutkundular mı demek istiyorsunuz? Pek sanmıyorum... Tabii bu konuda bir şey bilmiyorum. Kesin bir cevap da veremem, Müfettiş bey."

Sesinden, bu konunun kendisini hiç ilgilendirmediği anlaşılıyordu.

Roger Leonides, paldır küldür içeri daldı. Arı, geri dönmüştü işte.

"Takıldım, kaldım... Telefon ettiler... E, Müfettiş bey? E? Yeni bir haber var mı? Babamın ölümüne ne sebep olmuş?"

"Eserine, efendim. Babanız zehirlenerek ölmüş..."

"Ya? Allahım! O halde bunu o kadın yaptı! Alçak, bekleyemedi! Babam onu hemen hemen sokağa düşmekten kurtardı. İşte bu iyiliğinin ödülünü de gördü! O kadın babamı büyük bir soğukkanlılıkla öldürdü.

Allahım! Bunu düşündükçe çıldıracak gibi oluyorum!"

Taverner, "Bu şekilde düşünmeniz için bir neden var mı, Mr. Leonides," dedi. "Belli bir neden?"

Roger, odada bir aşağı bir yukarı dolaşıyor, iki eliyle birden saçlarını çekiştiriyordu.

"Neden mi? Peki ama, katil başka kim olabilir? Ona hiçbir zaman güvenmedim... O kadından asla hoşlanmadım! Zaten bu evde onu seven yoktu. Babam bir gün eve gelip, onunla evlendiğini söylediği zaman Philip'le donduk kaldık... Aklımız almadı bu işi... Babam o yaşta evlenmişti. Çılgınlıktı bu! Çılgınlık! Müfettiş bey, babam şaşılacak bir adamdı. Kafaca kırk yaşında bir erkek kadar genç ve tazeydi. Dünyada neyim varsa, ona borçluyum, Mr. Taverner. Benim için elinden geleni

yaptı... Beni bir gün yüzüstü bırakmadı. Fakat sonunda ben ona yardım edemedim... Onu düş kırıklığına uğrattım. Bunu düşündükçe..."

Kendisini bir koltuğa attı. Karısı sessiz sedasız yanına sokuldu. "Roger... Yeter artık... Kendine işkence ediyorsun..."

"Biliyorum, hayatım... biliyorum..." Roger, karısının elini tuttu. "Fakat kendimi nasıl üzmem... Benim elimde mi bu? O..."

"Fakat herkesin soğukkanlı olması gerek... Müfettiş Taverner, kendisine yardım etmemizi istiyor?"

"Evet... Gerçekten öyle, Mr. Leonides."

Roger, haykırdı:

"Biliyor musunuz, ne yapmak istiyorum?... O kadını şu ellerimle boğmak! O zavallı, sevgili ihtiyarın birkaç yıl daha yaşamasına dayanamadı. O birkaç yılı ona çok gördü. Şu anda burada olsaydı..." Ayağa fırladı. Çılgınca bir öfkeyle titriyordu. Kasılmış olan ellerini öne doğru uzattı. "Evet... Gırtlağını sıkardım. Sıkardım... Sıkardım..."

Clemency, sert bir sesle haykırdı. "Roger!"

Adam, utangaç bir tavırla karısına baktı.

"Afedersin, sevgilim..." Bize döndü. "Özür dilerim... Kusuruma bakmayın... Bazen duygularıma gem vuramıyorum... Ben... af edersiniz..."

Tekrar odadan dışarı fırladı. Clemency Leonides, hafif bir gülümsemeyle bize baktı.

"Biliyor musunuz? O aslında sinek bile öldürmez..."

Taverner, bu sözleri terbiyeli bir tavırla dinledi. Sonra da bilmen sorulan sormaya başladı.

Clemency, bunlara kısa kısa, fakat tam olarak cevap verdi.

Roger Leonides, babasının öldüğü gün Londra'da, Box House'daydı. 'Yemek Hazırlama Servisi' Şirketinin merkezi o binadaydı. Eve, öğleden sonra erken saatlerde dönmüş ve her zamanki gibi bir süre babasıyla oturmuştu. Bu, âdetiydi onun... Kendisi ise her zamanki gibi Gower sokağındaki Enstitü'deydi. Orada çalışıyordu. Eve, saat altıya doğru gelmişti.

"Kayınpederinizi gördünüz mü?"

"Hayır... Onu son kez bir gün önce gördüm. Akşam yemeğinden sonra birlikte kahve içtik."

"Fakat kayınpederinizi öldüğü gün görmediniz mi?"

"Hayır... Aslında onun oturduğu kısma da geçtim... Roger, piposunu orada unuttuğunu sanıyordu... O piposu çok kıymetlidir... Neyse Roger pipoyu holdeki masaya bırakmıştı. Onun için Mr. Leonides'i rahatsız etmeme gerek kalmadı... Zavallı ihtiyar, ekseri saat altıda biraz uyurdu..."

"Hastalandığını ne zaman duydunuz?"

"Brenda, koşarak geldi... Altı buçuğu biraz geçiyordu sanırım..."

Bütün bu soruların önemli olmadığım biliyordum. Fakat Baş Müfettiş Taverner'in, kadın cevap verirken onu dikkatle süzdüğünün farkındaydım... Taverner, Clemency'e Londra’daki işi hakkında da bir iki soru sordu.

Roger'ın karısı atom radyasyonuyla ilgilendiğini söyledi.

"Yani... atom bombası üzerinde çalışıyorsunuz?"

"Benim çalışmalarımın yıkıcı bir yanı yok, Müfettiş bey... Enstitü'de atom radyasyonunun iyi taraflarıyla uğraşıyoruz."

Taverner, gitmek üzere ayağa kalktı. Sonra da birdenbire evi dolaşmak istediğini söyledi.

Bu arzusu Clemency Leonides'i biraz şaşırttı sanının. Fakat kadın Baş Müfettişe, evini gezdirmekten de kaçınmadı.

Basit eşyalarla döşenmiş çift karyolalı yatak odası bana yine bir hastaneyi ya da bir manastır hücresini anımsattı. Yatak örtüleri de beyazdı... Banyo da çok sadeydi... Öyle lüks bir hala yoktu. Musluğun üzerindeki rafa da pudra ve boya kutuları dizilmişti.

Mutfak, hemen hemen boş ve gayet temizdi. Buraya da işi kolaylaştıracak pratik aletler ve makineler konulmuştu.

Nihayet bir kapının önüne geldik.

Clemency, kapıyı açarken, "Kocamın özel odası Bu..." diye mırıldandı.

Roger, seslendi. "Buyurun, buyurun..."

Rahat bir soluk aldım. Çünkü evin o gereğinden fazla ciddi havası, hastaneleri hatırlatan temizliği sinirimi bozmaya başlamıştı. Oysa girdiğimiz, tamamıyla Roger Leonides'in kişiliğini yansıtan bir odaydı.

Koskocaman yazı masasının üstü kâğıtlar, eski pipolar ve tütün külüyle kaplıydı. Yanlarda büyük, eski fakat rahat koltuklar vardı. Yere Acem halıları serilmişti.

Duvarlara, gurup resimleri asılmıştı... Talebe gurupları... Kriket takımları... Genç yedek subaylar...

Fotoğrafların hepsi hafifçe sararmıştı... Bunların arasında sulu boya resimler olduğunu da gördüm. Çöller...

Minareler... Yelkenliler... Dalgalar... Güneşin batışı...

Kısacası hoş bir odaydı burası. Dost canlısı, ahbap olunacak, sevimli, cana yalan bir adamın odası...

Roger, beceriksizce hareketlerle koltuklardan birinin üstündeki kitapları ve kağıtları yere itti. Telâşla bardaklara içki koydu.

"Oda çok karışık. Temizlik yapmaya çalışıyordum... Eski, gereksiz kâğıtları atacağım... Biraz daha viski koyayım mı? Yoksa bu kadar yeter mi?" Baş Müfettiş, çalışma sırasında içki içmediğini söyledi. Ben, Roger'ın uzattığı bardağı aldım. Roger, "Şu ara kusuruma bakmayın," diye devam etti. Taverner'a dönmüştü. "Birdenbire duygularıma engel olamadım... Öfkeye kapıldım.

Hemen hemen suçlu denilecek bir tavırla etrafına bakındı. Fakat Clemency Leonides bizimle birlikte içeriye girmemişti...

Roger, "Olağanüstü bir kadın o!" diye bağırdı. "Karımdan söz ediyorum! Bu korkunç olaylar sırasında soğukkanlı bir şekilde hareket etti! Olağanüstü! Ona ne kadar hayran olduğumu anlatamam! Zavallı o kadar da çekti ki! Yani... biz evlenmeden önce demek istiyorum... İlik kocası kıymetli bir adamdı... Müthiş bir kafası vardı onun. Fakat çok zayıftı... Sıhhati iyice bozuktu... Anlayacağınız... veremdi. Doğrusu adamın çok değerli buluşları vardı... Kristolografi sahasında sanırım... Fakat işi çok ağırdı, buna karşılık pek az para alıyordu. Yani kısacası adamcağızın canını çıkarıyorlardı. Fakat o bu işten vazgeçmeyi aklına bile getirmiyordu. Zavallı Clemency, ona bakabilmek için bir tutsak gibi çalıştı. Sanki evin

erkeği oydu. Tabii o arada kocasının ölmekte olduğunu da biliyordu. Fakat hiçbir zaman yakınmadı. Çok yorulduğunu bile söylemedi. Daima çok mutlu olduğundan söz etti... Nihayet, kocası öldü... Clemency, çok sarsıldı... Mahvoldu o... Neden neden sonra onu benimle evlenmeye razı edebildim... Onu mutlu etmek istiyordum... Artık biraz dinleneceği, rahata kavuşacağı için o kadar memnundum ki. Clemency'nin çalışmasını istemiyordum tabii. Fakat savaş sırasında bunun bir görev olduğunu düşündü. Şimdi de işine devam etmesi gerektiğine inanıyor. Fakat... olağanüstü bir kadın o.

Dünyadaki kadınların en iyisi! Yarabbi! Ne kadar şanslı bir insanım ben! Clemency için yapmayacağım hiçbir şey yok."

Taverner, buna uygun bir cevap verdi. Sonra da yine o soruları sormaya başladı.

"Babanızın hastalandığını ilk ne zaman duydunuz?"

"Brenda beni çağırmak için buraya koştu. Babam hastalanmıştı. 'Müthiş bir kriz geçiriyor,' dedi." Roger içini çekti. "Babamı daha yarım saat önce görmüştüm. O zaman hiçbir şeyi yoktu. Telâşla koştum. Zavallı adamcağız yüzü mosmor kesilmiş, nefes almaya çalışıyordu. Hemen aşağıya, Philip'e gittim. O, doktora telefon etti. Ben... biz... hiçbir şey yapamadık. Fakat... doğrusu işin içinde bir tuhaflık olduğundan kesinlikle kuşku duymadım. Tuhaflık? Tuhaflık mı dedim? Allahım! Kullandığım kelimeye bakın."

Taverner'le, Roger Leonides'in ani bir keder havasına bürünen odasından zorlukla kaçtık. Nihayet kendimizi merdivenin başındaki kapının önünde bulabildik.

Taverner, derin bir nefes aldı. "Üüff! Roger Leonides, kardeşinden ne kadar!..." Bir an durdu. Sonra da beklenmedik bir şey söyledi. "Odalar ne tuhaf oluyor, değil mi? İçinde oturanların kişiliklerini hemen ortaya koyuyor."

"Gerçekten öyle..."

Baş Müfettiş, sözlerine devam etti. "Ne garip... İnsanlar kimlerle evleniyorlar?..."

Bilmiyorum, kimlerden söz ediyordu? Roger'la Clemency'iden mi? Yoksa Philip'le Magda'dan mı?

Taverner, mırıldandı. "Roger'ın babasını zehirlediğini pek sanmıyorum... Siz ne dersiniz?... Öyle fazla kuşku edilecek bir tip değil... Hoş, böyle şeyler hiç belli olmaz ya, o da başka... Karısı Clemency'e gelince... Bence o rahatça cinayet işleyebilir... Acımasız ve sert bir kadın... Hafifçe oynatmış olması da düşünülebilir..."

Başımı salladım. "Evet... Fakat Clemency Leonides'in, bir insanı, salt onun hayattaki amacını ve yaşama tarzını beğenmediği için ortadan kaldırmak isteyeceğini pek sanmıyorum... Belki kadın ihtiyar Leonides'den çok nefret ediyordu... Ama... nefret yüzünden cinayet işlendiği görülmüş mü?"

Taverner, "Pek ender," diye cevap verdi. "Ben kendi hesabıma şimdiye kadar böyle bir olaya rastlamadım... Hayır... Biz yine Mrs. Brenda Leonides'in üzerinde duralım... Fakat... kanıt bulup bulamayacağımızı da Allah bilir..."

8

Karşıki blokun kapısını bize bir hizmetçi açtı. Taverner'i görünce, yüzünde korku dolu bir ifade belirdi.

"Hanımı mı görmek istiyorsunuz?"

"Evet... Rica edeceğim..."

Kız bizi büyük bir salona alarak, dışarı çıktı.

Bu odanın eni boyu aşağıdakinin aynıydı. Yalnız eşyalara son derecede parlak renkli kreton örtüler geçirilmişti. Pencerelerde çizgili ipek perdeler vardı. Gözüm, şöminenin üzerindeki portreye takıldı. Artık başka tarafa bakamıyordum. Bunun nedeni yalnız resmin bir ustanın eseri olması değildi. Ressamın konu olarak seçtiği kişinin çehresi de insanın dikkatini çekiyordu.

Bakışları insanın ruhuna işleyen, siyah gözlü, ufak tefek bir ihtiyarın portresiydi bu. Başına siyah kadifeden bir takke giymişti. Boynu kısaydı. Başı iki omuzunun arasına sıkışmış gibi duruyordu. Buna karşın tualden adamın canlılık ve kudreti taşıyordu sanki. O pırıltılı gözleri, gözlerime dikilmişti.

Baş Müfettiş Taverner, kısaca, "İşte o..." dedi. "Resmi Augustus John yapmış... Adam gerçekten kişilik sahibiymiş, değil mi?"

Mırıldandım. "Evet..." Bana bu tek kelime pek yetersizmiş gibi geldi. Artık Edith de Haviland'ın, 'Onsuz çok boş' dediği zaman neyi vurguladığını anlamıştım. Bu karşımdaki, Çarpık Evi yaptıran, Küçük Çarpık adamdı... O ölünce, Küçük Çarpık Evin de hiçbir anlamı kalmamıştı.

Taverner, işaret etti. "Şuradaki de ilk karısı... O portreyi Sargent yapmış..."

iki pencerenin arasına asılmış olan resme baktım. Bunda da Sargent'in portrelerinin çoğunda olduğu gibi belirli bir acımasızlık vardı. Bana kalırsa ressam, kadının yüzünün uzunluğunu abartarak belirtmişti. Mrs. Leonides'in kuşku götürmeyecek kibarlığını da öyle.

Karşımdaki, tipik bir İngiliz lady'siydi. Asil bir arazi sahibinin, züppelikle ilgisi olmayan, atlara meraklı kızı... Hoş fakat oldukça donuk bir kadın... Doğrusu onu şöminenin üstündeki ufak tefek, katı kişiliği olan adama hiç yakıştıramadım.

Kapı açılarak içeriye Komiser Lamb girdi.

"Uşak ve hizmetçilerle konuştum, efendim... Elimden geleni yaptım, fakat hiçbir şey öğrenemedim."

Taverner, içini çekti.

Komiser Lamb, not defterim çıkararak odanın diğer köşesine gitti... Dikkati çekmeyecek şekilde bir koltuğa ilişti.

Kapı tekrar açıldı... Ve bu kez odaya Aristede Leonides'in ikinci kansı girdi.

Siyahlar giymişti kadın. Bol kumaştan yapılmış, son derecede pahalı bir elbise. Bunun yakası boynuna kadar iyice yükseliyor, kollan ise bileklerine kadar iniyordu. Genç kadın, rahat hatta küstah bir tavırla yürümekteydi.

Siyah kendisine gerçekten yakışmıştı. Mrs. Brenda Leonides'in yüzü oldukça güzeldi. Parlak kahverengi saçlarını pek tuhaf bir şekle sokmuştu. Yüzünü güzelce pudralamış, allık ve dudak boyası sürmüştü. Fakat gözlerin den ağladığı anlaşılıyordu. Boynunda iri incilerden meydana gelmiş bir gerdanlık, bir elinde koskocaman bir zümrüt yüzük, diğerinde de büyük bir yakut pırıldıyordu.

Bir şeyin daha farkına vardım... Genç kadın fena halde korkuyordu.

Taverner, sakin sakin, "Günaydın Mrs. Leonides," diye mırıldandı. "Sizi tekrar rahatsız ettiğim için özür dilerim."

Kadın, kuru bir sesle cevap verdi. "Herhalde buna mecbur oldunuz, Mr. Taverner."

"Vaziyeti anlıyorsunuz, değil mi, Mrs. Leonides? Yani... arzu ederseniz avukatınız da bu konuşmada hazır bulunabilir..."

Brenda Leonides'in, bu sözlerin ne anlama geldiğini bilip bilmediğini merak ettim. Fakat kadının işin farkında olmadığı anlaşılıyordu. Sadece somurttu.

"Mr. Gaitskill'den hoşlanmıyorum... Onun bu konuşmada hasar bulunmasını da istemem."

"Arzu ederseniz kendinize başka bir avukat tutabilirsiniz, Mrs. Leonides?"

"Gerekli mi bu? Avukatları hiç sevmem... Hepsi de aklımı karıştırırlar..."

Taverner, yalandan güldü. "Bu hususta karar vermek size düşer. Eh... Konuşmamıza başlayalım mı?"

Komiser Lamb, kaleminin ucunu ıslattı. Brende Leonides, Taverner'in karşısına, bir kanepeye oturdu.

"Yeni bir şeyler öğrendiniz mi?" diye sordu.

Şifon elbisesinin plilerinden birini sinirli sinirli büküp açtığını farkettim.

"Kocanızın 'eserine'den zehirlenerek öldüğünü artık kesin bir şekilde söyleyebiliriz."

"Yani, Aristede o göz damlasından mı öldü?"

"Evet... Mr. Leonides'e son iğneyi yaptığınız zaman, enjektördeki maddenin ensülin değil, eserine olduğu anlaşılıyor. Kocanıza eserine vermişsiniz, Mrs. Leonides."

"Fakat benim bundan haberim yok ki. Bu işle bir ilgim olmadığını bilmeniz gerek. Emin olun Müfettiş bey. İğnedekinin zehir olduğunu bilmiyordum."

"O halde biri özellikle ensülini döküp yerine göz damlasını doldurdu, Mrs. Leonides."

"Ne hainlik bu!"

"Evet, Mrs. Leonides."

"Biri bunu... özellikle mi yaptı dersiniz, Müfettiş bey? Yoksa bu bir kaza mı? Yani... bu olay bir şaka olamaz değil mi?"

Taverner, kibar kibar, "Bunun bir şaka olduğunu pek sanmıyoruz, Mrs. Leonides," diye cevap verdi.

"Bunu, hizmetçi ya da uşaklardan birinin yaptığı bir gerçek."

Taverner, hiç sesini çıkarmadı.

"Öyle olması gerek, Müfettiş bey. Böyle bir kötülüğü başka kim yapabilir? Böyle biri aklıma bile gelmiyor..."

"Bundan emin misiniz? İyi düşünün, Mrs. Leonides. Bu konuda hiçbir fikriniz yok mu? Bazı kimselerle arasında bir düşmanlık doğmadı mı? Hiç kavga etmediler mi? Kin besleyen olamaz mı?"

Brenda Leonides, iri gözleriyle meydan okurmuş gibi Taverner'e baktı.

"Bu konuda hiçbir fikrim yok..."

"O gün öğleden sonra sinemaya gittiğinizi söylemiştiniz, sanırım?"

"Evet... altı buçukta geldim... ensülinin yapılacağı saatte... Sonra... her... her... zamanki gibi iğneyi yaptım. Fakat o... o... tuhaflaştı. Çok korktum., hemen Roger'a koştum. Bütün... bunları size daha önce de anlattım. Hepsini yeniden tekrarlamam mı gerek. Her gün tekrar tekrar anlatacak mıyım?" Sesi, tizleşip yükselmeye başlamıştı.

"Özür dilerim, Mrs. Leonides. Şimdi... Mr. Laurence Brown'la konuşabilir miyim?"

"Laurence'yle mi? Neden? Niçin? O, bu olay hakkında hiçbir şey bilmiyor ki."

"Olsun... Kendisiyle yine de konuşmak isterim."

Genç kadın, Baş Müfettişi kuşkuyla süzdü.

Sonra da, "Okuma odasında Eustace onunla Lâtince çalışıyor," dedi. "Laurence'in buraya mı gelmesini istiyorsunuz?"

"Hayır, hayır... biz kendisinin yanına gideriz."

Taverner, çabucak odadan çıktı. Komiser Lamb'le ben de peşinden.

Komiser Lamb, Baş Müfettişe usulca, "Kadını iyice korkuttunuz, efendim," diye fısıldadı.

Taverner, anlaşılmaz bir şeyler homurdandı. Kısa bir merdivenden çıkarak, bir koridordan ilerledik. Nihayet bahçeye bakan büyük bir odaya girdik. Ortadaki masanın başında otuz yaşlarında, açık renk saçlı, genç bir adamla, esmer, ince yüzlü, yakışıklı bir çocuk oturuyordu. Çocuk on altısındaydı sanırım.

Biz içeri girer girmez başlarını kaldırıp baktılar. Sophia'nın kardeşi Eustace bana döndü. Laurence Brown ise korku ve ıstırap dolu gözlerini Baş Müfettiş Taverner'e dikti.

Ömrümde onun kadar korkudan felce uğramış bir insan daha görmedim. Laurence Brown, ayağa kalktı.

Sonra da tekrar yerine çöktü. Konuşmaya başladığı zaman sesi iyice kısılmış, çatlak bir hal almıştı.

"Ah... Şey... günaydın, Müfettiş bey."

"Günaydın." Taverner, iyice sertleşmişti. "Sizinle biraz konuşabilir miyim?"

"Evet, tabii... Buna memnun olurum. Yani..."

Eustace, ayağa kalktı.

"Benim gitmemi mi istiyorsunuz, Mr. Taverner?" Sesi çok tatlıydı. Belli belirsiz, küstahça bir tavırla konuşuyordu.

Laurence Brown, mırıldandı. "Derse... derse daha sonra devam ederiz."

Eustace, umursamaz bir tavırla, ağır ağır kapıya doğru yürüdü. Bir bacağını iyice kıvıramıyordu sanırım.

Tam kapıdan çıkacağı sırada göz göze geldik. Çabucak, işaret parmağını boynuna sürerek, güldü. Sonra da kapıyı arkasından kapattı.

Taverner, "E, Mr. Brown..." diye başını salladı. "Tahlilin kesin sonucunu aldık. Mr. Leonides'in ölümüne eserine neden olmuş."

"Ben... yani... Mr. Leonides gerçekten zehirlenmiş mi? Halbuki... ben... umuyor..."

Taverner, sert sert onun sözünü kesti. "Mr. Leonides, zehirlenerek ölmüş... Yani, biri şişedeki ensülini boşaltıp, yerine eserine'li göz damlasını koymuş."

"Buna inanamam... Akim alacağı şey mi bu?"

"Şimdi bütün mesele şu; Mr. Leonides'in ölümünü kim istiyordu?"

"Kimse istemiyordu! Hiç kimse istemiyordu!" Genç adamın sesi heyecanla iyice yükseldi.

Taverner sordu. "Mr. Brown, bu konuşmada avukatınızın da bulunmasını ister misiniz bilmem?"

"Benim avukatım yok ki... Olmasını da istemem... Ben gizlisi saklısı olan bir insan değilim... Aksine..."

"Söyleyeceklerinizin dikkatle yazılacağını... kaydedileceğini biliyorsunuz değil mi?"

"Ben masumum! Bana inanın! Masumum ben!"

"Zaten ben de masum olmadığınızı iddia etmiş değilim." Taverner bir an durdu. "Mrs. Brenda Leonides, kocasından çok gençti... Öyle değil mi Mr. Brown?"

"Şey... şey... öyle... sanırım... Yani... evet... gençti..."

"Herhalde kadıncağız bazen kendisini çok yalnız hissediyordu?"

Laurence Brown, cevap vermedi. Endişeyle, kurumuş dudaklarını yalayıp duruyordu.

"Hemen hemen akranı sayılacak birini bulmak... bu arkadaşının üstelik bu evde oturması herhalde çok hoşuna gidiyordu..."

"Ben... hayır, hayır... hiç de değil. Yani... bilmiyorum..."

"Bana kalırsa, aranızda bir yakınlaşma olması... böyle bir yakınlığın doğması gayet normal bir şeydi..."

Genç adam, heyecanla itiraz etti.

"Öyle bir şey yoktu! Aramızda bir yakınlık doğmadı! Yanılıyorsunuz! Yanılıyorsunuz! Ne düşündüğünüzü biliyorum! Fakat yanılıyorsunuz! Anlıyor musunuz? Çok yanılıyorsunuz! Mrs. Leonides, bana daima büyük bir nezaketle muamele eder. Ben de ona karşı derin bir hürmet besliyorum! Derin bir hürmet! Ona karşı bundan başka bir şey duymuyorum! Hiç bir şey! Bana inanın! Böyle bir yakınlığı ima etmeniz korkunç! Çok korkunç!

Sonra ben kimseyi öldüremem! Şişeleri karıştırmam! Öyle iğrenç şeyler yapmam! Ben fazla hassas ve sinirliyim! Ben... öldürme fikri bile benim için bir karabasandan farksız! Bunu... mahkemede de anladılar. Dini inançlarım nedeniyle savaşta bile insan öldüremem... O yüzden hastanede çalıştım... Kalorifer kazanlarını yaktım. Çok ağır işti bu... devam

edemedim... Neyse, sonra öğretmenlik etmeme izin verdiler... Burada Eustace'i yetiştirmek için elimden geleni yaptım. Josephine'i de... Çok zeki bir kız o... yalnız biraz yaramaz. Herkes bana çok iyi davrandı... Mr. Leonides, Mrs. Leonides, Miss de Haviland... hepsi... Sonra bu korkunç olay oldu... Ve şimdi siz... benden kuşkulanıyorsunuz... benim cinayet işlediğimden..."

Baş Müfettiş Taverner, Laurence Brown'u ağır ağır, merakla süzdü. Sanki bakışlarıyla genç adamı tartıyordu.

Usulca, "Ben böyle bir şey söylemedim ki," dedi.

"Fakat bunu düşünüyorsunuz! Kafanızdan neler geçirdiğinizin farkındayım! Hepsi de bunu düşünüyor zaten! Bana yan yan bakıyorlar. Be... be... ben... artık sizinle konuşamayacağım! İyi değilim."

Telâşla odadan dışarı fırladı. Taverner başını ağır ağır çevirerek bana baktı.

"E? Ona ne dersiniz?"

"Korkudan ödü patlamış."

"Evet, bunu biliyorum... Fakat... o katil olabilir mi?"

Komiser Lamb, atıldı. "Bana sorarsanız, o birini öldürmeye cesaret edebilecek bir tip değil. Çok korkak."

Baş Müfettiş Taverner, "Evet," diye cevap verdi. "Sopayla birinin başını ezemez... Ya da adamı tabancayla vuramaz... Fakat bu cinayeti ele alalım... Katilin Aristede Leonides'i öldürmesi için ne yapması gerekiyordu?

Sadece iki şişenin içindeki ilâçların yerini değiştirmesi... Çok yaşlı bir adamın oldukça kolay bir şekilde öbür dünyayı boylamasına yardım etmesi."

Komiser, mırıldandı. "Değil mi ya? Hatta Laurence Brown bunu adama acıdığından yaptı, bile denilebilir..."

"Tabii aradan bir süre geçtikten sonra kocasından yüz bin sterlin miras kalan genç bir kadınla evlenecekti...

Üstelik kadının bankada da ufak bir servet sayılabilecek bir parası... ayrıca incileri, yakutları ve... nasıl derler?...

Güvercin yumurtası büyüklüğünde zümrütleri vardı!"

Taverner sustu. Sonra da, "Ah..." diye içini çekti. "Ne yapalım?... Bunların hepsi varsayım... Evet, elimden geleni yaptım ve Laurence Brown'u korkuttum. Fakat bu hiçbir şeyi kanıtlamaz! Adam suçsuz olsaydı, yine de korkardı. Zaten ben cinayeti onun işlemiş olduğunu sanmıyorum. Bana kalırsa, bunu kadın yaptı. Yalnız...

ensülin şişesini niçin atmadı? Ya da neden çalkalayıp temizlemedi? İşte bunu Allah bilir." Laurence Brown hakkında bir şey öğrenemedin mi?"

"Oda hizmetçisi onların birbirlerine âşık olduklarını söylüyor."

"Böyle düşünmesi için kesin, belirli bir neden var mıymış?"

"Hayır. Bunu, Brenda Leonides, Laurence Brown'un fincanına çay koyarken, genç adamın ona bakmasından anlamış."

"Hah! İşte bu mahkemede işimize çok yarar! Kadınla genç adam sevişiyorlar mıymış? Gizli gizli buluşuyorlar mıymış?"

"Bunu kimse görmemiş."

"Eğer böyle bir şey gerçekten olsaydı, bunu kesinlikle görürlerdi. Bundan emin olabilirsin... Üfff... Biliyor musun? Yavaş yavaş aralarında bir şey olmadığına inanmaya başlıyorum." Bana döndü. "Geri dönüp, Brenda Leonides'le konuşun. Sizde bıraktığı izlenimi anlamak istiyorum."

İstemeyerek gittim. Fakat kadının halini de merak ediyordum.

9

Brenda Leonides'i bıraktığımız yerde oturur buldum. Ben içeri girerken, başını telâşla kaldırdı.

"Baş Müfettiş Taverner nerede? Tekrar gelecek mi?"

"Hemen gelmeyecek..."

"Siz kimsiniz?"

Nihayet biri çıkmış ve bütün sabah beklediğim o soruyu sormuştu.

Gerçeğe uygun bir şekilde cevap verdim.

"Polisle ilgim var... Fakat aynı zamanda ailenin de dostuyum."

"Ailenin mi? Ahlâksızlar! Hainler! Hepsinden nefret ediyorum!"

Bana baktı. Dudakları titriyordu. Somurtkan ve hiddetli bir hali vardı. Fakat bir hayli korkmuş olduğu da anlaşılıyordu.

"Bana daima kötü davrandılar! Daima... daima! Ta ilk günden beri kuyumu kazmaya çalıştılar! Sevgili babalarıyla neden evlenmeyecektim? Bu mesele onları niçin bu kadar ilgilendiriyordu? Hepsinin de bol parası vardı. Bunu onlara Aristede vermişti! Yoksa kendi başlarına kalsalardı, beş para bile kazanamazlardı! Hepsi de birbirinden kafasız!"

Derin bir soluk aldıktan sonra sözlerine devam etti.

"Bir erkek niçin tekrar evlenmesin? Biraz yaşlıysa... bundan ne çıkar? Zaten... Aristede öyle yaşlı değildi... Kalbi çok gençti onun... Kendisini çok severdim... Gerçekten severdim!"

Bana meydan okurmuş gibi baktı.

Mırıldandım. "Anlıyorum... Anlıyorum..."

"Herhalde bu sözlerime inanmadınız... Fakat doğruyu söylüyorum... Aristede'le tanıştığım sırada erkeklerden tiksinmiş... onlardan nefret etmiştim... Bir evim olmasını istiyordum... Birinin benimle meşgul olmasını... bana tatlı sözler söylemesini arzu ediyordum... Aristede bana ne hoş şeyler fısıldardı?... İstediği zaman beni güldürürdü... Çok zekiydi o. O

gülünç kanunları, hiç düşünmez, onların açık taraflarından faydalanabilmek için türlü yollar bulurdu. Aristede, çok zekiydi, çok... Onun öldüğüne de sevinmiyorum... Tersine... O kadar üzgünüm ki..."

Kanepede arkasına yaslandı. Ağzını çarpıtarak, tuhaf bir tavırla uykulu uykulu gülümsedi. Ağzının bir hayli büyük olduğunu da söylemeliyim...

"Burada çok mutluydum," diye mırıldandı. "Emniyetteydim... Mecmualarda, gazetelerde okuduğum bütün sosyete terzilerine gidebiliyordum... Soylulardan hiç farkım yoktu. Sonra... Aristede bana olağanüstü güzel hediyeler veriyordu..." Elini uzatarak, parmağındaki iri yakuta baktı.

Bir an, kadının elini uzanmış bir kedi pençesine... sesini de kedinin mırıltısına benzettim. Brenda Leonides, hâlâ kendi kendisine gülümseyip duruyordu.

Birdenbire, "Bu fena bir şey mi?" dedi. "Aristede'e daima, iyi davrandım. Onu mutlu ettim..." Öne doğru eğildi. "Onunla nasıl tanıştığımı biliyor musunuz?"

Cevabımı beklemeden sözlerine devam etti.

"(Neşeli Yonca) adlı çayhanede oldu bu. Aristede, kızarmış ekmekle yumurta istemişti... Bunları kendisine götürdüm... Fakat... bir taraftan da hüngür hüngür ağlıyordum. 'Otur,' dedi. 'Otur da ne olduğunu anlat...' Başımı salladım. 'Olmaz... Bu isteğinizi yerine getiremem... Masanıza oturursam beni kovarlar...' Gülerek, 'Hayır, kovamazlar,' diye cevap verdi. 'Buranın sahibi benim...' ilk kez o zaman kendisine dikkatle baktım. Önce onu pek tuhaf buldum. Ufacık tefecik bir adamdı. Fakat... gizli bir kuvveti, gücü var gibiydi... Oturup derdimi ona açtım... Herhalde bu hikâyeyi size diğerleri anlattılar?... Herhalde benim ahlâksız biri olduğumdan da söz ettiler...

Değildim oysa... Aksine, beni çok sıkı yetiştirmişlerdi. Bir dükkânımız vardı... Sosyete mensuplarının geldiği kibar bir dükkân. Orada işleme örtüler filan satardık. Ben, bir sürü erkekle gezen, basit kızlardan değildim.

Yalnız... Terry... bambaşka bir çocuktu. İrlandalıydı o. Üstelik savaşa gidiyordu... Sonradan bana bir tek mektup bile yazmadı... bilmem... belki de benimki aptallıktı... Neyse... Terry gittikten sonra felaketin farkına vardım...

Başım dertteydi... tıpkı beyinsiz bir besleme gibi! Yani... çocuğum olacaktı."

Böyle şeyleri çok aşağı gördüğünü belirten bir sesle konuşuyordu.

"Aristede, olağanüstü bir şekilde hareket etti. Bana her şeyin düzeleceğini söyledi. "Çok yalnızım..." dedi.

"Çabucak evleniriz, olur biter..." Adeta rüya gördüğümü sandım. Onun ünlü Mr. Leonides olduğunu da daha sonra öğrendim. Bir sürü mağazası, lokantası ve gece kulübü vardı... Tıpkı peri masalına benziyor değil mi?"

Alaylı bir tavırla, "Evet..." diye mırıldandım. "Belli bir peri masalına..."

"Şehirdeki küçük bir kilisede evlendik... sonra da geziye çıktık."

"Ya çocuk?"

Sanki çok uzaklardaki bir manzarayı seyre dalmıştı. Ağır ağır başını çevirip bana baktı.

"Çocuğum yoktu... Yani... evlendikten sonra yanılmış, boş yere korkmuş olduğumu anladım..."

Yine dudaklarını bükerek, yan yan güldü.

"Evlendiğim zaman çok iyi bir eş olacağıma yemin ettim. Bu yeminimi de tuttum. Aristede'i mutlu ettim. Daima onun sevdiği yemekleri yaptırır, hoşlandığı renkte elbiseler giyer ve onu hoşnut etmeye çalışırdım... Evet!

Aristede gerçekten mutluydu... Fakat... onun ailesini hiçbir zaman başımızdan atamadık. Sülükler! Buraya gelip, babalarının sırtından geçiniyor, ondan para sızdırıyorlardı. Ya o ihtiyar Miss de Haviland? Aristede, tekrar evlendiği zaman onun da çıkıp gitmesi gerekmez miydi? Bunu açık açık da söyledim. Fakat Aristede, 'O yıllardır burada,' dedi. 'Artık burası evi sayılır...' Doğrusunu isterseniz, kocam onların ayak altında dolaşmalarından hoşlanırdı... Hepsi de bana kötü davranırlardı ama Aristede bunun pek farkına varmazmış gibiydi... ya da aldırmazdı... Roger, benden nefret ediyor... Roger'ı gördünüz mü? O benden daima nefret etti. Çok kıskanç!

Philip ise o kadar gururlu ki benimle konuşmak bile istemiyor. Şimdi de... sanki Aristede'i ben öldürmüşüm gibi bir tavır takınıyorlar. Fakat... onu

ben öldürmedim! Öldürmedim!" Bana doğru eğildi. "Yalvarırım, bana inanın. Aristede'i ben öldürmedim."

Bu hali içime dokundu. Pek zavallıydı Brenda... Leonides ailesinin ondan alayla bahsetmeleri... cinayeti onun işlediğine inanmak için adeta birbirleriyle yarışmaları... bütün bunlar şimdi bana insanlıkla ilgili olmayan hareketler gibi geliyordu. Zavallı Brenda yalnız ve savunmasızdı. Diğerleri onu bir köşeye sıkıştırmışlardı.

Genç kadın, devam etti. "Benden kuşkuya düşmedikleri zamanlar da, cinayeti Laurence'in işlediğini düşünüyorlar..."

"Laurence meselesi nedir?" diye sordum.

"Laurence'e çok acıyorum. Çok zayıf, narin... Sıhhati bozuk... Savaşa gidememiş... Korkaklığından değil tabii. Fazla hassas olduğu için. Onu neşelendirmeye, oyalamaya çalıştım. Zavallı o korkunç çocuklara ders vermek zorunda. Eustace, daima ona tepeden bakıyor, alay ediyor. Josephine ise... onu gördünüz... Nasıl bir yaratık olduğunu biliyorsunuz..."

Brende Leonides'e, Josephine'ni henüz görmemiş olduğumu söyledim.

Genç kadın, başını salladı. "Bazen o kızın normal olmadığına inanıyorum... Son derecede sinsi bir çocuk...

Sonra hali de bir tuhaf... Bazen karşıma çıkınca korkuyla ürperiyorum..."

Oraya, Josephine Leonides hakkında konuşmaya gelmemiştim. Beni daha çok Laurence Brown ilgilendiriyordu. Tekrar genç adam konusuna döndüm.

"Kim o?" diye sordum. "Nereli? Buraya nereden gelmiş?"

Uygun kelimeler seçememiştim. Brenda Leonides, kıpkırmızı kesildi.

"Öyle önemli bir kimse değil o... Yani tıpkı benim gibi... Biz, ikimiz diğerlerine nasıl karşı koyabiliriz?"

"İşi büyütmüyor musunuz, Mrs. Leonides?"

"Hayır! Onlar, cinayeti Laurence'in ya da... benim üzerime yıkmaya çalışıyorlar! Polisler de onlardan yana tabii. Artık kurtulmam düşünülebilir mi?"

"Telâşlanmayın," dedim. "Telâşlanmayın."

"Aristede'i onlardan biri öldürmüş olamaz mı? Ya da dışarıdan bir adam? Ya da uşaklardan biri?"

"Böyle birinin cinayet işlemesi için geçerli bir neden yok. Mrs. Leonides."

"Ah! Neden! Peki, benim Aristede'i zehirlemem için bir ne den var mı? Ya da Laurence'in?"

Genç kadına cevap verirken bir hayli sıkıldım.

"Herhalde... sizin... şey... yani... sizle Laurence Brown'un... birbirinize âşık olduğunuzu... evlenmek istediğinizi düşünüyorlar."

Brenda Leonides, birdenbire dikleşiverdi.

"Çok iğrenç... çok kötü bir düşünce bu! Üstelik günah da!" Bir an durdu. "Bu suçlama hiç de doğru değil!

Laurence'le birbirimize bu konuda bir tek kelime bile söylemiş değiliz. Laurence'e çok acıdım... onu neşelendirmeye, eğlendirmeye çalıştım... Biz onunla sadece arkadaştık. İşte o kadar!"

Genç kadına inandım. Yani, onun iddia ettiği gibi Laurence Brown'la sadece arkadaş olduğuna kanaat getirdim... Fakat... Brenda Leonides'in farkına varmadan genç adama âşık olduğunu da anladım... Evet, bana kalırsa Brenda Leonides, Laurence Brown'a âşıktı.

Sophia'yı bulmak için aşağıya inerken bunları düşünüyordum işte.

Ben tam büyük salona girerken Sophia koridorun dibindeki bir kapıdan başını uzattı.

"Charles... Ben de dadıya yemek için yardım ediyordum..."

Onun yanına gidecektim... Fakat Sophia, koridora çıkarak, kapıyı arkasından kapadı. Koluma girerek beni büyük salona götürdü. Boştu burası.

"Ee?" diye sordu. "Brenda'yı gördün mü? Söyle bakalım... Onun hakkında ne düşünüyorsunuz?"

İçimi çektim. "Açıkçası... Brenda'ya acıyorum..."

Sophia'nın yüzünde alaycı bir ifade belirdi.

"Anlıyorum... Demek seni de kandırdı?"

Biraz kızar gibi oldum.

"Bütün mesele şu, Sophia. Ben bu olaya Brenda'nın açısından bakabiliyorum... Senin bunu yapmadığın ortada..."

"Onun açısından mı? Allah Allah! Demek onun bir görüş açısı da varmış?"

"Sophia... Brenda buraya geleli ona dostça... ya da hiç olmazsa nezaketle muamele ettiniz mi? Ona güler yüz gösterdiniz mi?"

"Hayır. Ona dostça muamele etmedik. Güler yüz de göstermedik. Böyle hareket etmemiz için bir neden var mıydı?

"Vay mıydı, yok muydu bilmem? Fakat insanlık bunu gerektirmez miydi, Sophia?"

"Ahlâk dersi verir gibi konuşuyorsun, Charles... Brenda rolünü iyi oynamış olmalı."

"Sophia, rica ederim! O kadar tuhaf bir halin var ki! Doğrusu sana ne olduğunu anlayamıyorum!"

"Hiçbir şey olduğu yok, Charles. Ben sadece açıkça konuşuyor, rol de yapmıyorum. Bu meseleye Brenda'nın açısından baktığını söylüyorsun. O halde şimdi de benim açımdan bak! Ben, acıklı bir hikâye uyduran ve bu sayede zengin, fakat çok yaşlı bir adamla evlenen genç kadınlardan hoşlanmam! Bu tip kadınları sevmek istemezsem, sevmem! Bu benim hakkımdır! Kimse beni onları takdir etmeye zorlayamaz. Ben de onlara bayılırmışım gibi rol yaparak kendimi alçaltmaya tenezzül etmem! Anla şildi mı? Bu gerçekleri, açık açık bir kâğıda yazıp önüne koysalardı, sen de o tip kadınlardan tiksinirdin!"

"Brenda'nın Büyükbabana anlattığı o hikâye gerçekten uydurma mıydı?"

"Çocuk hakkındaki mi? Bilmiyorum.,. Ben, şahsen, bunu Brenda'nın uydurduğuna inanıyorum..."

"Ve Büyükbabanın bu masala kanmış olmasına kızıyorsun..."

"Büyükbabam, bu masala kanmış değil ki, Charles... Sophia, gülmeye başladı. "Şimdiye kadar hiç kimse büyükbabamı kandıramadı... Aksine...

Büyükbabam, Brenda'yı istiyordu. O, Cophetus rolüne çıkmıştı, Brenda da dilenci kız rolüne... Büyükbabam, ne yaptığını biliyordu. Olaylar da tasarladığı plana göre gelişti... Hem de düşündüğünden iyi bir şekilde... Büyükbabamın yönünden, bu evlilik gerçekten başarılı sayılırdı... Diğer işleri gibi bunda da amacına erişmişti."

Alaylı alaylı sordum. "Laurence Brown’u çocuklara öğretmen olarak tutması da başarıya ulaşmış planlarından biri miydi?"

Sophia, kaşlarını çattı. "Biliyor musun, bunun böyle olmadığından emin değilim. Büyükbabam, Brenda'nın daima mesut olmasını, onun eğlenmesini istiyordu. Belki de güzel elbiselerle pahalı mücevherlerin kâfi olmadığım düşündü. Brenda'nın şöyle hafif, romantik bir flörte ihtiyacı olduğuna inanıyordu. Laurence Brown gibi birine... yani onun gibi pısırık ve çekingen bir gencin bu işe yarayacağına karar verdi. Ne demek istediğimi anlıyorsun değil mi? Melankolik, hassas ve özellikle duygusal bir arkadaşlığın, Brenda'nın dışarıda biriyle gerçek bir aşk serüvenine dalmasına engel olacağını hissetti. Doğrusu büyükbabamdan böyle bir şey beklenirdi... Aslında bir şeytandan farksızdı o..."

"Evet..." dedim. "Öyle olduğu anlaşılıyor..."

"Tabii büyükbabam, işin sonunun cinayete varacağını hiçbir zaman aklına getirmedi." Sophia, ani bir heyecan ve öfkeyle konuşmaya başlamıştı, "işte bu yüzden cinayeti Brenda'nın işlediğine inanamıyorum! Onun katil olmasını istiyorum ama yine de buna ihtimal veremiyorum. Eğer Brenda büyükbabamı öldürmeye kalksaydı... ya da Laurence’le birlikte bu cinayeti planlasaydı... bizim ihtiyar durumu hemen anlardı. Belki bu sözlerimi biraz saçma buluyorsun..."

İtiraf ettim. "Gerçekten öyle... Bu kadarı da biraz fazla değil mi, Sophia?"

"Fakat sen büyükbabamı tanımadın. Herhalde o kendisini öldürmelerine yardım etmezdi! İşte böyle! İşler yine çıkmaza girdi!"

"Sophia," diye mırıldandım. "Brenda, korkuyor... Çok, çok korkuyor."

"Baş Müfettiş Taverner ve onun neşeli yardımcılarından mı korkuyor, Charles? E, doğrusu onlar da gerçekten korkulacak insanlar. Herhalde Laurence de kriz geçiriyor..."

"Eh, hemen hemen... Bence Laurence Brown utanılacak bir şekilde hareket etti. insan kendine biraz hakim olur canım. Bir kadın onun gibi bir erkeği nasılı beğenir? işte bunu anlayamıyorum."

"Gerçekten anlayamıyor musun, Charles? Aslında Laurence, cazip bir erkek, çekici bir yönü var onun."

Hayretle kaşlarımı kaldırdım. "Onun gibi sıska, ürkek bir gencin mi?"

"Yarabbi! Neden herkes yalnız mağara adamı gibi adaleli, güçlü, kuvvetli erkeklerin kadınların hoşuna gittiğini sanır? Laurence, gerçekten cazip bir genç... fakat senin bunu farkedeceğini sanmak da saçma." Dikkatle bana baktı. "Evet, evet, Brenda seni iyice kandırmış."

"Saçmalama, Allah aşkına! Kadın aslında öyle güzel bile değil. Üstelik benim..."

"Üstelik senin başını döndürmeye de kalkmadı. Bunu söyleyecektin, değil mi? Hayır. Brenda sadece, seni kendisine acındırdı. O aslında güzel değil. Fazla akıllı da sayılmaz. Fakat Brenda'nın belirli bir tek özelliği var. Etrafı karıştırabilir o. Bak görüyorsun ya? Seninle benim aramda mesele çıkmasına bile ne, den oldu. Hem de daha işin başında..."

Hayretle, "Sophia!" diye bağırdım.

O, kapıya gitti.

"Neyse... Bu konuyu unut, Charles. Ben de yemeğe bakayım."

"Gelip, sana yardım edeyim mi?"

"Hayır, hayır. Sen burada kal. Mutfağa bir erkeğin girmesi, dadının aklını karıştırabilir."

O dışarı çıkarken, seslendim. "Sophia!"

"Efendim? Ne var?"

"Hizmetçi meselesini soracaktım. Neden bu katta hizmetçiler, uşaklar yok... Yukarıda bize kapıyı boneli, önlüklü bir kız açtı."

"Büyükbabamın aşçısı, iki orta hizmetçisi ve bir de özel uşağı vardı. Hizmetçiler, uşakların bol olması hoşuna giderdi onun. Tabii onlara çok para verirdi. Fakat bu sayede gerçekten işini bilen kimseler tutardı.

Clemency'le Roger'ın bir gündelikçi kadınları var. Gelip, evi temizliyorlar. Onlar öyle hizmetçilerden filan fazla hoşlanmıyorlar. Daha doğrusu Clemency, hoşlanmıyor. Eğer Roger amcam her gün şehirde şöyle esaslı bir öğle yemeği yemeseydi, şimdiye kadar açlıktan ölürdü. Çünkü Clemency'e göre dünyanın en güzel yemeği marul, domates ve çiy havuç... Bize gelince... Biz zaman zaman hizmetçiler tutuyoruz. Sonra günün birinde annem ciyak ciyak bağırıp, onları azarlıyor. Tabii hepsi birden çıkıp gidiyorlar. O zaman bir süre gündelikçi kadınla idare ediyor, sonra tekrar hizmetçi aramaya başlıyoruz. Şimdiki halde 'gündelikçi kadın' devresindeyiz. Dadı, daima burada oturuyor ve sıkışık durumlarda bize yardıma çalışıyor. İşte hizmetçi uşak konusu böyle..."

Sophia, dışarı çıktı. Ben de o büyük, brokar koltuklardan birine çöktüm. Derin derin düşünüyordum.

Yukarıda, konuya Brenda'nın açısından bakmıştım. Sonra, aşağıda da olayı Sophia'nın gözüyle görmüştüm.

Bir bakıma Sophia’nın iddialarında haklı olduğunu anlıyordum... Daha doğrusu Leonides ailesinin iddialarında...

Onlar, bir yabancının, bir takım adi ve iğrenç bahanelerle aralarına girmiş olmasını kabul edemiyorlardı. Bu konuda da haklıydılar. Sophia'nın dediği gibi, bunları açık açık bir kâğıda yazsalardı, durum benim de hoşuma gitmeyecekti.

Fakat... bu meselenin bir de insanca tarafı vardı... Benim gördüğüm ama Leonideslerin farkına varamadıkları bir taraf. Onlar zenginlerdi. Ünlü bir aileye mensuptular. Fakirliğin ne demek olduğunu bilmiyorlardı. Sıkıntı çekenlerin nelere kapılabileceklerinden haberleri yoktu. Brenda Leonides, zenginlik, güven, iyi şeyler ve... bir ev istemişti. Bir yuva. Bütün bunlara karşılık yaşlı kocasını mutlu ettiğini savunuyordu.

Ona acımıştım... Gerçekten... kadınla konuşurken kendisine acımıştı... Fakat şu anda da ona karşı merhamet duyuyor muydum?

Bir madalyonun iki tarafı... İki ayrı görüş açısı... Bunlardan hangisi doğruydu... Doğru olan hangisiydi...

Bir gece önce pak az uyumuştum. Taverner'la oraya gelebilmek için de erkenden kalkmıştım. Şimdi Magda Leonides'in çiçek kokan, sıcak

salonunda, büyük, yastıklı koltuğun kollarına bıraktığım vücudum iyice gevşiyor, gözlerim kapanıyordu...

Brenda'yı... Sophia'yı... İhtiyar Leonides'in tablosunu düşünürken, kafamı hoş bir sis sardı sanki...

Uyumuşum...

10

O kadar ağır ağır kendime geldim ki, önce uyumuş olduğumu bile farketmedim.

Burnumda tatlı bir çiçek kokusu vardı. Tam önümde ise yuvarlak, beyaz bir leke adeta havada uçuyordu.

Gördüğümün bir insan çehresi olduğunu neden sonra anladım. Bu yüz, benden elli altmış santim ötede havada dalgalanıyordu. Aklım başıma geldikçe, gözlerim de keskinleşti tabii. Gerçekten gördüğüm yüz, sanki doğaüstü bir varlığı andırıyordu. Bir kere yusyuvarlak, alnı da çıkıntılıydı. Ufak, kara gözleri boncuk gibi parlıyordu.

Saçlarını sıkıca arkaya doğru taramıştı. Ve... bu yüz, bir vücuda bağlıydı. Sıska, ufak tefek vücuda...

O boncuk gibi gözlerin derin bir merakla bana dikilmiş olduğunu da farkettim.

"Merhaba..."

Gözlerimi kırpıştırarak, "Merhaba..." diye cevap verdim.

"Ben Josephine'im."

Bunu ben de anlamıştım zaten. Sophia'nın kız kardeşi Josephine, on bir on iki yaşlarında vardı sanırım.

Aklın, hayalin alamayacağı kadar çirkin bir çocuktu. Büyük babasına da çok benziyordu. Onun yine Aristede Leonides gibi bir hayli akıllı olduğunu tahmin ettim. Pekâlâ mümkündü bu.

Josephine, "Sen," dedi. "Sophia'nın sevgilisisin." Ona, yanılmadığını söyledim.

Başını salladı. "Fakat buraya Baş Müfettiş Taverner'le geldin? Neden? Niçin buraya Baş Müfettiş

Taverner'la geldin?"

"Benim arkadaşım o."

"Öyle mi? Ben ondan hoşlanmıyorum. Kendisine hiçbir şey söylemeyeceğim."

"Neler örneğin?"

"Bildiklerimi... Çok şey biliyorum ben... Zaten her şeyi öğrenmekten hoşlanırım."

Koltuğun dirsek dayanılacak yerine ilişerek yine dikkatle beni süzmeye devam etti. Doğrusunu isterseniz, bu tetkikten rahatsız olmaya başlamıştım.

"Büyükbabam öldürüldü. Bunu biliyor muydun?"

"Evet," diye cevap verdim. "Biliyordum."

"Onu zehirlediler... Eserine'le..." Bu kelimeyi çok dikkatle söylemişti. "Çok ilgi çekici. Öyle değil mi?"

"Herhalde öyle..."

"Bu mesele Eustace'la beni çok ilgilendiriyor, ikimiz de detektif romanlarından hoşlanırız... Zaten ben daima detektif olmak istedim... Şimdi hafiyelik ediyorum... İyi bir detektifim ben. Durmadan kanıtlar... ipuçları topluyorum."

O, saldırıya devam etti.

"Baş Müfettiş Taverner'la gelen adam da detektif değil mi?"

"Romanlarda, sivil polisleri potinlerinden tanıyabileceğiniz yazılı. Oysa bu detektifin ayağında süet ayakkabılar var."

Mırıldandım. "E... Eski usuller değişiyor..."

Josephine, bu sözlerimi kendi düşüncelerine göre yorumladı.

"Evet... Herhalde artık burada da bir sürü değişiklik olacak... Biz Londra'ya gidecek ve nehrin kıyısında bir evde oturacağız. Annem uzun süreden beri böyle bir yer istiyordu. Sanırım çok memnun olacak. Babamın buna karşı çıkacağını da sanmıyorum... Kitaplarını o eve götürürlerse, bir şey demez... Daha önce bunu yapacak parası yoktu... Biliyor musun Jezebel yüzünden çok zarar etti o."

Kaşlarımı kaldırdım. "Jezebel yüzünden mi?"

"Evet. Onu görmedin mi?"

"Ha! Jezebel, bir piyes miydi?... Hayır, onu görmedim. İngiltere'de değildim."

"Piyes uzun zaman oynamadı zaten... Korkunç bir fiyaskoydu o... Doğrusunu istersen annem Jezebel'i oynayabilecek bir tip değil. Sen ne dersin?"

Magda'nın bende bıraktığı izlenimi düşündüm. Şeftali rengi sabahlıkla da gri tayyörle de Jezebel'i hatırlatan bir hali yoktu. Fakat ben onun bilmediğim bir yanı olduğuna inanmaya hazırdım.

İhtiyatlı bir tavırla, "Belki..." diye mırıldandım. "Belki gerçekten değil."

"Büyükbabam piyesin bir fiyaskoyla sonuçlanacağını daima söyledi. O tarihi ve dini eserlere hiçbir zaman para yatırmayacağım açıkladı. "Bana inanın," dedi. "O piyes tutulmayacak!" Fakat annem o rolü oynamayı aklına iyice koymuştu bir kere... Doğrusu eseri ben de pek sevmedim. Bir kere İncil'deki hikâyeye hiç benzemiyordu. Yani... Jezebel, İncil'deki gibi kötü değildi... Aksine... Vatanını çok seven, iyi bir kadıncağızdı o.

Bu yüzden piyes pek sıkıntılıydı. Yalnız sonu hoşuma gitti. Jezebel'i pencereden attılar. Fakat... köpekler gelip kadını yemedi. Doğrusu buna üzüldüm... Sen olsaydın üzülmez miydin? Ben hikâyenin en çok son kısmını severim. Yani, köpeklerin Jezebel'i yiyişini... Annem, köpeklerin sahneye çıkarılamayacağını söylüyor. Doğrusu bunun nedenini anlayamıyorum. Sanatçı köpekler yok mu?" Büyük bir heyecanla İncil'deki sözleri tekrarladı.

"Onu iyice yediler... sadece avuçları kaldı! Peki ama, Jezebel'in avuçlarını neden yememişler?"

"Doğrusu bu konuda hiçbir fikrim yok," diye fısıldadım.

"Köpeklerin bu kadar titiz olmalarını insanın aklı almıyor... Hoş... Hiç de öyle değillerdir ya! Ne bulurlarsa yerler."

Josephine, bir iki saniye İncil'deki bu esrarlı olayı düşündü.

Ben, usulca, "Piyesin başarısızlıkla sonuçlanmasına üzüldüm..." dedim.

"Ya... Öyle oldu. Annem fena halde üzüldü. Kritikler korkunç şeyler yazmışlardı. Annem bunları okur okumaz, hüngür hüngür ağlamaya başladı. Üstelik akşama kadar da susmadı. Kahvaltı tepsisini Gladys'in kafasına attı.

Tabii Gladys de hemen çıkmak istediğini, artık yanımızda çalışamayacağını söyledi... Doğrusu çok eğlendim."

Mırıldandım. "Senin melodramlardan çok hoşlandığın anlaşılıyor, Josephine."

Josephine, başını salladı. "Büyükbabama otopsi yaptılar. Yani... onun neden öldüğünü anlamak istiyorlardı. Otopsiyi adli tabip yapıyor. Ondan bazen A. T. diye söz ediyorlar ama insanın o zaman aklı karışıyor. Bir an durdu. Sonra düşünceli düşünceli ekledi: "Sanki adama 'at' demek istiyor, fakat bunu saklamaya çalışıyorlarmış gibi..."

"Büyükbabanın öldüğüne üzülüyor musun?" diye sordum.

"Yo... Pek üzülüyor sayılmam. Kendisini fazla sevmezdim. Benim bale derslerime engel oldu."

"Ya... demek sen bale öğrenmek istiyordun?"

"Evet... Buna annem de razıydı. Babamın ise aldırdığı yoktu. Fakat büyükbabam iyi bir balerin olamayacağımı söyledi."

Koltuğun dirsek dayanılan yerinden kalkarak, ayakkabılarım çıkardı. Ciddi bir tavırla ayak parmaklarının ucunda yükselmeye çalıştı.

Bir yandan da anlatıyordu. "Tabii bunun için bale ayakkabıları gerekiyor. O zaman bile bazen, insanın parmaklarının ucu su topluyor. Hatta iltihap yapıyor."

Ayakkabılarım tekrar giyerek, umursamaz bir tavırla sordu. "Bu evden hoşlandın mı?"

Ağır ağır, "Pek emin değilim..." diye cevap verdim.

"Herhalde artık burasını satarlar. Yok Brenda bu evde oturmak isterse o başka... Muhakkak Roger amcayla Clemency yenge de artık uzaklara gitmekten vazgeçerler."

Yavaş yavaş meraklanmaya başlıyordum. "Ne o?" dedim. "Onlar bir yere mi gidiyorlar?"

"Evet... Salı günü yolculuğa çıkacaklardı. Avrupa'da ya da Amerika'da bir yere gideceklerdi sanırım. Hem de uçakla. Clemency yenge şu yeni çıkan hafif uçak bavullarından almıştı."

Kaşlarımı kaldırdım. "Onların gideceklerinden haberim yoktu. Bana kimse bundan söz etmedi."

Josephine, "Tabii," diye homurdandı. "Kimse bunu bilmiyordu ki... Aslında bir sırdı bu. Ancak onlar çıkıp gittikten sonra herkesin durumdan haberi olacaktı. Roger" amcayla Clemency yenge büyükbabama bir mektup bırakacaklardı..."

Bir an durdu, sonra ekledi. "Bunu yastığa iğnelemeyeceklerdi tabii. Böyle şeylerden yalnız eski kitaplarda söz ediliyor. Bir de kadınların kocalarını bıraktıkları zaman mektupları yastığa iğneliyorlar... Hem de iğne yastığına. Fakat artık bunu yapmak imkânsız. Zira kimsenin evinde büyük iğne yastığı yok."

"Gerçekten öyle, Josephine... Roger amcan neden... buradan gidiyordu? Bunun sebebini biliyor musun?"

Kız, bana yan yan baktı. Gözlerinde kurnazca bir pırıltı belirdiğini farkettim.

"Bildiğimi sanıyorum. Bu mesele Roger amcanın Londra'daki bürosuyla ilgili. Pek emin değilim ama... Roger amcanın zimmetine para geçirdiğini sanıyorum..."

"Bunu da nereden çıkardın?"

Josephine, yanıma sokuldu. Artık derin derin soluyor, nefesi yüzüme çarpıyordu.

"Büyükbabamın zehirlendiği gün olanlardan... Roger amcam, büyükbabamın odasına gitti. Saatlerce de çıkmadı... Büyükbabamla konuştular... Konuştular... Konuştular... Roger amcam, hiç işe yaramayan bir insan olduğunu... büyükbabamı hayal kırıklığına uğrattığım söyledi... 'Mesele para değil,' dedi. 'Beni, güvenini kazanamamış olduğumu anlamam sarsıyor.' Doğrusu Roger amca feci haldeydi..."

Küçük kıza bakarken birbirine zıt hislerin etkisi altındaydım.

"Josephine... kapılardan içeriyi dinlemenin ayıp olduğunu sana hiç söylemediler mi?"

Josephine, kesin bir tavırla başını salladı.

"Tabii söylediler. Fakat bazı şeyleri öğrenmek istersen... o zaman kapılardan içeride konuşulanları dinlemek zorunda kalırsın. Bence Baş Müfettiş Taverner de kapılardan dinliyor? Sen o fikirde değil misin?"

Bir an bu meseleyi büyük bir ciddiyetle düşündüm. Josephine, heyecanla sözlerine devam etti.

"Baş Müfettiş Taverner dinlemiyorsa bile öbür detektif dinliyor. Hani şu süet ayakkabılısı... Üstelik onlar herkesin çekmelerini karıştırıp, mektuplarını okuyor ve bütün sırlarını öğreniyorlar. Yalnız çok aptallar! Nereye bakmaları gerektiğini bilmiyorlar!"

Josephine, buz gibi bir sesle ve müthiş bir üstünlükle konuşmuştu. Fakat budalalığımdan onun neyi vurguladığını anlayamadım. Hiç de hoşa gitmeyecek bir yaratık olan küçük kız sözlerine devam etti.

"Eustace'la ben, bir sürü şey biliyoruz. Fakat... benim bilgim Eustace'dan da fazla. Bunları ona açıklayacak da değilim. Çünkü Eustace kadınların arasından büyük detektiflerin çıkmadığını söylüyor. Fakat ben çıkabileceğinden eminim. Bütün bildiklerimi not defterime yazacak, sonra da polisler iyice şaşırdıkları zaman ortaya çıkararak, 'Size cinayeti kimin işlediğini söyleyebilirim,' diyeceğim."

"Josephine," diye mırıldandım. "Sen çok detektif romanı okuyor musun?"

"Hem de nasıl! Hem de nasıl! Sürüyle okuyorum."

"Galiba... büyükbabam kimin öldürdüğünü bildiğini sanıyorsun?"

"Evet... Gerçekten öyle... Fakat birkaç ipucu daha bulmam gerek." Bir an durdu. Sonra da, "Baş Müfettiş

Taverner, cinayeti Brenda'nın işlediğini sanıyor, değil mi?" diye sordu. "Ya da Brenda'yla Laurence'in, birbirlerine âşık oldukları için büyükbabamı birlikte ortadan kaldırdıklarını düşünüyor."

"Böyle şeyler söylememelisin, Josephine?"

"Neden? Onlar birbirlerine âşık."

"Bu konuda hüküm veremezsin."

"Aksine... verebilirim. Onlar birbirlerine mektuplar yazıyorlar. Aşk mektupları."

"Josephine! Bunu nereden biliyorsun?"

"Nereden bileceğim? Aşk mektuplarını okudum. Aman, aman, ne aygın baygın şeylerdi onlar. Tabii Laurence'in kendisi de aygın baygın. O kadar korkak ki, gidip savaşta döğüşmemiş. Bodrumlara inip, kalorifer yakmış... Uçan bombalar tepemizin üstünden geçtiği zaman Laurence yemyeşil kesilirdi. Şöyle parlak bir yeşil.

Eustace'la onun haline gülüp dururduk."

Bilmiyorum, ona ne söylerdim? Fakat ben daha ağzımı açmadan, dışarıda bir otomobil durdu. Josephine, bir atılışta pencereye koştu. Ucu yukarı kalkık burnunu cama dayadı.

"Kim geldi?" diye sordum.

"Büyükbabamın avukatı Mr. Gaitskill. Herhalde vasiyetname için geldi."

Heyecanla soluyarak odadan fırladı. Muhakkak detektiflik uğraşım sürdürecekti.

Magda Leonides, odaya girdi. Yanıma yaklaşıp, ellerimi tutunca epeyce şaşırdım.

"Çok şükür, hâlâ buradasınız..." diye mırıldandı, "insanın böyle anlarda bir erkeğe o kadar ihtiyacı oluyor ki."

Ellerimi bırakarak, yüksek arkalıklı bir sandalyenin yanına gitti. Bunun yerini biraz değiştirdi, aynaya bir göz attı. Sonra da masadan küçük, mineli bir kutu alarak düşünceli bir tavırla bunu açıp kapamaya başladı.

Güzel bir pozdu bu.

Sophia, kapıdan başını uzatarak, annesine uyarıda bulunmak istiyormuş gibi, "Gaitskill!" diye fısıldadı.

Magda, başını salladı. "Biliyorum."

Sophia, birkaç dakika sonra odaya girdiği zaman yanında ufak tefek, yaşlı bir adam vardı. Magda, mineli kutuyu masaya bırakarak, ona doğru gitti.

"Günaydın, Mrs. Philip. Yukarı çıkarken buraya da uğradım. Vasiyetname konusunda bir anlaşmazlık olduğu görülüyor. Kocanızın bana yazdığı mektuptan, onun vasiyetnamenin bende olduğu sandığı

anlaşılıyor. Oysa Mr. Leonides bana bunu kasasına koyduğunu söylemişti. Herhalde siz bu konuda bir şey bilmiyorsunuz?"

"Zavallı 'Tatlı Babacığım'ın vasiyetnamesi konusunda mı?" Magda, hayret dolu gözlerini iyice açtı. "Ne bilebilirim? Yoksa... yukarıdaki o ahlâksız kadın vasiyetnameyi ortadan mı kaldırdı?"

"Mrs. Philip..." Avukat, Magda'ya uyarıda bulunurcasına işaret parmağını salladı, "...böyle çılgınca tahminler gereksiz. Bütün mesele kayınpederinizin vasiyetnameyi nereye koyduğunu öğrenebilmekte."

"Fakat... o vasiyetnameyi imzaladıktan sonra... size yolladı. Muhakkak yolladı. Hatta bize bunu size gönderdiğini söyledi de."

Mr. Gaitskill, "Anladığıma göre," diye cevap verdi. "Polis Mr. Leonides'in kâğıtlarını gözden geçirmiş. Gidip Baş Müfettiş Taverner'la bir konuşayım."

Dönerek, odadan çıktı.

Magda, "Hayatım!" diye bağırdı. "O kadın vasiyetnameyi yaktı. Bundan eminim!"

"Saçma! O böyle budalaca bir şey yapmaz, anneciğim."

"Bu budalaca bir şey sayılmaz ki! Vasiyetname bulunmadığı takdirde her şey ona kalacak."

"Hişşşt... Gaitskill tekrar geliyor."

Kısa boylu avukat, Baş Müfettiş Taverner'la içeri girdi. Arkalarında da Philip vardı.

Gaitskill, "Mr. Leonides," diyordu. "Bana vasiyetnameyi bankadaki kasasına koyduğunu söylemişti. Bunun orada emniyette olacağına inanıyordu."

Taverner, "Hayır," anlamında başını salladı.

"Bankaya telefon ettim. Orada Mr. Leonides'in hiçbir evrakı yokmuş. Sadece kendisi bankaya birkaç hisse senedi bırakmış."

Philip, mırıldandı. "Acaba Roger ya da Edith teyze... bir şey biliyor mu? Sophia, onlara buraya inmelerini söyler misin?" Fakat diğerleriyle birlikte

bu aile toplantısına çağrılan Roger Leonides de bu konuda onlara yardım edemedi.

Adam, "Saçma!" diye homurdandı. "tamamıyla saçma! Babam o vasiyetnameyi imzaladı ve açık açık bunu ertesi gün postayla Mr. Gaitskill'e göndereceğini söyledi."

Bir koltuğa oturmuş olan Mr. Gaitskill, arkasına yaslanarak gözlerini kapadı. "Eğer hafızam beni yanıltmıyorsa Mr. Leonides'in emirlerine göre hazırlanmış olan vasiyetname taslağı kendisine geçen sene kasımın yirmi dördünde yollandı. Mr. Leonides, taslağı beğendiğini bildirerek, bunu bana geri yolladı. Onun üzerine hazırlanan vasiyetnameyi imzalaması için kendisine gönderdim. Aradan bir hafta geçti. Sonunda ben Mr.

Leonides'e yeni vasiyetnameyi hatırlatmak zorunda kaldım. Bunu, tanıkların huzurunda imzalayarak bana yollamıştı. Hatta kendisine, 'Acaba değişmesini istediğiniz bir taraf mı var?' diye de sordum. Bana, 'Hayır,' dedi.

"Vasiyetnameden çok memnunum...' Sonra ekledi. 'Bunu imzaladıktan sonra bankaya yolladım.'"

Roger, heyecanla bağırdı. "Doğru çok doğru. Gerçekten olay geçen yıl, kasım ayının sonlarına doğru oldu.

Hatırlıyorsun değil mi, Philip? Babam bir gece hepimizi yukarı çağırdı ve oturup vasiyetnameyi okudu."

Taverner, Philip Leonides'e döndü.

"Bunu siz de hatırlıyor musunuz, Mr. Leonides?"

Philip, "Evet," dedi.

Magda, mırıldandı. "Bu tıpkı 'Voysey Mirası'na benziyordu..." Zevkle içini çekti. "Bence vasiyetnamelerin dramatik bir havası vardır..."

"Miss Sophia?"

Sophia, başını salladı. "Evet... Olayı çok iyi hatırlıyorum."

Taverner, "Vasiyetnamenin şartları nelerdi?" diye sordu.

Mr. Gaitskill, kelimelerini özenle seçerek, kısa bir cevap verecekti. Fakat Roger Leonides ondan önce davrandı.

"Pek basit bir vasiyetnameydi. Kız kardeşlerim.., yani Electro'yla Joyce ölmüş, onlara ayrılan para da tekrar babama kalmıştı. Joyce'un oğlu William, Birmanya'da şehit düşmüştü. Annesinden ona kalan para böylece babasına geçmiş oluyordu..." Derin bir soluk aldı. "Babamın artık Philip, ben ve çocuklardan başka yakını yoktu. Bütün bunları bize babam açıkladı zaten.

Edith teyzeye, vergiler çıktıktan sonra elli bin sterlin, Brenda'ya da... yine vergiler çıktıktan sonra... yüz bin sterlin bırakıyordu. Bu ev Brenda'nın olacaktı. Ya da isterse ona Londra'da uygun bir yer alınacaktı. Geri kalan para üçe ayrılacaktı. Bunun bir kısmı bana bir kısmı Philip'e verilecek, üçüncü hisse ise Sophia, Josephine ve Eustace arasında paylaşılacaktı. Eustace'la Josephine'in payı, onlar reşit oluncaya kadar banka tarafından idare edilecekti. İşte bu kadar... Öyle değil mi, Mr. Gaitskill?"

Mr. Gaitskill, "Evet," diye cevap verdi. "Hazırladığım vasiyetnamenin şartları... bunlar... Kaba taslak tabii."

Avukatın sesinden konuşmasına izin verilmediği için biraz kızdığını anlamak kabildi.

Roger, başını salladı. "Babam vasiyetnameyi bize okudu. Bu konuda bir sözümüz olup olmadığını konuşmak isteyip istemediğimizi de sordu. Tabii söyleyecek bir şey yoktu."

Miss de Haviland, atıldı. "Brenda bir şeyler söyledi."

Magda, sevinç ve heyecanla, "Evet," diye haykırdı". "Sevgili ihtiyar Aristede'çiğinin ölümünden söz etmesine dayanamayacağını söyledi. 'Bu sözleri duydukça tüylerim diken diken oluyor, hayatım,' dedi. 'Sen öldükten sonra o iğrenç parayı ne yapayım? Para pul istemem ben.'"

Miss de Haviland, "O da âdet yerini bulsun diye itiraz etti," dedi. "Brenda ayarındaki kadınlar böyledir işte. O tabakadan olanlar bu .şekilde hareket ederler."

Alçaltıcı, acımasız sözlerdi bunlar. İşte o zaman birdenbire Edith de Haviland'ın Brenda'dan ne kadar nefret ettiğini anladım.

Mr. Gaitskill, mırıldandı. "Mr. Leonides, malını mülkünü adil bir şekilde pay ediyordu."

Müfettiş Taverner, sordu. "Vasiyetname okunduktan sonra ne oldu?"

Roger, "Ne olacak?" diye cevap verdi. "Babam bunu imzaladı."

Taverner, öne doğru eğildi.

"Babanız vasiyetnameyi ne zaman ve nasıl imzaladı?"

Roger, dönerek yalvarırcasına karısına baktı. Clemency, bu bakışa derhal konuşarak cevap verdi.

Diğerlerinin de bu işi onun üzerine almasına razı oldukları anlaşılıyordu.

"Vasiyetname okunduktan sonra olanları mı Öğrenmek istiyorsunuz? Her şeyi? En ufak ayrıntısına kadar?"

"Evet, Mrs. Roger. Bütün bunları anlatırsanız memnun olurum."

"Kayınpederim, vasiyetnameyi masaya bıraktıktan sonra içimizden birine... Roger'a sanırım... zili çalmasını söyledi. Zile uşak Johnson cevap verdi. Kayınpederim ondan hizmetçi Janet Woolmer'i çağırmasını istedi, ikisi de içeri girince, vasiyetnamesini imzaladı. Janet'le Johnson'a da daha alta imza atmalarım söyledi."

Gaitskill, başını salladı. "Tamam. Uygun olanı da budur. Bir vasiyetnamenin, bunu yapan kişi tarafından iki tanığın huzurunda imzalanması gerekir. O iki tanık da hemen onun arkasından, aynı zamanda ve aynı yerde vasiyetnameye imzalarını atarlar."

Taverner, Clemency'e baktı. "Ondan sonra ne oldu?"

"Kayınpederim Johnson'la Janet'e teşekkür etti. Onlarda odadan çıkıp gittiler... Mr. Leonides, vasiyetnameyi masadan alarak, şöyle uzunca bir zarfa koydu. Bunu ertesi günü Mr. Gaitskill'e göndereceğini söyledi."

Baş Müfettiş Taverner, etrafına bakındı. "Mrs. Roger'ın sözlerini kabul ediyor musunuz? Vasiyetnamenin okunmasından sonra bunlar mı oldu?"

Odadakiler, "Evet..."

"Öyle..." diye mırıldandılar.

"Vasiyetnamenin masada olduğunu söylediniz. Sizler masaya çok yakın mıydınız?"

"Hayır... Pek yakın değildik.,. En yakın olanımız masadan dört beş metre gerideydi..."

"Mr. Leonides, size vasiyetnameyi okuduğu zaman masanın başında mı oturuyordu?"

"Evet."

"Vasiyetnameyi okuduktan sonra... fakat onu imzalamadan önce. ayağa kalktı mı? Ya da... masadan uzaklaştı mı?"

"Hayır."

"Uşakla hizmetçi kâğıdın altına imzalarını attıkları zaman bunda yazılı olanları okuyabilirler miydi?"

Clemency, "Hayır," dedi. "Kayınpederimin vasiyetnamesinin şartlan hizmetçileri ilgilendirmezdi."

Taverner, mırıldandı. "Anlıyorum... Yani... anlayamıyorum. .."

Ani bir hareketle cebinden uzunca bir zarf çıkararak, ileri doğru eğildi ve bunu avukata uzattı.

"Şuna bir bakın... Ve ne olduğunu bana söyleyin."

Mr. Gaitskill, zarfın içindeki katlı kâğıdı çekti. Gözleri müthiş bir hayretle açıldı. Şimdi kâğıdı elinde çevirip duruyordu.

"İşte bu... biraz şaşılacak bir şey. Meseleyi kesinlikle anlayamıyorum. Neredeydi bu? Acaba bunu sormama izin verir misiniz?"

"Kasadaydı. Mr. Leonides'in diğer kâğıtları arasında."

Roger, "Fakat... bu nedir?" diye sordu. "Bu telâşınız neden?"

"Bu, babanızın imzalaması için hazırladığım vasiyetname, Roger... Fakat... bütün bu anlattıklarınızdan sonra aklım iyice karıştı. İşin içinden çıkamıyorum. Çünkü... bu vasiyetname imzalı değil."

"Ne? O halde bu da vasiyetnamenin bir kopyası."

Avukat, cevap verdi. "Hayır. Mr. Leonides, ilk kopyayı bana geri verdi. Ben de ondan asıl vasiyetnameyi hazırlattım. Bu vasiyetnameyi." Kâğıda parmağıyla vurdu. "İmzalaması için babanıza yolladım. Anlattıklarınıza göre Mr. Leonides, bunu gözlerinizin önünde imzaladı. İki tanık da daha alta imzalarını attılar... Fakat... buna karşın bu vasiyetname imzalı değil."

Philip Leonides, bağırdı. "Fakat bu imkânsız!" Adam, bayağı heyecanlanmış, hatta... canlanmıştı. Onun bu halini ilk kez görüyordum.

Taverner, "Babanızın gözleri iyi görür müydü?" diye sordu.

"Glokoma'sı vardı onun. Bu yüzden okumak için kalın camlı gözlükler kullanırdı tabii."

"O akşam da gözlüklerini takmış mıydı?"

"Takmaz olur mu? Gözlüklerini, vasiyetnameyi imzaladıktan sonra çıkardı. Ondan önce hep gözündeydi bunlar. Bu konuda yanılmadığımı sanıyorum."

Clemency, "Evet," dedi. "Yanılmıyorsun."

"Ve... vasiyetname imzalanmadan önce hiç kimse masaya yaklaşmadı? Bundan emin misiniz?"

Magda, gözlerini kıstı. "Hım... Acaba?... İnsan o sahneyi gözlerinin önünde canlandırabilse..."

Sophia, atıldı. "Masaya kimse yaklaşmadı... Büyükbabam da hep masanın başındaydı. Orada oturdu."

"Masa, şimdiki yerindeydi, değil mi? Yani pencerenin, kapının ya da bir perdenin yakınında değildi?"

"kayır. Şimdi durduğu yerdeydi."

Taverner, içini çekti. "Vasiyetnamenin ne şekilde değiştirildiğini anlamaya çalışıyorum..." Bir an durdu.

"Böyle bir değiştirme olduğu kesin. Mr. Leonides, biraz önce yüksek sesle okunduğu vasiyetnameyi imzaladığını sanıyordu tabii."

Roger, sordu. "imzalar silinmiş olamaz mı?"

"Hayır, Mr. Leonides. Böyle bir şey yapılmış olsaydı, yeri kalırdı... Tabii, bir ihtimal daha var... Mr. Gaitskill'in Mr. Leonides'e gönderdiği ve onun burada, gözlerinizin önünde imzaladığı vasiyetname bu değil."

Avukat, atıldı. "Aksine! Bunun, benim yolladığım vasiyetname olduğuna yemin edebilirim. Kâğıtta küçük bir kusur var. Yukarıda, sol köşede bu... Adeta bir uçağa benziyor. Bunu, vasiyetname hazırlandığı zaman farketmiştim."

Leonides'ler şaşkın şaşkın birbirlerine baktılar.

Mr. Gaitskill, başını salladı. "Tuhaf bir durum... Şimdiye kadar böyle bir olayla karşılaşmadım."

Roger, mırıldandı. "Fakat... imkânsız bu. Hepimiz de oradaydık. Böyle bir şey olamaz."

Miss de Haviland, alaycı bir tavırla öksürdü.

"Olan bir .şey için, 'Bu olamaz!' deyip, nefes tüketmek gereksiz. Böyle bir olay olmuş işte... Şimdi durum ne olacak? Ben asıl bunu öğrenmek istiyorum."

Gaitskill, derhal ihtiyatlı bir avukat haline bürünüverdi.

"Durumun dikkatle incelenmesi gerek... Tabii bu vasiyetname yüzünden daha önce yapılmış olanlar geçersiz sayılıyor. Mr. Leonides'in, tam bir iyi niyetle bu vasiyetname olduğunu sanarak, bir kâğıdın altına imza attığım gören bir sürü tanık var... Hım... Çok enteresan... İlgi çekici, küçük bir hukuki mesele."

Taverner, saatine bir göz attı.

"Korkarım, öğle yemeğine oturmanıza engel oldum..."

Philip, "Burada kalıp bizimle öğle yemeği yemez misiniz, Mr. Taverner?" diye sordu.

"Teşekkür ederim, Mr. Leonides. Fakat bu imkânsız. Swinly Dean'de Dr. Gray'le buluşacağım."

Philip, avukata döndü.

"Siz bizimle yemek yersiniz değil mi, Gaitskill?"

"Evet, Philip. Teşekkür ederim."

Herkes ayağa kalkmıştı. Ben usulca, yan yan Sophia'ya yaklaştım.

Alçak sesle, "Kalacak mıyım? Yoksa gidecek miyim?" diye sordum. Bir eski zaman şarkısının adına benzemişti bu. Durum pek gülünçtü doğrusu.

Sophia, "Gitmen daha iyi olur sanırım," dedi.

Taverner'e yetişmek için sessiz sedasız dışarı süzüldüm. Josephine arka kısma açılan yeşil kumaş kaplı kapıya asılmış bir öne bir arkaya

sallanıyordu. Bir şeyin kendisini pek eğlendirdiği belliydi.

Ağır ağır, "Polisler çok aptal..." diye mırıldandı.

Sophia, salondan çıktı. "Sen ne yapıyordun, Josephine?"

"Dadıya yardım ediyordum."

"Bana kalırsa, kapıdan içeriyi dinliyordun."

Josephine, Sophia'ya dilini çıkardıktan sonra çabucak uzaklaştı.

Sophia, içini çekti. "Bu çocuk da bir mesele..."

11

Yard'da Müdür Muavinine ayrılan odaya girdiğim zaman Baş Müfettiş Taverner'in hikâyesi de sona ermek üzereydi. Onun durumdan acı acı yakındığı belliydi."

Taverner, "İşte böyle," diyordu. "Hepsini iyice sıkıştırdım. Elime ne geçti? Hiç? Cinayet işlemeleri için ortada bir neden yok. Hepsinin de parası var... Leonides'in genç karısıyla, sevgilisine gelince... Onlar hakkında da bir şey bilmiyoruz. Sadece... genç adam, kadın kendisine çay verirken ona tatlı tatlı bakıyormuş..."

Başımı salladım. "Haydi, haydi, Taverner. Bu konuda ben sizden daha fazla bilgi sahibiyim..."

"Ya? Öyle mi? Pekâlâ, Mr. Charles. Siz neler öğrendiniz bakalım?"

Bir koltuğa oturarak, sigara yaktım. Şöyle rahatça arkama dayandıktan sonra duyduklarımı anlatmaya başladım.

"Roger Leonides'le karısı gelecek Salı evden uzaklara kaçmaya hazırlanıyorlarmış. Roger'la babası, ihtiyarın öldüğü gün önemli bir tartışma yapmışlar. Aristede Leonides, bir işte aksama olduğunu öğrenmiş. Roger da suçlu olduğunu itiraf etmiş."

Taverner'in yüzü mosmor kesildi.

"Bütün bunları nereden öğrendiniz?" diye sordu. "Eğer hizmetçilerle konuşup..."

Hemen sözünü kestim. "Bunları hizmetçilerden öğrenmiş değilim... Bana bu bilgiyi özel bir ajan verdi..."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Doğrusunu söylemek gerekirse, o zeki hafiye... ya da detektif kız... hatta o 'şey'... polis romanları kurallarına göre sizi çoktan yendi!" Bir an durdum. Sonra devam ettim. "Bana kalırsa... o zeki hafiyenin... ya da detektif kızın... ya da o 'şey'in, elinde bir kaç koz daha var."

Taverner, ağzını açtı. Sonra tekrar kapadı. Sormak istediği o kadar çok soru vardı ki, işe nereden başlayacağını bilemiyordu.

Sonunda, "Roger..." dedi. "Demek Roger sahtekarın biri?..."

Öğrendiklerimi anlatırken bir isteksizlik de duymadım değil... Roger Leonides'den hoşlanmıştım.

Arkadaşça, şirin tavırlarını, cana yakın, rahat odasını hatırlayarak, peşine polisi takacağım için bayağı üzüldüm.

Tabii Josephine'in bana bir sürü yalan uydurmuş olması ihtimali de vardı. Fakat böyle olmadığını, kızın doğruyu söylediğini hissediyordum.

Taverner, mırıldandı. "Demek bunları size küçük kız anlattı? Josephine'in evde olan her şeyi bildiği anlaşılıyor..."

Babam, alaycı bir tavırla söze karıştı. "Bütün çocuklar da öyle değil midir?"

Bu bilgi... doğru olduğu takdirde... bütün durumu değiştiriyordu tabii. Belki Roger Leonides, Josephine'in kendinden emin bir tavırla açıkladığı gibi o yemek servisi şirketinin paralarını zimmetine geçirmiş ve babası da işi sezmişti... O zaman adam, ihtiyar Leonides'i hemen susturmak ve İngiltere’den de kaçmak zorunda kalmıştı.

Hatta belki Roger, babası tarafından dava edilecek duruma bile düşmüştü.

Şirketin parasal durumu hakkında hemen soruşturma açılmasına karar verildi.

Babam, içini çekti. "Şirket iflas ederse, bir hayli gürültü olacak. Koskocaman bir müessese o. işe milyonlar yatırılmış."

Taverner, memnun memnun başını salladı. "Şirket iflas yolundaysa, o zaman istediğimiz ipucu elimize geçmiş demektir... Babası, Roger'ı çağırtıyor... Roger, dayanamayıp suçunu itiraf ediyor. Brenda Leonides, o sırada sinemada. Roger'ın babasının odasından çıkıp, banyoya gitmesi, ensülin şişesini boşaltarak içine o kuvvetli eserine denilen zehri doldurması yeter... Ya da belki de bu işi Roger'ın karısı Clemency yaptı... Kadın, o gün eve geldikten sonra o kısma geçmiş... Tabii oraya Roger'ın unuttuğu pipoyu almaya gittiğini söylüyor.

Fakat Clemency, Brenda eve dönüp, kocasına iğne yapmadan önce banyoya girmiş ve ilâçları değiştirmiş

olabilir... Kadın çok soğukkanlı ve becerikli. Bu işi kolaylıkla yapabilir."

"Evet," diye cevap verdim. "Bence bu işi Clemency yapmıştır. Kadın o kadar soğukkanlı ki! Sonra Roger'ın babasını zehirleyerek ortadan kaldırmayı akıl edebileceğim pek sanmıyorum. Ensülin şişesine eserine konulmasında daha çok kadınca bir hava var."

Babam, alayla gülümsedi. "Düşmanlarını zehirleyerek öldüren erkek çok..."

Taverner, bağırdı. "Ah biliyorum, efendim!" Üzüntüyle ekledi. "Bunu ben bilmeyeceğim de kim bilecek?"

Bir an durdu.

"Her ne hal ise... Roger'ın o tip bir insan olduğunu sanmıyorum."

Babam, "Ünlü katil Pritchard da sevimli ve şirin bir tipti," diye hatırlattı.

"Pekâlâ... O halde bu işi kari kocanın beraber yaptığını varsayalım, olsun bitsin."

Taverner, çıkarken babam mırıldandı. "Fakat daha fazla kadının üzerinde duralım... Yani Clemency, Lady Macbeth'den farksız..." Bana döndü. "Kadın sende de böyle bir izlenim bıraktı mı, Charlies?"

O ciddi, yarı boş odada pencerenin önünde duran ince ve zarif kadını düşündüm.

"Hayır..." diye cevap verdim. "Pek de değil. Lady Macbeth, aslında aç gözlü bir kadınmış. Clemency'nin haris olduğunu hiç sanmıyorum. Onun mala ve paraya aldırdığı yok."

"Fakat kocasının emniyette olmasını ister değil mi? Bunu, bütün varlığıyla arzu eder?"

"Evet. Bu olabilir. Tabii Clemency bu yüzden... bir hayli acımasız olabilir."

'Hepsi de acımasız... Fakat başka başka konularda...' Sophia, bana böyle bir şeyler söylemişti işte.

Başımı kaldırdım. Babam dikkatle beni süzüyordu.

"Ne düşünüyorsun, Charles?"

Bunu o zaman babama açmadım...

Ertesi günü babam beni çağırttı. Odasına girdiğim zaman Taverner'in de yanında olduğunu gördüm.

Baş Müfettişin hayatından pek memnun olduğu anlaşılıyordu. Hatta oldukça da heyecanlıydı.

Babam, "Şirket batmak üzere." dedi.

"Dün gece gazetede hisse senetlerinin birdenbire düşmüş olduğunu okudum. Fakat bu sabah tekrar bir yükselme kaydedilmiş..."

Taverner, atıldı. "Bu alanda çok dikkatli hareket etmemiz gerekiyordu. Açıktan açığa sorular soramazdık.

Bir paniğe neden olmamız... ya da yolculuğa hazırlanan 'centilmen'i korkutmamız doğru olmazdı... Fakat bizim de bazı özel haber kaynaklarımız var. Aldığımız bilgi de hemen hemen kesin sayılır. Mr. Charles, şirketin iflas etmek üzere olduğu anlaşılıyor. Sözleşmelerini yerine getirmesi olanaksız. Açıkçası, şirket yıllardan beri doğru dürüst yönetilmemiş. Bu yüzden de durum iyice bozulmuş."

"Yani Roger Leonides şirketi iyi yönetememiş."

"Evet. Bildiğiniz gibi babası ona tam yetki vermiş."

"Üstelik Roger, parayı zimmetine de geçirmiş..."

Taverner, "Hayır," dedi. "Böyle bir şey yaptığını sanmıyoruz. Yani... daha açıkçası... Roger Leonides, katil olabilir ama dolandırıcı değil. Bence Roger, budalanın biri. İşi yönetirken kafasını kullanamamış. Dikkatli davranması gereken yerde açılmış. Para harcaması gerektiği zaman kuşkuyla duraklamış... Çekimser kalmış.

Hiçbir şeyden anlamayan bir takım beceriksizlere yetki vermiş. O etrafındakilere güvenen bir tip. Fakat bu kez inanılmayacak kimselere güvenmiş. Yani her zaman... her işte, yanlış hareket etmiş."

Babam, başını salladı. "Öyle insan çok... Üstelik böyleleri aslında aptal da sayılmazlar. Yalnız onlar insanları tartmasını bilmezler. Gereksiz yerlerde heyecanlanıp, harekete geçerler..."

Taverner, homurdandı. "Onun gibi bir adamın iş hayatına atılmaması gerekir."

Babam, "Herhalde atılmazdı da..." diye cevap verdi. "Fakat Aristede Leonides'in oğlu olduğu için bunu yapmak zorunda kaldı."

"İhtiyar şirketi Roger'a devrettiği zaman kuruluş milyonlar getiriyordu. Bir altın madeniydi adeta bu. Roger da rahat rahat oturup, şirketin kendi kendisine yönetilmesine göz yummalıydı."

Babam, o fikirde değildi. "Hayır. Hiçbir şirket kendi kendisine yönetilmez. Daima karar verilmesi... şu memurun işten uzaklaştırılması... şu uzmanın tutulması... idari işlerler uğraşmak gerekir... Roger Leonides'in bu konularda her zaman yanlış kararlar verdiği anlaşılıyor."

Taverner, mırıldandı. "Öyle... Roger Leonides, dostlarına sadık olan bir adam. Bu yüzden... çok sevdiği için... bazı beceriksiz memurları işten çıkaramamış. Bir kısmını, uzun zamandan beri .şirkette çalıştıkları için atamamış... Sonra, zaman zaman aklına tuhaf fikirler gelmiş. Bunları, çok büyük giderlere neden olmalarına karşın uygulamaktan kaçınmamış."

Babam, "Fakat hiçbir suç işlememiş, değil mi?" diye üsteledi.

"Hayır, işlememiş."

Sordum. "O halde babasını neden öldürdü?"

Taverner mırıldandı. "Roger, bir düzenbaz değil, sadece bir budala olabilir. Fakat sonuç aynı. Ya da hemen hemen aynı. Şirketi kaçınılmaz bir iflastan kurtarmak için, en geç..." Not defterine bir göz attı. "...en geç gelecek çarşambaya kadar para bulunması gerek... Şöyle yüklü bir para."

"Roger, babasının vasiyetnamesine göre kendisine böyle bol para kalacağına inanıyordu... Ya da öyle sanıyordu..."

"Tamam."

"Fakat o parayı nakit olarak alması olanaksızdı."

"Öyle... Ama o zaman kredisi olacaktı. Bu da aynı kapıya çıkar."

Bizim ihtiyar, başını salladı.

"Peki ama... Roger, babasına gidip, ondan açıkça yardım isteseydi daha iyi olmaz mıydı?"

Taverner, ona baktı. "Böyle yaptığını sanıyorum. Bence, o küçük kız da bu konuşmayı duydu. Sanırım ihtiyar Leonides, batmakta olan bir şirketi

kurtarmak için para harcamayacağını söyledi... Gerçekten Aristede Leonides böyle bir işe para yatırmazdı..."

Bu konuda Taverner'e hak vermemek mümkün değildi. Aristede Leonides, Magda'nın piyesine para yatırmayı reddetmişti. Eserin başarın olamayacağını, para getirmeyeceğini söylemişti. Sonradan olaylar onun tahminlerinde yanılmamış olduğunu ortaya koymuştu. İhtiyar Leonides, cömert bir adamdı. Özellikle ailesine karşı. Fakat kâr getirmeyecek işleri desteklemekten de hoşlanmıyordu. Herhalde şirketi kurtarmak için, binlere hatta yüz binlere ihtiyaç vardı. İhtiyar, oğlunun isteğini hemen reddetmişti. Roger'ın felâketten kurtulması babasının ölümüne bağlıydı.

Evet... Artık ortaya bir cinayet nedeni çıkmıştı.

Babam, saatine baktı.

"Ona buraya uğramasını söyledim. Neredeyse gelir."

"Roger'dan mı söz ediyorsun?"

"Evet."

Mırıldandım. "Örümcek, sineğe, 'Salonuma buyurmaz mısınız?' dedi."

Taverner, hayretle yüzüme baktı.

Sonra da ciddi bir tavırla, "Yasalara uyarak," dedi. "Kendisine kesin uyarıda bulunacağız."

Sahne hazırlanmış, stenograf da bir köşeye yerleşmişti.

Sonunda bir zil çaldı ve birkaç dakika sonra da Roger Leonides odaya girdi.

Heyecanla, biraz beceriksizce tavırlarla ilerledi. Bir sandalyeye çarptı. Daha önce de olduğu gibi onu koskocaman, sokulgan bir köpeğe benzettim. Aynı anda onun eserinen'i, ensülin şişesine dolduramayacağına da karar verdim. Roger, ya şişeyi kırar, ya ilâçları döker, yani... muhakkak beceriksizliği yüzünden işi yüzüne gözüne bulaştırırdı. "Hayır," diye düşündüm. "Bu Roger'ın işi değil. Şişeye eserine'i koyan Clemency. Tabii Roger'ın de bundan haberi var."

Adam, telâşla konuşmaya başladı.

"Beni mi görmek istediniz? Bir şey mi öğrendiniz? Merhaba, Charles. İçeri girdiğim zaman sizi görmedim. Geldiğiniz için çok teşekkür ederim. Fakat, rica ederim, bana meseleyi anlatın Sir Arthur..."

Ne kadar iyi... ne kadar cana yakın bir insandı o. Fakat katillerin çoğu da çok şirin insanlardı. Sonradan arkadaşları hayretler içerisinde onların ne kadar cana yakın insanlar olduklarını söylemişlerdi.

Buna karşın yine de kalleşlik etmişim gibi bir duyguya kapılmıştım. Gülerek, Roger'a selam verdim.

Babam ağır ağır konuşuyordu. Soğuk ve resmi bir tavır takınmıştı. Bilinen sözler söylendi. İfade...

Yazılacak... Zorunlu değilsiniz... İsterseniz, bir avukat...

Roger Leonides, yine o karakteristik heyecan ve sabırsızlığıyla bu sözlere aldırmadı bile.

Baş Müfettiş Taverner'in yüzündeki hafif, alaycı gülüşü farkedince, onun ne düşündüğünü de anladım.

"Bunlar da daima kendilerinden emindirler! Hata yapacaklarını akıllarına bile getirmezler. Zekâlarına hayrandırlar."

Usulca, bir köşeye geçip oturdum ve konuşmayı dinlemeye başladım.

Babam, "Sizden buraya gelmenizi istedim, Mr. Leonides," dedi.

"Bundan amacım size yeni yeni haberler vermek değil, bazı şeyler sormaktı. Yani... sizden biraz bilgi istiyoruz. Bildiklerinizi daha önce bizden sakladınız."

Roger Leonides, hayretle ona baktı.

"Sakladım mı? Fakat ben size her şeyi anlattım... Her şeyi... her şeyi!"

"Hiç sanmıyorum. Babanızla, öldüğü gün akşam üzeri uzun uzun konuştunuz."

"Evet, evet. Babamla o gün çay içtim. Bunu size de söyledim."

"Biliyorum... Bu kadarım söylediniz. Fakat nelerden söz ettiğinizi anlatmadınız."

"Biz... Babamla... sadece... konuştuk."

"Ne hakkında?"

"Günlük olaylar, ev, Sophia..."

"Peki ya şirket? Hani şu yemek şirketi? Ondan hiç söz etmediniz mi?"

Galiba o ana kadar için için Josephine'in bütün o konuşmayı bilerek uydurmuş olmasını arzulamıştım. Bunu ummuştum... Fakat, babam o soruyu sorar sormaz bütün umudum da kırıldı.

Roger'ın çehresi değişiverdi. Bir anda yüzündeki merak ve heyecan kayboldu, bunun yerini dehşet ve umutsuzluğa benzeyen bir ifade aldı.

"Ah... Yarabbim..." diye inledi. Bir koltuğa çökerek, elleriyle yüzünü örttü.

Taverner, hafifçe güldü. Şimdi onda fareyi yakalamaya hazırlanan bir kedi hali vardı.

"Mr. Leonides, bizimle açık açık konuşmadığınızı artık itiraf ediyor musunuz?"

"O meseleyi nereden öğrendiniz? Bunu kimsenin bilmediğini sanıyordum... Bilmem ki başkaları bu işi nasıl sezdi?"

"Biz, bazı gerçekleri ortaya çıkarmasını biliriz, Mr. Leonides." Derin, korkunç bir sessizlik oldu. "Herhalde artık bize her şeyi olduğu gibi anlatmanız gerektiğini anlıyorsunuz?"

"Evet, evet... Tabii... Her şeyi anlatacağım. Öğrenmek istediğiniz nedir?"

"Başında bulunduğunuz şirketin iflâs etmek üzere olduğu doğru mu, Mr. Leonides?"

"Evet... Buna engel olmak imkânsız artık. İflâs yakın. Eğer babam gerçeği öğrenmeden ölseydi... Yarabbi!

O kadar utanıyorum ki! Ne çirkin bir durum bu!"

"Sizi dava edecekler tabii?"

Roger, hayretle başını kaldırdı.

"Hayır, hayır. Böyle bir şey yok. Şirket iflâs edecek. Fakat dürüst bir iflâs olacak bu. Kendi paramı da harcayacak ve borçları ödemeye çalışacağım... Beni üzen, babamı düşkırıklığına uğratmış olmam. Ne rezalet bu! O, bana

güvendi. Şirketlerinden en büyüğünü... en sevdiğini bana devretti. İşime, hiçbir zaman karışmadı. Ne yaptığımı sormadı. Bana sonsuz güveni vardı... Ve ben... onu hayal kırıklığına uğrattım."

Babam, alaycı bir tavırla mırıldandı.

"Sizi dava etmeyeceklerini söylüyorsunuz... Madem öyle... o halde neden karınızla kimseye haber vermeden uzaklara kaçmaya kalktınız?"

"Onu da mı biliyorsunuz?"

"Evet, Mr. Leonides."

"Fakat... durumu anlamıyor musunuz?" Heyecanla öne doğru eğildi. "Babama gerçeği söylemeye gerek yoktu. Onun karşısına çıkamazdım. Çünkü o zaman kendisinden para istediğimi sanabilirdi. Yani bana yardım etmesini... beni iflâstan kurtarmasını... o... o... beni çok severdi. Muhakkak yardımıma koşmaya kalkacaktı.

Fakat ben... ben... o işi düzeltse de çalışmaya devam edemezdim... Çünkü her şeyi yine alt üst ederdim...

Beceriksizin biriyim ben. Hiçbir işe yaramam. Yeteneğim yok. Ben... babam gibi değilim. Bunu çoktan anladım zaten. Ama elimden geleni yaptım. Bunun bir faydası olmadı. Allahım! Ne kadar ıstırap çektim! Nasıl çırpındığımı bilemezsiniz! Felâketten kurtulmaya çalışıyor... işi düzelteceğimi umuyordum. O sevgili ihtiyarın meseleyi öğrenmemesi için dua ediyordum. Sonra... durum büsbütün bozuldu. İflâstan kaçınmak imkânsızdı artık. Clemency, karım... beni anlıyor... bana hak veriyordu. Sonunda onunla bir plan yaptık. Kimseye bir şey söylemeyecek... gizlice kaçacaktık. Ondan sonra gerçek ortaya çıkacaktı. Babama bir mektup bırakarak, ona herşeyi itiraf edecektim. Ne kadar utandığımı anlatacak, beni affetmesi için yalvaracaktım. O bana daima şefkatli davrandı. Bilemezsiniz, bana karşı ne kadar iyiydi! Mektubu aldığı zaman işi düzeltmek için de çok geç kalmış olacaktı. Ben de bunu istiyordum işte. Ondan yardım istememek... hatta yardım istermiş gibi bir etki bırakmamak... Uzaklarda bir yerde, her şeye yeniden başlayacak, hayatımı kazanmaya çalışa çaktım. Sade ve basit bir hayat sürecektim. Bir şeyler yetiştirecektim... Kahve... Meyve... Sadece gereken şeyleri alacaktım.

Clemency, sıkıntı çekecekti tabii. Fakat bana böyle söylere aldırmadığına dair yemin etti. Fevkalâde bir kadın o... fevkalâde!"

"Anlıyorum..." Babamın sesi alay doluydu. "Peki sonra neden fikrinizi değiştirdiniz?"

"Fikrimi mi değiştirdim?"

"Evet... Neden kararınızdan döndünüz? Niçin babanıza gidip, ondan para yardımında bulunmasını istediniz?"

Roger, hayretle ona baktı.

"Fakat... ben böyle bir şey yapmadım ki!"

"Mr. Leonides! Rica ederim..."

"Siz meseleyi yanlış öğrenmişsiniz. Ben, babama gitmedim. O beni çağırttı. Nasıl olduysa, şehirde bazı dedikodular duymuştu. Bazı... söylentiler... Zaten babam her şeyi hemen haber alırdı. Galiba biri bu meseleyi de kendisine açmıştı. Hemen beni sıkıştırdı. Tabii o zaman dayanamayıp, durumu olduğu gibi anlattım... Ona her şeyi söyledim... Paraya aldırmadığımı... fakat bana o kadar güvenmesine karşılık kendisini düşkırıklığına uğrattığım için çok üzüldüğümü söyledim..."

Roger, ıstırapla yutkundu.

"Sevgili ihtiyarcık... Bana ne kadar iyi davrandığını bilemezsiniz. Ne sitem etti, ne bağırdı. Aksine... Büyük bir şefkat gösterdi. Ona yardım istemediğimi... iflâsı tercih ettiğimi... kararlaştırdığımız gibi uzaklara gitmenin daha iyi olacağını söyledim. Fakat babam beni dinlemedi bile. Yardımıma koşmakta... şirketi iflâstan kurtarmakta üsteledi."

Taverner, çabucak atıldı.

"Yani babanızın size para yardımı yapmakta ısrar ettiğine inanmamızı mı istiyorsunuz?"

"Zavallı ihtiyarcık, gerçekten ısrar etti. Hemen oracıkta borsa komisyoncularına mektup yazarak, onlara talimat verdi."

Sanırım ancak o zaman babamla Taverner'in kendisini kuşkuyla süzdüklerini farketti. Birdenbire kıpkırmızı kesildi.

"Buraya bakın. Mektup hâlâ bende. Onu postaya atmamı söylemişti. Tabii daha sonra... o kargaşalıkta...

üzüntüden... bunu unuttum. Mektubun cüzdanımda olması gerek..."

Portföyünü çıkararak, telâşla karıştırmaya başladı. Sonunda aradığını buldu. Üzerine pul yapıştırılmış, buruşuk bir zarftı bu. Hafifçe öne doğru eğilince zarfın üzerindeki adresi okuyabildim. Greatorex ve Hanbury'ye yazılmıştı.

Roger Leonides, "Madem bana inanmıyorsunuz," dedi. "Şu mektubu okuyun."

Babam zarfı çabucak açtı. Taverner, hemen onun arkasına geçti. Mektubu o zaman görmedim. Fakat bunu daha sonra okudum. Aristede Leonides bunda bazı yatırımlardan söz ediyor, ertesi gün firmadan birinin gönderilmesini, ona Yemek Servisi Şirketi hakkında bazı talimatlar vereceğini bildiriyordu.

Adamın yazdıklarının bir kısmını anlayamadım tabii. Fakat ihtiyar Leonides'in amacı açıktı. Gerçekten adam, oğlunun şirketini iflâstan kurtarmak, müesseseyi kalkındırmak niyetindeydi.

Taverner, mırıldandı. "Size bu mektubu aldığımıza dair bir makbuz verelim, Mr. Leonides."

Roger, hazırlanan makbuzu alarak, ayağa kalktı.

"Hepsi bu kadar mı? Artık vaziyeti... işin iç yüzünü anladınız değil mi?"

Taverner, "Mr. Leonides," dedi. "Babanız size bu mektubu verdikten sonra onun yanından ayrıldınız değil mi?"

"Evet."

"Ondan sonra ne yaptınız?"

"Hemen kendi bloğuma koştum. Karım, yeni gelmişti. Ona babamın neler yapmak istediğini... bana ne büyük bir şefkatle muamele ettiğini anlattım. Ben... şey... doğrusu sevinçten ne yaptığımı pek bilmiyordum."

"Babanız... bu olaydan ne kadar sonra hastalandı?"

"Durun, bakayım... yarım saat sonra sanırım. Ya da belki bir saat. Brenda, telâşla koşarak içeri girdi. Fena halde korkmuştu. Babamın halinin pek tuhaf olduğunu söyledi. Ben... ben de onunla birlikte hemen babamın yanına gittim. Fakat... bütün bunları size daha önce anlattım."

"Babanızla çay içmeye gittiğiniz zaman... odanın hemen yanındaki banyoya hiç geçtiniz mi?"

"Sanmıyorum... Hayır, hayır... Banyoya geçmediğimden eminim. Ah, yani siz... benim..."

Babam, Roger Leonides'in ani hiddetini yatıştırmasını bildi. Ayağa kalkarak, adamın elini sıktı.

"Çok teşekkür ederim, Mr. Leonides. Bize büyük yardımınız dokundu... Fakat bütün bunları bize daha önce anlatmanız gerekirdi."

Kapı, Roger'ın arkasından kapandı. Yerimden kalkarak, ilerledim. Babamın masasının üzerinde duran mektuba baktım.

Taverner, hâlâ umutluydu.

"Bu, sahte olabilir."

Babam, "Evet," diye mırıldandı. "Olabilir... Ama değil... Bu mektubun sahte olduğunu hiç sanmıyorum.

Bunu olduğu gibi kabul etmek zorundayız. İhtiyar Leonides, oğlunu felâketten kurtarmaya hazırdı. Herhalde adam bunu sağken... Roger'ın ölümünden sonra yapabileceğinden... daha büyük bir kolaylık ve süratle de başaracaktı. Yani ihtiyar Leonides'in ölümünün Roger'a bir faydası olmayacaktı. Üstelik şimdi ortaya bir vasiyetname konusu da çıktı. Vasiyetname kayıp. Roger'ın kaç para alacağı da belli değil. Tabii bu yüzden bir sürü güçlük çıkacak... bazı gecikmeler olacak. Bu durumda şirket muhakkak iflâs edecek. Hayır, Taverner. Roger Leonides'le karısının, ihtiyarı öldürmeleri için hiçbir neden yoktu. Aksine..."

Durakladı ve sanki aklına birdenbire bir şey gelmiş gibi ağır ağır tekrarladı. "Aksine..."

Taverner, "Ne düşünüyorsunuz, efendim?" diye sordu.

Bizim ihtiyar, usulca, "Aristede Leonides," dedi. "Yirmi dört saat daha yaşasaydı, Roger'ın durumunu düzeltecekti. Fakat adam yirmi dört saat daha yaşamadı. Aksine... bir saat içerisinde birdenbire, beklenmedik bir şekilde öldü gitti."

Taverner kaşlarını kaldırdı. "Hımm... Yani... sizce evden biri Roger'ın iflâs etmesini mi istiyordu? Çıkarları, Roger'la çatışan biri? Fakat, bu pek de

mümkün değil..."

Babam, sordu. "Vasiyetname konusu ne oldu? İhtiyar Leonides'in parasını kim alacak?"

Taverner, bıkkın bir tavırla içini çekti. "Avukatların nasıl olduklarını bilirsiniz. Eski bir vasiyetname var. İhtiyar Leonides bunu ikinci karısıyla evlendiği zaman yapmış. Brenda Leonides'e yine aynı parayı bırakıyor. Yalnız Miss Edith de Haviland'a verilecek olan miktar biraz daha az. Geri kalan para ise Philip'le Roger arasında taksim ediliyor."

Ben, "Eh, madem yeni vasiyetname imzalı değil," diye düşünüyordum. "O halde eski vasiyetnamenin şartlarını yerine getirirler, olur biter..." Meğer mesele o kadar basit değilmiş. Bir kere... yeni vasiyetname yapıldığı için eskisi geçersiz sayılıyormuş. Sonra... şahitler bunun imzalandığını görmüşler. Üstelik vasiyetnameyi yapanın niyeti de acıkmış... Bu gidişle, ihtiyar Leonides'in vasiyetname yapmadan ölmüş sayılabileceğine karar verecekler sanırım. Tabii o zaman her şey Brenda'ya kalacak. Ya da kadın, ömrü boyunca bunlardan gelir alacak."

"Yani... yeni vasiyetname bulunmazsa bu en çok Brenda Leonides'in işine yarayacak, öyle mi?"

"Evet. Eğer bu işte bir karışıklık varsa... o zaman bu Brenda Leonides'in başının altından çıktı demektir..."

Taverner bir an durdu. "Vasiyetname meselesinde bir karışıklık olduğundan eminim. Eminim, eminim ama bu işi nasıl yaptıklarım bir türlü anlayamıyorum."

Bunu ben de anlayamıyordum... Aslında galiba hepimiz de inanılmayacak kadar aptaldık. Tabii meseleye tamamıyla yanlış bir açıdan bakıyorduk, o da başka...

12

Taverner odadan çıktıktan sonra kısa bir sessizlik oldu.

Sonra, "Baba," diye mırıldandım. "Katiller nasıl insanlardır?"

Bizim ihtiyar, düşünceli bir tavırla bana baktı. Birbirimizi o kadar iyi anlardık ki, bu soruyu sorduğum zaman kafamdan neler geçtiğini hemen sezdi. Bu yüzden de bana gayet ciddi bir tavırla cevap verdi.

"Evet... Bu şimdi... çok önemli... Senin için, çok önemli... Cinayet yakınma kadar sokuldu. Artık buna dışarıdan, sakin sakin bakmaya devam edemezsin."

Cinayet şubesinin çözdüğü 'esrarlı cinayetlerle' daima ilgilenmiştim. Tabii amatörcesine. Fakat, babamın da dediği gibi bu olayları dışarıdan sakin sakin seyretmekle yetinmiştim. Sanki bir vitrine bakıyormuşçasına rahattım. Ama şimdi cinayet hayatıma karışmış, hatta önemli bir parçası halini almıştı. Sophia bunu benden çok önce sezmişti tabii.

Bizim ihtiyar, devam etti.

"Bilmem bu soruyu bana sorman doğru mu? Seni, Yard'da çalışan psikiyatri uzmanlarıyla tanıştırabilirim. Onların katiller hakkında bilmedikleri yok... Ya da, Taverner da sana caniler hakkında bazı şeyler anlatabilir... Yalnız, anladığıma göre sen benim, tecrübelerime dayanarak bu mesele hakkında düşündüklerimi kısaca açıklamamı istiyorsun."

Minnetle, "Evet," diye cevap verdim. "Ben bunu istiyorum."

Babam parmağıyla masanın üzerine bir daire çizdi.

"Katiller nasıl insanlar? Karşılaştığım canileri düşünüyorum da... Bunlardan bazıları..." Yüzünde oldukça hüzünlü bir gülümseme belirdi, "...çok iyi insanlardır."

Yüzümden şaşırdığımı anlamak kabildi sanırım.

"Evet," diye başını salladı. "Gerçekten iyi insanlardır... Senin ve benim... ya da biraz önce dışarı çıkan Roger Leonides gibi basit, terbiyeli, sakin adamlar... Anlayacağın, cinayet amatörce bir suçtur... Tabii, düşündüğün anlamdaki cinayeti kastediyorum, gangsterleri değil... insan, o terbiyeli,

sıradan adamlara bakar ve onların adeta bir kaza yüzünden katil oluverdiklerini düşünür. Fena bir duruma düşmüşlerdir... Ya da bir şeyi çok istemişlerdir... Bir kadını... Birinin parasını... Bunu elde edebilmek için cana kıymışlardır. Çoğumuza engel olan fren, onlara tesir etmez. Bildiğin gibi bir çocuk arzusunu, hiç çekinmeden hareket haline sokabilir. Kedi yavrusuna kızar ve, 'Seni öldüreceğim!' diye haykırır. Çekici aldığı gibi hayvanın başına vurur. Sonra da kedisi tekrar canlanmadı diye hüngür hüngür ağlar... Bazı çocuklar, küçük kardeşlerini... eğlencelerine engel olduğu... ya da artık anneleri kendileriyle eskisi gibi ilgilenmediği için... arabasından alıp suda boğuverirler. Fakat onlar kısa zaman sonra bu hareketlerinin yanlış olduğunu anlayacak bir devreye girerler. Yani... o şekilde davrandıkları için cezalandırılacaklarını bilirler. Daha sonra da yaptıklarının çok kötü olduğunu hissedecek olgunluğa erişirler. Fakat korkarım bazı kimseler, büyümelerine, yaşlanmalarına karşın ruh ve ahlâk yönünden olgunlaşamazlar. Cinayetin fena olduğunu bilirler ama bunu hissedemezler. Şimdiye kadar rastladığım katillerin samimi olarak pişmanlık duyduklarını hiç sanmıyorum... Belki de bu Kabil'in vurduğu damga. Katiller, normal insanlardan ayrıdırlar. Çok başkadır onlar. Cinayet, kötü ve yanlış bir şeydir ama... onlar için değil. Böyleleri için cinayet 'gereklidir'... Kurbanları bunu 'istemiştir.' Onlar da 'başka çare' bulamamışlardır."

Mırıldandım. "Birinin ihtiyar Leonides'den nefret ettiğini... uzun zaman nefret ettiğini düşünelim. Bu yeterli bir neden olabilir mi?"

"Yalnız nefret? Doğrusu pek sanmıyorum." Babam beni merakla süzdü. "Nefret dediğin zaman iyice artmış, taşmış bir hoşnutsuzluğu kasdediyorsun değil mi? Kıskançlıkla karışık nefret başkadır... Bu sevgi ve hayal kırıklığından doğar. Herkes Constance Kent'in öldürdüğü küçük erkek kardeşini çok sevdiğinden söz etti. Fakat kız, çocuğa gösterilen sevgi ve ilgiyi kendi üzerine çekebilmek için onu ortadan kaldırmıştı sanırım. Bana kalırsa, katillerin çoğu nefret ettikleri kimselerden çok, sevdiklerini öldürüyorlar... Sonunda, ancak sevdiklerimiz hayatımızı cehenneme çevirebilir." Bir an durdu.

"Fakat bu sözlerim pek işine yarayacak gibi değil... Eğer yanılmıyorsam, sen katili anlamana yardım edecek bazı ipuçları istiyorsun... O evdeki normal ve şirin insanlardan hangisinin katil olduğunu farketmene yardım edecek bir işaret... Bilinen bir işaret... Bir ipucu."

"Evet... Öyle..."

"Acaba böyle bir işaret var mı? Olabilir mi?" Düşünceli düşünceli sustu. "Biliyor musun? Bence katillerin müşterek bir tek tarafları olabilir. Kendilerini beğenmişlikleri..."

"Kendilerini beğenmişlikleri mi?"

"Evet... Şimdiye kadar rastladığım katillerin içinde kendini beğenmeyeni hiç yoktu. Zaten yüzde doksan dokuz felâketlerine bu kendilerini beğenmeleri neden olur. Belki yakalanacaklarından korkarlar ama... yine de ortada şişine şişine dolaşmadan, böbürlenmeden yapamazlar. Ekseri, polisin eline düşmeyecek kadar zeki olduklarına inanırlar." Kısa bir sessizlikten sonra ekledi. "Bir şey daha var. Katiller, konuşmak isterler."

"Konuşmak mı?"

"Evet... Cinayet işleyen bir insan yapayalnızdır artık. Bunu birine anlatmayı... ona iyice açılmayı ister ama tabii bunu da yapamaz. Bu yüzden konuşma arzusu büsbütün artar. İşte o zaman... cinayeti nasıl işlediğini anlatamayacağı için, hiç olmazsa olaydan söz eder. Tahminler yürütür. Olanları sık sık tekrarlar."

"Ben senin yerinde olsaydım Charles, özellikle buna dikkat ederdim. Tekrar oraya git... Evdekilerin arasına karış ve onları konuştur. Tabii bu iş öyle kolay olmayacak. Suçlu ya da suçsuz, hepsi de bir yabancıyla konuşma fırsatı buldukları için sevinecekler. Çünkü artık hepsinin de birbirlerine söyleyemeyecekleri şeyleri var... Fakat sana açılanlar arasında bazı farklar olduğunu hissedeceğini sanmıyorum... Saklayacak bir şeyi olan bir insanın aslında ağzını açmaması gerekir. Savaşta Entelijans'da çalışanlar bunu gayet iyi öğrendiler. Düşmanın eline geçtin mi adını, rütbeni ve numaranı söylersin, işte o kadar. Yalan uydurmaya... masal anlatmaya kalkanlar ekseri ağızlarından bir şey kaçırırlar... Charles, git o evdekiler i konuştur. Belki biri farkına varmadan bir şey söyler ya da bir açıklamada bulunur."

O zaman babama Sophia’nın ailedekilerin acımasızlığı, hainliği hakkında söylediklerini anlattım. Çok ilgilenir gibi oldu.

"Evet..." diye mırıldandı. "Senin Sophia işin can alacak noktasına değinmiş. Her ailenin bir kusuru... zayıf bir tarafı vardır.

Çok kimse bir tek zayıflıkla başa çıkabilir. Fakat ayrı ayrı iki zayıflık kolay kolay altedilemez... Soyaçekim çok ilginç bir şey... De Havilandların hainliğiyle, Leonideslerin acımasızlığını al. De Havilandlar mükemmel.

Çünkü acımasız değiller. Leonidesler de iyi. Çünkü onlar da hain sayılmazlar. Fakat bir de bu iki ailenin kusurlarının ondan sonraki nesilde birleştiğini düşün. Yani bu iki huy, birinin şahsında birleşsin. Ne demek istediğimi anlıyor musun?"

Doğrusu ben meseleye bu yönden bakmamıştım.

Babam, "Fakat soyaçekimi düşünüp de kafanı boş yere yorma," dedi. "Bu çok karışık, anlaşılması güç bir konu. Hayır, oğlum... Oraya git... Bırak evdekiler seninle konuşsunlar. Senin Sophia bir konuda çok haklı. Her ikinizin de gerçeği bilmesi, öğrenmesi gerek. Şart bu. İşin iç yüzünü bilmelisiniz."

Ben tam odadan çıkarken ekledi. "Çocuğa da dikkat et."

"Josephine mi? Yani, ne yaptığımı onun anlamamasını mı istiyorsun?"

"Hayır, kasdettiğim o değil. Çocuğu korumaya çalış demek istedim. Onun başına bir şey gelmesini arzu etmem."

Hayretle bakakalmışım.

"Haydi, haydi, Charles," diye homurdandı. "O evde soğukkanlı bir katil var, Josephine denilen kızın ise olanları bildiği... gözünden hiçbir şeyin kaçmadığı anlaşılıyor."

"Evet... Örneğin Roger olayını biliyordu. Tabii adamın para çaldığına inandı o da başka. Bana duyduklarını anlattı. Bu, Roger'ın sözlerine iyice uyuyor."

"Tabii... Dünyada en iyi tanıklar, çocuklardır. Ben küçüklerin sözlerine güvenirim. Yalnız çocukları mahkemeye çıkarmak doğru değildir. O zaman işleri alt üst ederlerle. Çünkü küçükler doğrudan doğruya sorguya çekilmekten hoşlanmazlar. Ya bir şeyler mırıldanıl'... ya da aptal aptal bakınarak, bir şey bilmediklerini söylerler. Çocuklardan en çok, onlar gösterişe kalktıkları zaman faydalanabilirsin. Josephine de aynı şeyi yapmış zaten. Gösterişe kalkmış. Aynı yöntemle ondan bir hayli şey öğrenebilirsin. Kıza, soru sormaya kalkma. Sanki onun bir şey bilmediğinden eminmişsin gibi bir tavır takın. O zaman dili çözülür."

Ekledi. "Fakat Josephine'i korumaya çalış. Belki bildiği bazı şeyler katilin hoşuna gitmez."

13

Çarpık Ev'e... (Malikâneye bu adı takmıştım)... giderken kendimi bir hayli suçlu hissediyordum. Taverner'e, Josephine'in Roger hakkında söylediklerini anlatmış, fakat Baş Müfettişe Brenda Leonides'le Laurence Brown'un birbirlerine mektup yazdıklarından hiç söz etmemiştim.

"Canım, artık bu kadarı da yalan," diye kendi kendimi temize çıkarmaya çalışıyordum. "Josephine'in bu sözlerinin doğru olduğuna inanmam için hiçbir neden yok."

Aslında Brenda Leonides'in aleyhindeki kanıtları arttırmayı nedense istemiyordum. Kadının evdeki durumu... o acıklı hali bana dokunmuştu. Etrafım, kendisine düşman olan Leonidesler çevirmişti.

Belki Josephine'in iddia ettiği gibi Brenda'yla Laurence birbirlerine mektuplar yazıyorlardı. O zaman bunları Taverner'la adamlarının çabucak bulmaları işten bile değildi. Zaten güç durumda olan genç kadından, benim yüzümden büsbütün kuşkulanmalarını arzu etmiyordum. Bundan başka Brenda, bana ciddi bir şekilde Laurence'le aralarında bir şey olmadığım söylemişti. Doğrusu ben kötü bir cinden farksız olan Josephine'e değil, kadına inanmayı yeğliyordum. Brenda, kendisi de Josephine'in anormal olduğundan söz etmemiş miydi?

Josephine'i gayet normal ve hatta son derecede zeki olduğundan emindim ama... bunu da düşünmemeye çalışıyordum. Aslında kızın, küçücük boncuk gibi gözlerindeki zekâ pırıltısına görmemek için kör olmak gerekirdi.

Tabii malikâneye gitmeden önce Sophia'ya telefon etmiş, onun fikrimi de sormuştum.

"Lütfen gel, Charles."

"Durum nasıl?"

"Bilmiyorum... İyi galiba... Polis evi araştırıp duruyor. Ne bulacaklarını sanıyorlar, Charles?"

"Bilmem... Ne aradıklarından haberim yok."

"Hepimizin de sinirleri bozulmaya başladı. Mümkün olduğu kadar çabuk gel, Charles. Eğer biriyle konuşup, dertleşmezsem, çıldıracağım."

Hemen yola çıkacağımı söyledim.

Araba ön kapıda durduğu zaman görünürlerde kimseler yoktu. Şoförün parasını verdim. Taksi dönerek, hızla uzaklaştı. Bir an, çekimserlikle durakladım. Kapı açıktı. "Acaba zili mi çalsam? Yoksa kollarımı sallayarak içeri mi girsem?"

Kararsız bir tavırla etrafıma bakınırken, arkamdan hafif bir ses geldi. Çabucak başımı çevirdim. Josephine, porsuk ağaçlarının arasındaki açıklıkta durmuş bana bakıyordu. Isırdığı koskocaman elma, küçük yüzünün yarısını gizlemekteydi.

Ben kıza bakarken, o da döndü.

"Merhaba, Josephine."

Cevap vermeyerek, ağaçların arkasında kayboldu. Çakıllı yolu geçerek, peşine takıldım. Josephine, biraz ileride balıkların yüzdüğü küçük havuzun yanındaki kaba tahtadan yapılmış banka oturmuştu. Bacaklarını bir öne bir arkaya sallıyor ve elmasını dişliyordu. Kırmızı meyvenin üzerinden o boncuk gözleriyle beni ciddi ciddi süzmekteydi. Bana, bakışlarında bir düşmanlık varmış gibi geldi.

"Ben tekrar geldim, Josephine..." diye mırıldandım. Pek saçma bir sözdü bu. Fakat Josephine'in sessizliği, gözlerini kırpmadan bana bakısı, sinirlerimi bozmaya başlamıştı.

Fakat kız, stratejiden anlıyordu galiba. Onun için bana yine cevap vermedi.

Sordum. "Elma güzel mi?"

Bu kez Josephine bana cevap vermek zahmetinde bulundu. Ama tek kelimeyle.

"Unlu gibi..."

Başımı salladım. "Yazık. Ben unlu elmaları hiç sevmem."

Küçümser bakışlarla beni süzdü.

"Kimse sevmez zaten."

"Sana, 'Merhaba' dediğim zaman neden cevap vermedin?"

"Canım istemedi..."

"Niçin?"

Josephine, sözlerinin iyice duyulması için elmayı ağzından çekti.

"Sinsi sinsi polise gittin ve onlara her şeyi söyledin."

"Ya?..." Bayağı şaşırmıştım. "Yani... şeyi kastediyorsun... öh... öh... şey..."

"Roger amcayı söylüyorum."

Onu teselliye çalıştım. "Fakat üzülecek bir şey yok ki, Josephine. Tersine. İşler düzeldi. Polis, Roger amcanın fena bir şey yapmadığını... yani, zimmetine para geçirmediğini... kötülük etmeye kalkmadığını biliyor."

Josephine, bana hiddet ve umutsuzlukla baktı.

"Ne kadar da aptalsın."

"Çok üzgünüm..."

"Benim Roger amcaya üzüldüğüm yok ki. Fakat... böyle dedektiflik olmaz. Polise, sonuna kadar bir şey söylenmediğini... her şeyin ancak o zaman açıklandığını biliyor musun sen?"

"A..." dedim. "Şimdi anladım. Affedersin, Josephine. Çok üzgünüm. Gerçekten çok üzgünüm."

"Tabii... Olmazsan ayıp." Sitemle ekledi. "Halbuki ben sana güveniyordum."

Tekrar çok üzgün olduğumu söyledim. Josephine, biraz yatışmıştı galiba. Elmasını ısırdı.

"Zaten," dedim. "Polis bu olanları er ya da geç öğrenecekti... Sen... ben... biz, bu sırrı uzun zaman saklayamazdık ki."

"Yani... Roger amca iflâs edeceği için mi?"

Josephine'in yine her zamanki gibi bir hayli bilgi edindiği anlaşılıyordu.

"Herhalde iflâs edecek..."

Josephine, başını salladı. "Bu gece o meseleyi konuşacaklar... Babam, annem, Roger amca ve Edith teyze...

Tabii Edith teyze, Roger amcaya kendi parasını verir ama... o da daha bunu almadı. Yalnız babamın amcama bir şey vermek isteyeceğini pek sanmıyorum. "Roger'ın başı belâdaysa, suç yine kendisinde," dedi. 'Batan bir işi kurtarmak için boş yere neden para harcayayım?' Annem de böyle bir şeye yanaşmıyor. O, babamın Edith Thompson piyesine para yatırmasını istiyor. Sen, Edith Thompson'u biliyor musun? Kadın evliymiş ama kocasından hiç hoşlanmazmış. Bywaters adında bir gence aşıkmış o. Adam, gemiyle gelmiş sanırım... Tiyatrodan sonra başka sokaktan gitmiş. Adam da onu sırtından hançerlemiş..."

Josephine'in bilgisine bir kere daha şaştım. Kızın dram tarafı da kuvvetliydi. Failleri birbirine karıştırmasına rağmen olayı da ana noktalarıyla, kısaca anlatıvermişti.

Josephine, "Doğrusu," diye mırıldandı. "Hikâye hiç de fena değil. Fakat piyesin böyle olacağını sanmıyorum. Bu da tıpkı Jezebel'e dönecek." İçini çekti. "Köpeklerin kadının avuçlarını yememelerinin nedenini öğrenmeyi çok isterdim."

Ona baktım. "Josephine, bana katilin kim olduğunu hemen hemen öğrendiğini söyledin. Öyle değil mi?"

"Kim o?"

Beni alaylı alaylı süzdü.

"Anlıyorum," diye başımı salladım. "Katilin kim olduğunu kitabın sonuna dek açıklamak yok... Peki, Baş

Müfettiş Taverner'e hiçbir şey söylemeyeceğime dair söz verirsem?"

Josephine, "Daha birkaç delil gerekli," dedi.

Sonra da elmayı balıkların yüzdüğü havuza fırlatarak, ekledi. "Sana hiçbir şey söylemem. Eğer ben Sherlock Holmes'sam... sen de olsan olsan Watson olursun."

"Pekâlâ... Ben Watson'um. Fakat Watson'a da bilgi verilirdi."

"Ne verilirdi? Ne verilirdi?"

"Bilgi... ipuçları. O bunlardan yanlış sonuçlar çıkarırdı. Benim bir sürü yanlış yapmam... saçma sapan sonuçlara ulaşmam hoşuna gitmez mi? Bu seni eğlendirmez mi?"

Bir an kanacak gibi oldu. Fakat sonra kesin bir tavırla başını salladı.

"Hayır..." Bir an durdu. Sonra da, "Zaten," diye ekledi. "Sherlock Holmes de pek hoşuma gitmiyor. Pek eski kafalı o... Adam hâlâ köpeklerin çektiği arabalara binip dolaşıyor.".

"E?" diye sordum. "O mektuplar ne olacak?"

"Hangi mektuplar?"

"Laurence Brown'la Brenda’nın birbirlerine yazdıklarını iddia ettiğin mektuplar! Hangileri olacak?"

Josephine, dudağını büktü. "Onları ben uydurdum."

"İşte buna inanmam."

"Gerçekten ben uydurdum... Ben sık sık böyle şeyler atarım... Eğlenmek için tabii."

Dik dik yüzüne baktım. O da beni süzdü.

"Buraya bak, Josephine. British Museum'da bir tanıdığım var. Onun İncil hakkında bilmediği yok. Eğer ondan köpeklerin Jezebel'in avuçlarını neden yemediklerini öğrenirsem, bana o mektup meselesini anlatır mısır?"

Bu kez Josephine gerçekten durakladı.

Bir yerde, oldukça yakınımızda bir dal sert bir çatırdıyla kırıldı. Josephine, kuru bir sesle cevap verdi.

"Hayır. Anlatmam."

Yenilgiyi kabul etmekten başka çare yoktu. Ancak o zaman babamın öğüdünü hatırladım. Bir hayli geç kalmıştım tabii."

"Aman, neyse..." diye mırıldandım. "Sonunda bu da bir oyun. Aslında senin bir şey bildiğin yok."

Josephine'in gözlerinde bir öfke pırıltısı tutuştu. Fakat kız yine de tuzağıma düşmedi.

Ayağa kalktım. "Benim artık eve gitmem gerek. Sophia'yla buluşacağım. Haydi, gel bakalım."

Josephine, başını salladı. "Ben burada oturacağım."

"Hayır," dedim. "Oturmayacaksın... Benimle eve geleceksin."

Başka bir şey söylemeden kolundan çektiğim gibi ayağa kaldırdım. Josephine, fena halde şaşırdı. İtiraza kalktı. Fakat sonra da büyük bir yumuşak başlılıkla benimle gelmeye razı oldu. Herhalde evdekilerin benim geri döndüğümü öğrenince ne yapacaklarını görmek istiyordu.

Neden Josephine'in de benimle gelmesi için ısrar etmiştim. Bunun cevabını o anda veremedim. Fakat ön kapıdan içeri girerken durumu anladım.

Buna, o birdenbire çatırdayarak kırılan dal sebep olmuştu.

14

Büyük salondan mırıltılar geliyordu. Kararsızlıkla durakladım. Fakat içeri girmedim. Ağır ağır koridordan ilerledim ve ani bir arzuya kapılarak, yeşil kumaş kaplı kapıyı ittim.

Arkadaki geçit karanlıktı. Birden bir kapı açıldı. O zaman ileride, büyük, ışıklı bir mutfak olduğunu gördüm.

Eşikte yaşlı bir kadın duruyordu. Oldukça şişman, ihtiyar bir kadın. Kalın beline beyaz, tertemiz bir önlük bağlamıştı. Gözüm ona ilişir ilişmez artık her şeyin düzeleceğini düşündüm. İyi dadılar insanda daima bu hissi uyandırırlar. Ben otuz beş yaşındayım. Fakat kadını görür görmez dördündeki bir çocuk gibi bütün endişe ve korkularımın uçtuğunu hissettim.

Bildiğime göre, dadı beni o zamana dek hiç görmemişti.

Fakat hemen, "Siz Mr. Charles'sınız değil mi?" diye sordu. "Mutfağa gelin de size çay vereyim..."

Girdiğim büyük, şirin ve insana adeta saadet veren bir mutfaktı. Ortadaki masanın başına geçip oturdum.

Dadı bana bir fincan çay ve iki de kurabiye getirdi. Bunları özenle bir tabağa koymuştu. Tekrar, sanki çocukluğuma dönmüşüm gibi bir hisse kapıldım. Her şey düzelecekti artık. Karanlık ve bilinmeyen şeylerin verdiği korkulardan kurtulmuştum.

Dadı, gülümsedi. "Miss Sophia, geldiğinize çok memnun olacak. Son zamanlarda da fazla heyecanlanmaya başladı." Bu durumu hiç onaylamıyormuş gibi bir tavırla ekledi. "Hepsi de aynı haldeler zaten."

Omzumun üzerinden baktım.

"Josephine, nerede? O da benimle gelmişti."

Dadı, kaşlarını çattı. Yüzünde hoşnutsuz bir ifade belirmişti.

"Kapılardan, içerde konuşulanları dinliyor. Sonra da duyduklarını, yanında taşıdığı o gülünç deftere yazıyor.

Onun mektebe gitmesi... orada kendi yaşında çocuklarla oynaması gerekir. Bunu Miss Edith'e de söyledim. O da benim fikrimde. Fakat beyefendi onun evde okumasının daha iyi olacağına inanıyordu."

Mırıldandım. "Herhalde Josephine'i çok seviyor?"

"Evet, efendim. Çok severdi... Beyefendi, hepsine de çok bağlıydı zaten."

Hafif bir hayretle irkildim. Dadı Philip'in kızına karşı duyduğu sevgiden söz ederken, sanki artık bu geride kalmış gibi bir tavır takınmıştı. Yaşlı kadın, yüzümdeki ifadeden ne düşündüğümü anlamıştı sanırım. Yanakları kızarıverdi.

"Beyefendi, dediğim zaman, Mr. Aristede Leonides'i kasdediyordum."

Ben, bu sözlere cevap veremeden kapı çabucak açıldı ve Sophia içeri girdi.

"Oh, Charles..." dedi. Sonra da çabucak, "Ah, dadı," diye ekledi. "Onun geldiğine o kadar seviniyorum ki."

"Biliyorum, yavrum."

Dadı, bir sürü kap kaçak toplayarak, bunları küçük bulaşık odasına götürdü. Aradaki kapıyı kapamayı da unutmadı.

Ben masadan kalkarak, Sophia'ya sokuldum. Ona sarılarak, kendime çektim.

"Sevgilim... Titriyorsun. Nen var?"

Sophia, fısıldadı. "Korkuyorum, Charles. Çok korkuyorum."

"Seni seviyorum," dedim. "Eğer seni buradan götürebilirsem..."

Kollarımdan sıyrılarak, başını salladı.

"Hayır. Bu imkânsız. Bu mesele çözümleninceye kadar beklememiz gerek. Fakat... bu durumdan hiç hoşlanmadığımı sen de biliyorsun, Charles. Birinin... bu evden birinin... her gün gördüğüm, konuştuğum birinin soğuk kanlı, hain bir katil olduğunu düşündükçe deliye dönüyorum..."

Ona ne söyleyeceğimi bilmiyordum. İnsan Sophia gibi birine, onu yatıştırmak için aynı sözleri tekrarlayamaz.

Genç kız, "Bir bilseydim..." diye mırıldandı.

Başımı salladım. "Evet. Meselenin en kötü yanı da katilin kim olduğunu bilmememiz."

Fısıldadı. "Ben en çok neden korkuyorum biliyor musun, Charles? Katili hiçbir zaman öğrenemeyeceğimizden..."

Bunun ne korkunç bir şey olacağını kolaylıkla gözlerimin önüne getirebiliyordum... Gerçekten ihtiyar Leonides'i kimin öldürdüğü hiçbir zaman ortaya çıkmayabilirdi.

Fakat Sophia'nın bu sözleri bana ilgimi çeken bir nokta hakkında sormak istediğim bir soruyu hatırlatmıştı.

"Sophia..." diye mırıldandım. "Bir şeyi merak ediyorum ben. Bu evde kaç kişi o eserine'li göz damlalarını biliyordu? Yani , Büyükbabanın böyle bir ilâç kullandığını ve bunun çok zehirli olduğunu bilenler kimlerdi?"

"Ne demek istediğini anlıyorum, Charles. Fakat üzülerek söyleyeyim bunun hiç faydası yok. Çünkü ilâcı hepimiz de biliyorduk."

"Belki üstünkörü bir bilginiz vardı ama kesin bir şekilde..."

"Hepimiz de kesin olarak biliyorduk, sevgilim. Bir gün öğle yemeğinden sonra hepimiz büyükbabamın yanına çıkmıştık. Onunla kahve içiyorduk. O, bütün aileyi etrafına toplamaktan hoşlanırdı. Son zamanlarda gözlerinden fazla rahatsız olmaya başlamıştı. Brenda, gözlerine damlatmak için eserine'i getirdi. Gördüğü her şey hakkında soru soran Josephine de, "Neden şişenin üstünde, 'Göz damlası kesinlikle içilmemelidir yazıyor?' dedi. Büyükbabam gülerek, 'Tabii,' diye cevap verdi. 'Eğer Brenda günün birinde bir yanlışlık yapar ve vücuduma iğneyle ensülin yerine bu göz damlasından verirse, o zaman korkarım telâşla nefes almaya çalışırım.

Yüzüm morarır ve sonunda ölürüm. Çünkü kalbim o kadar kuvvetli değil,' dedi. Josephine, 'Aaa!' diye haykırdı.

Büyükbabam, sözlerine devam etti.

"'Onun için dikkatli davranmalı. Brenda'nın bana ensülin yerine eserine'li iğne yapmasına engel olmalıyız.'"

Sophia, bir an sustu. "Hepimiz de oradaydık. Bu konuşmayı dinliyorduk. Anlıyorsun ya? Hepimiz de bu sözleri duyduk."

Anlıyordum tabii. O zamana dek bu iş için biraz özel bilgi gerektiğini düşünmüştüm. Fakat artık, ihtiyar Leonides'in kendi ölümünün planını açık açık yaptığı, katiline adeta yardım ettiği ortaya çıkmıştı. Caninin plan hazırlamasına, uğraşıp didinmesine hiç gerek kalmamıştı. Kurbanının kendisi ona kolay bir ölüm yöntemi göstermişti.

Derin bir soluk aldım. Sophia, neler düşündüğümü anlamıştı. "Evet. Korkunç bir şey değil mi?"

Ağır ağır, "Biliyor musun, Sophia?..." diye mırıldandım. "Bir şeyin farkına vardım."

"Evet?"

"Sen haklısın. Katil Brenda olamaz. Hepiniz o konuşmayı dinledikten sonra, Büyükbabanı o şekilde öldüremezdi. Mr. Leonides'in sözlerini hatırlayacağınızdan korkardı."

"Bundan pek emin değilim. Zira Brenda bazı bakımlardan son derece aptal."

Kaşlarımı kaldırdım. "Herhalde bu kadar da aptal değil... Hayır... Katil Brenda olamaz."

Sophia, benden uzaklaştı.

"Charles... Sen katilin Brenda olmasını istemiyorsun, değil mi?"

Ne cevap verebilirdim? Açık açık, 'Evet, katilin Brenda olduğunu umuyorum,' diyemezdim ya!... Hayır...

Bunu söyleyemezdim.

Peki... neden söyleyemezdim? Bunun nedeni Brenda'nın kendisine düşman olan kudretli Leonides ailesinin karşısında tek başına kalmış olması mıydı? Bir çeşit şövalyelik miydi bu? Zayıflara karşı duyulan acıma hissi mi? Savunmasızlara merhamet duymam mı?

Onun, sırtında pahalı, süslü matem elbiseleriyle kanepede oturuşunu, -sesindeki umutsuzluğu- gözlerindeki korkuyu hatırlıyordum.

Neyse ki aynı anda dadı içeri girdi. Bilmiyorum, yaşlı kadın Sophia'yla aramızdaki gerginliği hissetti mi?

Hoşnutsuz bir tavırla, "Cinayetlerden filan bahsetmenin ne gereği var?" dedi. "Bence bu olayı unutmak daha iyi... Cinayetleri polislere bırakmalı... Bu iğrenç şeyler onların işi, sizin değil..."

"Ah, dadıcığım!... Bu evden birinin katil olduğunun farkında değil misiniz?"

"Saçmalamayın, Miss Sophia. Yavaş yavaş size kızmaya başlıyorum. Ön kapı daima açık değil mi? Bütün kapılar? Hiç bir yer, hiçbir şey kilitlenmiyor... Bu, hırsızları davet değil de nedir?"

"Fakat büyükbabamı Öldüren bir hırsız olamaz. Evden hiçbir şey çalınmadı ki. Zaten, hırsızın gelip birini zehirlemesi için bir neden var mı?"

"Ben katilin hırsız olduğunu söylemedim ki, Miss Sophia. Sadece bütün kapıların açık olduğundan söz ettim.

İsteyen kolaylıkla içeri girebilirdi. Bana kalırsa bu anarşistlerin işi."

Dadı, olayı çözümlemiş gibi bir tavırla başını salladı.

"Allah Allah? Anarşistler, zavallı büyükbabamı neden öldürsünler?"

"Her kötülük onların başının altından çıkmıyor mu? Eğer bu işi anarşistler yaptırmadıysa, o zaman bu cinayette Katoliklerin parmağı var demektir. Onların Basil Fahişesi'nden bir farkları yok."

Dadı, bu konuda son sözünü söylemiş gibi bir tavırla başını sallayarak, tekrar küçük bulaşık odasına gitti.

Sophia'yla gülmeye başladık.

"Tam Kara Protestan," dedim.

"Evet... Gerçekten öyle değil mi? Haydi gel, Charles... Salona gidelim. Aile toplandı. Aslında bu gece konuşulacaktı ama nedense toplantı erken başladı."

"Aile işlerine burnumu sokmam doğru olmaz, Sophia."

"Madem benimle evlenip bu aileye gireceksin, toplantıya sen de katılmalısın. Kibar maskelerimiz düştüğü zaman nasıl insanlar olduğumuzu görmen gerek."

"Peki, ne hakkında konuşuluyor?"

"Roger'ın işleri tartışılıyor... Galiba sen de çoktan bu işlere karışmışsın. Yalınız Roger amcamın büyükbabamı öldürdüğünü düşünmen çılgınlık. Aslında amcam ona adeta tapardı."

"Ben Roger'ın katil olduğunu pek sanmıyordum. Yalnız, Clemency'nin bu işi yapmış olduğundan kuşku etmedim değil."

"Tabii... Bu kuşkuyu da kafana ben soktum. Fakat bu konuda da yanılıyorsun, Charles. Clemency'nin Roger amcanın bütün parasını kaybetmesine pek aldıracağım sanmıyorum. Bana kalırsa yengem bu işe memnun bile olacak. Onda da hiçbir şeye sahip olamama merakı, hatta tutkusu var. Haydi gel..."

Sophia'yla büyük salona girdiğimiz zaman, konuşmakta olanlar birdenbire sustular. Herkes dönüp bize baktı.

Hepsi de oradalardı... Philip, iki pencerenin arasındaki büyük kırmızı brokar koltuğa yerleşmişti. Düzgün hatlı, yakışıklı çehresi soğuk, ciddi ve haşin bir maskeye benziyordu. Onda, kararını bildirmek üzere olan bir yargıç hali vardı. Roger, şöminenin önündeki büyük pufa, ata biner gibi oturmuştu. Elleriyle saçlarını iyice karıştırdığı belliydi. Artık dimdik duruyordu bu saçlar. Pantolonunun sol paçası yukarı sıyrılmış, kravatı da çarpılmıştı. Halinden tavrından, iyice kızarmış olan çehresinden tartışmaya hazırlandığını anlamak mümkündü.

Clemency, onun hemen arkasındaydı. İnce vücudu, büyük, minderli koltukta büsbütün zayıf duruyordu.

Diğerlerine bakmıyordu o. Başını çevirmişti. Sanki tarafsız bir tavırla duvardaki panoları tetkik etmekteydi.

Edith de Haviland, yüksek arkalı bir koltukta dimdik oturmuş, inanılmayacak bir hızla yün örüyordu. Ağzını sıkıca kapayıp, dudaklarını da büzmüştü. Odada bakılacak en güzel şey Magda'yla Eustace'dı. Gainborough'nun yaptığı bir tabloyu andırıyordu onlar. Ana oğul, yanyana kanepeye yerleşmişlerdi. Esmer, yakışıklı çocuk iyice somurtmuştu. Magda ise kolunu kanepenin arkasına dayamıştı. Sırtındaki bol etekli tafta elbise ve ayağındaki brokar iskarpinle daha çok düşese benziyordu... Çarpık Evin Düşesi Magda...

Philip, kaşlarını çattı.

"Sophia, çok üzgünüm... Fakat biz burada bazı ailevi konulan konuşuyoruz. Gizli şeyler bunlar."

Miss de Haviland’ın örgü şişleri şıkırdadı. Ben, özür diledikten sonra çıkıp gitmeye hazırlanıyordum. Fakat Sophia, benden önce davrandı. Sesi yüksek ve berrak, tavırları da kesindi.

"Charles'le ben evleneceğimizi umuyoruz. Bu yüzden onun da yanımda olmasını istiyorum."

Roger, öfkeli bir çabuklukla puftan fırlayarak, "Neden olmasın?" diye bağırdı. "Neden olmasın? Deminden beri sana bu işin artık gizli bir yanının kalmadığını söyleyip duruyorum. Philip. Yarın ya da öbür gün bütün dünya durumu anlayacak. Her ne hal ise, aziz dostum..." Yanıma gelerek, elini samimi bir tavırla omzuma koydu. "Bu meseleyi siz nasıl olsa biliyorsunuz. Bu sabah siz de oradaydınız."

Magda, öne doğru eğilerek, haykırdı. "Allah aşkına anlatın. Scotland Yard, nasıl bir yer? İnsan orasını daima merak ediyor. Bir masa? Bir yazıhane? Sandalyeler? Peki, perdeler nasıl? Herhalde çiçek filan yok. Diktafon?"

Sophia, atıldı. "Şimdi bunları bırak, anneciğim. Zaten Vavasour Jones'a piyesteki Scotland Yard sahnesini çıkarmasını söyledin. O kısmın pek tatsız ve hareketsiz olduğunu iddia ettin."

Magda, "O sahne eseri, adeta bir cinai piyese çeviriyordu." diye cevap verdi. "Halbuki Edith Thompson psikolojik ve düşündürücü bir piyes... Hangisi kulağa daha iyi geliyor?"

Philip, bana sert bir sesle sordu. "Bu sabah Scotland Yard'da mıydınız? Fakat, neden? A, sahi, babanız...."

Kaşlarını çattı. O zaman hiç istenmediğimi daha da iyi anladım. Fakat Sophia, kolumu sıkı sıkı yakalamış, parmakları adeta kenetlenmişti."

Clemency, bir sandalyeyi öne doğru itti.

"Lütfen oturun, Charles."

Ona minnetle baktıktan sonra gösterilen yere yerleştim.

Miss de Haviland, "Siz istediğinizi söyleyin," diye homurdandı. Kadının, konuşmaya kaldıkları yerden devam ettiği anlaşılıyordu. "Fakat ne olursa

olsun Aristede'in arzularına boyun eğmemiz, onun isteklerini yerine getirmemiz gerek. Bu vasiyetname işi düzeldiği zaman, Aristede'in bana bıraktığı parayı istediğin gibi kullanabilirsin, Roger."

Roger Leonides, saçını heyecanla çekiştirip duruyordu. "Hayır!" diye haykırdı. "Hayır! Olmaz, Edith teyze!" Philip, mırıldandı. "Ben de aynı şeyi söyleyebilmeyi isterdim. Fakat insanın olayı her yönden incelemesi..."

"Phil, azizim Phil, meseleyi anlamıyor musun? Hiç kimseden para almayacağım! Bir kuruş bile istemem!"

Clemency, atıldı. "Tabii! Roger parayı alamaz." Magda, Miss de Haviland'a döndü. "Edith, vasiyetname meselesi halledilince, Roger'ın da bol parası olacak. Ona da babasından kalan servet verilecek."

Eustace, "Fakat bu vasiyetname meselesinin zamanında çözümlenmesi olanaksız değil mi?" diye sordu.

Philip, ona baktı. "Senin bu işten haberin yok, Eustace."

Roger, "Çocuk çok haklı," diye bağırdı. "Parmağını, meselenin can alacak noktasına bastı. Artık iflâsa hiçbir şey engel olamaz! Hiçbir şey!"

Bunu tuhaf bir memnuniyetle söylemişti. Clemency, başını kaldırdı. "Ortada münakaşa edilecek bir şey yok."

Roger, omzunu silkti. "Zaten bu önemli mi?"

Philip, dudaklarını büzdü. "Bunun pek önemli olduğunu sanıyordum."

Roger, başını salladı. "Hayır! Hayır! Babam öldü! Bunun bu korkunç olayın yanında neyin önemi var?

Babam öldü! Fakat biz burada oturmuş paradan söz ediyoruz!"

Philip'in uçuk renkli yanakları hafifçe kızardı.

Soğuk soğuk, "Biz sadece sana yardıma çalışıyorduk..." diye homurdandı.

"Biliyorum, Phil'ciğim, biliyorum. Fakat artık hiç kimse bir şey yapamaz. Onun için bu konuyu kapatalım."

Philip, mırıldandı. "Herhalde ben biraz para bulabilirim. Belli bir miktar... Hisse senetleri bir hayli düştü...

Paramın bir kıs mim öyle işlere bağladım ki, bir sterlinine bile el sürmem mümkün değil. Magda'nın masrafları, filan... Fakat..."

Karısı hemen atıldı. "Senin kolay kolay para bulman pek de kabil değil, hayatım. Böyle bir şeye kalkman çok saçma olur. Üstelik çocuklarına karşı haksızlık da etmiş sayılırsın."

Roger, olanca sesiyle bağırdı. "Anlamıyor musunuz? Ben hiç kimseden bir şey istemiyorum! Bunu haykırmaktan sesim kısıldı! Meselenin bu şekle dökülmesinden çok memnunum!"

Philip, dudağını büktü. "Şeref meselesi bu... Babamın şerefi... Bizim şerefimiz. ."

"Bu aileyle ilgili bir iş değildi ki. Şirketin başında yalnız ben vardım. Bu mesele sadece beni ilgilendiriyordu."

Philip, ona baktı. "Evet. O iş sadece seni ilgilendiriyordu."

Edith de Haviland, ayağa kalktı.

"Bu meseleyi yeteri kadar münakaşa ve müzakere ettik sanırım."

Sesi, gayet sert ve otoriterdi. Böyle bir şeyin tesiri daima görülür.

Philip'le Magda ayağa kalktılar. Eustace, ağır ağır kapıya gitti. Onun hafifçe aksadığını farkettim. Topal değildi ama tek bacağını kolaylıkla kıvıramıyordu.

Roger, Philip'in koluna girdi.

"Fevkalâde bir insansın, Phil. Böyle bir şeyi düşünmüş olman bile benim için yeterli..."

İki kardeş odadan beraber çıktılar.

Magda onların peşinden giderken, "Ne gereksiz gürültü," diye mırıldandı. Sophia ise bana oda hazırlatacağını söyledi.

Edith de Haviland, ayakta örgüsünü topluyordu. Bir ara dönüp bana baktı. Onun benimle konuşacağını sandım. Gözleriyle benden önemli bir şey rica ediyormuş gibiydi... Fakat sonra fikrini değiştirdi. İçini çekerek, diğerlerinin arkasından odadan çıktı.

Clemency, pencereye gitmiş, bahçeyi seyrediyordu. Ona yaklaşarak yanında durdum. Başını hafifçe bana doğru çevirdi.

"Çok şükür, bu da bitti..." Sonra adeta tiksintiyle ekledi. "Ne gülünç bir oda bu!"

"Burayı beğenmiyor musunuz?"

"Bu salonda nefes bile alamıyorum. İçerisi daima yarı solmuş çiçek ve toz kokuyor."

Clemency'nin odaya karşı büyük haksızlık ettiğini düşündüm. Fakat onun ne demek istediğini de anlamıştım. Bu odanın da güçlü bir kişiliği vardı.

Tam anlamıyla bir kadına yaraşacak bir salondu bu. Yumuşak... Ekzotik... Odanın, dışarıyla, soğuk havayla, fırtınayla hiçbir ilgisi de yoktu. Dış etkilerden uzaktı burası. Fakat, bu salon, bir erkeğin de hoşuna gidecek bir yer değildi. İnsan burada rahat rahat oturup, gazete okuyamaz, ayaklarını uzatıp, piposunu tüttüremezdi. Buna karşın bu odayı Clemency'nin kişiliğini yansıtan o yukarıdaki soğuk salona yeğliyordum. Doğrusunu isterseniz, bir kadının odası, bir ameliyathaneden daha hoştur...

Clemency, çevresine bakmıyordu.

"Burası sahneden farksız... Şunların hepsi dekor... Magda’nın rol yapabilmesi için böyle bir yere ihtiyacı var..." Bana döndü, "Demin ne yaptığımızın farkında mısınız? İkinci perdeyi oynuyorduk. Aile meclisi sahnesini! Bunu Magda hazırladı. Aslında bu toplantı gereksizdi. Çünkü artık konuşulacak, tartışılacak bir şey yok... Her şey çoktan kararlaştırıldı. Olup bitti!"

Sesinde hiç keder yoktu. Tersine, memnun olmuşa benziyordu. Kendisini süzdüğümü farketti.

Sabırsız bir tavırla, "Anlamıyor musunuz?" diye bağırdı. "Sonunda özgürlüğümüze kavuşacağız! Roger'ın senelerden beri ıstırap çektiğini, üzüntüyle kıvrandığını bilmiyor musunuz? İş adamı değil o! Böyle şeylerden anlamıyor! Roger atlardan, ineklerden, bahçeyle uğraşmaktan hoşlanıyor." Bir an durdu. "Fakat o babasına hayrandı. Hepsi de öyleydi zaten! Bu evin en sıkıcı yanı da buydu! Bütün aile burun burunaydı! Bu sözlerle kayınpederim gayet tutucu bir adam olduğunu, çocuklarına eziyet ettiğini, onları korkuttuğunu vurgulamak istemiyorum. Böyle bir şey yapmazdı o. Hepsine para verdi. İstedikleri yere gidebileceklerini söyledi. Fakat çocuklarına çok düşkündü. Onlar da babalarına tapmaya devam ettiler!"

"Bu o kadar fena bir şey mi?"

"Bence, bir bakıma fena. Bana kalırsa, insan çocukları büyüyünce onlarla olan bağlarını koparmalı, arka plana çekilmeli, yavaş yavaş onlardan uzaklaşmalıdır. Hatta çocuklarını kendisini unutmaya zorlamalıdır."

"Zorlamalı mıdır? Bu da biraz fazla değil mi? Cebir, ne şekilde olursa olsun, yine cebirdir. Bunun iyi yanı da olamaz."

"Eğer Aristede Leonides, kendisi için öyle kudretli bir kişilik yaratmasaydı."

Sözünü kestim "Kişilik yaratılmaz! Bu bir insanda ya vardır, ya da yoktur. Aristede Leonides, gerçekten güçlü bir kişiymiş."

"Özellikle Roger için gereğinden fazla güçlü bir kişiydi. Roger, ona tapıyordu. Babasının yapmasını istediği her .şeyi hemen, yerine getirmeyi istiyor, onun beğeneceği bir insan olmayı arzu ediyordu. Babasına lâyık bir evlât... Fakat bu imkânsızdı. Babası, şirketi ona devretti. Kayınpederimin en sevdiği, en övündüğü kuruluştu bu.

Roger, babasının yolundan yürümek için elinden geleni yaptı. Fakat o, Aristede Leonides gibi yetenekli bir insan değildi. Roger, iş meselelerinde, -Evet, bunu açıkça söyleyeceğim,- Roger, iş meselelerinde bir budaladan farksız. İşte bu gerçek kocamı mahvetti, Charles... Yıllarca çalıştı, didindi. Şirketin yavaş yavaş battığını görüyordu. Birdenbire aklına fevkalâde olanlar ya da parlak fikirler geliyor, tabii sonunda bu yüzden şirketin durumu büsbütün bozuluyordu. Yıllar geçtikçe, çok beceriksiz bir insan olduğunuzu daha iyi anlamanız korkunç bir şey. Roger'ın ne kadar mutsuz olduğunu bilmiyorsunuz. Ben biliyorum."

Tekrar dönerek, bana baktı.

"Polise gitmiş, Roger'ın babasını, hem de para için öldürmüş olabileceğini söylemişsiniz! Bunun ne kadar gülünç ne kadar saçma bir düşünce olduğunu bir bilseniz!"

Utangaç bir tavırla mırıldandım. "Artık bunu biliyorum."

"Roger, artık işi düzeltemeyeceğini, iflâsın yakın olduğunu anlayınca, bayağı rahatladı. Evet! Gerçekten rahatladı. Sadece babasının durumu öğrenmesinden endişe ediyordu. Onu, bundan başka hiçbir şey üzmüyordu.

Yeni bir hayata başlayacağımız günü sabırsızlıkla bekliyordu."

Yüzünün hatları hafifçe titreşti. Sesi yumuşadı.

"Nereye gidecektiniz?" diye sordum.

"Barbados'a... Uzak akrabalarımdan biri kısa bir zaman önce öldü ve bana orada küçücük bir yer bıraktı...

Öyle önemli bir şey değil! Fakat gidebileceğimiz, sığınabileceğimiz bir yerdi orası! Tabii çok sıkıntı çekecektik.

Fakat elimizden geleni yapacak, geçinmeye çalışacaktık. Hayat bazen o kadar ucuz ki! Yani... aza kanaat edenler, fazla bir şey istemeyenler için... Roger'la başbaşa olacaktık. Buradakilerden uzaklaşacaktık. Hiçbir şeye üzülmeyecektik."

İçini çekti.

"Roger, gülünç bir adam. O benim için endişe ediyor... Benim parasız kalacağıma üzülüyor... Tabii o da ne de olsa bir Leonides. Onların paraya karşı takındıkları tavırları kolay kolay değiştirmeleri mümkün değil. Roger da öyle. İlk kocam sağken, o kadar fakir, o kadar parasızdı ki! Roger, bu yüzden benim fevkalâde iyi ve cesur bir kadın olduğumu düşünüyor. O zaman mutlu olduğumu, gerçekten mutlu olduğumu anlayamıyor! Ondan sonra hiçbir zaman o kadar mutlu olamadım! Halbuki ilk kocam Richard'ı, Roger kadar sevmezdim."

Gözlerini yarı kapamıştı. Hislerinin ne kadar derin, ne kadar güçlü olduğunun farkındaydım.

Clemency, gözlerini açarak bana baktı.

"Anlayacağınız, benim birini parası için öldürmem imkânsız! Bunu yapamam ben! Çünkü paradan hiç hoşlanmam!"

Kadının bu sözlerinde çok samimi olduğundan emindim. Clemency Leonides, paraya aldırmayan o ender insanlardandı... Bu tipler lüksten nefret eder, çok sade şeylerden hoşlanır, mal ve mülkten de sıkılırlar.

Fakat paradan hoşlanmayan çok kimse vardır. Ama onlar da paranın vereceği güce kapılabilirler.

"Belki kendiniz için para istemiyorsunuz," diye mırıldandım. "Fakat, akıllıca idare edilen bir servet sayesinde insan çok ilginç şeyler yapabilir. Örneğin; ilmi araştırmalar yapan kimselerin işlerini kolaylaştırır."

Clemency'nin işi konusunda bir fanatikten farksız olduğundan emindim fakat kadın sadece, "Bilmem, ilmi araştırmalara rastgele para vermek doğru mu?" dedi. "Çoğunlukla bu paralan yanlış bir .şekilde harcarlar. İşe yarayacak şeyleri daha çok, hevesli ve heyecanlı kimseleri, ileriyi görebilen ilim adamları bulur. Pahalı cihazlar, kurslar, tecrübeler hiçbir zaman düş genişliğinin yerini alamaz. Çünkü bu saydıklarım çoğunlukla lâyık olmayan kimseler tarafından istismar edilir."

Sordum. "Barbados'a gidince işinizi bırakacaksınız değil nü? Bu sizi üzmeyecek mi? Sahi, Barbodas'a yerleşmekten vazgeçmediniz ya?"

"Hayır, hayır! Polis izin verir vermez gideceğiz... Doğrusu işimi bıraktığım için hiç üzülmeyeceğim. Neden üzüleyim? Boş oturmaktan hiç hoşlanmam. Fakat, Barbados'da da bütün gün boş oturacak değilim." Sabırsız bir tavırla ekledi.

"Yarabbi! Şu meseleyi bir an önce halletseler de, biz de çıkıp gitsek."

Mırıldandım. "Clemency, Aristede Leonides'i kim öldürdü dersiniz? Bu konuda bir fikriniz var mı? Roger ile sizin bu işle bir ilginiz olmadığını düşünelim... Doğrusu isterseniz, sizin cinayete karışmış olduğunuzu düşünmem için ortada bir neden yok... Çok zeki bir kadınsınız. Muhakkak ki katilin kim olduğunu da tahmin edebilirsiniz."

Bana, tuhaf bir tavırla yan yan baktı. Konuşmaya başladığı zaman o eski samimi hali kalmamıştı. Sıkıntılı, hatta çekingen bir tavırla cevap verdi.

"İnsanın tahminlerde bulunması doğru değildir. Yani, ilmi olmayan bir şeydir bu. Yalnız, en fazla Brenda'yla Laurence'den kuşkulanılabilinir."

"Demek Aristede Leonides'i onların öldürdüğünü düşünüyorsunuz?"

Clemency, omzunu silkti.

Bir an, sanki çevreyi dinliyormuş gibi durdu. Sonra da dönerek kapıya gitti. Eşikte beliren Edith de Haviland'ın yanından geçerek, dışarı çıktı.

Miss de Haviland, hemen yanıma geldi.

"Sizinle konuşmak istiyorum."

Birdenbire babamın söylediklerini hatırladım. Acaba bu...

Fakat Edith de Haviland, sözlerine devam ediyordu.

"Yanlış bir izlenim edinmemiş olduğunuzu umarım... Yani Philip hakkında demek istiyorum. Philip'i anlamak pek kolay değildir, İçine kapalı, soğuk ve kibirli gibi durur. Halbuki aslında hiç de öyle değildir. Hali, tavrı insanda bu tesiri bırakır. Ne yaparsınız? Elimde değil."

"Doğrusu bu meseleyi pek düşünmedim," diyecek oldum.

Fakat o beni susturdu.

"Örneğin, şimdi, Roger meselesini alalım... Aslında Philip ona parayı çok görmüyor. Zaten o para konusunda katiyen cimrilik etmez. Ve o; çok iyi bir adamdır... Çok çok iyi... Yalnız kendisini anlamak gerekir."

Kadına, bu durumu anlamaya hazır olan bir insan tavrıyla baktığımı umuyordum.

Miss de Haviland, devam etti. "Galiba bütün mesele onun ikinci çocuk olmasında... İkinci çocuklar hep böyledir... Hayata gözlerini açtıkları andan itibaren bir takım engellerle karşılaşırlar... Anlayacağınız, Philip babasına tapardı. Tabii Aristede'i severdi. O da hepsine bayılırdı. Ne de olsa ilk oğlu Rogerdi. Büyük oğlu.

Sanırım Philip de bunu hissederdi. Bu yüzden yavaş yavaş kabuğuna çekilmeye başladı. Kitaplara, tarihe, günlük hayatla ilgisi olmayan şeylere düştü. Galiba ıstırap da çekti... Çocuklar gerçekten ıstırap çekerler."

Bir an durdu.

Sonra, "Galiba, ben şunu söylemek istiyorum," dedi. "Philip, Roger'ı daima kıskanırdı. Belki kendisi bunun farkında bile değil... Sanırım Roger'ın başarısızlığa uğraması. Yarabbi Söyleyeceğim pek çirkin! Philip'in, işi sezdiğini de sanmıyorum. Fakat o bu iflâs konusuna gereği kadar üzülmüyor."

"Yani onun Roger'ın budalalık etmiş olmasına sevindiğini mi söylemek istiyorsunuz?"

Miss de Haviland, başını salladı. "Evet... Bunu söylemek istiyorum, Charles."

Hafifçe kaşlarını çatarak ekledi.

"Doğrusu Philip'in ağabeysine hemen yardım etmeye kalkmaması beni üzdü."

"Yardım etmeye neden kalksın?" diye sordum. "Sonunda Roger işleri berbat etmiş. Koskoca adam o.

Üstelik ortada istikbalinden endişe edilecek çocuklar da yok. Hastalansaydı ya da önemli bir ihtiyacı olsaydı, muhakkak aile kendisine yardım ederdi'. Fakat Roger'ın kimsenin yardımı olmadan, yepyeni bir hayata başlamayı arzu ettiğinden eminim."

"Orası öyle. Bunu gerçekten istiyor. Onu endişelendiren bir tek şey var: Clemency. Oysa Clemency çok tuhaf, görülmemiş bir yaratık. kadın rahatsız olmaktan, gösterişsiz, kaba saba fincanlardan çay içmekten hoşlanıyor. Galiba 'modernlik bu. Clemency, ne geçmişten anlıyor, ne güzellikten."

Yaşlı kadının o zeka dolu gözleriyle beni tepeden tırnağa kadar süzdüğünün farkındaydım.

Sonunda, içini çekti. "Sophia için korkunç bir olay bu. Olanların onun gençlik ve güzelliğini karartmasını istemem. Anlayacağınız, ben onların hepsini de ayrı ayrı severim... Roger'la Philip... Şimdi de Sophia, Eustace ye Josephine... Şirin ve iyi çocuklar... Ablam Marcia'nın çocukları ve torunları. Evet... Hepsine de çok düşkünüm. Bir an durdu. Sonra da sert bir sesle ekledi. "Fakat hiç birine de tapmam!"

Birdenbire dönerek, yanımdan uzaklaştı. Bu son sözleriyle belli bir şey kasdettiğini düşündüm. Fakat bunun ne olduğunu anlayamadım.

Sophia, "Odan hazır, Charles," dedi.

15

Yanımda durarak, bahçeye bakmaya başladı. Yarı çıplak ağaçlar rüzgârda sallanıyorlardı. Kurşuni bir renk almış olan bahçenin pek sıkıcı bir hali vardı. Sophia'nın sözleri, kafamdan geçenleri bir yankısı oldu.

"Ne kadar perişan bir hali var... "

Biz dışarıyı seyrederken, birdenbire kayalık bahçenin kenarındaki porsuk ağaçlarının arasından biri çıktı.

Sonra biri daha... iyice sönükleşen ışıkta kurşuni birer hayaleti andırıyorlardı.

Öndeki Brenda Leonides'di. Kadın, gri bir chinchilla kürke sarınmıştı. Hareketlerinde bir sinsilik, bir kediyi andıran yumuşaklık vardı. Alacakaranlıkta, tuhaf bir incelikle kayarcasına yürüyordu.

Pencerenin önünden geçerken yüzünü gördüm. Ağzını hafifçe çarpıtmış, kendi kendisine gülümsüyordu. Bu gülüşünü hatırlıyordum. Genç kadının yukarıda da böyle güldüğünü görmüştüm.

Bir iki dakika sonra, iyice incelmiş, ufalmış gibi duran Laurence Brown alacakaranlıkta kayarcasına ilerledi.

Hallerini ancak bu şekilde tarif edebileceğim. Onlarda yürüyüş yapmaya, biraz dolaşmaya çıkmış iki kişi hali yoktu. Tam tersine... Tıpkı iki hayalete benziyorlardı. Tavırlarında tuhaf, sinsice bir şeyler vardı...

"Acaba?" diye düşündüm. "Dalı hangisi kırdı? Brenda mı? Yoksa Laurence mi?"

Tabii o zaman aklıma Josephine geldi.

Sophia'ya, "Kız kardeşin nerede?" diye sordum.

"Herhalde okuma odasında, Eustace'ın yanındadır." Kaşlarım çattı. "Eustace'ın hali beni çok endişelendiriyor, Charles?"

"Neden? Nesi var?"

"Hareketleri pek tuhaf. Daima somurtuyor. Felçten beri iyice değişti. Onun neler düşündüğünü anlayamıyorum. Bazen hepimizden nefret

ediyormuş gibi bir hali var."

"Merak etme. Büyüdükçe bu hali de kalmaz. Bir devredir bu."

"Evet... Herhalde... Fakat yine de endişeleniyorum, Charles?"

"Neden, sevgilim?"

"Bilmem ki... Belki de bunun nedeni babamla annemin hiçbir şeye aldırmamaları... Endişelenmemeleri.

Onlar diğer anne ve babalara benzemiyorlar. Çocukları olduğuna bin şahit ister."

"Belki böylesi daha iyi. Çocuklar, ilgisizlik değil, daha çok ilgi yüzünden ıstırap çekerler."

"O doğru. Biliyor musun, bu meseleyi Mısır'dan dönünceye kadar hiç düşünmedim. Fakat, bizimkiler gerçekten tuhaf insanlar... Babam, azimle, inatla geçmişte yaşıyor... Hem de kimsenin fazla bir şey bilmediği devirlerde... Annemse rol yaparak, bol bol eğleniyor. Bu akşamki temsil annemin eseriydi. Bunun gereği yoktu. Fakat nedense bizimki Aile Meclisi sahnesini oynamayı aklına koymuştu. Anlayacağın annem burada sıkılıyor. Onun için elinden geleni yapıp, dramatik sahneler yaratmaya çalışıyor."

Bir an gözlerimin Önünde pek tuhaf bir sahne belirdi. Sophia'nın annesi cinayet denilen dramı yakından seyredebilmek ve aynı zamanda da başrolü oynamak için yaşlı kayınpederini neşeli bir tavırla zehirliyordu.

Gülünç bir şeydi bu. Kendi kendime bunu tekrarlayarak, bu fikri kafamdan çabucak attım. Fakat yine de biraz rahatsız olmuştum.

Sophia, içini çekti. "Annemin daima peşinde dolaşmak gerek. Çünkü onun ne yapacağı bilinmez!"

Kesin bir tavırla, "Artık aileni unut, Sophia," diye cevap verdim.

"Doğrusu bunu yapabilirsem çok memnun olacağım, ama, bir hayli güç bu. Fakat, Kahire'de çok mutluydum. Çünkü hepsini de unutmuştum."

O zaman Sophia'nın Mısır'dayken evinden ve ailesinden hiç söz etmemiş olduğunu hatırladım.

Genç kıza doğru eğildim. "Onların sözünü bu yüzden mi ağzına almazdın? Bütün aileyi unutmaya mı çalışıyordun?"

"Galiba... biz, -hepimiz- daima burun buruna yaşadık... Birbirimize, birbirimize çok düşkünüz. Bazı ailelerin fertleri birbirlerinden can düşmanıymış gibi nefret ederler. Biz onlara benzemeyiz, insanın yakınlarından nefret etmesi korkunç bir şey. Fakat, birbirine zıt sevgi akımlarıyla dolu bir evde yaşamak da aynı derecede feci.

İçini çekerek, ekledi. "Hepimizin, -bir arada- küçük, çarpık bir evde yaşadığını söylediğim zaman bunu kasdediyordum sanırım!'Çarpık' dediğim zaman kişiliksiz, ahlâksız olduğumuzu vurgulamıyordum... Fakat hepimiz bir eve tıkılmış ve orada büyümek, birbirimizden ayrılmak imkânını bulamamıştık. Şöyle dimdik insanlar olamamıştık. Hepimizin de çarpık bir yanı vardı. Üstelik birbirimize de dolaşmışız."

Edith de Haviland’ın otu topuğuyla ezdiğini görür gibi oldum.

Çünkü Sophia, "Boru çiçeğinden farkımız yok..." diye fısıldadı.

Birdenbire Magda'nın yanımızda beliriverdiğini gördüm. Kadın, kapıyı telâşla açarak içeriye dalmıştı.

"Çocuklar!" diye haykırdı. "Şekerlerim, canlarım! Neden ışıkları yakmadınız? Hava karardı bile!"

O düğmeleri çevirir çevirmez duvarlardaki apliklerden, masaların üzerindeki abajurlardan tatlı ışıklar fışkırdı. Sophia'yla Magda'nın gül rengi, ağır perdeleri kapamasına yardım ettim... Artık o çiçek kokulu odaya hapsolmuştuk... Ya da sahneye çıkmıştık...

Magda kendisini kanepeye atarak, bağırdı. "Ne inanılmayacak sahneydi, değil mi? Eustace ne kadar kızmıştı? Bana bütün o konuşmaları pek iğrenç bulduğunu söyledi. Çocuklar da ne garip oluyor!"

İçini çekti.

"Roger, pek şeker. Saçlarını karıştırıp, eşyaları devirmeye başlayınca, ona bayılıyorum. Edith, ne kadar tatlı değil mi? Kendisine kalan parayı Roger'a vermeye kalktı. Biliyor musunuz, sözlerinde çok da samimiydi! Yani, onunki bir jest değildi. Ama bence Edith budalalık etti! Sonunda Philip onu taklide kalkabilirdi. 'Demek bu, şekilde hareket etmek gerekiyor,' diye düşünseydi ne yapardık? Tabii, Edith başka! Onun aile için yapmayacağı

fedakârlık yok! İhtiyar kızların, ablalarının çocuklarına karşı duyduğu sevgi insanın içine dokunuyor... İleride hayatım kardeşinin çocuklarına adayan, ihtiyar bir teyze rolü oynayacağım. Meraklı, inatçı ve fedakâr."

Magda’nın oynayacağı rollerden bir diğerini münakaşa etmek niyetinde değildim. Bu kez kadının tuzağına düşmeyecektim. "Herhalde Miss de Haviland, ablasının ölümünden sonra çok sıkıntı çekti. Anladığıma göre zavallı, ihtiyar Mr. Leonides'den çok nefret edermiş."

Magda, sözümü kesti.

"Nefret mi edermiş? Kim? Edith mi? Bunu size kim söyledi? Hah! Saçma! Edith, kayınpederime âşıktı."

Sophia, "Anne!" dedi.

"Sophia, rica ederim itiraza kalkma! Tabii bu yaşta aşkın sadece mehtapta dolaşan yakışıklı gençlerle güzel kızlara ait bir şey olduğunu düşünüyorsun."

Söze karıştım. "Miss de Haviland bana Mr. Aristede Leonides'den daima nefret ettiğini söyledi."

"Belki Edith buraya ilk geldiği zaman Aristide'den nefret ediyordu. Ablasının onunla evlenmesine fena halde kızmıştı. Aralarında daimi bir gerginlik olduğundan eminim. Fakat Edith'cik her şeye karşın kayınpederime âşıktı. Şekerim, ben neden söz ettiğimi biliyorum! Tabii Edith, Aristede'in ölen karısının kız kardeşiydi. Onunla evlenemezdi. Herhalde adamcağız bunu aklından da geçirmedi. Hatta belki Edith de böyle bir şeyi düşünmedi. Çocuklara annelik etmek, Aristede'le alışmak ona yetiyordu. Çok mutluydu. Fakat kayınpederim Brenda'yla evlenince bu durum hiç hoşuna gitmedi. Hiç, hiç, hoşuna gitmedi."

Sophia, atıldı. "Ona bakarsan bu evlenme babamla senin de hiç hoşuna gitmedi."

"Tabii! Bu durum hepimizi de kızdırdı. Fakat kayınpederimin evlenmesi en çok Edith'i çileden çıkardı.

Hayatım, ben onun Brenda'ya nasıl baktığım gördüm!"

Sophia, mırıldandı. "Anneciğim..."

Magda, ona hem sevgiyle, hem de suçlu suçlu baktı. Şimdi onda şakacı, şımarık bir çocuk hali vardı.

Sanki ta başlangıçtan beri Josephine'den söz ediyorlarmış gibi tabii bir tavırla, "Kararımı verdim," diye başını salladı. "Artık Josephine'in okula gitmesi gerek."

"Josephine'in okula mı gitmesi gerek?"

"Evet. İsviçre'ye. Yarın bu işle uğraşacağım. Bana kalırsa Josephine'i bir an önce göndermemiz iyi olur.

Zavallı yavrucuğun böyle korkunç bir işe karışması hiç de hoş değil. Bu cinayet yüzünden fena halde heyecanlanmaya başladı. Josephine'e gerekli olan kendi yaşında arkadaşlar. Okul hayatı... Ben her zaman böyle düşündüm."

Sophia, ağır ağır, "Büyükbabam onun okula gitmesini istemedi," diye cevap verdi. "Bunun karşısındaydı."

"Sevgili Tatlı Babacık! O hepimizin yanında olmasını isterdi. Çok yaşlı kimseler bu konuda bir hayli bencildirler. Halbuki bir çocuğun yaşıtlarıyla arkadaşlık etmesi gereklidir. Sonra; İsviçre o kadar temiz, sağlığa iyi gelen bir yer ki! Kış sporları... Temiz hava... Buradakinden daha nefis, daha bol yemekler."

Söze karıştım. "Bu ara döviz meseleleri bir hayli karışık. Josephine'i İsviçre'ye kolay kolay yollayabileceğinizi sanmıyorum."

"Saçmalamayın, Charles. Bazı yöntemler var. Örneğin, İsviçreli bir çocukla değiş tokuş yapıyorsunuz. Öğrenimle ilgili bir şey bu... Daha başka yollar da bulunabilir... Rudolp Alstir, Lozan'da. Yarın sabah ona bir telgraf çekeyim de her şeyi hazırlasın. Josephine'i, hafta sonunda yollarız."

Magda, bir yastığı yumruklayarak, düzeltti. Bize gülümsedik ten sonra kapıya doğru gitti. Orada bir an durarak çok şirin bir tavırla Sophia'yla bana baktı.

"Önemli olanlar, gençler..." Tatlı sesi, bu sözlere derin bir anlam veriyordu. "Daima önce onları düşünmek gerek. Ve, hayatım; çiçekleri unutma. Mavi gantiana, nergis."

Sophia, kaşlarını kaldırdı. "Ekim'de?"

Fakat Magda, dışarı çıkmıştı bile.

Sophia, hiddetle derin bir soluk aldı.

"Doğrusu annem de bazen insanı çileden çıkarıyor! Birdenbire aklına böyle bir şey geliyor. Sağa sola yüzlerce telgraf çekiyor. Her şeyin bir iki dakikada hazırlanmasını istiyor. Şimdi Josephine'in İsviçre'ye gönderilmesinin sırası mı? Bunun ne gereği var?"

"Doğrusunu istersen, bu okul fikri hiç de fena değil. Bana kalırsa Josephine'in kendi yaşında çocuklarla arkadaşlık etmesi çok iyi olur."

Sophia, inatla başını salladı. "Büyükbabam o fikirde değildi."

Yavaş yavaş kızmaya başlıyordum.

"Sophia'cığım, hayatım, seksenini geçmiş bir ihtiyarın bir çocuğa neyin iyi geleceğini, neyin gelmeyeceğini bildiğini sanmıyorsun ya? O bu konuda karar veremezdi..."

Sophia, "Aksine," dedi. "En doğru kararı o verebilirdi. Bu evdekileri ondan daha iyi tanıyan yoktu."

"Büyükbaban evdekileri Edith teyzenden daha mı iyi tanıyordu?"

"Hayır... Belki Edith teyze kadar tanımıyordu. Gerçekten teyzem Josephine'in okula gönderilmesine taraftardı. Kardeşimin son zamanlarda iyice yaramazlığa başladığım itiraf ediyorum. Gayet sinsice hareket ediyor, kapılardan içerisini dinliyor. Fakat bana kalırsa bunun sebebi 'detektifçilik' oynaması."

Magda, bu ani kararı Josephine'in sağlığı ve iyiliğini düşündüğü için mi vermişti? Buna pek inanamıyordum. Josephine, cinayetten önce evde olan her olayı biliyordu. Bunlar onun üzerine vazife değildi ama küçük kız bir hayli meraklıydı.

Sağlıklı, düzenli bir okul hayatı, bol bol oyun Josephine'e gerçekten iyi gelirdi. Buna karşın, Magda'nın bu ani kararı, kadının telâşı beni biraz düşündürmüştü.

Ne de olsa İsviçre, İngiltere'den bir hayli uzaktaydı.

16

Bizim ihtiyar, "Bırak onlar seninle konuşsun..." demişti. Ertesi sabah traş olurken bu öğüdün bana bir yararı olup olmadığını düşündüm.

Edith de Haviland, benimle konuşmuştu. Hatta beni bunun için özellikle aramıştı.

Clemency, benimle konuşmuştu. (Yoksa ben mi onunla konuşmuştum?) Bir bakıma Magda da benimle konuşmuş sayılırdı. Daha doğrusu, kadın rol yaparken onu seyretmiş, sözlerini de dinlemiştim. Yani seyirciler arasında ben de vardım.

Tabii Sophia, benimle konuşmuştu.

Hatta dadı da öyle...

Fakat onlardan öğrendiklerim bir işime yarayacak mıydı?

Anlattıklarının arasında anlamlı bir söz ya da kelime var mıydı?

Daha da önemlisi, babamın özellikle üzerinde durduğu o anormal kendini beğenmişlikle karşılaşmış mıydım?

Doğrusu pek sanmıyordum...

Benimle hiçbir şekilde, hiçbir konuda konuşmak istemeyen bir tek kişi vardı: Philip. Bu da bir bakıma anormal değil miydi? Herhalde adam artık kızıyla evlenmek istediğimi öğrenmişti. Buna rağmen, hâlâ, sanki ben evde değilmişim gibi hareket ediyordu. Philip'in benim malikâneye gelmeme sinirlendiğini sanıyordum. Hatta Edith de Haviland, onun namına özür dilemeye bile kalkışmıştı. Philip'in halinin, tavrının öyle olduğunu söylemişti. Kadının, adam için bir hayli endişe ettiği anlaşılıyordu. Bunun sebebi neydi?

Sophia’nın babasını düşündüm. Adam her bakımdan hislerini baskı altında tutan bir insandı. Çocukluğunda, kıskançlık yüzünden çok ıstırap çekmişti. Kabuğuna çekilmek zorunda kalmıştı. Kitaplar arasına, tarihe sığınmıştı. O ölçülü soğukluk ve çekingenlik, aslında hırslı, heyecanlı bir mizacı maskeliyor olabilirdi.

Philip'in babası ölünce tekrar bol paraya konacak olması bence yeterli bir sebep değildi. Onun, istediği kadar parası olmadığı için Aristede Leonides'i öldürdüğünü bir an için bile düşünmemiştim. Fakat Philip'in babasının ölümünü istemesinin daha derin, psikolojik bir sebebi olabilirdi. Adam, yıllar sonra tekrar baba evine dönmüş, oraya yerleşmişti. Daha sonra Roger da hava saldırıları yüzünden karısıyla malikâneye gelmişti. Tabii o zaman Philip, her gün, babasının Roger'ı daha çok sevdiğini gösteren ufak tefek olaylara tanık olmuş, bunlara katlanmak zorunda kalmıştı...

Bu manevi azabın etkisiyle, bu dertten ancak babasının ölümüyle kurtulabileceğini düşünmüş olamaz mıydı? Belki de adana cinayeti ağabeysinin üzerine yıkabileceğini de hesaplamıştı.

Roger'ın, parası tükenmek üzereydi. Şirket iflâsa sürükleniyordu. Roger'la babasının son konuşmasından, Aristede Leonides'in oğluna yardım etmeye karar verdiğinden haberi olmayan Philip, polisin hemen ağabeysinden kuşkulanacağına inanmıştı belki de...

Fakat, Philip, cinayet işleyecek kadar dengesiz bir tip miydi?

Jiletle çenemi kestim. Ve tabii küfrü bastım.

Ben, ne yapmaya çalışıyordum? Katilin, Sophia'nın babası olduğunu kanıtlamaya mı? Ne budalalıktı bu!

Herhalde Sophia, oraya gelmemi cinayeti babasının üzerine yıkmam için istememişti.

Yoksa, asıl mesele bu muydu? Sophia’nın isteğinde bir şeyler gizli değil miydi? Kız, babasının katil olduğundan kuşkulandığı, bu düşünceleri kafasından atamadığı takdirde, benimle evlenmeye razı olmayacaktı.

Çünkü, kuşkularının gerçek olmasından korkacaktı.

Sophia, anlayışlı ve cesur bir kızdı. Gerçeği öğrenmek istiyordu o. Çünkü kuşkunun aramızda daima bir engel gibi yükseleceğini biliyordu. Sophia’nın sözleri şu anlama gelmez miydi? "Düşündüğüm şeyin doğru olmadığını kanıtla... Ya da doğruysa, bunu da kanıtla... Ben de o zaman bu gerçeği anlamaya, kabul etmeye çalışırım."

Edith de Haviland, Philip'in suçlu olduğunu biliyor, ya da bundan kuşkulanıyor muydu? "Ama onlara tapmam!" demekle neyi söylemek istiyordu?

Clemency'ye kimden kuşkulandığını sorduğum zaman neden bana öyle tuhaf bir tavırla yan yan bakmış, bu işi Brenda'yla Laurence'in yapabileceğini söylemişti?

Bütün aile, katillerin Brenda'yla Laurence olmasın; istiyor, bunu umut ediyor, fakat aslında da onların Aristede Leonides'i öldürdüğüne pek inanmıyordu.

Hoş, belki de bütün aile yanılıyordu... Belki de cinayeti Brenday'la Laurence işlemişti.

Ya da bu işle Brenda'nın bir ilgisi yoktu. Aristede Leonides'i Laurence tek başına zehirlemişti.

Bu hal çaresi daha da uygundu.

Yüzüme alkol sürdükten sonra kahvaltı etmek için aşağıya indim. Laurence Brown’u çabucak yakalayıp, onunla konuşmak niyetindeydim.

İkinci kahvemi içerken 'Çarpık Ev'in yavaş yavaş bana da etki etmeye başladığını anladım. Artık ben de gerçeği öğrenmeyi değil, bana en uygun gelen varsayımın kabul edilmesini istiyordum...

Kahvaltıdan sonra holden geçerek, yukarıya çıktım. Sophia bana, Laurence Brown’u okuma odasında bulabileceğimi söylemişti. Eustace'la Josephine'in ders saatiydi.

Brenda'nın bulunduğu kısmın, kapalı kapısının önünde bir an durakladım. Zili mi çalacaktım? Kapıya mı vuracaktım? Yoksa kollarımı sallayarak içeriye mi girecektim? Sonunda, buranın Brenda'nın özel dairesi değil de, Leonides'lerin evinin bir kısmı gözüyle bakmaya karar verdim.

Kapıyı açarak, içeriye girdim. Etraf derin bir sessizliğe gömülmüştü. Görünürde kimseler yoktu. Soldaki büyük salonun kapısı kapalıydı. Sağdaki aralık kapılardan bir yatak odasıyla, buna bitişik olan banyo gözüküyordu. Burasının Aristede Leonides'e ait olduğunu, eserine'le ensülin'in oradaki dolapta durduğunu biliyordum.

Polisin banyodaki işi bitmişti artık. Kapıyı iterek, içeriye süzüldüm. Evdekilerden birinin, (hatta bir yabancının) yukarıya çıkıp, kimseye gözükmeden banyoya girmesinin ne kadar kolay olduğunu iyice anlamıştım.

Ortada durarak, çevreme bakındım. Pırıltılı fayansları, gömme banyosuyla gayet süslü ve, lüks bir yerdi burası. Bir tarafta bazı elektrikli aletler vardı... Küçük bir elektrik ocağı ve ızgara... Elektrikli çaydanlık... Ekmek kızartıcısı, elektrikli tencere... Yani, yaşlı bir adama bakan özel bir uşağa gerekli olacak her şey. Duvara, beyaz emaye bir dolap asılmıştı. Kapağını çabucak açtım, içeriye bir iki âlet, iki ilâç bardağı, göz banyosu, damlalık ve etiketli birkaç şişe konulmuştu. Asitborik, aspirin, tentürdiyot... Sargılar, flâsterler... Ayrı bir rafa ensülin şişeleri, iki enjektör ve bir şişe alkol yerleştirilmişti. Üçüncü bir rafta ise bir şişe duruyordu. Bunun üzerindeki etikette

'Tabletler... tavsiyeye göre geceleri bir ya da iki adet alınacaktır,' yazılıydı. Herhalde göz damlası da eskiden bu rafa konuluyordu. Dolap, derli toplu, gayet düzenliydi. Aranılan ilâcı bulmak çok kolaydı... Bu cinayeti işlemek de çok kolay olmuştu...

Şişeleri istediğim gibi karıştırabilir, sonra usulca dışarı çıkarak, çabucak aşağıya inerdim. Banyoya girdiğimden kimsenin de haberi olmazdı. Tabii bütün bunlar yeni şeyler değillerdi. Fakat polisin işinin ne kadar güç olduğunu iyice anlamıştım artık.

İstenilen şeyi ancak suçlu ya da suçlulardan öğrenebilirdim.

Taverner, bana, 'Onları korkutmak gerek,' demişti. 'Telaşlanmaları şart. Bizim bir şeyler bildiğimizi sanmaklar. Daima gözlerinin önünde olmalıyız. O zaman, katil er ya da geç, sessiz sedasız oturmaktan vazgeçer. Yeni bir zekâ numarası yapmaya kalkar.'

Fakat katil şimdiye kadar Taverner'in bu hilesine aldırmamıştı.

Banyodan çıktım. Etrafta hâlâ kimseler yoktu. Koridordan ilerleyerek, soldaki yemek salonunun, Brenda'nın sağa düşen yatak odasıyla banyosunun Önünden geçtim... Yemek salonunun kapısı kapalıydı. Brenda'nın odasında ise bir hizmetçi vardı. Daha ilerideki bir odadan gelen sesten Edith de Haviland'ın yine zalim balıkçıya telefon ettiği anlaşılıyordu. Yanda bir merdiven dönerek yukarı kata çıkıyordu. Basamakları tırmandım.

Edith'in yatak ve oturma odalarının o katta olduğunu biliyordum. Laurence Brown'ın odası da yine oradaydı.

Daha gerideki basamaklardan, hizmetçi dairesinin üzerine inşa edilmiş olan büyük salona iniliyordu. İşte dersler o odada yapılmaktaydı.

Kapının önünde durdum. İçeriden Laurence Brown’un sesi geliyordu. Oldukça yüksek sesle konuşuyordu genç adam.

Galiba Josephine'in kapıdan dinleme hastalığı bana da geçmişti. Hiç utanmadan, yana dayanarak kulak kabarttım.

Çocuklar tarih dersi yapıyorlardı anlaşılan. Fransa'daki Directoire devrine gelmişlerdi.

Dikkatle dinlerken, gözlerim hayretle açıldı. Laurence Brown’un harikulade bir öğretmen olduğunu anlamış ve fena halde de şaşırmıştım.

Bilmiyorum, bu beni neden o kadar hayrete düşürmüştü. Neticede Aristede Leonides, insanlardan anlayan, adam seçmesini bilen bir ihtiyardı. Laurence'in bütün silikliğine, o beceriksizce tavırlarına karşın talebelerine heyecan aşılamasını, onların düşünme duyularını harekete geçirmesini bildiği... bu dehaya sahip olduğu belliydi.

Thermidor dramı... Robespierre taraftarlarının kanun dışı ilân edilmeleri... Barras'ın harikuladeliği, Fouche'nin sinsiliği... Yarı aç, genç bir subay: Napoleon... Bütün bunlar canlanmış, okuma odasına doluşmuşlardı adeta.

Birdenbire Laurence, durdu. Eustace'la Josephine'e bir soru sordu. Onları, kendilerini bu dramın kahramanlarından birinin, sonra da bir diğerinin yerlerine koymaya zorladı. Josephine bakımından pek başarılı olamadı. Kızın sesi sanki nezlesi varmış gibi çıkıyordu, öğretmenin sorularından pek hoşlanmadığı belliydi.

Buna karşılık sanki o somurtkan Eustace gitmiş, yerine bir başkası gelmişti. Çocuğun çok akıllı ve zeki olduğu, tarihi çok iyi anladığı açıktı. Herhalde bu sonuncu hünerini babasından almıştı.

Sonra, sandalyelerin geri itildiğini, bunların tahta ayaklarının döşemeye sürtündüğünü duydum. Çabucak gerileyerek, merdivenlere doğru gittim. Kapı açıldığı zaman ben de sanki basamaklardan henüz inmişim gibi bir tavır takınmıştım.

Eustace'la Josephine, dışarı çıktılar.

"Merhaba," dedim.

Eustace'in oraya çıkmış olmama hayret ettiği belliydi.

Terbiyeli bir tavırla, "Bir şey mi istiyordunuz?" diye sordu.

Bana hiç aldırmayan Josephine, sakin sakin yanımdan geçip gitti.

Ben, usulca mırıldandım. "Şey... Okuma odasını görmek istiyordum da..."

"Burasını geçen gün de görmüştünüz sanırım. Doğrusu çocuklara göre bir yer... Aslında bebek odasıymış...

İçeride hâlâ bir sürü oyuncak var."

Kapıyı açarak, geçmem için yana çekildi. Ben de içeri girdim.

Laurence Brown, masanın yanında duruyordu. Başını kaldırıp, baktı. "Günaydın," dedim. Kızararak, bir şeyler mırıldandı. Sonra da telâşla dışarı fırladı.

Eustace, başını salladı. "Onu korkuttunuz. Laurence'in ödünü patlatmak o kadar kolay ki..."

"Ondan hoşlanıyor musunuz, Eustace?"

"Eh... Laurence'e bir itirazım yok. Tabii aslında o budalanın biri."

"Fakat kötü bir hoca sayılmaz. Öyle değil mi?"

"Hayır... Doğrusunu isterseniz, bu bakımdan bir hayli ilginç bir adam. Çok şey biliyor. Olaylara başka açılardan bakmanıza yardım ediyor. Sekizinci Henry'nin şiirler... gerçekten güzel şiirler yazdığını hiç bilmezdim. Bunları Ann Boleyn'e yazmış tabii."

Birkaç dakika daha konuştuk. Ancient Mariner'den, Chaucer'dan, Haçlı seferlerinin siyasi nedenlerinden, orta çağ hayat görüşünden ve Oliwer Cromwell'in Noel'in tesidini yasak edişinden söz ettik. Özellikle bu sonuncu olay Eustace'i çok şaşırtıyordu. Çocuğun alay dolu tavırlarına, bütün somurtkanlığına karşın gerçekten akıllı olduğu anlaşılıyordu.

Kısa bir süre sonra somurtkanlığının, aksiliğinin nedenini anladım. Hastalığı yüzünden bir hayli ıstırap çekmekle kalmamış, tam hayattan zevk almaya başladığı bir sırada felç hastalığına yakalanması her şeyi alt üst etmişti. Çocuk bir sürü şeyden vazgeçmek zorunda kalmıştı.

Eustace, "Bu yıl on birinci sınıfta olacaktım," diye içini çekti. "Okul renklerini taşımaya hak kazanacaktım.

Evde kalıp, Josephine gibi kötü bir çocukla ders yapmak hiç de hoş değil... Biliyor musunuz, o henüz on iki yaşında?"

"Evet... Fakat herhalde Josephine'le aynı dersleri yapmıyorsunuz."

"Yapmıyoruz. Onun ileri matematik ya da... Lâtince dersleri yok. Fakat insan öğretmenini bir kızla paylaşmaktan hiç hoşlanmıyor."

Kırılan erkeklik gururunu onarmak için Josephine'in yaşına rağmen son derecede zeki bir kız olduğunu söyledim.

"Gerçekten o fikirde misiniz? Bana kalırsa Josephine budalanın biri. Detektifliğe çok meraklı. Burnunu her şeye sokuyor. Sonra da duyduklarını o küçük, siyah defterine yazıyor. Sanki çok şey öğrenmiş gibi bir tavır takınıyor." Eustace bir an durdu. Sonra da dudağını bükerek, ekledi. "Bence Josephine gülünç bir kız. İşte o kadar... Zaten kızlar detektiflik yapamazlar. Bunu kendisine de söyledim. Bana kalırsa annem haklı. Josephine'i İsviçre'ye ne kadar çabuk gönderirlerse, o kadar iyi olur."

"Onu özlemeyecek misiniz?"

Eustace, gururla, "O yaşta bir kıza özlemek mi?" diye mırıldandı. "Niye özleyecekmişim! Yarabbi, bu ev tımarhaneden farksız! Annem aklına esti mi, Londra'ya koşup, beceriksizce yazarları sıkıştırıyor. Onlara, piyesleri, kendisine uyacak şekilde tekrar yazdırıyor. Bir hiç yüzünden olay çıkarıyor. Babam ise kitaplarıyla odasına kapanıyor. Laf söylediğiniz zaman duymuyor. Bilmem neden Allah bana öyle tuhaf bir anneyle baba vermiş? Bu yükü sırtıma yüklemiş? Sonra... Roger amcayı alın! O kadar neşeli, gürültücü patırtıcı ki, onu görünce irkiliyorsunuz. Clemency yenge iyidir, sizi rahatsız etmez. Fakat bazen onun hafifçe oynatmış olduğuna inanıyorum. Edith teyze, fena değildir. Ama o da çok yaşlı. Sophia, Mısır'dan geleli ev biraz neşelendi. Fakat o da bazen insanı azarlayıveriyor. Bu ev de, içindekiler de çok tuhaf! Öyle değil mi? Teyzeniz... hatta ablanız yaşında bir üvey büyük anne! Yani... insan fena halde sıkılıyor."

Onun neler hissettiğini biraz anlıyordum. Eustace'ın yaşında ne kadar duygusal, ne kadar alıngan olduğumu hayal meyal hatırlamaya başlamıştım. Kendimin ya da yakınlarımın pek normal sayılmamaları, sıradan insanlardan farklı olmaları herhalde beni dehşetle dondururdu.

"Ya Büyükbabanız?" diye sordum. "Onu sever miydiniz?"

Eustace'ın yüzünde tuhaf bir ifade belirip, kayboldu.

"Büyükbabam topluma aldırmayan bir adamdı!"

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Büyükbabam, kârından başka bir şey düşünmezdi. Laurence bunun hatalı bir şey olduğunu söylüyor.

Sonra... müthiş bir bireyciydi o. Artık böyle şeylerin ortadan kalkması gerek. Siz de o fikirde değil misiniz?"

Büyük bir kabalıkla, "Eh..." diye cevap verdim. "Büyükbabanız da ortadan kalktı işte..."

Eustace, başını salladı. "Aslında iyi de oldu... Benim katı kalpli olduğumu sanmanızı istemem. Fakat insan artık o yaşta hayattan bir zevk alamaz."

"Yani... Büyükbabanız hayattan zevk almıyor muydu?"

"Alması imkânsızdı. Her ne hal ise... Onun ölme zamanı gelmişti. Büyükbabam..."

Birdenbire sustu. Çünkü Laurence Brown tekrar okuma odasına girmişti.

Öğretmen, masadaki kitaplara doğru uzandı. Fakat bana göz ucuyla bize bakıyormuş gibi geldi.

Sonra saatine bir göz attı.

"Buraya saat tam on birde gel, Eustace. Şu günlerde çok vakit kaybettik."

"Peki, efendim, gelirim."

Eustace, ağır ağır kapıya doğru gitti. Islık çalarak, dışarı çıktı.

Laurence Brown, tekrar çabucak bana baktı. Bir iki kez dudaklarını yaladı. Onun, salt benimle konuşmak için okuma odasına döndüğüne iyice kanaat getirdim.

Nihayet, kitapları birkaç kez sıraya dizdikten, sanki kayıp bir eseri arıyormuş gibi etrafı araştırdıktan sonra...

konuşmaya başladı.

"İş... işler nasıl? Onlar ne alemdeler?"

"Onlar da kim?"

"Polis tabii."

Burun kanatları titriyordu. "Kapana kısılmış bir fare," diye düşündüm. "Kapana kısılmış bir fare."

"Sırlarını bana açmak adetinde değiller..." dedim.

"Ya?... Ben, babanızın Yard'ın Müdür Muavinlerinden olduğunu sanıyordum."

"Orası Öyle..." diye cevap verdim. "Fakat o da Yard'ın sırlarını açıklamaktan hoşlanmaz."

Gayet ukalaca bir tavır takınmıştım.

"O halde... siz... bilmiyorsunuz... haberiniz yok... şey..." Sesi alçaldı. "Yani... onlar birini tutuklayacak... öyle değil mi?"

"Bana tutuklamaktan söz eden olmadı... Pek sanmıyorum. Ama dediğim gibi onların sırdaşı değilim."

Baş Müfettiş Taverner, "Onları korkutmalı..." demişti. "Sinirlerini bozmalı..." Doğrusu, Laurence Brown'ın ödü patlıyordu.

Sinirli bir tavırla, çabuk çabuk konuşmaya başladı.

"Ne halde olduğumu bilmiyorsunuz... Üzüntü... Ne düşündüklerini bilmemek... Yani... gelip gidiyorlar...

Sorular soruyorlar... Bu olayla ilgisi olmayan bir takım sorular..."

Birdenbire sustu. Bekledim. Laurence Brown, konuşmak istiyordu. Tabii ben de onun iyice açılmasına izin verecektim.

"Baş Müfettiş geçen gün o korkunç varsayımı açıkladığı zaman siz de yanımızdaydınız... Yani... Mrs. Leonides'le benim hakkımdaki sözlerini siz de duydunuz... İğrenç bir şey bu! İnsan böyle bir şey işitince çaresizlikle kıvranıyor. Başkalarının düşüncelerine engel olamazsınız ki! Üstelik bu dedikodu asılsız! Gerçekle hiçbir ilgisi yok! Mrs. Leonides, kocasından çok genç... çok gençti diye... İnsanlar ne kadar kötü oluyorlar! Hepsi de çek fesatlar... Bütün bunların iğrenç bir komplo olduğunu sanıyorum."

"Bir komplo mu? İşte bu enteresan."

Bu gerçekten ilgi çekici bir şeydi ama onun anladığı gibi değil.

"Biliyorsunuz, aile... Mr. Leonides'in ailesi... benden pek hoşlanmazlar. Onlar benden daima uzak durdular.

Bana yaklaşmadılar. Daima hepsinin de beni aşağı gördüğünü hissettim."

Elleri titremeye başlamıştı.

"Çünkü onlar zengin ve kudretli bir aileye mensuplar... Bu yüzden beni daima hakir gördüler. Ben onlar için neydim? Sadece basit bir öğretmen... Savaşa itiraz eden bir budala... Ben vicdanımın sesini dinledim! Gerçekten dinledim!"

Cevap vermedim.

"Pekâlâ!" diye haykırdı. "Belki... korkuyordum! Ne olacak? Rezil olmaktan korkuyordum! Tetiği çekmem gerektiği zaman... bunu yapamayacağımdan korkuyordum! İnsan, öldüreceğinin bir Nazi olduğundan nasıl emin olabilir? Belki de karşısındaki dürüst bir delikanlı... bir köylü gencidir! Siyasetle hiç alâkası yoktu onun. Sırf memleketine hizmete gelmiştir! Ben, savaşın yanlış olduğuna inanıyorum. Anlıyor musunuz? Yanlış olduğuna inanıyorum!"

Yine sesimi çıkarmadım. Galiba bu sessizliğim, onun sözlerini onaylamamdan ya da itiraz etmemden daha tesirliydi. Laurence Brown kendi kendiyle tartışıyordu. Bunu yaparken de kişiliğinin bilinmeyen taraflarını açıklamaktaydı.

"Herkes bana daima güldü!" Genç adamın, sesi titriyordu. "Bende kendimi gülünç duruma düşürme kabiliyeti var! Emin olun korkak değilim! Fakat her şeyi ters yapıyorum! Bir keresinde yanan bir binada bir kadın kaldığını söylediler. Onu kurtarmak için hemen içeri daldım. Fakat evde yolumu kaybettim, dumanlar yüzünden bayıldım. İtfaiyeciler beni bulabilmek için bir hayli uğraştılar. Onların, 'Bu budala kurtarma işini neden bize bırakmadı acaba?' dediklerini duydum. Elimden geleni yapmam, uğraşmam gereksiz. Çünkü durum aleyhimde, Mr. Leonides'i kim öldürdüyse, suçu benim üzerime yıkmak için elinden geleni de yaptı. Biri, sırf beni mahvetmek için onu zehirledi."

"Ya Mrs. Leonides?" diye sordum.

Kıpkırmızı kesildi. Şimdi karşımda kapana tutulmuş korkak bir fare değil, bir erkek vardı.

"Mrs. Leonides, bir melek," dedi. "Bir melek. Yaşlı kocasına gösterdiği şefkat ve sevgi gerçekten olağanüstüydü. Onun bu zehirleme olayıyla ilgisi olduğunu düşünüyorlar! Gülünç bir şey bu! Gülünç! Ve o kalın kafalı Baş Müfettiş bunu anlamıyor!"

Başımı salladım. "Onun kusuruna bakmayın. Bazı peşin hükümleri var. Çünkü dosyaları yaşlı kocalarını zehirleyen müşfik genç kadınların isimleriyle dolu."

Laurence Brown, hiddetle homurdandı. "Ahmak! Kör budala!"

Köşedeki kitaplığa giderek, oradaki kitapları karıştırmaya başladı. Artık ondan başka bir şey öğrenebileceğimi pek sanmıyordum. Ağır ağır odadan çıktım.

Koridordan ilerlerken, soldaki bir kapı açıldı. Josephine az kalsın üzerime devriliyordu. Kız, tıpkı eski zaman masallarındaki hayaletler gibi aniden ortaya çıkıveriyordu.

Josephine'in elleri ve yüzü iyice kirlenmişti. Bir kulağından koskocaman bir örümcek ağı sarkmaktaydı.

"Neredeydin, Josephine?"

Aralık kapıdan içeriye bir göz attım. Birkaç basamakla, çatımsı bir yere çıkılıyordu. Loş ışıkta fıçıya benzer bir takım şekiller gözüme ilişti.

Kız, "Su deposundaydım..." diye mırıldandı.

"Neden?"

"Detektiflik yapıyordum."

"Su tankları arasında da detektiflik yapılır mıymış? Orada ne var ki?"

Bu sözlerime cevap vermek gereğini görmedi. Sadece, "Gidip, elimi yüzümü yıkayayım," dedi.

"Evet... Çok iyi olur."

Josephine, en yakındaki banyonun kapısına doğru atıldı. Fakat içeri girmeden önce bir an duraklayarak, bana baktı.

"Artık ikinci cinayetin zamanı geldi, değil mi?"

"Ne demek istiyorsun? İkinci cinayet demekle neyi vurgulamak istiyorsun?"

"Kitaplarda daima bu sıralarda biri daha öldürülür. Bazı şeyleri bilen biri bunları açıklayamadan temizlenir.

Öyle değil mi?"

"Sen fazla detektif romanı okumuşsun, Josephine. Gerçek hayat kitaplara benzemez. Bilmiyorum bu evde bir şey bilen biri var mı? Varsa bile konuşmak niyetinde olmadığı belli."

Josephine, içeri girmişti bile. Sesini suyun şıkırtısı arasında güçlükle duydum.

Kız, "Bazen," diyordu. "Bir kimse bazı şeyler bildiğini farkedemez... Yani bunun farkına varmaz."

Gözlerimi kırpıştırarak, bu sözlerin ne anlama geldiğini düşünmeye çalıştım. Sonra da Josephine'i sıcak suyla başbaşa bırakarak, aşağı kata indim.

Ben tam ön kapıdan sahanlığa çıkarken, Brenda da yumuşak bir hareketle salondan dışarı fırladı.

Bana sokularak, elini koluma koydu. Başını kaldırıp dikkatle yüzüme baktı.

"E?" diye sordu.

O da Laurence gibi benden bilgi istiyordu ama bu isteğini başka şekilde belirtmekteydi. Fakat genç kadının bu tek kelimesinin daha etkili olduğunu söyleyeyim.

Başımı salladım.

"Henüz bir şey yok."

Uzun uzun içini çekti.

"Çok korkuyorum... Charles, o kadar korkuyorum ki..."

Korkusu, gerçekti. O dar yerde bu dehşetini bana da aşıladığım hissettim. Onu teselli etmeyi, yardımına koşmayı istiyordum... Brenda'nın

düşmanlarının ortasında yapayalnız kalmış olduğunu bir kez daha hatırladım.

Kalbim sızladı.

Genç kadın, 'Kim benden tarafa?' diye bağırsaydı, yeriydi.

O zaman bu feryadına ne cevap verilecekti? 'Laurence Brown, sana inanıyor!' mu denilecekti? Fakat Laurence Brown, o kadar önemli miydi.? Karışık durumlarda ona güvenilemeyeceği anlaşılıyordu. Zayıf bir insandı o. Bir gece önce ikisinin bahçeden içeri süzüldüklerini hatırladım.

Brenda'ya yardım etmek istiyordum. Çok istiyordum... Fakat yapabileceğim ya da söyleyeceğim fazla bir şey yoktu. Üstelik bir bakıma tuhaf bir şekilde kendimi suçlu da hissediyordum. Bana sanki Sophia alay dolu gözlerle beni süzüyormuş gibi geliyordu. Sophia'nın sesi kulaklarımdaydı. 'Demek seni de kandırdı? Seni de kandırdı...'

Sophia, olaya Brenda'nın açısından bakamıyor... bakmak istemiyordu. Cinayet işlediğinden kuşku edilen kadın, yapayalnızdı. Kendisine destek olacak, yardım edecek kimsesi de yoktu.

Brenda, fısıldadı. "Resmi soruşturma yarın... O... orada ne olacak Charles?"

Hiç olmazsa bu konudaki korkularını giderebilirdim.

"Hiçbir şey olmayacak," diye cevap verdim. "Bu konuda endişelenmeniz gereksiz. Polisin soruşturmaya devam edebilmesi için olay görüşülecek. Yalnız... bu olayın gazetelere yansıması mümkün. Şimdiye kadar gazeteler,' Mr. Leonides'in ölümünün kuşkulu görüldüğünden söz etmediler. Leonides'lerin etkileri var. Fakat resmi soruşturma basına yansırsa, kıyamet de kopar."

(İnsanlar ne tuhaf kelimeler kullanıyorlardı... Kıyamet? Neden bu sözü seçmiştim acaba?)

"Gazeteciler... çok... çok... kötü müdürler?"

"Ben sizin yerinizde olsam muhabirlerle konuşmam... Biliyor musunuz, Brenda? Bir avukat tutmanız gerek..." Genç kadın, korkuyla acı acı inleyerek, geriledi. "Hayır... hayır! Anladığınız gibi değil, Brenda. Fakat birinin çıkarlarınızı koruması, size fikir vermesi... ne yapacağınızı, nasıl

konuşacağınızı... ne zaman ve nerede susmanız gerektiğini söylemesi lâzım."

Bir an durdum. Sonra ekledim. "Neticede... çok yalnızsınız, Brenda."

Kolumu daha da sıkıca tuttu.

"Evet... Bunu iyi anlamışsınız... Bana gerçekten yardım ettiniz, Charles... Yardım ettiniz..."

Merdivenlerden memnun bir tavırla indim. Kalbime bir sıcaklık yayılmıştı... Sonra Sophia’nın ön kapıda durduğunu gördüm. Genç kızın sesi soğuk, hatta, bir hayli anlamsızdı.

"Ne kadar da çok kaldın. Londra'dan telefon ettiler. Baban seni istiyor."

"Yani... Yard'a gitmemi mi istiyor?"

"Evet."

"Acaba neden? Bunu söylediler mi?"

Sophia, başını salladı. Gözlerinde endişeli bir ifade belirmişti. Onu kendime çektim.

"Üzülme, sevgilim... Çabucak dönerim..."

17

Babamın odasındaki hava bir hayli gergindi. Bizim ihtiyar, masanın başına geçmiş, Baş Müfettiş Taverner ise pencerenin yanına dayanmıştı. Ziyaretçilere ayrılan koltukta Mr. Gaitskill, oturuyordu. Avukatın o eski soğukkanlılığı kalmamış gibiydi.

Öfkeyle, "...güvensizlikten başka bir şey değil," diyordu. "İnanılacak şey mi bu?"

"Öyle... Öyle..." Babamın Gaitskill'i yatıştırmaya çalıştığı anlaşılıyordu. "Ah... Merhaba, Charles. İyi, çabuk geldin... Oğlum, çok tuhaf bir olay oldu."

Mr. Gaitskill, atıldı. "Şimdiye kadar görülmemiş bir şey bu."

Olanların ufak tefek avukatı fena halde sarstığı açıktı. Baş Müfettiş Taverner onun arkasından bana bakarak, usulca güldü.

Babam, "Anlatabilir miyim?" diye sordu. "Charles, Mr. Gaitskill bu sabah pek garip, insanı şaşırtacak bir mektup almış. Delphos lokantasının sahibi Mr. Agrodo'dan geliyormuş bu. Onu tanırım. Pek yaşlı bir adamdır.

Kendisi Aristede Leonides'in arkadaşıydı. Hatta gençliğinde Leonides kendisine bir hayli yardım da etmişti...

Argodo'nun bu yardımı hiçbir zaman unutmadığını, koruyucusu ve arkadaşı olan Mr. Leonides'in de Agrodo'ya güvendiği, ona inandığı belli."

Mr. Gaitskill, homurdandı. "Mr. Leonides'in bu kadar tutucu ve kuşkucu olduğunu hiç bilmiyordum... Tabii, yaşı iyice ilerlemişti. Hemen hemen bunamak üzereydi."

Babam, nezaketle, "Tabii Mr. Leonides, dostluğa da çok önem verirdi..." dedi. "Mr. Gaitskill, bildiğiniz gibi insan yaşlandıkça gençlik günlerini Ve özellikle gençlik arkadaşlarım düşünmeye başlar."

Mr. Gaitskill, "Fakat," diye haykırdı. "Leonides'lerin işine kırk yıldan fazla bir süredir ben bakıyorum. Tam kırk üç yıl, altı ay oldu..."

Taverner, tekrar güldü.

Ben, dayanamadım, "Ne oldu?"

Mr. Gaitskill, ağzını açtı ama babam ondan önce davrandı.

"Mr. Agrodo, Mr. Gaitskill'e gönderdiği mektupta, arkadaşı Mr. Aristede Leonides'in talimatına uyarak hareket ettiğini bildiriyormuş. Konu şu, Charles, Mr. Leonides, bir yıl kadar önce Mr. Agrodo'ya kapalı, mühürlü bir zarf vermiş. 'Ben ölür ölmez, bunu hemen avukatım Mr. Gaitskill'e gönderirsin, demiş. 'Eğer sen benden önce ölürsen o zaman bu işi oğlun yapar...' Mr. Leonides, Agrodo'nun oğlunun vaftiz babasıymış aynı zamanda... Mr. Agrodo, mektubunda geciktiği için özür dilemiş. Fakat kendisi zatüreden yatıyormuş. Gençlik arkadaşının öldüğünü de daha dün öğrenmiş."

Mr. Gaitskill, mırıldandı. "Ciddiyetle ilgisi olmayan, sorumsuzca yapılan bir iş."

Babam, devam etti. "Mr. Gaitskill, mühürlü zarfı açıp, içindekileri görünce, durumu bize bildirmeyi bir görev bilmiş..."

Avukat, ellerini açtı. "Bu şartlar altında..."

"Bizim, Mr. Leonides'in Mr. Agrodo'ya teslim ettiği! zarfın içinde neler olduğunu görmemizi istemiş...

Söz ettiğimiz zarfta şunlar var, Charles. Bir vasiyetname ve bir de açıklama mektubu."

Haykırdım. "Demek sonunda vasiyetname bulundu?"

Mr. Gaitskill, mosmor kesildi... Parlak tatlı bir morluktu bu.

Havlar gibi, "Bu aynı vasiyetname değil," diye cevap verdi. "Yani ...Mr. Leonides'in arzusu üzerine hazırladığım vasiyetnameyle bir ilgisi yok. Mr. Leonides, bu son vasiyetnameyi el yazısıyla yazmış. Hukuk bilgileri olmayanların yapabileceği en tehlikeli şey de budur... Mr. Leonides'in beni herkese rezil etmek... gülünç bir duruma düşürmek niyetinde olduğu anlaşılıyor!"

Baş Müfettiş Taverner, fena halde alınmış olduğu anlaşılan avukatı avutmaya çalıştı.

"Mr. Leonides, çok yaşlıydı, Mr. Gaitskill... Bildiğiniz gibi insanlar ihtiyarladıkça aksileşirler... Dengeleri pek bozulmaz ama biraz fazla

huysuzlaşırlar. Akıllarına türlü şey gelir."

Mr. Gaitskill, burnunu çekti.

Babam, bana döndü. "Mr. Gaitskill, bize telefon ederek, vasiyetname hakkında kısaca bilgi verdi. Ben de kendisinden buraya gelmesini, vasiyetnameyle Mr. Leonides'in mektubunu da getirmesini rica ettim. Ondan sonra seni aradım, Charles."

Babamın bana telefon etmiş olmasının nedenim bir türlü anlayamıyordum. Hem bizim ihtiyar, hem de Taverner pek tuhaf bir şekilde hareket ediyorlardı. Vasiyetname konusunu zamanı gelince öğrenirdim... İhtiyar Leonides'in parasını nasıl ve ne şekilde bıraktığı beni hiç ilgilendirmiyordu.

"Yani, bu başka bir vasiyetname mi?" diye sordum. "Mr. Leonides malını mülkünü başka türlü mü pay ediyor?"

Mr. Gaitskill, başını salladı. "Evet... Hem de nasıl?"

Babam, bana bakıyordu. Baş Müfettiş Taverner ise benimle göz göze gelmemek için elinden geleni yapıyordu... Tuhaf, belirsiz bir .şekilde rahatsız olmaya başladım...

İkisi de bir şeyler düşünüyorlardı... Bunun ne olduğunu bilmiyordum. Anlamam da olanaksızdı.

Merakla, Gaitskill'e döndüm.

"Bu beni ilgilendiren bir konu değil. Fakat..."

Avukat, hemen cevap verdi:

"M". Leonides'in yeni vasiyetnamesinin şartları bir sır değil tabii. Gerçekte önce polise açıklamaya... ondan sonra da onların onaylayacağı bir şekilde davranmayı görev bildim. Anladığıma göre..." Bir an durdu. "Siz... yani... şöyle söyleyelim... Miss Sophia'yla sözlüymüşsünüz..."

"Onunla evleneceğimi umuyorum," dedim. "Fakat Sophia, şu ara nişanlanmamızı doğru bulmuyor..."

Mr. Gaitskill, başını salladı. "Haklı... Çok haklı..."

Ben aynı fikirde değildim ama o ara avukatla tartışmaya girişmeyi de istemiyordum.

Mr. Gaitskill, "Yeni vasiyetname." diye devam etti. "Geçen yıl, kasım ayının yirmi dokuzuncu günü yazılmış. Buna göre, Mrs. Brenda Leonides, yine yüz bin sterlin alacak... Geri kalan para, mal ve mülk de tamamıyla torunu Sophia Katherine Leonides'e verilecek."

Ağzım bir karış açık kaldı. Nefesim kesildi sanki... Doğrusu bunu beklemiyordum.

Nihayet, usulca fısıldadım. "Her şeyini Sophia'ya mı bırakmış? Ne tuhaf şey bu. Peki, bu hareketinin bir nedeni var mıymış?"

Babam, "Bunu bıraktığı mektupta uzun uzun anlatmış," diye cevap verdi. Masada, önünde duran bir kâğıdı aldı. "Mr. Gaitskill, bunu Charles'in okumasına bir itirazınız yok, değil mi?"

Avukat, buz gibi bir sesle, "Arzularınıza boyun eğmeye hazırım," dedi. "Mektupta açıklama var tabii. Belki bu Mr. Leonides'in o akla hayale sığmayan hareketi için bir mazeret de sayılabilir. Hoş, bundan pek de emin değilim ya..."

Bizim ihtiyar, mektubu bana uzattı. Simsiyah bir mürekkeple, küçük, bozuk bir el yazısıyla yazılmıştı bu.

Fakat, Aristede Leonides'in kişilik ve karakter sahibi bir insan olduğunu ortaya koyuyordu. Aslında bu pek de ihtiyar bir adamın yazısına benzemiyordu. Yalnız, kelimeler, daha eski yılları hatırlatan bir şekilde özenle yazılmıştı. Okuma yazmanın daha güçlükle öğrenildiği ve bu yüzden de kıymet verildiği geçmiş günleri...

Mektubu çabucak okudum.

"Azizim Gaitskill,

Bu mektubu alınca şaşıracak ve hatta darılacaksınız. Size, gereksiz bir ağzı sıkılık ve sinsilik gibi gözükebilecek olan bu hareketimin önemli nedenleri var. Ben, kendimi bildim bileli karaktere inanırım.

Çocukluğumda farkettiğim bir şeyi de hiç bir zaman unutmadım: bir ailede daima kuvvetli bir şahsiyet vardır. Bütün sorumluluk bu kimsenin omuzlarına yüklenir, diğerlerine bakmak, onları korumak bu kişiye düşer. Bizim ailede en kuvvetli kişi bendim. Londra'ya gelerek, yerleştim, iş

buldum.Annemle, yaşlı büyük anne ve babama baktım. Kardeşlerimden birini kanunun pençesinden kurtardım. Kötü bir evlenme yapan ablamı özgürlüğüne kavuşturdum. Daha buna benzer birçok görevleri bir ömür boyu yerine getirdim. Allah bana uzun bir ömür verdi. Çocuklarım ve onların çocuklarının yetiştirilişleriyle, gelecekleriyle yakından ilgilendim. Çoğunu, ölüm elimden aldı. Geri kalanları ise, çatımın altında. Bunun bana ne kadar defin bir mutluluk verdiğini bilemezsiniz. Ben ölünce taşıdığım yak, başka birinin sırtına yüklenecek. Şart bu. Bir müddet servetimi sevdiklerimin arasında eşit şekilde taksim etmeyi düşündüm. Fakat, bunu yapmam, servetlerinin ileride yine birbirine eşit olmasını sağlayacaktı. Çünkü insanlar doğuştan birbirlerine eşit değiller. Tabiatın bu normal dengesizliğine engel olmak için bir şeyler yapmak gerek. Arada dengeyi sağlamak şart. Adayacağınız, birinin yerime geçmesi, bütün sorumluluğu yüklenmesi kesin. İki oğlumu da iyi tanıyorum. Onlar bu sorumluluğu altına girebilecek kimseler değiller. İkisini de tahlil ettim. Çok sevdiğim oğlum Roger, iş adamı değil. Son derece iyi bir insan olmasına karşın ani ve hatalı kararlar veriyor. Oğlum Philip ise kendisinden o kadar emin değil ki, kitapların arasına gizlenmekten başka bir şey yapamıyor. Torunum Eustace, henüz çok genç. Onda gerekil mantık ve ağır başlılığın olduğuna da emin değilim. Gayet tembel. Karşılaştığı insanların hemen etkisinde kalıyor, onların fikirlerini benimseyiveriyor.

Yalnız torunum Sophia'da aradığım şeyler var. Çok zeki ve akıllı o. Cesur, adil, önyargılara saplanmıyor, yerinde kararlar veriyor. Sophia'nın manevi bakımdan cömert olduğunu da sanıyorum. Ailemi onun ellerine bırakıyorum. Bütün Leonides'lere ve gerçekten iyi bir insan olan Edith de Haviland'a o baksın. Miss de Haviland'a hayatını ailemize harcadığı için ona gerçekten minnettarım.

Satırlarım, ilişik vasiyetnameyi açıklıyor sanırım. Yalnız, başvurduğum hileyi anlatmak... özellikle size anlatmak bir hayli güç olacak. Siz benim en eski dostlarımdansınız. Bu şekilde hareke etmeye, vasiyetnamem hakkında ileri geri fikirler yürütülmesini istemediğim için, mecbur oldum. Bütün malımı mülkümü Sophia'ya bırakacağımı, onun benim yerime geçeceğini aileme açıklamak niyetinde değilim. Nasıl olsa iki oğluma da birer servet Bağışladım. Bu yüzden vasiyetnamem okunduğu zaman onur kına bir duruma düşmeyecekler.

Herkesin merakını gidermek ve konuşmalara bir son vermek için sizden bir vasiyetname hazırlamanızı istedim. Bütün aileyi toplayarak bunu onlara okudum. Sonra vesikayı masaya bırakarak, üzerim kurutma kâğıdı koydum. O arada uşakla hizmetçiyi de çağırttım. Onlar içeriye girerken, ben de kurutma kâğıdını hafifçe yukarı ittim. Böylece vesikanın boş olan alt kısmı ortaya çıktı. Giraya imzamı attım. Sonra, uşakla hizmetçi de vesikayı imzaladılar... Dostum... imzamızı attığımızın sizin hazırladığınız ve benim de yüksek sesle okuduğum vasiyetname olmadığını söylememe herhalde gerek yok.

Bu hileye neden saptığımı anlayacağınızı pek sanmıyorum... Yalnız sizden, Vaziyeti size açıklamadığım için beni affetmenizi istiyorum. Çok yaşlı bir adam, bazı sırlarını saklamaktan hoşlanır.

Dostum, size bütün işlerimi daima kolaylıkla çözümlediğiniz için teşekkür etmek isterim. Sophia'ya sevgilerimi söyleyin. Bakmasını, onları daima korumasını arzu ediyorum.

Hürmetler...

Aristede Leonides."

Bu ilginç mektubu derin bir merak ve ilgiyle okudum.

"Hayret..."

Mr. Gaitskill, aylağa kalktı. "Gerçekten çok şaşılacak bir şey... Demin söyledim, yite de söyleyeceğim. Eski dostlarımdan olan Mr. Leonides, bana güvenebilirdi."

Babam, başını salladı. "Hayır, Mr. Gaitskill. Aristede Leonides, çapraşık işlerden hoşlanan bir adamdı. Basit ve sade yöntemlere başvurmayı aklına bile getirmezdi."

Baş Müfettiş Taverner da atıldı. "Gerçekten öyle, efendim. O aslında karışık işlere bayılırdı. Bundan emin olabilirsiniz." Bir hayli heyecanlandığı belliydi.

Gaitskill, hâlâ yatışmamıştı. Hiddetle odadan çıktı. Zavallıcığın meslek onuru yaralanmıştı.

Taverner, başını salladı. "Fena halde sarsıldı. Doğrusu Gaitskill ve Callum firması gerçekten herkesin beğenisini kazanmıştır. Öyle hileli işlerle uğraşmazlar onlar. İhtiyar Leonides, karışık bir işe girişmeye kalktığı zaman, Callum ve Gaitskill'in semtine bile uğramazdı. Yanında yarim düzine kadar avukat çalışıyordu... Evet...

O gerçekten dolambaçlı şeylerden hoşlanırdı."

Babam, başını salladı. "Vasiyetname meselesinde de öyle olduğu anlaşılıyor."

Taverner, mırıldandı. "Ne budalaymışız. O vasiyetnameleri yalnız ihtiyarın değiştirebileceğini aklımıza bile getirmedik. Tabii, onun böyle bir şey yapmak istediğini hiçbir zaman düşünmedik."

Fakat Josephine, büyük babası vasiyetnameyi okuduğu zaman odada değildi. Eğer kapıdan dinlemişse bile...

(tabii ben kızın bunu yaptığından emindim) ...İçeride neler olduğunu, Aristede Leonides'in ne şekilde hareket ettiğini görmemişti. Peki, o halde neden kız öyle mağrur bir tavır takınmıştı? Neye dayanarak polisin aptal olduğunu söylemişti? Yoksa yine her zamanki gibi övünmüş müydü?

Odanın derin bir sessizliğe gömülmüş olduğunu farkederek, birdenbire başımı kaldırdım. Hem babam, hem de Taverner dikkatle beni düzüyordu. Bilmiyorum hallerinde ne vardı?

Birdenbire, "Sophia'nın bu olaydan haberi yoktu!" diye bağırdım. "O vasiyetname konusunu bilmiyordu!"

Babam, kaşlarını kaldırdı. "Öyle mi?... Ya..."

Bilmiyorum, bana hak mı veriyordu, yoksa inanmadığım anlatmaya çalışıyordu.

"Sophia, çok şaşacak."

"Ya?"

"Donup kalacak adeta..."

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra telefon çalmaya başladı. Zil sesi kulaklarımı tırmaladı sanki.

Babam, uzanıp ahizeyi kaldırdı. "Efendim?" Bir an dinledi. Sonra da, "Pekâlâ," dedi. "Bağlayın bakalım."

Bana baktı.

"Senin Sophia... Muhakkak seninle konuşmak istiyormuş. Çok önemli bir mesele varmış."

Ahizeyi ondan aldım.

"Alo? Sophia?"

"Charles? Sen misin? Jo..Josephine..." Sesi iyice boğuklaştı.

"Ne oldu Josephine'e?"

"Ba...başına vurmuşlar. Beyni sarsılmış sanırım. Ha...hali çok fena... Doktor, kendine gelmemesi ihtimali olduğunu söyledi."

Bizim ihtiyarla, Taverner'e baktım.

"Josephine'i başına vurarak, bayıltmışlar."

Babam, ahizeyi benden aldı. O arada da sert bir sesle, "Sana o kızı korumanı söylemiştim," diye homurdandı.

18

Birkaç dakika sonra Taverner'la bir polis arabasına atlamış, uçarcasına Swinly Dean'a doğru gidiyorduk.

Josephine'in su tanklarının arasından çıktığım, sakin bir tavırla ikinci cinayet zamanının geldiğini söylediğini hatırlıyordum. Zavallı kızcağız, ikinci cinayetin hemen işleneceğini ve katilin kurban olarak kendisini seçeceğini aklına bile getirmemişti.

Babam, fazla bir şey söylememişti ama beni kabahatli bulduğu belliydi. Ben de ona hak vermiyor değildim.

Evet Josephine'i korumam, onu gözden kaçırmamam gerekti. Ne Taverner, ne de ben ihtiyar Leonides'i kimin zehirlediğini öğrenememiş... bu konuda bir ipucu bile bulamamıştık. Fakat... belki de Josephine katilin kim olduğunu biliyordu. Çocukça bir saçmalık ve öğünme saydığım şey, belki aslında tamamıyla bambaşka bir şeydi.

Josephine, 'detektifçilik' oynarken, kapılan dinlemiş, her işe burnunu sokmuştu. Bu arada önemli bir şey öğrenmiş, ama bunun önemini de anlamamış olabilirdi.

Bahçede çatırdayarak kırılan dalı hatırladım.

O zaman tehlikenin pek yakında olduğunu hissetmiştim. O anda gerektiği şekilde hareket etmiştim ama sonradan kuşkularım bana pek saçma gözükmüştü. Melodrama kaçan bu hareketimden bayağı utanmıştım. Oysa, olayın bir cinayet olduğunu... ihtiyar Leonides'i zehirleyen kimsenin hayatını tehlikeye attığını, bu yüzden darağacından kurtulmak için birinin daha canına kıyabileceğim unutmamam gerekti!

Belki de Magda, gizli annelik hislerinin tesiriyle Josephine'in tehlikede olduğunu sezmişti. Belki de kadın bu yüzden o kadar telâşlanmış ve kızım hemen İsviçre'ye göndermeye kalkmıştı.

Araba evin önünde durur durmaz, Sophia da dışarı fırlayarak bizi karşıladı. Josephine'i cankurtaran arabasıyla Market Basing'deki hastaneye götürmüşlerdi. Dr. Gray, röntgen filmlerini görür görmez onlara telefon edecekti.

Taverner, bizi arka bahçeye götürdü. Oradaki küçük bir kapıdan artık hiç kullanılmadığı anlaşılan dar bir avluya geçtik. Köşede kulübemsi bir şey vardı. Bunun kapısı aralık duruyordu, Sophia, açıkladı. "Bir nevi çamaşırlık bu. Kapısı hem öne hem arkaya açılır. Josephine alttaki çıkıntıya ayaklarını dayar, tokmağa tutunarak, sallanırdı."

Küçüklüğümde böyle öne arkaya açılan kapılarda az sallanmamıştım. O günleri hatırladım.

Çamaşırlık, bir hayli küçük ve karanlıktı. Bir köşeye tahta sandıklar, eski hortumlar, paslı bahçe aletleri, kırık eşyalar atılmıştı. Kapının hemen önünde mermerden yapılmış bir aslan kafası duruyordu. Kapıların açık durması için kullanılan şeylerdendi bu.

Sophia, mırıldandı. "Bu aslan başı aslında sokak kapısının... Herhalde bunu, şu kapının üzerine usulca yerleştirmişlerdi."

Taverner, kapının yukarısına doğru uzandı. Bir hayli alçaktı bu. Üst kısmı Baş Müfettişin başından ancak yirmi beş-otuz santim yukardaydı.

"Korkunç bir tuzak," diye homurdandı.

Kapıyı, dikkatlice bir arkaya çekti, bir öne itti. Sonra da mermer aslan başına doğru eğildi. Fakat buna elini sürmedi. "Mermere dokunan oldu mu?"

Sophia, başını salladı. "Hayır. Buna izin vermedim."

"Bravo. Çok iyi etmişsiniz. Miss Josephine'i kim buldu?"

"Ben. Saat bir olmuştu, fakat o yemeğe gelmedi. Dadı, Josephine! Josephine!' diye seslenip duruyordu.

Josephine, onbeş dakika önce mutfak kapısından çıkıp, avluya geçmişti. Dadı, 'Herhalde top oynuyor,' dedi. 'Ya da o kapıda sallanıyor.' Ona Josephine'i getireceğimi söyledim..."

Sophia, susarak içini çekti.

"Demek Miss Josephine burada oynamak adetindeydi? Peki bunu kimler biliyordu?"

Sophia, omzunu silkti.

"Sanırım bunu evde bilmeyen yoktu..."

"Bu çamaşırlığı başka kimler kullanıyordu? Bahçıvanlar mı?"

Sophia, başını salladı. "Hayır... Artık buraya kimsenin geldiği yoktu."

"Bu küçük avlu evden de gözükmüyor, değil mi?" Taverner, durumu özetledi. "İsteyen usulca arka kapıdan çıkar ya da önden dolaşabilirdi. Buraya gelip, tuzağı hazırlamak çok kolaydı. Fakat netice biraz şansa bağlıydı..."

Birdenbire susarak, kapıya baktı. Bunu hafifçe bir arkaya bir öne itti.

"Hımm... Aslında bu emin bir yöntem değildi... Kurbanın tuzağa düşeceğini kimse garanti edemezdi. Hatta mermer aslanın kurbanın başına gelmesi olasılığı çok zayıftı... Fakat... Miss Josephine, çok şanssızmış... Mermer, kafasına inmiş..."

Sophia, titredi.

Taverner, dikkatle yere baktı. Burada çeşitli ezikler ve ufak delikler vardı.

"Birinin önce bunu denediği anlaşılıyor... Herhalde mermer aslanın nasıl düşeceğini görmek istedi... Nasıl olsa çıkan ses evden duyulmazdı."

"Öyle... Biz hiçbir şey duymadık... Josephine'in başına bir felâket geldiğinden de haberimiz yoktu. Buraya gelip, onun yüzükoyun yattığını görünce durumu anladım... Şöyle... kollarını açmıştı..." Sophia'nın iyice boğuklaşan sesi hafifçe titriyordu. "Saçları kan içerisindeydi."

"Bu onun atkısı mı?" Taverner, yerde duran kareli yünlü parçasını işaret etti.

"Evet."

Taverner, atkıyı eline sararak, mermer aslan kafasını yerden aldı.

"Belki üzerinde parmak izi vardır..." Fakat sesinden buna pek ihtimal vermediğini anlamak mümkündü.

"Bence... bu işi yapan, dikkatli davrandı..." Bana döndü. "Nereye bakıyorsunuz, Mr. Charles?"

Gözlerimi eski eşyaların arasında duran arkası kırık mutfak sandalyesine dikmiştim. Bunun oturulacak yerinde biraz toprak vardı.

Taverner, "Tuhaf," diye mırıldandı. "Biri çamurlu ayaklarıyla bu iskemleye çıkmış. Acaba bunu neden yaptı dersiniz?"

İçini çekerek, başını salladı.

"Miss Josephine'i ne zaman buldunuz, Miss Leonides?"

"Biri beş geçiyordu sanırım..."

"Dadınız ise onun yirmi dakika evvel mutfak kapısından bahçeye çıktığını görmüştü... Bu çamaşırlığa en son kim girdi acaba? Bunu biliyor musunuz?"

"Doğrusu bu konuda hiçbir fikrim yok... Herhalde yine Josephine girmişti. Onun bu sabah kahvaltıdan sonra kapıda sallandığını biliyorum."

Taverner, başını salladı.

"O halde... ondan sonra ve... yemek vaktinden evvel... daha doğrusu on iki kırk beşten önce biri bu tuzağı hazırladı. Bu mermer aslan başının sokak kapısına ait olduğunu farkeden oldu mu?"

Sophia, başını salladı.

"Kapı, bugün açılıp arkasına dayanmadı. Çünkü hava çok soğuktu."

"Bu sabah herkes neredeydi acaba? Bunu biliyor musunuz?"

"Ben, yürüyüşe çıktım. Eustace'la Josephine yarıma kadar ders yaptılar. Yalnız on buçukta derslere biraz ara verdiler. Babam bütün sabahı kütüphanede geçirdi sanırım."

"Ya anneniz?"

"Ben yürüyüşten döndüğüm zaman o da yatak odasından. çıkıyordu. Saat on ikiyi çeyrek geçiyordu sanırım... Annem, erken kalkmaktan pek hoşlanmaz."

Tekrar eve girdik. Ben, Sophia’nın peşi sıra kütüphaneye gittim. Yüzü bembeyaz kesilmiş olan Philip, yorgun bir tavırla masasının başında oturuyordu. Magda ise onun dizinin dibine çökmüş, sessiz sedasız ağlamaktaydı.

Sophia, "Hastaneden telefon ettiler mi?" diye sordu.

Philip, başını salladı. "Hayır."

Magda, hıçkırdı.

"Neden onunla gitmeme izin vermediler? Bebeğim... benim çirkin, gülünç, küçük bebeğim! Ona hiç birimize benzemediğini söylerdim. O zaman öyle kızardı ki! 'Seni çingenelerden aldık,' derdim. Çok üzülürdü!

Ne kadar acımasızmışım! Şimdi... o ölecek! Josephine'in öleceğini biliyorum!"

Philip, mırıldandı. "Sus, yavrum. Sus..."

Ben, endişe ve kederle kıvranan bu insanların arasına girmeye bir hakkım olmadığını düşündüm. Usulca dışarı çıkarak, dadıyı aradım. Zavallı ihtiyar kadın mutfakta oturmuş, sessiz sedasız ağlıyordu.

"Allah beni cezalandırdı, Mr. Charles. Son zamanlarda çok kötü şeyler düşünmeye başlamıştım. Allah beni cezalandırdı."

Onun ne demek istediğini anlamaya çalışmadım.

"Bu evde bir kötülük var... Korkunç bir kötülük... Bunu görmeyi, buna inanmayı istemedim. Fakat...

görmek, inanmak demektir. Biri, beyefendiyi zehirledi. Şimdi aynı alçak zavallı Miss Josephine'i öldürmeye çalışıyor."

"Peki ama, Josephine'i öldürmeye neden kalksın?"

Dadı, mendilinin bir köşesini gözünden çekerek, kurnaz kurnaz bana baktı.

"Miss Josephine'in nasıl olduğunu siz de biliyordunuz, Mr. Charles. O her şeyi öğrenmek istiyordu... Her zaman böyleydi zaten... Daha küçücük bir bebekken bile çok meraklıydı. Yemek masasının altına saklanarak, hizmetçilerin konuşmalarını dinler, sonra da onları tehdit ederdi. O zaman çok önemli bir insan olduğunu sanırdı tabii. Açıkçası, hanımefendi onunla pek meşgul olmaz, kendisine o kadar aldırmazdı. Miss Josephine, ağabeysiyle ablası gibi güzel değildi. Çirkin, ufacık bir şeydi. Hanımefendi ona, 'Seni çingenelerden aldık,' derdi.

Doğrusu bu yüzden hanımefendiye çok kızıyorum. Bana kalırsa çocuk onun için böyle aksi huylu oldu. Yalnız o da, başkalarının sırlarını öğrenerek, tuhaf bir şekilde onlardan intikam alırdı. Sırlarım bildiğini söyleyiverirdi.

Fakat... evde sinsi bir katil dolaşırken bu şekilde hareket etmek büyük ihtiyatsızlık."

Evet, bu gerçekten müthiş bir ihtiyatsızlıktı. Bunu düşünürken aklıma başka bir şey geldi. Dadıya,

"Josephine'in küçük, siyah defterini nereye sakladığını biliyor musunuz?" diye sordum. "Hani şu öğrendiklerini kaydettiği not defterini?"

"Hangi defteri kasdettiğinizi biliyorum, Mr. Charles. Bu konuda pek sinsice hareket ediyordu. Onun kalemini ısırarak, düşündüğünü sonra defterine bir şeyler kaydettiğini çok gördüm... Hatta kaç kez kendisine, 'Şu kalemi emme, kurşundan zehirleneceksin,' diye bağırdım. 'Hayır, hayır, zehirlenmem,' dedi. "Zira kalemin içindeki aslında kurşun değil. Karbon...' Fakat bu nasıl olur, onu anlayamıyorum? Bir şeye kurşun denildiğine göre, içim dekinin de kurşun olması gerekmez mi, Mr. Charles?"

"Çok doğru," diye başımı salladım. Fakat... aslında Josephine, haklı. Ah... Josephine daima haklıydı zaten...

"Peki, o not defteri ne oldu dersiniz? Onu nereye sakladığını biliyor musunuz?"

"Bu konuda hiçbir fikrim yok, efendim. Miss Josephine, bu bakımdan çok katıydı... Hiçbir şey söylemek istemezdi."

"Josephine bulunduğu zaman defter yanında değildi sanırım?"

"Öyle, Mr. Charles. Zavallının yanında hiçbir şey yoktu."

Acaba biri not defterini almış mıydı? Yoksa kız bunu kendi odasına mı saklamıştı? Gidip orayı aramaya karar verdim...

Yalnız Josephine'in odasının hangisi olduğunu bilmiyordum. Kararsız bir tavırla koridorda durmuş etrafıma bakınırken, Baş Müfettişin sesini duydum.

"Buraya gelir misiniz, Mr. Charles. Ben küçük kızın odasındayım. Bilmem ömrünüzde böyle bir sahne gördünüz mü?"

Eşikten atladım ve sonra da hayretle irkildim.

Küçük oda alt üst olmuştu âdeta. Sanki burayı tayfun yoklamıştı. Şifonyerin çekmeleri açılmış, içindekiler etrafa saçılmıştı. Küçük

karyoladaki yatak ve yorganlar kaldırılmıştı. Halılar bir kenara toplanmıştı, iskemleler, tersine konulmuş, duvarlardaki resimler indirilmiş, fotoğraflar çerçevelerinden çıkarılmıştı.

"Aman Yarabbi!" diye bağırdım. "Ne olmuş?"

"Tahmin edemez misiniz?"

"Biri... bir şeyler aramış."

"Evet..."

Etrafıma bakındıktan sonra hafifçe ıslık çaldım.

"Fakat... bunu kim yapmış? Hiç kimse buraya rahatça gelip, etrafı böyle karıştıramazdı? Onu muhakkak görürler veya hiç olmazsa gürültüyü duyarlardı."

"Şart değil... Mrs. Leonides, sabah saatlerini yatak odasında geçiriyor. Elbiseleriyle oynuyor, tırnaklarını düzeltiyor ya da arkadaşlarına telefon ediyor. Philip, kütüphaneye kapanıp, kitap okuyor. Dadı, mutfakta patates soyuyor, fasulye ayıklıyor. Bu ailede herkes birbirinin huyunu biliyor. Onun için bu işi yapmak çok kolay. Size şunu da söyleyeyim. Evdekilerin hepsi de suçlu olabilir. Yani, şüpheliler listesinden hiç birini çıkaramayız.

İçlerinden herhangi biri çocuğa tuzağı kurmuş, sonra da buraya gelip, odayı alt üst etmiş olabilir... Yalnız o şahsın pek az zamanı olduğu anlaşılıyor. Acelesi varmış. Onun için odayı sessiz sedasız arayamamış."

"Evden herhangi bir kimse mi dediniz?"

"Evet... Hepsiyle de konuştum. Olay sırasında nerede olduklarım kesin şekilde saptamak mümkün değil. Philip, Magda, dadı, sizin Miss Sophia... Durum yukarıda da aynı. Brenda, bütün sabah yalnızmış. Laurence'le Eustace, derslere yarım saat ara vermişler. On buçuktan, on bire kadar... O arada siz de okuma odasına gitmişsiniz. Ama bu yarım saati tamamıyla onlarla geçirmemişsiniz. Miss de Haviland, bahçede yalnızmış. Roger, kendi çalışma odasındaymış."

"Yalnız Clemency Londra'da, işinin başındaydı herhalde?"

"Hayır. Onu da listeden silmemiz mümkün değil. Bugün başı ağrıdığı için evde kalmış. Rahatsız olduğu için odasından çıkmamış. Dediğim gibi, içlerinden biri bu işi rahatça yapmış olabilir. Allah kahretsin! Bunun

hangisinin başının altından çıktığını da bilmiyorum! Hiçbir fikrim yok! Burada ne aradıklarını bilseydim..."

Gözlerini karmakarışık olan odada dolaştırdı.

"Bunu bulup bulmadıklarını öğrenebilseydim..."

Aklıma bir şey geldi... Belirsiz bir fikir.

Taverner da, "Josephine'i son gördüğünüz zaman ne yapıyordu?" diye sorarak, bu fikrimi kuvvetlendirdi.

"Bir dakika," dedim. "Şimdi geliyorum!"

Odadan fırlayarak, merdivenlerden heyecanla tırmandım. Soldaki kapıdan geçerek, üst kata çıktım. Su deposu denilen kısmın kapısını ittim. Tavan bir hayli alçak ve eğri olduğu için başımı eğerek, içeri girdim. Beton basamaklardan çıktım. Sonra duraklayarak etrafıma bakındım.

Josephine'e orada ne yaptığını sorduğum zaman, "Detektiflik," demişti.

Kızın, su tankları ve örümcek ağları dolu tavan .arasında hafiyelik etmesini aklım almıyordu. Burada görmek, öğrenmek isteyeceği bir şey yoktu. Yalnız... bu küçük yere istediği şeyleri kolaylıkla saklayabilirdi.

Evet... Josephine, oraya bir şey... kendisinde olmaması gerektiğini çok iyi bildiği bir şey gizlemiş olabilirdi.

"Eğer öyleyse," diye düşündüm. "Bunu bulması kolay."

Gerçekten, araştırmalarım sadece üç dakika sürdü. En büyük tankın arkasında yırtık sarı kâğıda sarılmış bir paket vardı. Bunu oradan çıkarırken su tankından akseden hafif hışırtı odaya korkunç bir hal veriyordu.

Kâğıdı açtım. Bunun içinde bir takım mektuplar vardı.

Birincisini okudum.

"Ah, Laurence... sevgilim, aşkım, sevgilim aşkım...

Dün gece okuduğun şiir ne olağanüstüydü. Ne tatlı bir andı o. Bana bakmıyordun ama şiiri benim için söylediğini anlamıştım. Aristede, 'Güzel okuyorsunuz...' dedi. Her ikimizin de neler hissettiğini bilmiyordu tabii.

Bunu tahmin edemezdi.

Sevgilim, her şeyin yakında düzeleceğine inanıyorum. Hiçbir şeyden haberi olmadığı, mutlu öldüğü için sevineceğiz. O bana çok iyi davrandı. Istırap çekmesini istemiyorum. Fakat bence bir insan sekseninden sonra hayattan bir zevk alamaz... Doğrusu ben o kadar uzun yaşamak istemem! Seninle pek yakında başbaşa olacağız.

Ebediyen ayrılmayacağız. Ne harikulade bir şey olacak bu. Sana, 'Sevgili... sevgili kocacığım,' diyebileceğim...

Hayatım, biz birbirimiz için yaratılmışız. Seni seviyorum, seviyorum, seviyorum... Aşkımızın sonu gelmeyecek bizim. Ben..."

Mektup, bir hayli uzunda ama artık okumak istemiyordum.

Ciddi bir tavırla aşağıya inerek, mektupları Taverner'in eli' ne tutuşturdum.

"Galiba bilinmeyen dostumuz bunları arıyordu..."

Baş Müfettiş, bir iki cümleyi okudu, bir ıslık çaldı. Mektupları şöyle bir' karıştırdı.

Sonra da nefis ciğerden bol bol yemiş bir kedi edasıyla bana baktı.

Usulca, "Eh..." diye mırıldandı. "Mrs. Brenda Leonides, hapı yuttu... Mr. Laurence Brown da öyle... Demek yanılmamışım. Aristede Leonides'i onlar öldürmüşler..."

19

Şimdi düşünüyorum da Brenda Leonides'e karşı duyduğum dostluk ve merhametin, onun mektuplarını...

Laurence Brown'a yazdığı aşk mektuplarını bulduğum an geçivermiş olmasına bayağı şaşıyorum. Tuhaf bir şeydi bu. Acaba kadının Laurence Brown'u iç bayıltıcı, adeta yapışkan bir aşkla sevdiğini ve üstelik bana bilerek, isteyerek yalan söylediğini anlayınca gururum mu yaralanmıştı? Bilmiyorum. Ben psikolog değilim.

Dostluğumun ölme sine, zavallı Josephine'in alçakça tuzağa düşürülmesinin neden olduğunu sanıyorum.

Taverner, mırıldandı. "Herhalde tuzağı da Laurence hazırladı... Evet. Bu şekilde beni şaşırtan bir nokta da aydınlanmış oluyor."

"Sizi şaşırtan neydi?"

"Ne olacak? Bu öyle budalaca bir şeydi ki! Şuraya bakın! Çocuk bu mektupları ele geçirmiş... onları mahvedecek mektupları.

Böyle bir durumda insan ilk iş bunları geri almaya çalışır. Çünkü mektuplar ortada olmayınca, Josephine onlardan söz etse bile kendisine kimse inanmaz. Kız delil gösteremediği için onun yalan uydurduğunu sanırlar... Tamam mı?"

Taverner, bir an durdu. "Mektupları aradın. Bulamadın. Yani artık onları geri alman imkânsız. Şimdi ne yapacaksın? Artık bir tek çare var: Josephine'i ortadan kaldırmak. Onu tamamıyla susturmak. Nasıl olsa bir cinayet işlemişsin. Yani, miden böyle şeyleri kaldırıyor... Onun için bir cinayet daha işleyebilirsin. Alâ... Kızın, o metruk avludaki kapının üzerinde sallanmaktan çok hoşlandığını biliyorsun. Josephine'i orada temizlemek işten bile değil. O kapının arkasında bekler ve kızı içeri girerken bir demir boru, şiş ya da çubukla öldürüverirsin.

Çamaşırlıkta böyle şeyler bol. Mermerden oyulmuş bir aslan başıyla oynamana, bunu kapının üzerine yerleştirmene ne gerek var? Bu, çocuğun başına düşmeyebilir. Ya da düşse bile onu öldürmez... Nitekim öyle de oldu... Size soruyorum, Mr. Charles? Bu budala neden böyle davrandı?" ,

"E?" diye mırıldandım. "Buna siz kendiniz ne cevap vereceksiniz?"

"Önce bunun sırf tanık sağlamak için yapıldığını sandım. Yani katil, 'Ben böyle bir şey yapmış olamam,' diyecekti. 'Zira Josephine'in başına vurdukları saatte ben şunun şunun yanındaydım.' Fakat artık bu varsayımın üzerinde durmuyorum. Çünkü o saatte hemen herkes yalnızdı. Sonra yemek saatinde birinin çocuğu arayacağı, o zaman mermer aslan kafasını görüp, işi anlayacağı da meydandaydı. Yani bir tuzak kurulmuş olduğu, katilin çamaşırlıkta beklemediği hemen ortaya çıkacaktı. Tabii cani, Josephine bulunmadan önce gidip mermer aslan kafasını alırdı. O zaman biz de biraz düşünürdük... Fakat olay bütünüyle biraz saçma gelirdi... Bunu mantıksız bulur ve yine kuşkulanırdık."

Ellerini uzattı.

"Peki, meseleyi şimdi nasıl açıklıyorsunuz?"

Gülümsedi. "Basit... Karaktere bağlı bir şey bu. Katilin mizacıyla ilgili. Laurence'in mizacıyla. Adam, şiddetten hoşlanmıyor. Kendisini şiddetli bir hareket yapmaya zorlayamıyor."

Taverner, elini salladı. "Yani adamın kapının arkasında durup, çocuğun başına vurması imkânsızdı. Bunu yapamazdı. Fakat... bir tuzak hazırlayarak, oradan kaçar ve kızın öldüğünü de görmezdi!"

Ağır ağır, "Evet..." diye mırıldandı. "Anlıyorum... Yani ensülin şişesine konulan eserine meselesinden farksız bu. Yine ay m şey..."

"Evet. Öyle!"

"Bu işi Brenda'ya haber vermeden yaptığım mı düşünüyorsunuz?"

"Evet. Brenda'nın ensülin şişesini kaldırıp atmamasını ancak bu şekilde açıklayabiliriz. Tabii bu işi birlikte hazırlamış da olabilirler... Ya da zehir işini kadın kendisi düşünmüştür... Yorgun ve yaşlı kocasını kolayca Öldürecek bir usul... Mükemmel bir hal çaresi... Fakat... tuzağı Brenda'nın hazırlamadığından emi' nün. Kadınlar, mekanik şeylerin doğru dürüst işleyeceğine pek inanamazlar. Bu konuda haklıdırlar da. Ben kendi hesabıma, eserine'in Brenda’nın fikri olduğuna eminim. Fakat ilâçların değiştirmesi için iyice sersemlemiş olan aşığını kandırmıştır. Kadın, tehlikeli işleri başkalarının üzerine yıkmasını iyi bilenlerden. Bu sayede vicdan azabı da çekmiyor."

Bir an durdu. Sonra devam etti.

"Savcı bu mektupları görünce, dava açılabileceğini söyleyecektir. Doğrusu bunları açıklamak pek de kolay değil. Mrs. Brenda Leonides, hikâye uyduramayacak..." İçini çekti. "Bir de küçük kız tehlikeden kurtulsa. O zaman keyfim yerine gelecek." Bana yan yan baktı. "Bir milyonerle nişanlı olmak nasıl bir şey?"

İrkildim. Son saatlerin heyecanı yüzünden vasiyetname meselesini tamamıyla unutmuştum.

Mırıldandım. "Sophia, henüz meseleyi bilmiyor. Bunu ona açmamı mı istiyorsunuz?"

"Sanırım Gaitskill yarın Resmi Soruşturma'dan sonra o kötü -ya da fevkalâde- haberi verecek." Taverner düşünceli bakışlarla beni süzdü.

"Bakalım Leonidesler o zaman ne yapacaklar? Doğrusu bunu merak ediyorum."

20

Resmi Soruşturma, tahmin ettiğim gibi polisin isteği üzerine başka güne bırakıldı. Neşemiz yerindeydi.

Çünkü bir gece önce hastaneden telefon etmiş ve Josephine'in yaralarının tahmin edildiği kadar ağır olmadığını müjdelemişlerdi. Küçük kızın çabucak iyileşeceği anlaşılıyordu. Dr. Gray, bir süre hastanın yanına kimseyi sokmayacağını... hatta onun annesiyle bile konuşmasına izin vermeyeceğini söylemişti.

Sophia, bana usulca, "Özellikle annesiyle..." diye mırıldandı. "Bunu Dr. Gray'e açık açık anlattım. Hoş o da annemi biliyor ya..."

Herhalde yüzümde tuhaf bir ifade belirmişti. Çünkü Sophia, sert bir tavırla, "Neden öyle bakıyorsun?" dedi.

"Sanki sözlerimi hiç onaylamıyormuş gibi bir halın var."

"Şey... muhakkak ki... bir anne..."

"Bir takım eski fakat hoş fikirlerin olmasına seviniyorum, Charles. Fakat sen hâlâ annemin neler yapabileceğini öğrenemedin... Bizimki hastaneye gider gitmez, hemen müthiş bir role başlar... Elinde değildir bu... Düşün, şöyle dramatik bir sahne! Artık bunun başından yaralı bir çocuğu ne hale sokacağını sen tahmin et."

"Sen de her şeyi düşünüyorsun, değil mi, sevgilim?"

"Ee, büyük babacığım öldü gitti artık. Birinin böyle şeyleri düşünmesi gerek."

Ona düşünceli bakışlarla baktım. İhtiyar Leonides'in yanılmadığı, yaşlanmasına karşın insan seçme yeteneğini kaybetmemiş olduğu anlaşılıyordu. Yaşlı adamın sorumlulukları Sophia’nın omuzlarına yüklenmişti bile.

Resmi Soruşturma'dan sonra Gaitskill de bizimle birlikte 'Çarpık Ev'e geldi.

Hafifçe öksürerek boğazını temizledikten sonra resmi bir tavırla konuşmaya başladı.

"Görevim icabı size bir şeyi açıklamak zorundayım."

Bütün aile, bu iş için Magda'nın büyük salonuna toplanmıştı. Doğrusu ben biraz gururlanıyordum. Neticede avukatın söyleyeceklerini biliyordum, vasiyetnamenin şartlarını önceden öğrenmiştim.

Leonideslerin bu haberi nasıl karşılayacaklarını merak ediyordum. Onların hareketlerini takip etmek niyetindeydim.

Gaitskill, kuru bir sesle, kısaca konuştu. Özel duygularım ve özellikle öfkesini hiç belli etmedi. Önce Aristede Leonides'in mektubunu, sonra da vasiyetnameyi okudu.

Doğrusu çok enteresan bir sahneydi bu. Birkaç çift gözün olmadığına epeyce üzüldüm.

Brenda'yla Laurence'e pek aldırmadım. Çünkü genç kadına, yine aynı para verilecekti. Ben özellikle Roger'la Philip'i, sonra da Magda'yla Clemency'i dikkatle süzdüm.

Bana önce hepsi de çok kibar' ve nazik bir şekilde hareket etmişler gibi geldi.

Philip, oturduğu koltuğun yüksek arkalığına başını dayamış, dudaklarını da büzmüştü. Yakışıklı çehresini kolaylıkla görebiliyordum. Adamın sesi sedası çıkmıyordu.

Magda, onun aksine Mr. Gaitskill susar susmaz telâşla konuşmaya başladı. Tatlı, gür sesi avukatın hafif öksürüğünü bastırıverdi. Sanki kadının sesi bir seldi...

"Sevgili Sophia... ne garip... ne romantik. Düşün, bizim Tatlı Babacık ne kadar kurnaz ve sinsiymiş! Tıpkı şirin bir bebek gibi! Acaba bize itimadı mı yoktu? Sophia'yı bizden fazla sevdiğini hiç sanmıyordum. Hiçbir zaman o şekilde hareket etmedi. Fakat çok... hoş! Dramatik!"

Birdenbire Magda ayağa fırlayarak, dans eder gibi kızına yaklaştı. Sanki Sophia bir kraliçeymiş gibi onun önünde derin bir reverans yaptı.

"Madam Sophia, zavallı fakir, yaşlı ve hasta anneciğin senden bir sadaka dileniyor." Birdenbire sesi Cockney'lerinki gibi hımhımlaştı. "Bize de birkaç kuruş ver, lazım. Anan, sinemaya gitmek istiyor."

Bir pençe gibi kıvırdığı elini telâş ve heyecanla Sophia'ya doğru uzattı.

Philip, yerinden kımıldamadan, iyice gerilen dudaklarının arasından mırıldandı.

"Rica ederim, Magda... Bu yersiz maskaralığa ne gerek var?"

Kadın, 'birdenbire Roger'a döndü. "Ah, fakat Roger... Zavallı, şeker Roger'cik! Tatlı Babamız, seni kurtarmak niyetindeydi. Lakin bunu yapamadan öldü... Şimdi de sana beş para vermiyorlar. Sophia..." Azametle döndü. "Roger amcana yardım etmelisin. Anlıyor musun? Bir şeyler yapmalısın."

Roger, iri, şirin bir ayı gibi iki yana sallanarak, Sophia'ya yaklaştı. Sevgiyle genç kızın elini tuttu.

"Yavrum, beş para bile istemem. Bu mesele halledildikten... ya da unutulduktan sonra Clemency'le Barbados'a gideceğiz. Polisin esrarı çözemeyeceği anlaşılıyor. Müsaade alır almaz buradan ayrılacağız.

Clemency'le sade bir hayat süreceğiz. Eğer çok sıkışırsam, aile reisine müracaat ederim..." Sophia'ya bakarak, tatlı tatlı güldü. "Fakat şimdiki halde hiçbir şey istemiyorum. Aslında ben pek basit bir adamım, sevgili yavrum. Clemency'e sor bak, ne diyecek."

Birdenbire beklenmedik bir şey oldu. Edith de Haviland, söze karıştı.

"Pekâlâ, pek güzel... Fakat insan zevahiri kurtarmaya da çalışmalıdır, Roger, eğer iflâs eder, ondan sonra da Sophia'nın yardımım kabul etmeden dünyanın bir ucuna kaçarsan herkes aklına geleni söyler. Bu Sophia için hiç de hoş olmaz."

Clemency, istihkarla döndü. "Başkalarının fikirlerine kim aldırır?"

Edith de Haviland, sert bir tavırla cevap verdi. "Senin böyle şeylere aldırmadığını biliyoruz, Clemency!

Fakat Sophia'nın burada... bu dünyada yaşaması gerek! O hem akıllı, hem de müşfik bir kız. Aristede, onu seçmekte, ailenin servetini ona teslim etmekte çok haklı. Tabii bir insanın oğullarını atlayıp, torununu seçmesi biz İngilizlerin kafasına göre bir şey değil, o da başka... Yalnız Sophia'nın bu meselede aç gözlülük ettiği, Roger'a yardıma yanaşmayıp, onun iflâsına aldırmadığı hakkında dedikodular çıkarsa, bu hiç de hoş olmaz."

Roger, teyzesinin yanına gitti. Yaşlı kadına sarılarak, onu göğsüne bastırdı.

"Edith teyze, sen dünyanın en şeker kadınısın. Aynı zamanda çok da inatçısın. Mücadeleden yunuyorsun. Fakat meseleyi hâlâ anlayamadın. Clemency'le ben, -ne istediğimizi- neyi istemediğimizi çok iyi biliyoruz."

Birdenbire yanakları kızarıveren Clemency, sanki aileye meydan okuyormuş gibi onların karşısına dikildi.

"Hiç biriniz Roger'ı anlayamıyorsunuz! Hiçbir zaman da anlamadınız! Bundan sonra anlayacağınızı da pek sanmıyorum! Haydi, gel Roger."

Mr. Gaitskill, kâğıtlarını düzeltir ve hafifçe öksürürken, onlar da odadan çıktılar. Avukatın yüzünden hoşnutsuzluğunu anlamak mümkündü. Mr. Gaitskill, o zamana kadar olanlardan hiç memnun kalmamış, bir hayli sinirlenmişti. Bu o kadar açıktı ki.

Sonunda bakışlarım Sophia'yı buldu. Genç kız, şöminenin yanında dimdik duruyordu. Başını kaldırmıştı.

Bakışları sakindi. Bu haliyle o kadar da güzeldi ki. Ona koskoca bir servet kalmıştı ama o anda "Zavallı..." diye düşündüm. "Birdenbire ne kadar yalnız kaldı." Artık Sophia'yla ailesi arasına koskoca bir engel dikilmişti. Genç kız onlardan ayrılmıştı şimdi. Onun da bunu bildiğini ve gerçeği olduğu gibi kabul ettiğini sezdim. İhtiyar Leonides, sırtına ağır bir yük yüklemişti. Adam, bunu biliyordu. Sophia da şimdi durumu anlamıştı. Büyük babası kızın omuzlarının bu yükü taşıyacak kadar sağlam olduğundan emindi. Fakat o anda Sophia'ya çok acıdım. Bu hissimi kelimelerle anlatmam olanaksızdı.

Mr. Gaitskill'in öksürüklerinin yerini, ciddi ve kuru sesi aldı. Avukat yine ölçülü bir şekilde konuşuyordu.

"İzninizle... sizi tebrik etmek istiyorum, Sophia. Artık çok zenginsiniz. Öhhö... derhal harekete geçmenizi pek tavsiye etmem. Halen masrafları karşılamak için size bir miktar para verebiliriz. Eğer ilerideki faaliyetler hakkında fikrimi almak isterseniz, size elimden geldiği kadar yardım ederim. Bunu memnuniyetle yaparım. Tavsiyelerimin sağlamlığından emin olabilirsiniz. Bu durumu iyice düşünün, ondan sonra bir gün kararlaştıralım, yazıhaneme gelin."

Edith de Haviland, inatçı bir tavırla, "Roger..." diye başladı.

Mr. Gaitskill, çabucak döndü.

"Roger, artık kendi başının çaresine baksın... Koskoca adam o Şey... sanırım elli dördünde... Aristede Leonides çok haklıydı. Roger, iş adamı değil. Hiçbir zaman da olamayacak." Sophia'ya baktı. "Eğer Şirketi iflâstan kurtarmak istiyorsanız... orasını Roger'ın mükemmel bir şekilde idare edeceğini katiyen sanmayın!"

Sophia, "Şirketi iflâstan kurtarmak aklımdan bile geçmiyor," dedi.

Vasiyetname okunduktan sonra ilk kez konuşuyordu. Sesi sakin ve ciddiydi.

"Bu bir budalalık olur," diye ekledi.

Gaitskill, kaşlarının altından ona şöyle bir baktıktan sonra usulca kendi kendisine gülümsedi. Sonra da,

"Allahaısmarladık... İyi günler," diyerek salondan çıktı.

Uzun, derin bir sessizlik oldu. Leonidesler yavaş yavaş yalnız kalmış olduklarını anlamaya başlıyorlardı.

Sonunda, Philip soğuk bir tavırla ayağa kalktı.

"Baba..." Sophia, kendinden emin olmayan bir tavırla adeta yalvarırcasına konuşmuştu.

Philip'in düşmanca bir tavırla ona döndüğünü gördüm. Babasının buz gibi bakışları karşısında Sophia titreyerek, hafifçe geriledi.

Philip, "Seni tebrik etmediğim için kusuruma bakma," diye mırıldandı. "Bu benim için müthiş bir darbe oldu. Babamın beni bu kadar kötü bir duruma düşüreceği aklıma bile gelmezdi! Ne büyük hakaret bu! Kendisine olan bağlılığıma aldırmadı! Evet! Bağlılığıma!"

İlk defa o buzların çatladığını, Philip'in gerçek çehresinin ortaya çıktığını gördüm.

"Yarabbi!" diye bağırdı. "Bunu bana nasıl yapabildi? Zaten bana karşı daima haksızlık etti! Daima! Daima!"

Edith de Haviland, haykırdı. "Hayır, Philip, hayır! Böyle düşünmemelisin! Bunu da yeni bir hakaret sayma!

Çünkü bu durumun hakaretle ilgisi yok. İnsan yaşlandıkça gençlere sokuluyor, yeni nesilden medet umuyor!...

Emin ol. Bütün mesele bundan ibaret... Sonra... Aristede gerçekten fevkalâde bir iş adamıydı. Onun servet pay edildiği takdirde veraset vergisinin çok artacağını söylediğini kaç kez duydum! Tabii..."

Philip, "O beni hiçbir zaman sevmedi," diye mırıldandı. Sesi alçalmış ve iyice boğuklaşmıştı. "Daima Roger'ı tercih etti. Roger'!! Neyse... hiç olmazsa..." inanılmayacak derecede korkunç bir nefret ifadesi o yakışıklı çehresini bir anda çirkinleştirdi. "...babam Roger'ın da beceriksiz bir budaladan başka bir şey olmadığını anladı.

Roger'a da beş para bırakmadı o."

Eustace, "Ya ben ne olacağım?" dedi.

O zamana kadar Eustace'a pek aldırmamıştım. Fakat birdenbire çocuğun müthiş bir ruhi buhran geçirdiğini anladım. Tirtir titriyordu. Yüzü kıpkırmızı kesilmişti. Gözleri de yaşarmıştı galiba. Sesi, gitgide tizleşiyordu.

"Rezalet bu! Korkunç bir rezalet! Büyükbabam bana böyle bir şey yapmaya nasıl cesaret edebildi? Ne küstahlık bu? Beni atlayıp, paralarını Sophia'ya nasıl bıraktı? Bu haksızlık değil de nedir! Ondan nefret ediyorum! Tiksiniyorum! Büyükbabamı ömrümün sonuna kadar affetmeyeceğim. Kötü kalpli, iğrenç ve tutucu ihtiyar! Onun ölmesini istiyordum. Bu evden kurtulmayı arzu ediyordum. Kendi kendimin efendisi olmam gerekirdi benim. Fakat şimdi... Sophia’nın emirlerini dinleyeceğim, onun sözlerine boyun eğeceğim. Yani gülünç bir duruma düşeceğim! Ah, keşke ölsem de kurtulsam!"

Sesi boğuklaştı. Çocuk dönerek, odadan dışarı fırladı.

Edith de Haviland, dudak büktü.

"Hislerine hakim olmasını bilmiyor..."

Magda, "Onun neler hissettiğini anlıyorum!" diye bağırdı. Miss de Haviland, hiddetle homurdandı.

"Bundan eminim."

"Zavallı yavrucak! Gidip, onunla konuşayım."

Edith de Haviland, telâşla kadının peşinden koştu. "Magda! Rica ederim..."

Sesleri uzaklaştı. Sophia, hâlâ babasına bakıyordu. Sanırım bakışlarıyla ona yalvarıyordu. Eğer öyleyse, Philip buna aldırmadı bile. Kendisini toplamıştı, kızını soğuk bakışlarla süzüyordu.

"Kozlarını iyi oynadın, Sophia," dedi. Sonra da ağır ağır odadan çıktı.

Haykırdım. "Bu kadarı da fazla artık. Hainlik bu! Sophia."

Genç kız, ellerini bana doğru uzattı. Onu kollarıma aldım.

"Bu senin dayanabileceğin bir şey değil, sevgilim."

Sophia, içini çekti. "Onların neler hissettiğini anlıyorum."

"Büyükbaban olacak o yaşlı şeytan başına bu derdi açmamalıydı."

Omuzlarını dikleştirdi.

"Büyükbabam bunlara dayanabileceğime inanıyordu. Gerçekten ben her şeye katlanırım. Yalnız... yalnız...

Eustace’ın bu kadar üzülmesini istemezdim."

"Merak etme. Üzüntüsü yakında geçer."

"Acaba? Gerçekten geçer mi? Eustace, tuhaf bir çocuktur. Durmadan kurar... Babamın kırılması da beni çok sarstı."

"Neyse annenin pek aldırdığı yok."

"Aslında o da biraz aldırıyor. Kızma gidip, bir piyese para yatırmasını istemek pek de hoş bir şey olmasa gerek..." İçini çekti. "Bak görürsün. Annem hiç zaman kaybetmeyecek. Edith Thompson'a para yatırmam için beni sıkıştırmaya başlayacak."

"Sen ne diyeceksin? Onu memnun etmek için..."

Sophia, kollarımdan sıyrıldı, başını kaldırdı.

"Hayır," diyeceğim tabii. Berbat bir piyes o. İstediği rol de anneme göre değil. Parayı sokağa atmanın gereği yok."

Hafifçe güldüm. İçimden gelmişti bu. Sophia, kuşkuyla, "Ne var?" diye sordu. "Yavaş yavaş Büyükbabanın parasını sana bırakmasının nedenini

anlamaya başlıyorum. Sen ona çok benziyorsun, Sophia."

21

O ara bir tek üzüntüm vardı. Josephine'in de aramızda olmaması. Muhakkak ki küçük kız o olaylar sırasında bir hayli eğlenecekti.

Josephine, süratle iyileşiyordu. Pek yakında malikâneye dönecekti. Buna rağmen, diğer önemli bir olayı da kaçırdı.

Bir sabah Sophia ve Brenda'yla bahçede konuşurken, kapının önünde bir araba durdu. Baş Müfettiş

Taverner'le Komiser Lamb indiler. Merdivenlerden çıkarak, eve girdiler.

Brenda, olduğu yerde donmuş gibi kalmış, arabaya bakıyordu.

"Yine bu adamlar... Tekrar geldiler. Oysa ben onların bu işten vazgeçtiklerini... her şeyin sona erdiğini sanıyordum."

Genç kadının titrediğini gördüm.

Brenda, on dakika önce yanımıza gelmişti. Chinchilla, kürküne sıkı sıkı sarılarak, "Eğer biraz hava almazsam... biraz yürüyemezsem, çıldıracağım," demişti. "Bahçe kapısından adımımı atar atmaz muhakkak gazeteciler üzerime atlıyor. Burada, kuşatılmış gibi bir halimiz var. Bu sonuna kadar devam mı edecek?"

Sophia, gazetecilerin pek yakında bu işten bıkacaklarını söyledi.

Sonra da ekledi. "Arabayla dolaşabilirsin, Brenda."

"Fakat... ben biraz yürümek istiyorum. Sana söyledim ya..."

Bir an durdu. Sonra da birdenbire, "Laurence'in işine son verecekmişsin, Sophia," dedi. "Neden?"

"Eustace için başka planlarımız var. Josephine ise İsviçreye gidecek."

Doğrusu Laurence'i çok üzmüşsün. Senin kendisine güvenmediğini sanıyor."

Sophia cevap vermedi ve polis arabası da işte tam o sırada geldi...

Brenda, orada durmuş, nemli sonbahar havasında titriyordu... "Yine ne istiyorlar? Niçin geldiler?"

Taverner'la Komiser Lamb'in tekrar ortaya çıkmalarının nedenini tahmin etmek güç değildi. Sophia'ya, su deposunda bulduğum aşk mektuplarından söz etmemiştim. Fakat bunların Savcıya teslim edildiğini biliyordum.

Taverner, tekrar evden çıktı. Brenda’nın titremesi büsbütün artmıştı. Baş Müfettiş çakıllı yoldan geçerek, çim sahadan bize doğru geldi.

Endişeyle, "Ne istiyorlar?" diye tekrarlayıp duruyordu. "Bu adam ne istiyor? Bu adam ne istiyor?"

Sonunda Taverner bize iyice yaklaştı. Sert ve resmi bir tavırla konuşmaya başladı. Bilinen sözleri söylüyordu tabii.

"Yanımda tutuklanmanız için bir karar var. Sizi 19 eylül akşamı Aristede Leonides'e eserine ile zehirlemek suçundan tutukluyorum. Bunu bir ihtar olarak kabul ediniz. Söyleyeceğiniz her söz bundan sonra mahkemede aleyhinizde bir delil olarak kullanılacak."

İşte o zaman Brenda kendini kaybetti. Haykırıp, bağırmaya başladı. Bana sıkı sıkı sarıldı. "Hayır! Hayır!

Hayır! Bu doğru değil! Charles, ona bunun doğru olmadığını söyleyin! Ben böyle bir şey yapmadım! Bu meseleden haberim bile yoktu! Bir komplo bu! Charles, beni götürmelerine izin vermeyin! Bana inanın, bu doğru değil!... Doğru değil... Ben bir şey yapmadım..."

Korkunç bir sahneydi bu. İnanılmayacak kadar korkunç. Kadını yatıştırmaya, koluma kenetlenen parmaklarını açmaya çalıştım. Kendisine bir avukat tutacağımı... sakin olmasını... avukatın her şeyi halledeceğini söyledim...

Taverner, adeta şefkatle Brenda’nın dirseğini tuttu.

"Haydi, gelin Mrs. Leonides. Şapka istemezsiniz değil mi? Evet... O halde hemen gidebiliriz."

Kadın, gerileyerek, bir kedininkini andıran o koskocaman gözleriyle Taverner'e baktı.

"Laurence?" dedi. "Laurence'e ne yaptınız?"

Baş Müfettiş, "Mr. Laurence Brown da tutuklandı," diye cevap verdi.

Brenda o zaman bayağı çöktü. Vücudu gevşeyip, adeta küçüldü. Göz yaşları yanaklarından süzülmeye başladı. Sessiz sedasız Taverner'la gitti. Çim sahadan geçerek, polis arabasına doğru yürüdü. Aynı anda Laurence Brownla Komiser Lamb'in de evden çıktıklarını gördüm. Dördü de otomobile bindiler. Araba süratle uzaklaştı.

Derin bir soluk alarak, Sophia'ya döndüm. Rengi iyice uçmuştu. Yüzünde son derece üzüntülü bir ifade vardı.

"Çok korkunç bir şey bu, Charles. Çok korkunç."

"Biliyorum."

"Ona birinci sınıf bir avukat bulmalısın... Avukatların en iyisini. Brenda... Brenda'ya elimizden geldiği kadar yardım etmeliyiz."

"İnsan, bu işlerin nasıl olduğunu bilmiyor..." diye mırıldandım. "Şimdiye kadar kimsenin tutuklandığını görmemiştim..."

"Biliyorum... İnsan bunun nasıl olduğunu tahmin edemiyor..."

İkimiz de sustuk. Ben Brenda'nın yüzündeki o umutsuz dehşet ifadesini düşünüyordum. Nedense bu bana pek aşina gelmişti... Sonra birdenbire bunun nedenini anladım. Çarpık Ev'e ilk geldiğim zaman Magda Leonides'in yüzünde de aynı ifadeyi görmüştüm. Fakat kadın o sırada Edith Thompson piyesinden söz ediyordu.

"Ondan sonra..." demişti. "Müthiş bir korku? Ne dersiniz?"

Müthiş bir korku! İşte Brenda'nın yüzünde de böyle bir ifade vardı. Mücadeleci bir kadın değildi o.

Brenda'nın cinayet işleme cesaretini bulmuş olmasına bile şaşıyorum. Belki de bu işi o yapmamıştı. Belki de dengesiz bir tip olan, herkesin aleyhine döndüğünü sanan Laurence Brown... istediği kadının hürriyetine kavuşması için, küçük bir şişenin içindeki ilâcı, diğer küçük bir şişeye boşaltmıştı.

Sophia, mırıldandı. "Demek bu iş de bitti?"

Derin derin içini çektikten sonra sordu.

"Fakat onları neden tutukladılar? Ben yeterli delil olmadığını sanıyordum."

"San zamanlarda bazı kanıtlar bulundu. Yani... bir takım mektuplar."

"Onların birbirlerine aşk mektupları yazdıklarını mı kastediyorsun, Charles?"

"Evet..." diye mırıldandım:

"Ne budalalık! İnsan o mektupları saklar mı?"

Evet... Gerçekten onlarınki de budalalıktı... Başkalarının tecrübe ve hatalarından ders almayanlara has bir budalalık... Gazetede her gün buna benzer olaylardan söz ediliyordu. Bu tip aptallıklardan. Mektupları... yazılı aşk yeminlerini saklama merakından...

"Sophia," dedim. "Korkunç bir mesele bu. Fakat buna üzülmenin, hayıflanıp, düşünmenin bir yararı da yok.

Neticede, ta olayın başından beri böyle olmasını istiyor... bunu umut ediyorduk. Öyle değil mi? Mario'da yemek yediğimiz ilk gece böyle söyledin. Büyükbabam, uygun biri öldürmüş olduğu takdirde meselenin düzeleceğinden söz ettin. Uygun kimse Brenda'ydı, değil mi? Brenda ya da Laurence?"

"Sus, Charles... Kendi kendimden nefret etmeme neden olacaksın."

"Fakat anlayışlı olmamız lâzım, sevgilim. Artık evlenebiliriz, Sophia. Şimdi bir bahane bulamazsın.

Leonides ailesinin bu olayla bir ilgisi olmadığı ortaya çıktı. Kurtuldunuz."

Bana baktı. Gözlerinin ne kadar parlak bir mavi olduğunu o zamana kadar farketmemiştim.

"Evet..." diye mırıldandı. "Herhalde kurtulduk. Gerçekten kurtulduk, değil mi sevgilim? Bundan eminsin ya?"

"Yavrucuğum, Büyükbabanı öldürmeniz için hiçbir neden yoktu. Hiçbir neden."

Birdenbire bembeyaz kesildi.

"Ben hariç, Charles. Benim büyükbabamı öldürmem için bir neden vardı."

"Evet, tabii..." Fena halde şaşalamıştım. "Fakat aslında böyle bir şey yoktu. Neticede, Büyükbabanın yeni vasiyetnamesinden haberin yoktu."

Usulca, "Hayır, Charles..." diye fısıldadı. "Aksine... Haberim vardı?"

"Ne?" Hayretle ona bakakaldım. Vücudum birdenbire buz gibi olmuştu.

"Büyükbabamın bütün servetini bana bıraktığını çoktan öğrenmiştim."

"Fakat... nasıl?"

"Bunu bana, büyükbabam, kendisi söyledi. Öldürülmeden on beş gün önce, birdenbire beni bir kenara çekerek, 'Bütün paramı sana bırakıyorum. Ben ölüp gittikten sonra aileye iyi bak," dedi.

Şaşkın şaşkın yüzüne baktım.

"Fakat bana bundan hiç söz etmedin."

"Öyle... Bizimkiler vasiyetnameden... büyükbabamın bunu nasıl imzaladığından söz etmeye... olayı tekrar tekrar anlatmaya başlayınca ben de tereddüt ettim. Büyükbabamın bir hata yaptığını, servetini bana bıraktığım sandığını düşündüm..." Ya da belki de, dedim. Büyükbabam yeni bir vasiyetname yaparak, her şeyi bana verdiğini açıkladı. Fakat bu vasiyetname kayboldu. Artık bir daha da bulunmayacak." Doğrusunu istersen, vasiyetnamenin bulunmasını pek istemiyordum. Çok... çok korkuyordum, Charles."

"Korkuyor muydun? Neden?"

"Bilmem... Belki cinayet yüzünden..."

Brenda'nın yüzündeki dehşet ifadesini hatırladım. O şuursuz paniği... Magda'nın katil kadın rolüne çıkmayı düşünürken çehresinde beliren müthiş korkuyu düşündüm... Sophia, paniğe kapılmazdı. Fakat gerçekçi bir kızdı o. İhtiyar Leonides'in vasiyetnamesi yüzünden polisin kendisinden kuşkulanacağını anlamıştı.

Onun benimle nişanlanmayı reddetmesinin... ısrarla gerçeği ortaya çıkarmamı istemesinin nedenini biliyordum artık. Ya da bildiğimi sanıyordum. Sophia, gerçeği öğrenmesinin şart olduğunu tekrar tekrar söylemişti. Bunu anlatırken çok heyecanlı ve samimi bir tavır takındığım hâlâ unutmamıştım.

Dönerek eve doğru yürümeye başladık.

Birdenbire, belli bir yerde Sophia'nın söylediği başka bir söz aklıma geldi.

Sophia, birini öldürebileceğinden söz etmiş, 'Fakat bunu yapmam için ortada önemli bir neden olması gerek...' demişti.

22

Roger ile Clemency, kayalık bahçenin yanından çıkarak, hızla bize doğru geldiler. Roger'ın buruşuk, twid elbiseleri ona şehir kıyafetinden daha çok yakışıyordu. Adamın heyecanlı ve sevinçli bir hali vardı. Clemency ise kaşlarını çatmıştı.

Roger, "Merhaba çocuklar!" diye bağırdı. "Oh, çok şükür! O iğrenç kadını tutuklamayacaklar sanıyordum! Şimdiye kadar neden beklediler bilmem? Neyse... Artık hem onu yakaladılar, hem de o pısırık âşığını, inşallah ikisini de asarlar."

Clemency'nin kaşları büsbütün çatıldı.

"Bu kadar barbar olma, Roger."

"Barbar mı? Hah! Onlar, kendilerine güveni olan, zavallı, aciz bir ihtiyarı, müthiş bir soğukkanlılıkla zehirlediler. Ne iğrenç cinayetti bu. Katillerin yakalandığına sevindiğimi, onların lâyık oldukları cezayı bulacaklarını umduğumu söyleyince bana kızıyorsun. Barbar olduğumu söylüyorsun. Doğrusu o kadını ellerimle seve seve boğarım."

Durarak, derin bir soluk aldı. Sonra ekledi.

"Polis tutuklamaya geldiği zaman Brenda yanınızdaydı değil mi? Ne yaptı?" , Sophia, alçak bir sesle, "Korkunç bir sahneydi bu," diye cevap verdi. "Brenda korkudan çıldırmıştı adeta."

"Oh olsun!"

Clemency, homurdandı. "Bu kadar kindar olma."

"Ah, hayatım... Sen meseleyi anlayamıyorsun! Neticede ölen senin baban değildi. Ben babamı çok severim!

Anlıyor musun? Onu çok severdim!"

Clemency, "Bunu şimdiye kadar anlamış olmam gerek..." diye mırıldandı.

Roger, yarı şaka yarı ciddi, "Senin hayalin hiç de geniş değil, Clemency," dedi. "Peki... ya zehirleyen ben olsaydım..."

Kadının gözlerini yarı kapadığını, yumruklarını çabucak sıktığını farkettim. Sert bir sesle bağırdı. "Böyle şeyleri, şaka yollu da olsa, sakın söyleme!"

"Üzülme, hayatım, üzülme. Pek yakında uzaklara gidecek ve bütün bunlardan kurtulacağız."

Eve doğru yürüdük. Roger'la Sophia, önden gidiyorlardı. Clemency'le ben de geriden.

Kadın, "Herhalde artık gitmemize izin verirler?" dedi.

Sordum. "Demek gitmek için bu kadar acele ediyorsunuz?"

"Bu bekleyiş beni mahvediyor."

Hayretle ona baktım. Bu halin karşısında umutsuzca bir tavırla gülerek, başını salladı.

O zamana kadar Clemency'nin sinirlerinin ne kadar gerilmiş olduğunu farkedememiştim. Üstelik kadının Roger'ı umutsuzcasına sevdiğini de anlamamıştım. Kıskanç, başka hiçbir şeyin yaşamasına izin vermeyen bir sevgiydi onunki.

Birdenbire Edith de Haviland'ın sözlerini hatırladım., Kadın, bana, "Onlara tapmıyorum..." derken, sesi bir hayli tuhaflaşmıştı. Acaba Miss de Haviland o sırada Clemency'i mi düşünüyordu?

"Roger," diye düşündüm. "Babasını çok sevmiş... Artık kimseyi onun kadar sevemez. Karısına çok düşkün ama babasına olan bağlılığı, Clemency'e karşı duyduğu sevgiden de kuvvetliymiş..." İlk kez Clemency'nin kocasıyla yalnız kalmayı, onun sadece kendisinin olmasını ne kadar şiddetle arzu ettiğini anlıyordum. Roger'a olan aşkı onun bütün hayatıydı. Roger yalnız onun kocası ve âşığı değil, aynı zamanda çocuğuydu.

Bir araba kapının önünde durdu.

"Aa," dedim. "Josephine geldi..."

Küçük kızla Magda arabadan indiler. Josephine'in başı sarılıydı ama kız çok sağlıklıymış, tamamıyla iyileşmiş gibi duruyordu.

"Balıklarımı görmek istiyorum," diye mırıldanarak, bize, daha doğrusu havuza doğru yürümeye başladı.

Magda, bağırdı. "Hayatım. Önce içeri girip biraz yatsan iyi olur. Hatta bir tabak besleyici bir çorba içsen."

Josephine, somurttu. "Israr etme, anne. Ben çok iyiyim. Besleyici çorbadan da nefret ederim."

Magda, tereddütle durakladı. Josephine'in, daha birkaç gün önce hastaneden çıkacak hale girdiğini biliyordum. Fakat Taverner'in bir iması üzerine kızı bir süre daha orada tutmuşlardı. Baş Müfettiş, suçlular tutuklanmadıkça Josephine'in malikâneye gelmesini istemiyordu. Çocuğun hayatını tehlikeye atmak niyetinde değildi.

Magda'ya baktım.

"Herhalde açık hava ona iyi gelir. Gider ben de onunla dolaşırım."

Dönerek, küçük kıza daha o havuzun yanına gitmeden, yetiştim.

"Josephine," diye mırıldandım. "Sen gideli neler oldu, neler."

Josephine, cevap vermedi. Biraz bozuk olduğu anlaşılan gözlerini kısmış, havuza bakıp duruyordu.

"Ferdinand'ı göremiyorum."

"Hangisi Ferdinand?"

"Dört kuyruklu olanı."

"Onlar gerçekten şirin oluyor. Fakat ben şu parlak, altın gibi balığı beğeniyorum."

"Basit bir şey o."

"Şu beyaz hiç hoşuma gitmedi. Nedir öyle... Kanatları kopmuş gibi..."

Josephine, beni alayla süzdü.

"Bir 'shebunkin' o! Bunlara, diğer balıklardan daha çok para verildi."

"Neler olduğunu öğrenmek istemiyor musun, Josephine?"

"Olanları bildiğimi sanıyorum."

"Başka bir vasiyetname bulunduğundan ve Büyükbabanın bütün paralarını Sophia'ya bıraktığından haberin var mı?"

Josephine, bu sözlerden pek sıkılmış gibi bir tavırla başını salladı.

"Bunu annem bana anlattı. Hoş ben de meseleyi biliyordum ya."

"Yani bunu hastanedeyken mi duydun?"

"Hayır, hayır... Ben büyükbabamın bütün parasını Sophia'ya bıraktığını biliyordum. Büyükbabam bunu Sophia'ya söylerken duydum."

"Ne o? Yine kapıdan mı dinliyordun?"

"Evet. Kapıdan konuşulanları dinlemek hoşuma gidiyor."

"Bu son derece çirkin bir hareket! Şunu da unutma. Gizlice başkalarının sözlerini dinleyenler, kendileri hakkında iyi şeyler söylenmediğini de duyarlar."

Josephine bana tuhaf tuhaf baktı.

"Büyükbabamın benim hakkımda söylediklerini de duydum. Kasdettiğin bu muydu?"

Bir an sustu. Sonra da, başını salladı.

"Dadı, beni kapılardan içeride konuşulanların dinlerken yakaladığı zaman, hiddetinden deliye dönüyor.

Küçük bir ladynin böyle bir şey yapmaması gerektiğini söylüyor."

"Çok da haklı."

Josephine, "Püf..." dedi. "Artık son zamanlarda hiç kimse bir 'lady' gibi hareket etmiyor. Bunu geçen gün radyoda da söylediler. Artık bunun tarihe karıştığından söz ettiler..." Kelimelerin üzerine basa basa, ağır ağır konuşmuştu.

Konuyu değiştirdim.

"Biraz geç geldiğin için o heyecanlı sahneye de yetişemedin. Baş Müfettiş Taverner, Brenda'yla Laurence Brown’u tutukladı."

Josephine'in, açıkgöz bir detektif tavrı takınarak, bana heyecanla bu olayı soracağını sanıyordum. Fakat o insanı deli eden sakin, hatta sıkıntılı haliyle içini çekti.

"Evet, evet. Biliyorum."

"Bunu bilmen imkânsız. Çünkü olay biraz önce oldu."

"Araba yolda yanımızdan geçti. Baş Müfettiş Taverner'la süet ayakkabılı detektif otomobildelerdi.

Brenda'yla Laurence Brown’un da yanlarında olduğunu görünce, onların tutuklandığını hemen anladım. İnşallah Taverner onlara yasal haklarını bildirdi. Biliyorsun, bunu yapması gerek."

Kıza, endişe etmemesini, Taverner'ın uygun şekilde konuştuğunu söyledim.

Sonra da özür diler gibi, "Taverner'a mektupları açıklamak zorunda kaldım..." diye mırıldandım. "Onları su tankının altında buldum. Meseleyi Baş Müfettişe senin anlatmanı istiyordum ama sen o sırada baygın yatıyordun."

Josephine, elini usulca başına götürdü.

Sonra da sakin sakin, "Benim ölmem gerekirdi," diye cevap verdi. "Sana ikinci cinayetin işlenme zamanının gelmiş olduğunu söyledim. Su deposu o mektupları saklayacak yer değildi... Bir gün Laurence'in oradan çıktığını görünce, meseleyi hemen anladım. Yani... o öyle evde tamir filan yapan, borularla, sigortalarla oynayan erkeklerden değildir, işte bu yüzden onun su deposuna bir şey sakladığına karar verdim."

"Fakat ben zannettim ki..." Edith de Haviland'ın otoriter sesini duyar duymaz, hemen sustum.

"Josephine! Josephine! Çabuk buraya gel!"

Küçük kız içini çekti.

"İşi çok uzattılar. Neyse... Herhalde gitmem daha iyi olur. Sen de gel. Çünkü çağıran Edith teyze."

Çim sahadan koşmaya başladı. Ben de ağır ağır yürüdüm.

Josephine, yaşlı kadınla bir iki kelime konuştuktan sonra içeri girdi. Ben de terasta bekleyen Edith de Haviland'ın yanına gittim. Yorulmuş ve yenilgiyi kabul etmiş gibi bir hali vardı. Endişelendiğimi farkederek, gülmeye çalıştı.

"Bu çocuk başına gelenlere rağmen yine de sapasağlam. Bundan sonra kendisine daha iyi bakmamız gerek. Hoş... herhalde artık buna da gerek yok? Öyle değil mi?"

İçini çekti.

"Olay sona erdiği için o kadar memnunum ki. Fakat... ne rezaletti o. Bir insan cinayet suçuyla tutuklansa bile yine de onurunu korumaya çalışır. Brenda gibi kendisini kaybedip, ciyak ciyak bağıran insanlardan hiç hoşlanmam. Korkak ve onursuz tipler bunlar. Laurence Brown tıpkı tuzağa düşmüş bir tavşana benziyordu."

Kalbimde hafif bir merhamet canlandı.

"Zavallılar," dedim.

"Evet, zavallılar. Herhalde Brenda kendisini korumayı akıl edecek? Yani... doğru dürüst bir avukat tutacak, demek istiyorum. .."

"Ne garip," diye düşündüm. "Hepsi de Brenda'dan nefret ediyorlar. Fakat kadının kendisini ustalıkla savunacak bir avukat tutmasını da istiyorlar."

Edith de Haviland, devam etti.

"Ne kadar sürecek bu? Dava filan ne zaman sona erer?"

"Pek bilmiyorum... Tabii cinayetle itham edilecekler... Sonra hakimin huzuruna çıkarılacaklar. Herhalde mahkeme üç dört ay sürer. Mahkum edilirlerse, temyiz meselesi var..."

"Onları mahkum ederler mi dersiniz, Charles?" diye sordu.

"Bilmiyorum. Polisin elindeki delillerden de pek haberim yok. Tabii mektupları biliyorum..."

"Mektupları mı? Aşk mektupları mı bunlar? Demek, Brenda'yla Laurence sevişiyorlarmış."

"Birbirlerine aşıkmışlar, Miss de Haviland."

Yaşlı kadın büsbütün ciddileşti.

"Bu durum hiç hoşuma gitmiyor, Charles. Brenda'yı sevmem. Hele önce ondan nefret ederdim. Onun hakkında söylemediğim kalmazdı. Fakat şimdi, onun her fırsattan yararlanmasını, iyi bir avukat tutmasını istiyorum. Bunu

Aristede de arzu ederdi. Brenda'nın yardımına koşmak, benim görevim. Bana... öyle geliyor."

"Ya Laurence?"

"Laurence mi?" Sabırsız bir tavırla omzunu silkti. "Erkekler kendi başlarının çaresine bakmayı bilmelidirler. Fakat, Brenda'ya yardım etmezsek, Aristede bizi kesinlikle affetmez ve..." cümlesini tamamlamayarak sustu.

Sonra da, "Yemek zamanı geldi sanırım..." dedi. "Artık içeri girelim."

Yaşlı kadına Londra'ya gideceğimi söyledim.

"Arabanızla mı?" diye sordu.

"Evet."

"Hımm... Acaba beni de götürmeniz kabil mi? Artık bu hapishaneden çıkmamıza izin var sanırım."

"Arzu ediyorsanız, sizi Londra'ya götürürüm. Fakat Magda'yla Sophia'da yemekten sonra Londra'ya gidecekler sanırım. Herhalde onların yanında daha rahat edersiniz. Neticede benim arabam iki kişilik."

"Ben onlarla gitmek istemiyorum. Beni Londra'ya siz götürün. Bu meseleden de fazla söz etmeyin."

Biraz şaşırdım ama onun istediği şekilde de hareket ettim. Kente giderken yolda fazla konuşmadık. Ona, kendisini nerede bırakmamı istediğini sordum.

"Harley sokağında..." dedi.

Tanınmış doktorların bulunduğu bu sokağın adını duyunca biraz kaygılanmadım değil. Fakat yaşlı kadına bir şey söylemek de istemedim.

O, devam etti. "Galiba daha erken. Beni Debenham'a bırakın. Orada yemek yer, ondan sonra da Harley sokağına giderim."

"İnşallah..." diye başladım. Sonra da sustum.

Başını salladı. "İşte ben de bu yüzden Magda'yla gitmek istemedim. O her şeyi büyütüyor, etrafı velveleye veriyor. Meseleyi abartıyor."

Mırıldandım. "Çok üzgünüm."

"Bunun gereği yok ki. Güzel bir hayat sürdüm ben. Fevkalâde bir hayat." Birdenbire gülümsedi. "Henüz ölmüş de değilim."

Babamı birkaç günden beri görmemiştim. Odasına girdiğim zaman onu dosyalara dalmış buldum. Yalnız bunların Leonides olayıyla bir ilgisi yoktu. Bu yüzden çıkıp, Taverner'ı aramaya başladım.

Baş müfettişin boş zamanı vardı anlaşılan. Benimle gelip, bir içki içmeye razı oldu. Onu, Leonides esrarını çözdüğü, meseleyi hallettiği için tebrike çalıştım. Baş Müfettiş de bu sözlerimi dikkatle dinledi. Fakat hiç de neşeli bir hali yoktu.

"Eh," diye mırıldandı. "Bu iş de bitti. Elimizde kanıtlar da var. Kimse suçlamalarımızın asılsız olduğunu söyleyemez."

"Onları mahkum edecekler mi dersiniz?"

"Bu konuda şimdiden bir şey söylemek imkânsız. Durum ortada. Görgü tanığı yok. Cinayet davalarının ekserisinde böyledir. Hemen her şey onların jüri üzerinde bırakacakları etkiye bağlı."

"Peki ya mektuplar?"

"İlk bakışta bunlar dinamitten farksız, Mr. Charles. Kadın mektuplarında kocası öldükten sonra birlikte mutlu yaşayacaklarından söz etmiş. Sonra bunlarda, 'Artık az kaldı...' gibi sözler de var... Yalnız şunu unutmayın, savunma avukatı bunlara tamamıyla başka anlam verecektim. 'Kocası o kadar yaşlıydı ki, er geç öleceği muhakkaktı... Bunu umut edebilirlerdi.' Sonra mektuplarda, zehirden açık açık söz edilmiyor. Tabii bazı cümleler aynı anlama geliyor ama olsun. Bu mesele biraz da yargıca bağlı. Eğer davaya ihtiyar Carberry bakarsa, sizinkiler mahvoldu demektir. Çünkü adamın gayrimeşru aşk maceralarına tahammülü yoktur. Herhalde savunma için Eagles ya da Humphrey Kerr'ı tutacaklar. Humphrey, böyle davalarda olağanüstüdür. Ama jürinin ne yapacağı hiç belli olmaz. Biliyor musunuz, Mr. Charles, aslında Brenda'yla Laurence öyle sevimli tipler değiller. Brenda, çok yaşlı bir adamla sırf parası için evlenmiş olan güzel bir kadın. Laurence ise dövüşmekten korkan, pısırık bir adam. Cinayet o kadar basit... o kadar aşina bir şey ki, insan onların ihtiyar Leonides'i öldürmediklerini bile düşünüyor... Tabii jüri, cinayeti Laurence'in işlediğine, kadının bundan haberi olmadığına... ya da bunun tam tersine, yani... ihtiyar Leonides'i

Brenda'nın zehirlediğine, Laurence'in masum olduğuna karar verebilir. Ya da, 'Her ikisi de suçlu,' diye kestirip atarlar."

"Peki, siz, kendiniz, ne düşünüyorsunuz?" diye sordum.

Taverner bana boş gözlerle baktı. Yüzü ifadesizdi.

"Ben, hiçbir şey düşünmüyorum. Ben, delilleri topladım. Bunlar Savcıya yollandı. O da dava açılmasına karar verdi. İşte o kadar. Ben görevimi yaptım. Meselenin bundan sonrası beni ilgilendirmiyor. Eh... Artık ne düşündüğümü anladınız, Mr. Charles."

Fakat... pek de anlamış sayılmazdım. Taverner, bilmediğim bir nedenden dolayı durumdan hiç memnun değildi.

Babama, ancak üç gün sonra açılabildim. Bizim ihtiyar artık bana olaydan hiç söz etmiyordu. Nedense aramızda bir soğukluk, daha doğrusu bir gerginlik belirmişti. Bunun nedenini bildiğimi sanıyordum. Elimden geleni yapmam ve . aramızdaki bu görünmez engeli kaldırmam gerekiyordu.

"Baba," dedim. "Seninle açık açık konuşalım. Taverner, Aristede Leonides'i Brenda'yla Laurence'in öldürdüğünü sanmıyor... Bu sonuçtan sen de pek memnun değilsin."

Babam başını sallayarak, Taverner'in sözlerini tekrarladı.

"Bu meselenin artık bizimle bir ilgisi yok. Brenda''yla Laurence, dava edilecekler. Bundan hiç kuşkun olmasın."

"Fakat, sen... onların suçlu olduğunu sanmıyorsun... Taverner da öyle..."

"Onların suçlu olup olmadığına jüri karar verecek!"

"Rica ederim!" diye bağırdım. "Beni bu sözlerle susturmaya çalışma! Sen, kendin şahsen ne düşünüyorsun?

Taverner ne fikirde?"

"Benim şahsi fikrim, seninkinden daha kıymetli olamaz, Charles."

"Tersine. Neticede senin bu işte çok tecrüben var."

"Seninle açık konuşacağım. Doğrusunu istersen... ben de bilmiyorum!"

"Yani... onlar suçlu olabilir mi?"

"Tabii."

"Fakat suçlu olduklarından pek emin değilsin."

Babam, omzunu silkti.

"İnsan nasıl emin olabilir?"

"Baba, rica ederim benimle söz düellosuna başlama. Bundan önceki olaylarda emin değil miydin?

tamamıyla emin? Hiç kuşkulandığın oluyor muydu?"

"Bazen... Ama her vakit değil."

"Yarabbi! Bu kez emin olmanı o kadar isterdim ki."

"Ben de Öyle, oğlum.?

İkimiz de sustuk. Ben, alacakaranlıkta bahçeden içeri giren iki kurşuni gölgeyi düşünüyordum. Yalnızdı onlar. Polis peşlerindeydi. Korkuyorlardı. Ta başından beri korkuyorlardı zaten. Bu da suçlu olduklarını göstermez miydi?

Bu soruyu, yine kendim cevaplandırdım. "Şart değil..." Hem Brenda ve hem de Laurence hayattan korkuyorlardı. Kendilerine güvenleri yoktu. Tehlikeden ve yenilgiden kurtulacak yetenekleri olmadığını biliyorlardı. Cinayetle sonuçlanan gayrimeşru aşk maceralarının pek bol olduğunun farkındaydılar. Kendilerini de aynı şekilde suçlayabileceklerini anlamışlardı.

Babam konuşmaya başladı. Sesi müşfik ve ciddiydi.

"Haydi, Charles! Gerçekleri olduğu gibi kabul etmemiz gerek. Sen hâlâ katilin Leonides ailesinden biri olduğunu düşünüyorsun, değil mi?"

"Ne münasebet! Ben sadece..."

"İtiraz etme. Aslında böyle düşündüğünü biliyorum. Belki yanılıyorsun ama... bu fikri kafandan da atamıyorsun."

İçimi çektim. "Evet."

"Neden?"

"Çünkü..." Meseleyi düşündüm. Durumu açıkça görmeye, olayı kavramaya çalışıyordum. "Çünkü... onlar, kendileri de böyle düşünüyorlar!"

Evet, sonunda meselenin can alacak noktasına parmağımı basmıştım.

"Onlar da mı böyle düşünüyor? İşte bu ilginç. Çok ilginç. Yalnız, bu sözlerinde neyi kasdediyorsun?

Leonidesler de birbirlerinden mi kuşkulanıyorlar? Yoksa katilin kim olduğunu mu biliyorlar?"

Mırıldandım. "Pek emin değilim. Karışık ve belirsiz bir şey bu. Bana kalırsa... onlar bu bilgilerini kendi kendilerinden bile saklamaya çalışıyorlar."

Babam başını salladı.

"Roger, hariç..." diye ekledim. "Çünkü o Brenda’nın katil olduğuna bütün kalbiyle inanıyor. Ve yine bütün kalbiyle kadının asılmasını arzuluyor. Roger'la beraber olmak... hoş bir şey. insan onun yarandayken bayağı rahatlıyor. Çünkü Roger basit ve samimi bir insan. Öyle gizli düşünceleri yok."

Bir an durdum. Sonra içimi çekerek, "Fakat diğerleri..." dedim. "Gayet endişeliler... Sanki özür dilermiş

gibi bir halleri var... Bana Brenda'ya iyi bir avukat tutmamı... ona her türlü fırsatı vermemi... ısrarla söylüyorlar..."

Babam, cevap verdi.

"Çünkü için için Brenda'nın katil olmadığını biliyorlar... Evet... Bu pekâlâ da mümkün."

Sonra da usulca sordu.

"Peki, ihtiyar Leonides'i kim zehirlemiş olabilir? Hepsiyle de konuştun? Sence en uygun katil namzedi hangisi?"

"Bilmiyorum," diye mırıldandım. "Bu yüzden de neredeyse çıldıracağım. Hiç biri de senin 'çizdiğin' katile benzemiyor... Buna karşın içlerinden birinin gerçek katil olduğunu sanıyorum. Bundan eminim."

"Sophia mı?"

"Hayır! Yarabbi! Hayır!"

"İçin için bunun da mümkün olduğunu düşünüyorsun, Charles. İtiraz etme. Öyle olduğu belli. Bunu açıklayamadığın için büsbütün rahatsız

oluyorsun. Peki diğerleri hakkında ne düşünüyorsun? Örneğin... Philip'i alalım?"

"O babasını ancak pek tuhaf bir sebepten dolayı öldürmüş olabilir."

"Sebepler pek tuhaf... hatta gülünç denilecek derecede önemsiz olabilirler. Evet, Philip'den söz ediyorduk."

"O, korkunç bir şekilde Roger'ı kıskanıyor... Bütün ömrünce kıskanmış zaten. Babasının Roger'ı tercih etmesi, Philip'in dünyaya küsmesine neden olmuş. Roger, iflâs etmek üzereymiş. İhtiyar Leonides bunu haber almış. Roger'a, şirketi kurtaracağına dair söz vermiş... Philip'in bunu öğrendiğini varsayalım. Babası o gece öldüğü takdirde Roger'a yardım da edemeyecekti. Roger o zaman iflâs edecek, mahvolacaktı. Biliyorum! Pek saçma bir şey bu..."

"Yo, hiç de değil. Anormal bir durum ama böyle şeylerle çok karşılaştım ben. Ne de olsa yine insanca bir şey bu. Peki, ya Magda?"

"Magda, çocuktan farksız. Tam anlamıyla pireyi deve yapan bir tip. Doğrusu ondan kuşkulanmak aklıma bile gelmezdi. Fakat birdenbire Josephine'i İsviçre'ye göndermeye kalkınca, ben de düşünmeye başladım. Bana, Magda Josephine'in bildiği ya da söyleyeceği bir şeyden korkuyormuş gibi geldi..."

"Ondan sonra da Josephine'in başına o mermer aslan düştü!"

"Herhalde bu annesinin işi değildi!"

"Neden! Niçin olmasın?"

"Fakat, babacığım, bir anne..."

"Charles, Charles, sen hiç gazetelerde polis haberlerini okumuyor musun? Birdenbire çocuklarından birine düşman olan anne çok gördüm ben. Diğerlerine adeta tapar, fakat çocuklarından birine dayanamazlar. Bunun bir nedeni... gizli bir nedeni vardır ama bu da her zaman anlaşılmaz. Her ne hal ise... mantıkla ilgisi olmayan bir nefrettir bu. Üstelik sevgiden de güçlüdür."

İstemeye istemeye, "Magda, Josephine'e onlara hiç benzemediğini... kendisini çingeneden aldıklarını söylermiş," diye itiraf ettim.

"Çocuk buna üzülür müymüş?"

"Bilmem. Pek sanmıyorum."

"Başka kim kaldı? Roger?"

"Roger, babasını öldürmedi. Bundan eminim."

"O halde Roger'ı bir yana bırakalım. Peki karısı? Adı neydi onun? Hah... Clemency..."

"Evet," diye cevap verdim. "Eğer ihtiyar Leonides'i o öldürdüyse bunun sebebi pek garip..."

Babama, Clemency'le konuştuklarımızı anlattım.

"Kadın, Roger'ı bir an önce İngiltere'den götürmeyi istiyordu. Belki bu amacına erişebilmek için ihtiyar Leonides'i özellikle zehirledi... Roger'ı, babasına bir şey söylemeden kaçmaya ikna etmişti. Fakat Aristede Leonides durumu anladı. Şirketi iflâstan kurtarmaya karar verdi. Clemency'nin bütün umutları kırılmış, planları altüst olmuştu.. Baba, o Roger'ı gerçekten çok seviyor. Ona adeta umutsuzcasına âşık. Hatta kocasına tapıyor."

"Edith de Haviland'ın sözlerini düşünüyorsun değil mi?"

"Evet... Bir bakıma... cinayeti Edith de Haviland da işlemiş olabilir. Fakat bunun nedenini tahmin etmek mümkün değil. Yalnız kadının 'Jüri de benim, cellat da ben...' diyebilecek bir tip olduğu belli. Tabii birini öldürmesi için ortada... ona göre... mükemmel ve yeterli bir neden olması gerek."

"Brenda'nın mahkemede doğru dürüst savunmasını isteyenlerden biri de o değil mi? Bu konuda 'bir hayli kaygılı?"

"Evet... Tabii kadın vicdan azabı çekiyor olabilir... İhtiyar Leonides'i öldürmüşse bile, herhalde suçu Brenda'yla Laurence'in üzerine yıkmayı düşünmemiştir."

"Herhalde... Fakat Edith de Haviland, o çocuğu... yani Josephine'i öldürmeye kalkabilecek bir insan mı?"

Ağır ağır cevap verdim. "Hayır... Buna inanamam. Sahi aklıma geldi! Josephine'in söylediği bir şey beni fena halde rahatsız etti. Fakat bunun ne olduğunu unuttum. Nedense aklımdan çıkmış... Yalnız... öğrendiğim şeyin olaylara uymadığını biliyorum... Ah... bunu bir hatırlayabilseydim..."

"Merak etme. Elbet hatırlarsın. E, düşündüğün başka biri ya da başka bir şey var mı?"

Başımı salladım. "Olmaz olur mu? Polio hakkında ne biliyorsun? Daha doğrusu çocuk felcinin karakter üzerindeki etkilerinden haberin var mı?"

"Eustace'ı mı kasdediyorsun?"

"Evet... Düşündükçe, Eustace'ın senin katil tarifine uyduğunu anlıyorum. Büyük babasından nefret edişi, ona kızışı... Tuhaf tavırları, somurtkanlığı. Kurması. Normal değil o... Sonra ailede yalnız o Josephine'i büyük bir soğukkanlılıkla öldürmeye kalkar, kızın kardeşi olmasına da aldırmazdı. Belki Josephine, onun hakkında bir şeyler öğrenmişti. Neticede kızın bilmediği yok. Öğrendiklerini, küçük bir deftere yazıyor..."

Birdenbire durakladım.

"Yarabbi! Ben ne budalayım!"

"Ne oldu?"

"Beni neyin kaygılandırdığım... hangi konuda hata yaptığımızı şimdi anladım. Taverner'le ben katilin Josephine'in odasını o aşk mektuplarını bulmak için aradığını, etrafı telâşla alt üst ettiğini düşündük. Ben, Josephine'in Brenda'yla Laurence'in aşk mektuplarını bulduğunu... bunları götürüp su deposuna sakladığını sanıyordum. Fakat kız geçen gün benimle konuşurken o mektupları oraya Laurence'in sakladığını açık açık söyledi. Josephine, genç adamın su deposundan çıktığını görmüş ve tabii meraklanmıştı. Gidip su tanklarının arkasına bakmış ve nihayet o mektupları bulmuştu. Tabii onları okumuştu da. Çünkü Josephine, böyle bir kız!

Fakat çocuk aşk mektuplarını bulduğu yerde bırakmıştı."

"E?"

"Anlamıyor musun? Josephine'in odası mektuplar yüzünden alt üst edilmemişti. Oraya giren başka bir şey arıyordu!"

"Bu neydi dersin?"

"Ne olacak? Josephine'in detektifçilik oynarken öğrendiklerini yazdığı küçük siyah not defteri. İşte biri bunu arıyordu! Üstelik bulamadı da!

Bulduğunu pek sanmıyorum! Bana kalırsa defter hâlâ Josephine'de. Eğer öyleyse..."

Sandalyeden kalkmaya davrandım.

Babam, başını salladı.

"Eğer, öyleyse, kız hâlâ emniyette değil. Söylemek istediğin buydu, değil mi?"

"Evet, Josephine,' İsviçre'ye gitmek üzere yola çıkıncaya kadar tehlikeden kurtulamayacak. Bildiğin gibi kızı oraya yollamayı düşünüyorlar."

"Peki, Josephine bunu istiyor mu?"

Bir an düşündüm.

"İstediğini pek sanmıyorum."

Babam, müstehzi bir tavırla, "O halde gitmeyecektir..." dedi. "Fakat kızın tehlikede olduğunu söylerken haklıydın. Senin tekrar malikâneye gitmen iyi olur."

Umutsuzlukla, "Katil kim?" diye haykırdım. "Eustace mı? Clemency mi?"

Babam şefkatle beni süzdü.

"Bana kalırsa bütün deliller bir tek kişiyi gösteriyor. Asıl katili... Doğrusu bunu görememene şaşıyorum. Ben..."

Uşak Glover, kapıyı açtı.

"Affedersin, Mr. Charles, Swinly Dean'den arıyorlar. Telefon eden Miss Sophia Leonides sanıyorum.

Kendisi sizinle derhal konuşmak istiyormuş."

Telâşla telefona koştum.

"Alo? Sophia? Ben, Charles."

Sophia’nın sert sesinde belirli bir umutsuzluk vardı. "Charles, meğer felâketler daha sona ermemiş. Katil hâlâ burada."

"Ne demek istiyorsun? Ne oldu? Yoksa... Josephine..."

"Hayır, bu kez kurban Josephine değil. Dadı!"

"Dadı mı?"

"Evet. Josephine için kakao yapmışlardı. O bunu içmeyip, masanın üzerinde bırakmış. Dadı da, 'Kakao ziyan olmasın,' diye düşünerek kalkıp bunu içmiş."

"Zavallı dadı... Durumu fena mı?"

Sophia’nın sesi boğuklaştı.

"Ah, Charles! Öldü o!"

DETEKTİF OLABİLİR MİSİNİZ?

Buraya kadar katilin bulunmasına yardım edecek bütün ipuçları verildi.

Siz, Scotland Yard memurlarından daha önce davranır ve "Çarpık Ev"deki katilin kim olduğunu tahmin edebilir misiniz?

Kâbus yeniden başlamıştı işte... Aynı kâbus...

Taverner'le arabaya atlayıp, Londra'dan uzaklaşırken böyle düşünüyordum. Bundan önceki yolculuğumuzun bir tekrarıydı bu.

Taverner arada sırada küfrü basıyordu.

Bana gelince... Ben de zaman zaman boş yere aynı şeyleri söylüyordum.

Yani aptal aptal, "Demek bu işi yapan Brenda'yla Laurence değilmiş... Demek bu işi yapan Brenda'yla Laurence değilmiş..." diyordum.

Aslında onların katil olduğuna gerçekten inanmış mıydım? ihtiyar Leonides'i Brenda'yla sevgilisinin öldürdüğünü düşünmek hoşuma gitmişti. Bu suretle diğer korkunç ihtimalleri kafamdan atmaya çalışmıştım...

Brenda'yla Laurence, birbirlerine âşık olmuşlardı... Birbirlerine gülünç, romantik, iç bayıltıcı aşk mektupları yazmışlardı. Brenda'nın yaşlı kocasının yakında, saadet içerisinde, sessiz sedasız öleceğini düşünmüş, bunu ummuşlardı. Fakat onların ihtiyar Leonides'in ölmesini çok istediklerini... bunu dilediklerini hiç sanmıyordum.

Bana kalırsa bedbaht bir aşk macerasının ıstırapları ve hasretleri her ikisinin de hoşuna gidiyordu. Herhalde, bu birlikte sürecekleri basit bir evlilik hayatından daha ilginçti. Brenda'nın aslında ateşli, ihtiraslı bir kadın olmadığı da belliydi. O çok tembel, kansız, cansız bir yaratıktı. Brenda, aşk istiyordu... şöyle romantik, platonik bir aşk.

Bence Laurence de vücudunun arzularını tatmin etmeyi düşünüyordu. Genç adam da belirsiz saadet rüyalarıyla, aşk ıstıraplarından zevk alacak bir tipti.

İkisi birden bir tuzağa düşmüşlerdi. İyice paniğe kapılmış, bu yüzden kendilerini kurtaramamışlardı. Zaten kafaları da fazla çalışmıyordu. Laurence, inanılmayacak kadar aptal olduğu için Brenda’nın mektuplarını yakmamıştı. Herhalde kadın, genç adamın yazdıklarım yırtıp atmıştı. Aksi takdirde bunlar da bulunurdu.

Çamaşırlığın kapısına mermer aslan başını koyan da Laurence değildi tabii. Bu tuzağı başkası kurmuştu...

Maskesi hâlâ düşmemiş olan o katil!

Araba, evin kapısının önünde durdu. Taverner, indi. Ben de peşinden. Holde tanımadığım bir sivil polis vardı. Taverner'i selamladı. Baş Müfettiş onu hemen bir kenara çekti.

Gözlerim holdeki bavullara takıldı. Etiketleri takılmıştı bunların. Sahiplerinin yolculuğa çıkmaya hazırlandığı anlaşılıyordu. Ben bavullara bakarken Clemency de arka kapıdan hole girdi. Sırtında yine o kırınızı elbisesi vardı. Yalnız omuzuna tvid bir manto almış, başına da kırmızı fötr bir şapka giymişti. Beni görünce, gülümsedi.

"Tam zamanında geldiniz, Charles. Size 'Allah'a ısmarladık,' demeden gitmek istemezdik."

"Buradan ayrılıyor musunuz?"

"Bu gece Londra'da kalacağız. Uçağımız yarın sabah erkenden kalkacak."

Hâlâ sakin sakin gülüyordu ama beni dikkatle süzdüğünü farkettim.

"Fakat artık gitmeniz imkânsız."

"Neden? Niçin gitmeyecekmişiz?" Sesi, iyice sertleşmişti.

"Bu ölüm..."

"Dadının ölümünün bizimle hiçbir ilgisi yok."

"Olabilir. Fakat yine de..."

"Ne demek 'olabilir'? Bu cinayetin bizimle hiçbir ilgisi yok. Roger'la ben yukarıdaydık. Son bavulları yerleştiriyorduk. Kakao fincanı holdeki masanın üstünde durduğu sırada aşağıya da inmedik."

"Bunu kanıtlayabilir misiniz?"

"Roger'ın inmediğine yemin ederim. Herhalde o da benim için aynı şeyi söyler."

"Bu yeterli mi? Neticede siz karı kocasınız."

Birdenbire taşıverdi. İyice kızmıştı.

"O kadar mantıksızsınız ki, Charles! Size laf anlatmak mümkün değil! Roger'la ben artık gidiyoruz! Kendi hayatımızı yaşayacağız! Bize hiçbir zaman fenalık etmemiş olan iyi kalpli, aptal bir kadıncağızı neden zehirleyelim?"

"Belki zehirlemek istediğiniz o değildi!"

"Hele çocuğu zehirlememiz için hiçbir neden yoktu!"

"Neticede bu daha ziyade çocuğa bağlı. Öyle değil mi?"

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Josephine, basit bir çocuk değil, insanlar hakkında bir hayli şey biliyor. O..."

Birdenbire sustum. Çünkü küçük kız salonun kapısından çıkmıştı. Yine her zamanki gibi elma yiyordu.

Kıpkırmızı, yusyuvarlak, kocaman elmanın üzerinden gözüken gözleri tuhaf bir zevkle parlamaktaydı.

"Dadı zehirlendi," diye bağırdı. "Tıpkı büyükbabam gibi... Ne heyecanlı değil mi?""

Ciddi bir tavırla sordum. "Buna hiç üzülmedin mi? Sen dadıyı severdin değil mi?"

"Yok canım. O kadar sevmezdim. Durmadan bir bahane bulup beni azarlardı. İşi uzatırdı."

Clemency, mırıldandı. "Senin sevdiğin kimse var mı acaba, Josephine?"

Küçük kız, o tuhaf bir zevkle pırıl pırıl parlayan gözlerini Clemency'e dikti.

"Edith teyzeyi severim. Hem de çok severim... Eustace'ı da seveceğim ama o daima bana çok kötü davranıyor. Sonra bu cinayetleri kimin işlediğini bulmak da istemiyor."

Atıldım, "Artık bu cinayetlerle uğraşmasan... katilin kim olduğunu öğrenmeye kalkmasan çok iyi olur, Josephine. Yaptığın çok tehlikeli bir şey."

Josephine, güldü. "Artık uğraşacak değilim. Katilin kim olduğunu biliyorum."

Derin bir sessizlik oldu, Josephine, gözlerini hiç kırpmadan dikkatle Clemency'e bakıyordu. Kulağıma uzun bir iç çekişini andıran bir ses geldi. Çabucak döndüm. Edith de Haviland, merdivenin ortasında duruyordu. Fakat onun içini çektiğini sanmıyordum. Bu ses Josephine'in çıktığı kapının arkasından gelmişti.

Hızla ilerleyerek, tokmağa uzandım. Kapıyı birdenbire açtım. Fakat görünürde kimseler yoktu.

Buna rağmen fena halde sarsılmıştım. Biri o kapının arkasında durmuş ve Josephine'in sözlerini de duymuştu. Geri dönüp, Josephine'in kolunu yakaladım. O hâlâ elmasını yiyor ve anlamsız bir çehreyle Clemency'e bakıyordu. Gayet ciddiydi. Fakat bu ciddiyetin oldukça kindar bir sevinci örttüğünü sezdim.

"Haydi, gel Josephine," diye homurdandım. "Seninle biraz konuşalım."

Galiba kız buna itiraz edecekti ama artık benim sabrım taşmışta Onu hemen hemen zorla babasının dairesine soktum. Yanda, rahatsız edilmeden konuşabileceğimiz küçük bir yemek odası vardı. Orasının hiç kullanılmadığını biliyordum. Josephine! içeri sokarak, kapıyı sıkıca kapattım ve kızı bir sandalyeye oturttum.

Ben de diğer bir iskemleyi çekerek, onun karşısına geçtim.

"Josephine," dedim. "Artık seninle açıkça konuşmanın zamanı geldi. Söyle bakalım, neler biliyorsun?"

"Bir sürü şey biliyorum."

"Bundan hiç kuşkum yok. Şu kafanın gerekli, gereksiz bir sürü bilgiyle ,tıka basa dolu olduğundan eminim.

Fakat sen benim ne demek istediğimi biliyorsun. Öyle değil mi?"

"Tabii biliyorum. Ben aptal değilim! Bazıları aptal olabilir."

Bilmiyorum, bu sözleriyle benim mi aptal olduğumu kasdediyordu, yoksa polisin mi?

Ona aldırmamaya çalışarak, devam ettim.

"Kakaona zehri kimin koyduğunu biliyor musun?"

"Evet," der gibi başını salladı.

"Büyükbabanı kimin zehirlediğini de biliyorsun?"

Josephine, tekrar başını salladı.

"Kafana mermer aslanı düşürenin kim olduğunu da biliyorsun?"

Kız yine başını salladı.

"O halde bütün bildiklerini açıklayacaksın. Öğrendiklerini bana anlatacaksın. Hemen! Burada!"

"Hayır. Anlatmayacağım."

"Buna mecbursun. Öğrendiğin, topladığın bütün bilgileri derhal polise anlatman gerek."

"Hele polise hiçbir şey anlatmam. Onlar aptal. Büyükbabamı Brenda'nın... ya da Laurence'in öldürdüğünü sandılar. Oysa ben onlar gibi aptal değilim. Bu işi Brenda'yla Laurence'in yapmadığını da biliyordum. Ta başından katilin kim olduğunu anlamıştım. Sonra... bir deneme yaptım. Ve o zaman yanılmamış olduğumu da anladım. Artık katili biliyorum!"

Sesi zaferle yükselmişti.

Allanın bana sabır vermesi için dua ederek, baştan başladım.

"Dinle, Josephine... Sen gerçekten zeki bir kızsın..." Josephine, memnun bir tavırla bana baktı. "Fakat eğer ölüp gidersen, zeki olmanın bir faydasını da görmezsin. Anlamıyor musun, küçük budala? Sırlarını böyle gülünç bir şekilde saklarsan .hayatını da tehlikeye sokarsın."

Josephine, takdirle başını salladı.

"Tabii... Tabii sokarım."

"Ölmene ramak kaldı. Yakanı azrailin pençesinden iki kez güç kurtardın. Katilin birinci kez az kalsın seni ortadan kaldırıyordu, ikinci kez başka birinin ölümüne neden oldu. Evde hindi gibi kabara kabara dolaştığın, avaz

avaz katili bildiğini haykırdığın sürece, caninin seni susturmaya çalışacağını anlamıyor musun? Katil, tekrar harekete geçecek. O zaman ya sen can vereceksin ya da yine başka biri."

Josephine, büyük bir zevkle beni aydınlatmaya çalıştı. "Bazı kitaplarda arka arkaya bir sürü adam ölür. O

zaman katili kolaylıkla bulabilirsin. Çünkü geride hemen hemen ondan başka kimse kalmaz."

"Bu bir detektif romanı değil, Josephine. Burası Swinly Dean'de bir malikâne... sen de gereğinden fazla okumuş ve bunları hazmetmemiş gülünç bir kızsın. Bildiklerini bana anlatacaksın. Seni konuşturmak için dişlerin dökülünceye kadar sarsacağım."

"Ama ben sana o zaman uydurma bir hikâye anlatabilirim."

"Anlatabilirsin ama... anlatmayacaksın. Hem, kuzum, sen daha ne bekliyorsun?"

Josephine, içini çekti. "Anlamıyorsun ki! Belki ben katilin kim olduğunu hiçbir zaman söylemeyeceğim. Anlayacağın, belki de ben... onu... çok seviyorum."

Ne dediğini iyice kavramamı istiyormuş gibi biraz bekledi.

Sonra da, "Eğer söylemeye kalkarsam," diye devam etti. "Bunu uygun bir şekilde yapacağım. Herkesi bir yere toplayacağım. Cinayetten, kanıtlardan söz edeceğim. Sonra da birdenbire, "Katil sensin!" diyeceğim."

Edith de Haviland, içeriye girerken, işaret parmağını dramatik bir tavırla uzattı...

Yaşlı kadın, "O elmayı kâğıt sepetine at, Josephine," diye mırıldandı. "Mendilin var mı? Ellerin yapış

yapış... Seni arabayla gezdireceğim..." Gözgöze geldik. Edith de Haviland, manalı manalı, "Evden bir iki saat uzaklaşması daha iyi olur..." dedi. "Malum ya emniyet meselesi." Josephine'in itiraza hazırlandığını farkedince de, gülümsedi. "Seninle Longbridge'e gider, birer dondurma yeriz."

Josephine'in gözleri parladı. "İki dondurma."

Edith de Haviland, başını salladı. "Bakalım... Haydi, şimdi git, şapkanı, paltonu giy. Boynuna koyu mavi eşarbını takmayı da unutma. Bugün hava bir hayli serin... Charles, siz de onunla odasına kadar gidiverin.

Josephine'in yanından ayrılmayın. Ben şurada bir iki pusula yazacağım."

Ben Josephine'le odadan çıkarken, yaşlı kadın da küçük yazı masasının başına geçti. Edith de Haviland, ihtar etmeseydi ben yine çocuğa bir sülük gibi yapışacaktım.

Çünkü Josephine'in hayatının tehlikede olduğundan emindim. Katil her an hücuma geçebilirdi.

Ben Josephine'in giyinmesini beklerken, odaya Sophia girdi. Beni görünce bir hayli şaşırdı sanırım.

"Ne o, Charles? Artık dadılığa mı başladın? Senin geldiğinden haberim yoktu."

Josephine, gururla söze karıştı. "Ben Edith teyzeyle Longbridge'e gidiyorum. Orada dondurma yiyeceğiz."

"Âaayyy... Böyle soğuk bir günde mi?"

Josephine, başını salladı. "Dondurmaya bayılırım... içini buz gibi yapsa bile, dışını daha ısıtır."

Sophia, kaşlarını çattı. Endişeli bir hali vardı. Renginin uçmuş, gözlerinin altınca mor lekeler belirmiş

olduğunu görünce fena halde sarsıldım.

Tekrar yemek odasına gittik. Edith de Haviland, bir iki zarfın üzerine kurutma kâğıdını bastırmakla meşguldü. Çevik bir hareketle ayağa kalktı.

"Artık gidebiliriz... Çocuğa Ford'u getirmesini söyledim."

Ciddi bir tavırla hole çıktı. Biz de peşinden gittik. . Gözüm yine bavullarla, üzerlerindeki mavi etiketlere takıldı. Nedense bunlar beni belirsiz bir şekilde endişelendiriyordu.

Edith de Haviland, eldivenlerini giyerken göğe doğru baktı. "Hava hiç de fena değil..." Ford, kapının önünde bekliyordu. "Soğuk fakat açık. Tam anlamıyla İngiltere'ye has bir sonbahar günü... Ağaçlar ne hoş duruyor...

Çıplak dallarını gözyüzüne doğru uzatmışlar... Kimisinde altın gibi birkaç yaprak var."

Susarak, derin derin düşündü. Sonra da dönüp Sophia'yı öptü.

"Allah'a ısmarladık, yavrum. Fazla üzülmemeye çalış. Bazı şeyleri kabul etmek ve bunlara göğüs germek gerekir."

Josephine'e baktı. "Gel bakalım..." Arabaya bindi. Küçük kız da onun yanına oturdu.

Ford uzaklaşırken ikisi de dönerek el salladılar.

"Galiba Miss de Haviland haklı. Josephine'in bir iki saat evden uzaklaşması iyi olur. Fakat kıza neler bildiğini söyletmemiz gerek, Sophia."

Genç kız, içini çekti. "Belki de hiçbir şey bilmiyor. Sadece öğünüyor. Josephine, etraftakilerin dikkatini ve ilgisini çekmekten çok hoşlanır, Charles."

"Fakat mesele bu kadar basit değil. Kakaoya hangi zehirden konulduğunu öğrendiler mi?"

"Digitalis olduğunu sanıyorlar. Edith teyzenin kalbi var. Bu yüzden digitalis alıyor. Odasındaki şişe küçük haplarla doluydu. Fakat şişe... şimdi... boşalmış."

"Onun da böyle şeyleri kilitlemesi gerek!"

"Kilitliyordu. Fakat birinin dolabına anahtar uydurması işten bile değil sanırım."

"Birinin! Kimin?" Tekrar üst üste konulmuş olan bavullara bir göz attım. Birdenbire yüksek sesle, "Onlar gidemezler," dedim. "Buna izin vermemeleri gerek."

Sophia, hayretle bana baktı.

"Roger'la Clemency'i mi kasdediyorsun? Charles, yoksa sen..."

"Beni bırak. Sen ne düşünüyorsun onu söyle!" Sophia, aciz bir tavırla ellerini öne doğru uzatıp:

"Bilmiyorum, Charles," diye fısıldadı. "Sadece... tekrar o kâbusun... o korkunç kâbusun başladığını biliyorum.

İşte o kadar!"

"Anlıyorum, yavrum. Ben de Taverner'la buraya gelirken aynı şeyleri düşündüm."

"Yarabbi! Tam bir kâbus bu! Tanıdığın, bildiğin insanların arasında dolaşıyorsun... yüzlerine bakıyorsun.

Sonra birdenbire çehreleri değişiyor. Onlar artık bildiğin kimseler değil... Hepsi birer yabancı... Zalim yabancılar..."

Birdenbire haykırdı.

"Dışarı çıkalım, Charles. Dışarı çıkalım! Bahçe daha emin. Artık evde oturmaktan korkuyorum."

Uzun zaman bahçede oturduk. Konuşmadan anlaşmış ve bizi ağırlığıyla ezen o dehşetten" hiç söz etmemeye karar vermiştik.

Sophia, onun yerine ölüp giden zavallı kadından söz açtı. Sesinde derin bir sevgi vardı... Yaptıkları, küçükken dadıyla oynadıkları oyunlar... İhtiyar kadının Roger ve babasının, amcalarıyla halalarının çocukları hakkında anlattığı hikâyeler.

"Onlar dadının asıl çocuklarıydılar sanki... Zavallı savaş yıllarında bize yardım etmek için tekrar yanımıza geldi. Josephine, küçücük bir bebek, Eustace ise tuhaf bir çocuktu o zamanlar..."

Bu anılar bir dereceye kadar Sophia'nın ıstırabını gideriyordu. Bu yüzden genç kızı o yıllardan söz etmeye teşvik ettim.

Bir taraftan da Taverner'ın ne yaptığını düşünüyordum. Herhalde evdekileri sorguya çekiyordu. Polis fotoğrafçısı ile iki detektif bir arabaya binerek uzaklaştılar. Bir iki dakika sonra can kurtaran arabası geldi.

Sophia, hafifçe titredi. Dakikalar geçti... Nihayet can kurtaran arabası da uzaklaştı. Dadının cesedinin otopsi yapılmak üzere götürüldüğünü anladık tabii.

Buna rağmen yine de içeri girmedik. Bahçede oturduk, dolaştık, konuştuk. Artık sözler düşüncelerimizi gizleyen birer maske halini almaya başlamıştı.

Nihayet, Sophia titreyerek, "Herhalde epey geç oldu..." diye mırıldandı. "Hava neredeyse kararacak. Artık içeri girmemiz gerek. Edith teyzeyle Josephine, hâlâ dönmediler. Onların da artık gelmiş olmaları lâzım değil mi?"

İçimde belirsiz bir endişenin kıpırdandığını hissettim. Ne olmuştu? Edith de Haviland, çocuğu Çarpık Eve özellikle mi getirmiyordu?

İçeri girdik. Sophia, bütün perdeleri kapadı. Şöminedeki ateş yakılmıştı. Bu muhteşem salonda geçmiş

günlerin lüksünü hatırlatan bir hava vardı. Masalardaki vazolara, iri, bakır rengi krizantemler konulmuştu.

Sophia, zili çaldı ve bir hizmetçi kız çay getirdi. Onu daha önce yukardaki katta görmüş olduğumu hatırlıyordum. Kızın gözleri kıpkırmızıydı. Durmadan burnunu çekiyordu. Onun korkuyla sık sık omzunun üzerinden arkasına baktığını da farkettim.

Magda da bize katıldı. Fakat Philip'in çayını kütüphaneye yolladılar. Magda bugün ıstırapla donup kalmış

bir kadın rolündeydi. Hemen hemen hiç konuşmuyordu.

Bir ara, "Edith'le Josephine nerede kaldı?" diye mırıldandı. "Geç oldu artık."

Fakat bu sözleri dalgın bir tavırla söylemişti.

Bana gelince... Ben iyice endişelenmeye başlamıştım. Taverner'in evde olup olmadığını sordum. Magda, içini çekti. "Galiba... öyle sanıyorum..."

Hemen çıkıp, Baş Müfettişi buldum. Ona Miss de Haviland'la çocuğu merak ettiğimi söyledim.

Taverner, hemen telefona koşarak, bazı emirler verdi.

Sonra da bana döndü. "Bir haber alır almaz, gelip size söylerim."

Baş Müfettişe teşekkür ederek, tekrar salona gittim. İçeride Sophia'yla Eustace vardı. Magda, çıkıp gitmişti.

Sophia, alçak sesle, "Galiba bir şey oldu, Charles... Muhakkak bir şey oldu..." dedi.

"Sophia'cığım... Henüz pek geç değil."

Eustace, homurdandı. "Neden bu kadar endişeleniyorsun? Herhalde sinemaya gittiler."

Ağır ağır odadan çıktı. Ben, Sophia'ya döndüm. "Josephine'i bir otele... hatta Londra'ya götürmüş olabilir.

Miss de Haviland, çocuğun çok tehlikede olduğunu anlamıştı. Belki tehlikenin derecesini daha iyi takdir ediyordu."

Sophia, çok kederliydi. Doğrusu buna bir anlam veremedim.

Bana bakarak, usulca, "Giderken beni öptü..." diye fısıldadı.

Konuşmamızla ilgisi olmayan bu sözleriyle neyi vurguladığını anlayamadım. Edith de Haviland’ın bu hareketi neyi kanıtlıyordu ki? Magda'nın üzülüp üzülmediğini sordum.

"Annem mi? Hayır, hayır. O üzülmüyor, Charles. Çünkü annem saatlerin geçtiğini pek farketmez. Onda zaman kavramı yoktur... Annem şimdi Vavasour Jones'un 'Kadın, dağıtıyor,' adlı bir piyesini okuyor. Durmadan cinayetle ilgili çok komik bir eser bu. Bana kalırsa, 'Arsenik ve Eski Dantel'den çalınmış. Fakat kadın rolü güzel... Dul kalmaya meraklı bir mahluk o."

Başka bir şey söylemedim. Koltuklara yerleşerek, kitap okurmuş gibi yaptık.

Saat altı buçukta kapı açılarak, Taverner içeri girdi. Yüzündeki ifadeden onun hiç de hoş bir şey söylemeyeceğini anladık.

Sophia, ayağa kalktı.

"Evet?"

"Çok üzgünüm. Vereceğim haber hiç de iyi değil. Ford araba için karakollara haber verdim. Bir şoför, ona benzer bir otomobilin Flackspur'de ana yoldan çıkarak, ormana doğru saptığım görmüş."

"Yani... taş ocağına giden ince yola mı sapmışlar?"

"Evet, Miss Leonides." Taverner, bir an durdu. "öhho... Araba taş ocağında bulundu... içindekilerin ikisi de... yani Miss Edith de Haviland'la Miss Josephine ölmüşlerdi... Herhalde onların derhal öldüklerini öğrenirseniz, ıstırabınız biraz hafifler."

"Josephine!" Magda salonun kapısında duruyordu. Sesi, acı bir feryat halinde yükseldi. "Josephine!...

Yavrum!... Bebeğim..."

Sophia, ona giderek, boynuna sarıldı.

Ben, atıldım. "Bir dakika."

Aklıma bir şey gelmişti! Edith de Haviland'ın birkaç mektup yazdığını, sonra elinde zarflarla hole çıktığını hatırlamıştım.

Fakat... arabaya binerken mektuplar elinde değildi!

Deli gibi hole koşarak, oradaki meşe ağacından yapılmış uzun masaya doğru atıldım. Ve... mektupları buldum. Bunlar masanın üzerindeki bakır vazonun arkasına itilmişlerdi.

En üstteki zarfa Baş Müfettiş Taverner adı yazılmıştı.

Baş Müfettiş peşimden hole çıkmıştı. Zarfı ona uzattım. Telâşla yırtarak, açtı. Yanına sokularak, o kısa mektubu okudum.

"Bunun ölümümden sonra açılacağını umuyorum. Ayrıntılara girmek niyetinde değilim. Fakat eniştem Aristede Leonides'in ve dadı Janet Rowe'un ölümlerinin sorumluluğunu tamamıyla üzerime alıyorum. Brenda Leonides'le Laurence Brown'un Aristede Leonides'i öldürmediklerine, onların masum olduklarına yemin ederim.

Harley sokağında, 783 numarada oturan Dr. Michale Chavasse'le konuşulduğu takdirde onun bana söylediklerini tekrarlayacağından eminim. Yani... doktor hayatımın ancak bir iki ay daha uzatılabileceğini açıklayacak. Fakat ben, hayatıma bu şekilde son vermeyi tercih ediyorum. Böyle, iki masumun işlemedikleri bir suçla itham edilmelerinin önüne geçeceğimi de umuyorum. Aklım başında. Bu yazdıklarımın ne anlama geldiğini de biliyorum.

Edith Elfrida de Haviland."

Mektubu bitirirken, bunu Sophia'nın da okuduğunu farkettim. Artık bunu Taverner'in rızasıyla mı yapmıştı, yoksa adam işin farkında değil miydi, bunu bilmiyorum.

Genç kız, "Edith teyze..." diye fısıldadı.

Edith de Haviland’ın insafsız bir tavırla boru otunu topuğuyla ezişini hatırladım. Ondan daha önce de kuşkulanmıştım... Bulduğum nedenler de pek tuhaftı. Fakat, niçin...

Daha kafamdaki bu fikir tam anlamıyla belirmeden, Sophia düşündüklerimi haykırıverdi.

"Fakat... niçin Josephine? Neden Josephine'i beraber götürdü?"

Ben, "Bunu neden yaptı?" diye sordum. "Bu şekilde hareket etmesinin nedeni neydi?"

Fakat daha bu sözler ağzımdan çıkarken gerçeği anladım. Her şeyi olduğu gibi görüyordum artık. Birdenbire Edith de Haviland’ın ikinci mektubunu elimde tuttuğumu farkettim. Başımı eğdim... Zarfın üzerinde benim adım yazılıydı.

Bu zarf, diğerinden daha kalın ve sertti. Sanırım bunu açmadan içinde ne olduğunu sezdim. Zarfı yandan yırttım. Josephine'in küçük, siyah not defteri yere düştü. Eğilip, aldım. Defter elimde açılıverdi. O zaman ilk sayfada neler yazılı olduğunu gördüm...

Sophia’nın sesini duydum. Çok berrak ve sakindi. Sanki genç kız uzaklarda bir yerde konuşuyordu.

"Biz meseleyi yanlış anladık... Katil Edith teyze değildi."

İçimi çektim. "Evet..."

Sophia, bana sokularak, "Katil..." diye fısıldadı. "Katil... Josephine'di... değil mi?"

Onunla küçük, siyah defterin birinci sayfasındaki çocuksu bir yazıyla yazılmış olan cümleyi okuduk:

"Bugün, büyükbabamı öldürdüm."

Sonradan körlüğüme çok şaştım. "Bir insan bu kadar kör olabilir mi?" diye düşündüm durdum.

Aslında gerçek o kadar açıktı ki.

Katil tarifine, Josephine... yalnız Josephine tamamıyla uyuyordu. Kendini beğenmişliği, ukalâlığı, konuşmaktan hoşlanması, ne kadar zeki olduğunu sık sık tekrarlaması, polisin aptallığından söz etmesi...

Onu, küçük bir çocuk olduğu için hiçbir zaman dikkate almamıştım. Fakat cinayet işleyen çocuklar görülmüştür. Üstelik bu seferki cinayet, bir çocuğun kavrayacağı, işleyeceği gibi bir şeydi. Josephine'in büyük babası ona yol göstermiş... kıza âdeta mükemmel bir plan hazırlamıştı. Josephine'in dikkat etmesi gereken bir tek şey vardı: Parmak izi bırakmamak. Detektif romanı okuyan kız da böyle şeyleri çoktan öğrenmişti zaten. Üstelik Josephine, bu tip eserleri taklit etmiş, onlardan fikir almıştı. Not defteri... Hafiyelik... Sanki birinden kuşkulanıyormuş gibi davranması... Emin olmadıkça bir şey söylemeyeceği konusunda ısrar etmesi...

Ve özellikle o meşhur tuzak! Aklın alacağı şey miydi bu? Josephine, düşündüğünü yapmaya çalışırken az kalsın kendisini öldürecekti. Fakat ne olsa bir çocuktu o. Bu yüzden çocukça bir inançla bu ihtimal üzerinde durmuyordu. Romanın kahramanı oydu. Kahramanlar da hiçbir zaman ölmezlerdi.

Taverner'la çamaşırhanedeki kanıtları görmemiştik bile. Özellikle eski mutfak sandalyesinin oturulacak yerindeki çamura aldırmamıştık. Oysa evde kapının yukarısına erişebilmek için sandalyeye çıkmak zorunda olan bir tek kişi vardı: Josephine.

Kız, mermerden oyulmuş olan aslan kafasının başına düşmesi için çok uğraşmıştı. Yerdeki izlerden, çukurlardan da bu anlaşılıyordu. Josephine, sabırla sandalyeye tekrar tekrar çıkarak, aslan başını kapının üzerine koymuş, parmak izi bırakmamak için de atkısını kullanmıştı.

Nihayet aslan başı kafasına düşmüş... ve Josephine de böylece amacına erişmişti. Yani artık o 'ölümden kurtulmuş' oluyordu.

Onun bütün arzusu da buydu zaten... Herkeste bu tesiri uyandırmak istiyordu. Tehlikedeydi... Bir şeyler biliyordu... Nihayet katil kendisini ortadan kaldırmaya çalışmıştı.

Artık onun, su deposunda olduğuna dikkatimi çekmek için elinden geleni yaptığını anlıyordum.

Çamaşırhaneye gitmeden önce de odasını artistik bir şekilde alt üst etmişti...

Fakat Josephine, hastaneden döndüğü... Brenda'yla Laurence'in tutuklandığını öğrendiği zaman sıkılmış, hoşnutsuzluk duymaya başlamıştı.

Meseleye kapanmış gözüyle bakılıyordu artık. Kendisine de kimsenin aldırdığı yoktu.

İşte kız bu yüzden Edith de Haviland'ın odasından degitalia çalıp, kendi kakaosuna karıştırmış ve sonra da fincanı holdeki masanın üzerine bırakmıştı.

Dadının kakaoyu içeceğini biliyor muydu? Herhalde... Daha o sabah dadının kendisini tenkit ettiğini söylemişti. Ona fena halde kızıyordu. Acaba, hayatını çocuklara adamış olan dadı kızın katil olduğundan kuşkulanmış mıydı? Bana kalırsa dadı Josephine'in normal olmadığını biliyordu. Bunu yıllar önce anlamıştı. Kız, kafaca gelişirken, ahlâk ve vicdan bakımından geri kalmıştı. Ya da Sophia'nın söz ettiği çeşitli acımasızlıklar Josephine'de birleşmişti.

Kız, büyük annesinin ailesinden otorite merakını, Magda'dan egoistliği almıştı. Her şeyi kendi açısından görüyordu. Herhalde o da tıpkı Philip gibi, bir hayli hassas olduğu için çirkinliğinden dolayı ıstırap çekmişti.

Herkesten farklıydı o. Çingene gibiydi. Daha da önemlisi Josephine'in damarlarında, karışık, çapraşık işlerden hoşlanan ihtiyar Leonides'in kanı dolaşıyordu. O Leonides'in torunuydu. Akıl ve kurnazlık bakımından büyük babasına benziyordu. Fakat, adam sevgisini ailesine vermişti. Josephine ise yalnız kendisini seviyordu.

Bana kalırsa Aristede Leonides ailenin görmediği bir şeyin farkına varmıştı. Josephine'in hem başkaları ve hem de kendi kendisi için bir tehlike oluşturacağını anlamıştı. Kızın yapacaklarından korktuğu için onu okula yollamamıştı. Torununu evde himaye etmeye, korumaya çalışmıştı. Şimdi onun Sophia'ya Josephine'e bakmasını neden o kadar sıkı sıkı tembih ettiğini biliyordum.

Magda’nın Josephine'i birdenbire İsviçre'ye göndermeye kalkması? Acaba bunun nedeni de kadının çocuğu için endişelenmesi iniydi? Belki bu belirli bir korku değil, belirsiz annelik hislerinin bir ikazıydı.

Ya Edith de Haviland?... O önce kuşkulanmış... sonra korkmuş ve nihayet... gerçeği anlamış mıydı?

Elimdeki mektuba baktım.

"Sevgili Charles,

Bunu gizlice okumanı arzu ediyorum. Fakat eğer isterseniz ya da doğru bulursanız bu mektubu Sophia'ya da gösterebilirsiniz. Birinin gerçeği bilmesi, öğrenmesi şart. Zarfa koyduğum defteri arka kapının yanındaki eski köpek kulübesinde buldum. Çocuk bunu oraya saklıyormuş. İçindekileri okuyunca, kuşkularımda haklı olduğumu anladım. Yapacağım belki doğru, belki de yanlış. Artık bilmiyorum. Fakat hayatım, nasıl olsa, sona ermek üzere. Çocuğun ıstırap çekmesini istemiyorum. Oysa ondan işlediği suçların hesabını sordukları zaman çok azap çekecek... Neyse...

Ne yaparsınız, sıhhatli yavruların arasında daima bir 'arızalı' bulunur... Bu mesele de böyle işte...

Eğer yanılıyorsam, Allah beni affetsin. Fakat bunu sırf aileye karşı duyduğum sevgi yüzünden yapıyorum. Size ve Sophia'ya mutluluklar dilerim. Allah sizleri daima korusun.

Edith de Haviland."

Sadece bir dakika duraksadım. Sonra mektubu Sophia'ya uzattım...

Genç kızla tekrar Josephine'in küçük, siyah defterini açtık.

"Bugün, büyükbabamı öldürdüm."

Sayfaları çevirdik. İnsanın aklım durduracak bir defterdi bu. Herhalde bir psikolog yazılanları çok ilginç bulurdu. Bunlardan, baskı altında tutulan bir egoizmin doğurduğu kinin ne korkunç bir şey olduğunu kolayca anlayabilirdiniz. Josephine, cinayet nedenini de açıkça yazmıştı. Bu öyle çocukça, öyle basit, öyle yetersiz bir şeydi ki...

"Büyükbabam bale yapmamı istemiyor. Onun için kendisini öldürmeye karar verdim. O zaman gidip Londra'da otururuz. An nem benim bale yapmama nasıl olsa aldırmaz."

Defterden sadece birkaç kısım aldım. Bunların hepsi de çok önemliydi.

"İsviçre'ye gitmek istemiyorum... gitmeyeceğim! Eğer annem beni okula gitmeye zorlarsa onu da öldürürüm. Yalnız artık zehir bulamıyorum. Belki porsuk ağacının meyveleri işime yarar. Onlar zehirliymiş.

Kitapta öyle yazıyordu.

Eustace bugün beni çok kızdırdı. "Sen aptal bir kızsın," dedi. "Detektifliğe kalkman gülünç!" Eğer cinayeti benim işlediğimi bilseydi,

beni aptal ve gülünç bulmazdı.

Charles'i seviyorum ama o da biraz aptal. Cinayeti kimin üzerine yıkacağıma henüz karar vermedim. Belki Brenda'yla Laurence'i seçerim. Brenda, bana karşı çok kötü davranıyor, benim normal olmadığımı söylüyor.

Fakat Laurence'i seviyorum. Bana Chariot Korday adlı bir kızı anlattı. Kız, banyoda birini öldürmüş. Ama anladığıma göre pek akıllıca hareket etmemiş."

Son sayfadakiler her şeyi o kadar iyi açıklıyordu ki...

"Dadıdan nefret ediyorum... Nefret ediyorum... Nefret ediyorum... O, benim sadece küçücük bir kız olduğumu söylüyor. Gösterişten hoşlandığımı iddia ediyor. Annemi, beni İsviçre'ye göndermesi için kışkırtıyor.

Onu da öldüreceğim... herhalde Edith teyzenin ilâcı işime yarar. Başka bir cinayet daha işlendiği için polisler gelirler, ben de eğlenirim."

"Dadı öldü. Buna çok sevindim. Öbür hapları nereye saklayacağımı bilmiyorum. Belki Clemency yengemin odasına...Belki de Eustace'ın. Ben iyice ihtiyarlayıp öldükten sonra bu defteri polis müdürüne yollayacaklar. O

zaman herkes benim ne büyük, ne usta bir katil olduğumu anlayacak."

Defteri kapadım. Gözyaşları Sophia'nın yanaklarından süzülüyordu.

"Ah, Charles... Ah, Charles.., ne korkunç şey bu. Küçük bir canavarmış o. Fakat... buna rağmen... çok da zavallıymış."

Ben de aynı şeyi hissediyordum.

Josephine'i sevmiştim... Küçük kıza karşı hâlâ sevgi duyuyordum. Neticede birinden veremi ya da öldürücü bir hastalığı var diye soğumazsınız, Josephine, Sophia'nın da dediği gibi küçük bir canavardı. Fakat zavallı bir canavar... Sakat doğmuştu o. Çarpık evin, çarpık çocuğuydu.

Sophia, "Eğer... yaşasaydı... o zaman... ne olurdu," diye sordu.

"Herhalde onu bir ıslahevine ya da özel bir kliniğe gönderirlerdi. Daha sonra... kendisini serbest bırakırlardı.

Ya da belki de bu kez bir tımarhaneye kapatırlardı... Bilmem ki."

Sophia, titredi.

"Böylesi daha iyi... Fakat... Edith teyze. Onun suçlu olduğunu sanmalarını istemem."

"Edith teyzen bunu kendisi istedi. Fakat olayın etrafa yayılacağını hiç sanmıyorum. Brenda'yla Laurence aleyhindeki dava da düşecek. Onları serbest bırakacaklar."

Genç kızın ellerini tuttum. Tavrım tamamıyla değişmişti. "Ve sen Sophia... benimle evleneceksin. Bugün İran'a tayin edildiğimi öğrendim. Oraya 'birlikte gider ve küçük Çarpık Ev'i de unuturuz. Annen, piyeslere para yatırır, baban kitap alır. Eustace da çok geçmeden üniversiteye gider. Artık onlar için endişe etme. Biraz da beni düşün.",

Sophia, gözlerimin içine baktı.

"Charles, benimle evlenmekten korkmayacak mısın?"

"Neden korkayım? Ailenin bütün kusurları zavallı Josephine'de toplanmıştı... Leonides ailesinin en cesur ve en iyi taraflarını da senin aldığına inanıyorum, Sophia. Büyükbaban seni çok takdir ediyormuş, ihtiyar Aristede'in insanlardan anladığı belli... Başını kaldır, sevgilim. Bütün gelecek bizim..."

"Evet, Charles... Seni seviyorum... Yakında evleniriz. Seni mutlu etmeye çalışacağım." Küçük not defterine baktı. "Zavallı Josephine."

Başımı salladım. "Zavallı Josephine."

Babam, "işin aslı nedir, Charles?" diye sordu.

Bizim ihtiyara hiçbir zaman yalan söyleyemem.

İçimi çektim. "Katil Edith de Haviland değil... İhtiyar Leonides'le dadıyı Josephine öldürmüş."

Babam şefkatle, "Evet..." diye mırıldandı. "Ben de çoktandır bundan kuşkulanıyordum zaten... Zavallı çocuk..."